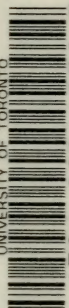

Magyar Remekírók.

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 00011854 7

Magyar népdalok

Pannonia Books
2 Spadina Road
Toronto 4, Canada

MAGYAR REMEKIRÓK

A MAGYAR IRODALOM FŐMŰVEI

Sajtó alá rendezik

Alexander Bernát	Erődi Béla	Négyesy László
Angyal Dávid	Ferenczi Zoltán	Rákosi Jenő
Badics Ferencz	Fraknói Vilmos	Riedl Frigyes
Bánóczi József	Gyulai Pál	Széchy Károly
Bayer József	Heinrich Gusztáv	Váczy János
Beöthy Zsolt	Koroda Pál	Vadnay Károly
Berzeviczy Albert	Kossuth Ferencz	Voinovich Géza
Endrődi Sándor	Kozma Andor	Wlassics Gyula
Erdélyi Pál	Lévay József	Zoltvány Irén

54. KÖTET

MAGYAR NÉPDALOK

BUDAPEST

FRANKLIN-TÁRSULAT

magyar irod. intézet és könyvnyomda

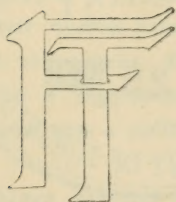
1906

MAGYAR NÉPDALOK

Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta

ENDRŐDI SÁNDOR

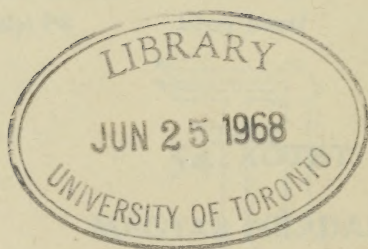
BUDAPEST

FRANKLIN-TÁRSULAT

magyar irod. intézet és könyvnyomda

1906

PH
3132
M3
Köt. 54

BEVEZETÉS.

Magyarország sok tekintetben az *erőpazarlások* hazája. Sehol a világon nem tékoztak annyit, mint itt. Az erőknek egész halmaza pusztult el, szinte nyomtalanul, az idők forgatagaiban, a szellemi képességeknek egész raja — idegen istenek szolgálatában, Uraknak születünk, a kik lenéztük a parasztot, a népet, pedig közöttünk mindig az volt a legmagyarabb és nemcsak költészetünknek, de minden szellemi fölemelkedésünknek egyik legtermékenyítőbb forrása. Ezzel a becsületes, jóra való, világos fejű, ép kedélyű magyar néppel, a ki megőrizte eredetisége ősvonásait, törülmetszett nyelvet beszélt, szűzi naivitását dalaiban és meséiben ragyogtatta, féltékeny volt erkölcséire, szokásaira s hű a hagyományokhoz . . . ezzel a nagy nemzeti erőforrással sem a politikusok, sem az írók nem törődtek sokáig.

A népköltés voltaképen egyidejű magával a néppel, csak az érdeklődők, a feljegyzők, a gyűjtők nem jelentkeznek sehol. Nálunk pl. a világi dalok, főkép a szerelmi énekek épen nem voltak ismeretlenek s a pogánykor lelkének igazi virágaiként pompáztak valaha. A bennők sűrűn előforduló virágvonatkozások miatt virágénekeknek nevezték őket, de a vallásos századok erősen üldözték és pusztították e profán tartalmú dalokat, úgy, hogy a keresztény középkorból mindössze egy ötsoros virágének-

töredék maradt ránk s a XVI. század első felében Erdősi Sylvester János, a kitűnő nyelvész és biblia-fordító, bár méltatja őket, mint «melyekben csodálhatja minden nép a magyar nép elméjének éles voltát a lelésben, mely nem egyéb, hanem magyar poézis» — bővebb figyelmet azonban nem szentelt nekik.

Csak e század elején, mikor a rendi alkotmány teljesen szűknek s a haladó idők számára elégtelennek bizonyult: kezdett a politikusok figyelme végre a nép felé fordulni. A mi az írókat illeti: vezérférfiaink épen az ellenkező csapáson haladtak. S itt, ennél a pontnál, egy pillanatra megállhatunk s kifejezhetjük teljes sajnálkozásunkat. Talán egyetlen irodalom sincs, mely az idegen hatások befogadására fogékonyabb lett volna, mint a mienk. Egymást váltották fel, sőt egymás mellett jelentkeztek a deák, német, franczia befolyás áldásai, s oly fokú vergődések következtek, melyeknek látványa szinte elkésérítő. Ha egy-egy jóízű írónkra gondolunk, pl. *Mikes Kelemenre*, a kinek *Törökországi levelei* már egy század előtt az elbeszélő próza nemesebb formáiban ömlöttek, vagy a kurucz idők költészetére, melyben a hamisítatlan magyar kedélyvilág annyi őseredetiséggel, erővel és bájjal zendült meg, — azután a mult század első tizedeinek vajudásaihoz fordulunk: akkor nyilvánvaló lesz előttünk az eltévelyedés, mely szellemi hátramaradásunknak egyik legfőbb oka s áldatlan viszonyainknak egyik legkirívóbb eredménye volt.

De hát hiába! Nem tehattünk róla. Az írók alig álltak egymással összeköttetésben, — irodalom a szó komolyabb értelmében nem is volt, — szellemi surlódás hiján aludtak a vágyak, az eszmék, s a kiben mégis égett az isteni szikra: magára hagyatva égett, Végre a nyelv is csak

olyan, mint az ekevas: ha nem használják, megrozsdásodik. Így történt a mi nyelvünkkel is. Mikor aztán észrevettük nemzetiségünk elhanyaglását s nyelvünk silány voltát: akkor elkezdtünk fűhöz-fához kapkodni. Eszünkbe jutottak a görögök, rómaiak, a németek, francziák, angolok, minden kimívelt európai nyelv, csak a magunk kincsebányája, *népünk* tőzsgyökeres, érintetlenül tiszta, erős nyelve nem. Nekivetettük magunkat az idegen formák kultuszának s nem láttuk a saját idomaink nagy változatoságát, nem éreztük azok használhatóságát. Rendkívül sokat vártunk mindentől, a mi külföldi s a magunk természetes erőforrásaitól nem vártunk semmit. Ezek ismeretlenül lappangtak és poshadtak a homályban.

Mégis! Nem tartom pusztá véletlennek, de már az idők jelének, hogy ugyanabban az évben, mikor Mikes Kelemen Levelei Kuicsár István kiadásában napvilágot láttak, 1794-ben még egy más könyv is jelent meg: a *Kovács Pál*, benedekrendi pap közmondásos gyűjteménye.* Az érdeemes gyűjtő egyik paptársa *Fabchich József*, — egyike ama lelketlen kor legszenvedélyesebb magyarjainak — nagy lelkesedéssel üdvözölte e kis könyvet és elragadtatással kiáltott föl a «nemzeti bélyeget» viselő gyűjtemény láttára: «Félre, deák, görög íz! szólanak im — magyarul!» Öt év múlva (1799) megjelent az első népdal-gyűjtemény és századunk elején, 1803-ban, — tehát ugyanabban az évben, melyben *Baróti Szabó Dávid* is kiadta a *Magyarság Virágait* — egy váczí daloskönyv, 1804-ben *Szirmay Antal* jeles munkája, a *Hungaria in Parabolis*, mely latinsága daczára a legmagyarabb könyvek

* Kovács Pálnak Magyar Példa és Közmondás. Győrben. Streibig József betűivel. 1794.

egyike. 1820-ban, már a rendkívüli munkásságú szerző halála után, látott napvilágot *Dugonics András* gazdag gyűjteménye, a *Magyar Példabeszédek és Jeles Mondások* két vaskos kötetben. Nem érdektelen, hogy egyes megyék, Komárom, Esztergom is sürgetik a gyűjtést, s hogy éppen Kulcsár István buzdító közlései után határozza el az akadémia — legalább elvben — a népköltészeti termékek rendszeres gyűjtését. Maguk az írók is mindjobban érzik a szellemi fölfrissülés szükségét s nem hajlandók vakon követni *Kazinczy* rideg elveit, a ki fejedelmi magaslatáról a profán tömeget nemcsak kicsinyli, de föltétlenül megveti. *Csokonai* ellenkezőleg szívére öleli a népet s azt tanácsolja költőtársainak: *«Ereszkedjünk le a paraszt, tudatlan, egyszerű községhez, akkor majd nem lesz annyi hallatlan ejtés előttünk.»* *Kölcsey* 1826-ban fennen hangoztatja, hogy *«a valódi nemzeti poézis szikráját a köznépi dalokban kell keresni.»* — *Eötvös*, egy évvel később, mint *Székács Józsefnek*, *Szerb népdalok és hősrégék* című könyve megjelent 1837-ben, ki meri mondani, hogy *«minden poézis a népből ered»*, s *Toldy Ferencz* 1843-ban, a lírai költés kimerülését jelezvén, kikel a bizarr, a dagályos ellen s fájlatja, hogy *«a nyelvünkben meglevő saját mértéket és ritmust ki nem lestük.»* Ugyanebben az évben kezdi meg *Keeskeméti Csapó Dániel* *Dalfüzérkéjének* kiadását s jelenik meg *Szakáll Lajosnak*, *Czimhalom* című verses kötete, melyet jóízű népies darabjaiért rövid idő alatt elkapkodnak.

Mindezek szórványos jelenségek s egymással nem igen látszanak szerves összefüggésben állani. De kétségtelen, hogy valami benső szükség, valami erős törvényszerűség nyilatkozik meg bennök. A fejlődés homályos ösztöne, — ellenállhatatlan vágy valami tisztább, egészségesebb légkör

után. Ugyanerre az okra vezethetjük vissza *Kisfaludy* *Károly* népdal-próbálkozásait és *Czuczor* kedélyének dalos termékeit. Még csak egy-két lépést kellett tennünk, hogy teljesen érezhetővé váljék e mozgalom nagy jelentősége s tudatára ébredjünk annak, hogy a magunk egyéniségének kifejtése tényleg egészen tőlünk függ. Csak egy-két lépést! És ez az egy-két lépés csakhamar meg is történik. Az Akadémia késedelmező kezéből a *Kisfaludy-Társaság* veszi át a rendszeres gyűjtés munkáját s hozzá is fog rögtön a kivitelhez. Megbízta *Erdélyi Jánost*, a jónevű költőt és a magyar műbölcsélet alapvető mesterét, e gyűjtemény összeállításával. Dolgosabb kezekre nem is bízhatta volna, de lelkesebb emberre sem. Hiszen ő hangoztatta, éppen a *Kisfaludy-Társaságban* tartott székfoglaló beszédében: *«A tenger soha ki nem fogy felhőiből, bármennyi eső esik: ilyen tenger a nép, az élet. Ha belőle merít a költő, lesz a ki őt meghallgassa, seregestül találand megnyílt szívekre mindenkor, ha csak vesztét nem érzi a nemzet. Tehát tanulni a népet, az életet, — beállni e tengerbe, mint Jézus, midőn a lélek kegyelmét venné, a Jordánba: ez a mai költő hivatása, nemes kötelessége.»*

Maga is a nép fia. De bár atyja egyszerű földművelő: házuk nem daltalan. Már gyermek korában vidítója, vigasztalója a nép édes és természetes költészete. Énekek zsongják körül, mesék és mondák foglalják el képzelődését. Korán felébrednek benne a költői hajlamok s végig kísérik az egész életen. Egy elv érlelődik meg benne s válik komoly meggyőződésévé, melyhez állandóan hű marad: *a népköltészetből kell a nemzeti poézist újjáalkotni!* Mint költő, maga is a néptől tanul legtöbbet s legjobb költeményeit neki köszönheti. Teljesen át van hatva annak a tudatától, hogy a népköltészet egyik főérdeme a való-

ság. A mit ebben találunk, az mind igaz tény, Itt minden betű adat, a történet, erkölcs, ízlés földérítéséhez és kimagyarázásához. Nemzetének lehető *kitudása* a cél, melyért a népi dolgokkal annyi szeretettel és odaadással foglalkozik. Mert a mi nálunk az idő folytán egyszer ténynyé vált: az egyszersmind visszamutat a lélekre, a meggyőződések mibenlétére. S csak e tények és meggyőződések szigorú egybefoglalása emelhet oda bennünket, hogy saját, egész valónk, nemzeti méltóságunk — magunk és az emberiség irányában — *önismeretté* izmosodhassék s egész történelmi életünk átlátszóvá lehessen a nemzeti öntudatban.

Mély értelmű, lelkes vallomások, egészen az ő erős és merész gondolkozására vallók. Átrezeg rajtuk a meggyőződés melege s az a megbecsülhetetlen fajszeretet, mely *Erdélyi* összes szellemi működésének főmozgatója és irányítója. A népköltészet termékeivel úgy van, mint Linné a növényekkel: gazt, gyomot nem ismer, csak virágot. A világhírű botanikusról följegyezték, hogy kicsi korában, ha bölcsőjében sírt, virágot adtak a kezébe és rögtön elhallgatott. Erdélyi élete utolsó estéjén kis fiának egy népdalt dalolt, kis lányának egy tündérmesét mondott el, — azután álmra hajtotta fejét és elaludt örökre.

Nagy gyűjteményének első kötete (Népdalok és mondák) 1846-ban jelent meg, ugyanabban az évben, melyben *Tompa Mihály*, *Népregék és Mondák* című verses kötetének első kiadását a magyar olvasó közönség húsz nap alatt elkapkodta. S ime, e pillanatban teljesen nyilvánvaló, hogy az ízlés nem múló szeszélyből, de az uralkodó eszmék nyomása alatt s igazán lelki szükségből fordult egészen a nép felé. Ha most, az elmélet határozott útmutatásai s a kísérletező gyakorlat bátor próbálkozásai közt

egy hatalmas genie, mint a minő *Petőfi* volt, a maga merész föllépésével s hódító egyénisége minden erejével egyszerre diadalt szerez ez igazságoknak; ez csak azt jelenti, hogy az eszme megérett s jószerencsénk is segített, hogy végre csakugyan megtaláljuk — magunkat. És sok szét-szóródás után, különböző úton járva, különböző eszközökkel küzdve, ime, találkozunk egy gondolatban, egy érzésben: legjobb meggyőződésünkkel szolgálni a hazát s a művészetek szeretetében föltétlenül tisztelni a *nemzeti jelleget*.

Új világ, új élet pompázott előttünk. Eddig nem ismert erők forrása bugygyant ki s tört elő a régi poézis mohos szikláiból s szabadon, vidáman szökdellt keresztül a máskor hangtalan tájakon. Ütköző vizének gyöngyei fölfrissítettek mindent: a pázsit üdébb lett, a fák lombosabbak, a levegő tisztább. Szeszélyesen csapkodott ide-oda, szerteágazott ezer felé s mindenütt a saját bánatunkat zsongta, a magunk örömét ujjongta. Az elzárt s féken tartott indulatok végre tombolhattak, a képzelődés repülhetett, a szív sírhatott. Nem kellett feszes formák közé szorítani az érzést, a gondolatot: ömölhetett, kiáradhatott tetszése szerint, a hogy bimbóba szökken a rügy s kicsordul a fák gyantája. Annyi szenvedés után a természetes lép előtérbe, — annyi másolás és majmolás után: az eredetiség. A vékonyhangú gitározást, az ősi ritmus érczes zengése váltja fel, a mesterkélt és festett bájakat az egészség rózsás színe. Maga a nép — ez a büszke, daczos, értelmes, sokerejű és nagyerejű magyar nép — lép elénk s a maga egyszerű, de igaz dalaiban és mondáiban napnál világosabban mutatja fel nemzeti mivoltunk egészét és teljességét. Igen, ez *mi* vagyunk! A mi hevüléseink, erkölceink, vérkeringésünk, — a mi földünk, a

mi levegőnk. Hogy eddig oly keveset láttunk belőle! Minő áldás ez a fordulat! Minő megváltó ereje van ennek az önismeretnek! *Petőfi* és *Arany*, kik a «naivot és művészt, az egyénit és az egyetemet egy művészetbe olvasztják» nemcsak nagy költők, de épen azért nagyok, mert diadalmas megtestesülései a nemzeti eszmének, mely koruk minden izét áthatja.

Erdélyi háromkötetes nagy gyűjteménye, mely egyuttal a magyar nép szellemi életének története, csak kezdete volt a gyűjtés munkájának, mely azóta folyton foly s melynek eredményeit itt röviden összegezzük. 1850-ben jelent meg *Ballagi Mór* két kötetes példabeszédes és közmondásos gyűjteménye; a következő évben Erdélyi, ismét a Kisfaludy-Társaság megbízásából, új kötettel állt elő, a *Magyar közmondások könyvével*; 1863-ban pedig *Kriza János* (1811—1875) erdélyi unitárius püspök lepott meg bennünket pompás gyűjteményével, a *Vadrózsákkal*, mely a székely nép gazdag kedélyvilágát tárta fel előttünk, nemcsak dalokban, de hatalmas szerkezetű, ózamatú balladákban is. Majd következtek *Thaly Kálmán* rendkívül becses gyűjteményei, a *Régi magyar vitézi énekek* két kötete (1864), XVI., XVII., és XVIII. századi kéziratokból összeállítva, és később, 1872-ben az *Adalékok a Thököly és Rákóczi kor irodalom-történetében*, szintén két kötetben. E közben (1871—72) a Kisfaludy-Társaság *Gyulai Pál* és *Arany László* szerkesztésében újra három kötetes népköltési gyűjteményt bocsátott közre, miután már előbb, 1866-ban, megindította magyar fordításban a hazai, nem magyar ajkú népköltészet tárát (tót, magyar-orosz, román népdalok) szintén három kötetben. Megemlítjük itt az újabbak közül *Kálmány Lajos* nagy gyűjteményét, az alföld — különösen Szeged vidéke — nép-

költészeti termékeiből (*Koszorúk az Alföld vadvirágaitból*), 2 kötet. 1877. *Szeged népe*. 3 kötet. 1881.) Mások, mint *Fogarasi János*, *Bartalus István*, *Mátray Gábor*, *Szini Károly* s legújabban *Bogisich Mihály* és *Káldy Gyula* régi énekek és népdallamok gyűjtésével szereztek kiváló érdemet. Népmese-gyűjtőink közül legyen elég *Merényi László*, (*Eredeti népmesék. Sajóvölgyi és dunamelléki népmesék*. 1861—63), továbbá *Arany László* (*Eredeti népmesék*. 1862), és végül *Benedek Elek* (*Magyar mese és mondavilág*. 5 köt. 1894—97) működésére rámutatnunk. A közmondások gyűjtése körül *Sirisaka Andor* (*Magyar közmondások könyve*. 1891) és *Marganits Ede* (*Magyar közmondások és közmondásszerű szólások*. 1897) fáradoztak. Ez az utóbbi érdemes gyűjtemény a megelőző gyűjtemények összes anyagát feldolgozza s történelmi alapon csoportosítja.

Legújabban (1902) a Kisfaludy-Társaság, a magyar vallás- és közoktatásügyi minisztérium támogatásával ismét kezébe vette a népköltési gyűjtés megszakított munkáját s megindította a hozzá beérkezett gyűjtések új és nem kevésbé értékes sorozatát. Rövid időközökben négy vaskos kötet jelent meg e gyűjteményből. Dr. *Sebestyén Gyula*, *Regős énekek* című két kötete, melyek népköltészetünknek és népszokásainknak legrégebb emlékeit foglalják össze s melyeket a buzgó gyűjtő egész kötetnyi tudományos fejtegetéssel magyaráz s világít meg, közölvén a gazdag variánsok különböző dallamait is. Majd *Vikár Bélától* egy kötet somogy megyei s *Máland Oszkártól* egy kötet székelyföldi gyűjtés.

Ez új sorozat szerkesztésénél azonban más a módszer, mint a régebbi folyamánál. Az új szerkesztő, *Vargha Gyula*, a Kisfaludy-Társaság utasítása szerint többé nem a kizárólagos æsthetikai szempontot veszi irányadóul, de

tért enged a folklorisztikai szempont mind hangosabban nyilvánuló követeléseinek. Észszerű és helyes eljárás, mert voltaképen ez a két szempont nem áll ellentétben egymással s a népköltés terén æsthetikailag és ethnografailag csak az lehet értékes, a mi a népszellem valódi költői megnyilatkozása.

Ez a mi kötetünk az említett gyűjtemények népdalainak színe-javából van összeállítva. Sok gonddal és szeretettel válogattam ki az egyes darabokat s a szerint, a mint tárgykörük más és más: külön-külön csoportokba helyeztem őket. Rendkívül gazdag a szerelmi és katona dalok sorozata, továbbá az «Ágról-ágra» című ciklus, mely tekintet nélkül az egyes darabok tárgyi különféléségére, az egyversszakos népdalokat foglalja össze s köti szeszélyes bokrétába. A műköltők népdalait, melyeknek nagy része számos gyűjteményben eredeti népdalként szerepel, szintén külön ciklusba sorakoztattam s minden darabot megjelöltem írója nevével.

Kívánom, hogy gyűjteményemet a nagy magyar közönség oly élvezettel és tanulsággal forgassa, a minő gyönyört szerzett nekem az összeállítás munkája.

Endrődi Sándor

MAGYAR NÉPDALOK

A népköltészet egyik főérteme: a *valóság*. A mit benne találunk, az mind igaz tény. Ha valami benne történetre vonatkozik, az történet, ha erkölcsre, az erkölcs, ha izlésre, az izlés. Itt minden betű adat, s minden kis adat a multból gyökerül szolgál új virágnak a jövőben.

Erdélyi János.

1.

SZERELEM RÓZSÁI.

1.

Ablak alól a rózsafa nem látszik,
Minden éjen piros rózsát virágzik.
Terem rajta piros rózsza, jószagú,
Gyenge rózsám, mért vagy olyan szomorú?

Megöl engem az iszonyu búbánat,
Szeretőmet viszik el katonának,
Ne szomorkodj', édes rózsám, érettem,
Tiéd leszek még ebben az életben.

2.

A csap-utczán végig, végig, végig,
Minden kis kapuban virág nyílik,
Minden kis kapuban kettő, három,
Csak az enyém hervadt el a nyáron.

Ne vigasztalj, édes, kedves anyám!
Hadd sirjam ki magamat igazán.
Ki megbántott, megsegít a bajban:
A jó Isten majd könnyörül rajtam!

3.

A fekete holló gyászt visel magáért,
Én is gyászt viselek jegybeli mátkámért,
Jegybeli mátkámért mit nem cselekedném,
Tenger sűrű habját kalánnal kimerném,
Tenger fenekében gyöngyszemeket szednék,
Jegybeli mátkámnak gyöngybokrétát kötnék.

Küküllő kövecse kalamáris volna,
 Tenger sűrű habja mind tintalé volna,
 Mezőn mennyi fűszál mind pennaszál volna,
 Fán a mennyi levél mind papiros volna,
 Bánatom leírni adnak is sok volna.

4.

A fényes csillag is
 Ballag haza felé, —
 Ballag barna legény
 A galambja felé.

De mig oda ballag
 Jóformán megvirad,
 Gyenge szerelmőknek
 Hamar vége szakad.

5.

A kend édes anyja
 Megátkozott engem,
 Hogy a fekete föld
 Borítson be engem.

A kit én szeretek,
 Meg van az szeretve,
 Ha rá tekintek is,
 Elfakad nevetve.

Ne átkozzon engem,
 Nem vagyok én oka,
 Mert én az ő lányát
 Nem szerettem soha.

A pünkösdi rózsza
 Kihajlott az utra, —
 Eredj oda, rózsám,
 Köss bokrétát róla,

Tedd az öved mellé
 Két szemem láttára,
 Viseljed, galambom,
 Lányok boszujára!

6.

A ki a rózsáját igazán szereti,
 Záporeső esik, mégis megkeresi.

Lám én a rózsámat igazán szeretem,
Záporosó esik, mégis megkeresem.

7.

Akkor volna szép az erdő,
Ha lány volna a kerülő.
Csili-csalárom! Csili-csalárom!
Ha lány volna a kerülő.

Megkerülném én az erdőt,
Megcsókolnám a kerülőt.
Csili-csalárom! Csili-csalárom!
Megcsókolnám a kerülőt.

8.

Áldd meg isten azt az utcát,
Kibe az én rózsám sétál;
Kirakatom gyémántkövel,
Nézzen bele este, reggel.

Verd meg isten azt az utcát
Kibe az irigyem sétál:
Kirakatom beretvával,
Essen bele térdenállva!

9.

Állj előmbe, rózsám, hadd bucsúzzam tőled,
Ha el nem bucsúzom; bujdossunk el ketten!
Vagy meghalok érted,
Vagy enyimmé tészlek,
Édes szívem!

Fekete két szemed mire csalt meg engem?
Gyenge szép termeted mire hozott engem?
Vagy meghalok érted,
Vagy enyimmé tészlek,
Édes szívem!

Ne menj el, galambom, ne repülj el tőlem,
 Jőjj vissza madaram, szállj bé ablakomban!
 Vagy meghalok érted,
 Vagy enyimmé tészlek,
 Édes szívem!

Ha elmegy is szívem, csak hozzám igaz légy,
 Igaz szereteted hamisra ne fordítsd!
 Vagy meghalok érted,
 Vagy enyimmé tészlek,
 Édes szívem!

10.

Amerre én járok, még a fák is sirnak,
 Gyenge ágairól a levelek hullnak.

Hulljatok, levelek, rejtsetek el engem,
 Mert az én galambom sírva keres engem.

Hulljatok, levelek, sűrűn az utamra,
 Hogy ne tudja rózsám: merre ment galambja.

11.

A malomba mentem,
 Tiszta buzát vittem,
 A szerelem miatt
 Meg nem örölhettem,

Mit tehetek róla,
 Hogy szerelmes vagyok!
 Az atyám is az volt,
 Én a fia vagyok!

12.

Amott egy kis madár	Én is egy ideig
Elhagyta az ágát,	Elhagyom falumat,
Ágról ágra repül,	Mint a vándormadár
Keresi a párját.	Keresem páromat.

Mint a vándormadár
Messze, messze szállok,
Idegen helyeken
Egyedül megállok.

13.

Ángyom, ángyom, édes ángyom,
Mért szeret kend olyan nagyon?
Ha szeret kend, titkolja kend,
Ki ne világosítsa kend.

Jó szeretni, de titkosan,
Nem mindenkor világosan.
A ki világosan szeret:
Megítéli az emberek.

14.

A pünkösdi rózsza kihajlott az utra,
Az én szekeremnek kifelé a rudja.
Jóra-e vagy rosszra, a jó isten tudja,
Minden horgast-borgast ő fordíthat jóra.

Kimenék, kimenék, kimenék az utra,
Látám édesemet, ő is láta engem,
Akarám kérdeni, szánom busítani,
Mint gyenge iffiat megszomorítani.

Áldott az az anya. ki tégedet szült volt,
A ki téged szült volt, téged fölnevelt volt,
Adjon isten annak ezernyi ezer jót,
Ki a te bölcsődet megrendítette volt.

Nem egyszer, nem egyszer, ezernyi ezerszer,
Ugy halottam, rózsám, rózsafán termettél,
Piros pünkösdi napján hajnalban születted,
Áldott az a napom, melyen megszeretted!

15.

Aranyos pillangó az ágon,
Nem kap szívem többé a lányon,
Mert a lány pillangó a réten,
Hamar odább ád a legényen.

Eresz alá fészkel a fecske,
Szeretőnek jobb a menyecske;
Liliomkarját, ha kitárja:
Szeretőjét keblére zárja.

16.

Árokparti csalány,
Kökényszemű kis lány,
Eszem a szemedet
Mért vagy oly halovány,

Nem vagyok halovány,
Mind ilyen a leány,
Kinek a gyűrűjét
Más hordja az ujján.

Hervadj, rózsá, hervadj,
Már az enyém nem vagy;
Míg az enyém voltál,
Piros rózsá voltál.

Nem tehetek róla,
Hogy szerelmes vagyok,
Az anyám is az volt,
Én meg lánya vagyok.

17.

Arra alá Baranyában
Jó természet van a lányban,
Maga mondja a legénynek:
Adjon isten engem kednek!

Mondd meg hugám a nénédek,
Adjon csókot a legénynek!
— Nem mondom meg a nénémnnek,
Magam is adok szegénynek.

18.

Arra kérem Teremtőmet,
Adja vissza szeretőmet;
Ha nem mostan, ha nem mostan, tehát máskor,
Kukoricza-kapáláskor.

Irigyeljék az emberek,
Hogy én, rózsám, tied leszek;
Tied leszek, tied leszek nemsokára,
Vén asszonyok, rossz asszonyok bosszujára.

19.

Árva vagyok mint gerlicze,
Mint a kinek nincs senkije,
Árva vagyok apa nélkül,
De még inkább anya nélkül.

Nincsen senki, ki szeressen,
Csak a rózsám s a jó isten —
Én is árva, te is árva,
Bujjunk egymás árnyékába!

20.

Az ég alatt, a föld színén,
Nincsen olyan árva mint én.
Nincsen apám, nincsen anyám,
A ki gondot viseljen rám,

Minden virág virágozik,
Csak az enyim hervadozik,
Hadd hervadjon, hadd száradjon,
Csak az isten el ne hagyjon.

Segélj meg oh én istenem,
Te légy nekem hű vezérem,
Hogy egy társat találhassak,
Kivel holtig maradhassak.

21.

Az én ágyam lába	Lehajtom fejemet,
Muskátlinak ága,	Babám, az öledbe,
A fejtől valója	Kicsordul a könnyem
Rozmaringnak ága.	Piros kötényedbe.
Haja rózsá, rózsá!	Haja rózsá, rózsá!

Lehajtom fejemet,
Babám, a válladra,
Kicsordul a könnyem
Feszes dolmányodra.
Haja rózsá, rózsá!

22.

Az én galambomnak	Az ablaka alatt
Partba van a háza,	Csergő patakocska,
Csinos házeleje,	Abban mosakodik
Tükör az ablaka.	Páros galambocska.

Ha egyik legény vón,
A másik meg leány!
A legény én volnék,
A lány meg te, rózsám!

23.

Az én rózsám jó kedvéből, haj, haj, haj,
Almát adott a zsebéből, haj, haj, haj,
A kendőjét is id'adta, haj, haj, haj,
Hogy mossam ki vasárnapra, haj, haj, haj.

Édes rózsám válj ördöggé, haj, haj, haj,
Vigy el engem egy kevésbé, haj, haj, haj, haj,
Csak a pitarajtó mögé, haj, haj, haj,
Váljunk ketten egy ördöggé, haj, haj, haj.

24.

Az én rózsám szemöldöke
Többet ér, mint a hat ökre;
A hat ökre szántó-vető:
De a rózsám hű szerető.

Az én rózsám szeme, szája,
Többet ér, mint a pajtája;
A pajtája fekete gyász:
De a rózsám arany kalász.

25.

Az én rózsám takaros,
Takaros egy kis menyecske,
Mert ő neki magyaros,
Magyaros a szive, lelke;
Áldja meg az isten őtet,
Az én kedves szeretőmet!

Ne nézz, rózsám, ragyogó,
Ragyogó szép két szemeddel,
Mert nem bírok lángoló,
Lángoló nagy szerelmemmel;
Bevádollak a birónak,
Hogy te szivgyujtogató vagy!

26.

Azért csillag, hogy ragyogjon,
Azért asszony, hogy megcsaljon;
Azért jöttem a világra,
Hogy bolonduljak utána.

Azért erdő, hogy zöldeljen,
Azért vihar, hogy tördeljen;
Azért a sziv, hogy szeressen,
Bánatában megrepedjen.

27.

Azért, hogy kend kicsit ragyás,
Kend az én szeretőm nem más;
Illik kendnek rettenetes',
Hogy egy kicsit hímlőhelyes.

Szeretem én magát nagyon,
Mert fekete szeme nagyon,
Szemöldöke sugár nagyon,
Az enyimhez illik nagyon.

28.

Azon a tenger éjszakán
Ragyog a csillag igazán.
Ahol az a csillag ragyog,
Én is odavaló vagyok!

Ne menj rózsám a mezőre,
Sokat sirtam a zöld füre;
Szemeimnek zöld harmatja,
Gyenge lábad fölázthatja.

Göndör hajad simítsd hátra,
Hadd nézhessek szép orczádra;
Adj egy csókot utoljára,
Búm eltemet nemsokára.

29.

Azt gondolom eső esik,
Pedig a szemem könnyezik,
A szeretőm halva fekszik,
Holnap délre eltemetik.

Bár csak addig ki ne vinnék,
Mig én innen odamennék,
Koporsójára borulnék,
Jaj, be keservesen sirnék!

30.

Azt mondják, nem adnak	Pedig az én rózsám
Engem galambomnak,	Oly szeliden néz rám,
Inkább adnak másnak,	Hogy ha csókot hint rám :
Annak a hat ökrös	Tizenkét ökörért
Fekete subásnak.	Csakugyan nem adnám.

Édes anyám kérem.
 Ne hűtse meg vérem,
 Hiszen azt ígérem,
 Hogy én a rózsámmal
 Holtomig beérem !

31.

Barna kis lány megy az Isten házába,
 Hova lépik, virág nyílik nyomába.
 Imádságos kis könyv van a kezébe,
 Tündérország tündöklük a szemébe.

Virágoskert szentannai nagy templom,
 Te vagy benne legszebb virág angyalom.
 Úgy elnézlek te gyönyörű virágszál
 Soh' se tudom, hogy a pap mit prédikál.

32.

Barna pej paripa,
 Selyem kantár rajta,
 Ott a kútnál rózsám
 A lovát itatja.

Nem lovát itatja,
 Magát fitogtatja,
 Két piros orcáját
 Mással csókoltatja.

33.

Beteg az én rózsám szegény,
Én vagyok a doktor legény.
Szedek százféle virágot,
Abból főzök urusságot.

Beteg az én szívem tája,
Te vagy annak patikája.
Ne szedj százféle virágot,
Ne főzz nekem urusságot.

34.

Bolond volnék, ha búsulnék,
Ha szeretőt nem tartanék;
Tartok biz én ötöt-hatot,
Mert én olyan legény vagyok.

Valamit sugok magának,
Vállaljon el galambjának,
Hisz én úgyis olyan vagyok:
Szeretőnek való vagyok!

35.

Bús az idő, bús vagyok én magam is,
Valamennyi szép leány van, mind hamis.
Szeretete nem állandó,
Mint az idő változandó, ihaja!

Felettem is mért borult be ily korán?
Mert elhagyott, kit szerettem igazán.
Másnak hódolt a hitetlen,
Azért vagyok ily kedvetlen, ihaja!

Árva vagyok, hej nincsen olyan árva,
Mert szivedből, rózsám, ki vagyok zárva.
Nem leszek én árva mindég,
Boru után derül az ég, ihaja!

36

Csak azért szeretek falu végén lakni,
Hogy az én galambom arra jár itatni.

Arra jár itatni, magát fitogtatni,
Magát fitogtatni, a lovát ugratni.

Mig a lova iszik, lehet vele szólni,
Piros két orcáját meg lehet csókolni.

37.

Csak titokban akartalak szeretni,
De ki kellett annak világosodni.
No de sebj! hadd tudja meg a világ,
Igy is, ugy is hű leszek én tehozzád.

Száraz ágról messze száll el a madár,
Addig repül, míg zöld ágra nem talál.
A kis madár elmaradt a párjátúl,
Ugy maradunk mi el, rózsám, egymástúl.

Sárga dinnye ráfutott a görögre,
Meg kell válni, kedves rózsám örökre.
A kék eget sötét felhő borítja,
Megválásom még az ég is siratja.

38.

Cserebogár, sárga csergbogár,
Nem kérdem én tőled: mikor lesz nyár?
Azt sem kérdem: sokáig élek-e?
Csak azt mondd meg: rózsámé leszek-e?

Nem kérdem én tőled, te kis madár,
Derül-e még életemre több nyár?
Ugyis hév nyár lankasztja kedvemet,
Mióta rózsám birja szívemet.

39.

Csillagok, csillagok,
Szépen ragyogjatok!
Annak a legénynek
Utat mutassatok.

Mutassatok utat
Annak a legénynek,
Ki nem tudja házát
A szeretőjének.

40.

Csillagos az ég, csillagos,
Rózsafa levele harmatos;
Rózsafa levele, szakadj rám,
Kedves, édes rózsám, nézz reám.

Csillagos az ég, csillagos,
Bú szállt a szívemre, bánatos.
Akárhova hajtsam fejemet:
Seholsem találom helyemet.

41.

Csipkés a szőlő levele,
Vártalak rózsám az este,
Váratlanul jöttél hozzám,
Áldjon meg az isten, rózsám.

Kék eres a szőlő-level,
A szép asszony szép lányt nevel;
Mióta fölcseperedtem,
Mindig a szépet szerettem.

42.

Csongorádi kis barna,
Fodros szoknya van rajta.
Kényesen jár a kicsi,
Jaj, a lába de piczi!

Ez a kis lány de hamis,
Nevetne meg sirna is.
Lelkem, ha fáj a szíve,
Boruljon a keblemre!

43.

Csütörtökön este
Három legény leste,
Hogy a kis lány a szoknyáját
Pántlikába szegte.

Tej, turó, tejfel,
Fehér gatyá, pendel, —
Azért a kis barna lányért
Majd meghal az ember.

44.

Czin tányéron, czin tányéron pogácsa,
Fáj a szívem, fáj a szívem magára.
Én rám bizony, én rám bizony ne fájjon,
Ugy sem leszek a magáé a nyáron.

Czin tányéron, czin tányéron pogácsa,
Fáj a szívem, fáj a szívem magára;
Nem kell nekem, nem kell nekem pogácsa,
Csak az a ki, csak az a ki csinálta.

Három bokor, három bokor saláta,
Három kis lány, három kis lány kapálta;
Nem kell nekem, nem kell nekem saláta,
Csak az a ki, csak az a ki kapálta.

45.

Duna partján sétáltam,
Szeretőmet ott láttam,
Rózsavízben mosdózott,
Az orczája mosolygott.

Aranyhaju kis leány.
 Gyere által a Dunán.
 — Mindjárt megyek, angyalom,
 A szoknyámat fodrozom.

Három rojtu a szoknyám,
 Ugy-e, babám, illik rám?
 Azt is azért vettem rám,
 Hogy több legény nézzen rám!

46.

Édes alma terem	Megérik az alma,
Az édes almafán, —	Leesik a fáru, —
Amikor szerelmes	Hej, ez a kis lány is
Akkor szép a leány.	Megérik magátul.

Fehér kendőt tesz föl	Olyan vagy te, rózsám,
Két tűzes szemére,	Mint az engedelem,
Ugy megy göndörhaju	Piros két orczádon
Galambja elébe.	Nyilik a szerelem!

47.

Édes anyám, adjon isten jó estét!
 Haza hoztam a szép barna szüzecskét,
 Ha megtetszik, kössön neki koszorút,
 Sárga citrom- s rozmaringból két sorút.

Édes anyám, adjon isten jó estét!
 Haza hoztam a szép barna menyecskét,
 De nem azért vettem el, hogy szeressem,
 Kedves szülém könnyebbségét kerestem.

48.

Édes anyám nem fonok már több szálát,
 Gerendába feldugom a rokkámat,
 Hej, elhagyott az én régi szeretőm,
 Holnap délre künn leszek a temetőn.

Édes anyám, valjon ismer-e kend még?
Valjon engem lányának hí-e kend még?
Ha kend engem nem hí többet lányának,
Én se mondom soha többet anyámnak!

49.

Édes anyám sok szép szava,
Kit fogadtam, kit nem soha;
Megfogadnám még valaha,
Kit fel nem talállok soha.

Édes anyám mondta nekem,
Mire a szerető nekem?
De én arra nem hajtottam,
Titkon szeretőt tartottam.

Édes anyám rózsafája,
Engem nyitott utoljára;
Bár engem se nyitott volna,
Maradtam volna bimbóba.

50.

Egész éjjel nem aludtam egy órát,
Hallgattam a kedves rózsám panaszát.
Éjfél felé elfáradt a jobb karom,
Bal karommal öleltem a galambom.

Ha meguntál, kedves rózsám, szeretni,
Szabad neked más szeretőt keresni.
Adjon isten szebbet, jobbat nálamnál,
Hej, de nekem csak olyat mint te voltál!

51.

Egy fekete holló szállott ablakomra,
Az ablakrostélyon mind csak az koccsintsa,
Nem leszél te babám szabad soha,
Szabad soha.

Azt is súgta holló a fülembe,
 Azt is súgta holló a fülembe,
 Nem ülsz többé rózsám, az ölembe,
 Az ölembe.

52.

Elmennék én tihozzátok egy estve,
 Ha az anyád a kapuban nem lesne,
 Ott sem tennék, kedves rózsám, egyebet:
 Szűz válladra hajtánám bús fejemet.

Nem járok én többet kurta subába,
 Nem járok én a rózsám udvarába!
 A minap is, hogy ott voltam egy estve
 Már az anyja az ablaknál kileste.

53.

Elment az én rózsám
 Idegen országra;
 Azt izente vissza,
 Hogy menjek utána.

Azt én be is vetném
 Apró szemű gyönggyel,
 El is boronálnám
 Sűrű könnyeimmel.

Hogy ha én azt tudnám:
 Melyik uton ment el,
 Azt én felszántanám
 Aranyos ekével.

Azt én meggyászolnám
 Délig feketével,
 Délután pediglen
 Patyolat fehérrel.

54.

Elment messze az én párom,
 Szerencsés úton járjon.
 Csendes folyóvizet igyék,
 Ott is rólam gondolkozzék.

Visszatérte könnyű legyen,
 Az ösvénye rózsá legyen.
 Puha moha a párnája,
 Rólam legyen álmodása.

55.

Elmész úgy-e? el bizony én.
Itt hagysz úgy-e? itt bizony én.
Elmentedet nem kívánom.
Visszajöttöd holtig várom.

De te elmész, engem itt hagysz,
Szívemre nagy bánatot hagysz.
Ha elmész, csendesen járjál,
Csendes folyóvizet igyál.

Akkor jussak én eszedbe,
Mikor kenyér a kezédbe.
Akkor se jussak egyébről,
Csak az igaz szeretetről.

56.

Elvesztettem lovam
A bükkös erdőben,
Elszakadt a csizmám,
A nagy keresésben.

Ne keresd a lovat,
Be van az már hajtva,
A székház udvarán
Szól a csengő rajta.

Ismerem a lovam
Csengője szaváról,
Ismerem a babám,
Kevély járásáról.

Ne keresd a babád,
Szavát már nem tartja,
A bíró fiával
Lakodalmát tartja.

57.

Elvirágzott már a búza, kaszálják,
Búza között búzavirág, levágják;
Viszik már a regementet,
Vágják ott is már a rendet,
Hej, csak az én virágomat ne bántsák!

58.

(Csángó dal.)

Elvirult már az én kincsem, kedvesem,
Fáj a szívem érette nagy szüvesen,

Elsirattuk a falevél-éréssel,
Hál! mit teszek árván maradt szívemmel.

Virágáért szomorkodik a mező,
Koronáját busulgatja az erdő,
Én meg téged szomorgatlak, jó lélek,
Szivecskédet, szerető lelkecskédet.

Kertecskémben hangicsáló kis madár,
Árva vagyok, te is csak úgy maradtál.
Csáljunk egyet, menjünk a temetőbe,
Nagy búbanat van úgy is a szívünkbe.

Énekeljünk egy szomorút szívünkéből,
Sirassuk meg kedvesemet mindkettől,
Hadd hallja meg halhatatlan álmába,
Há! hogy örökké sir a lelkem utána!

59.

Én vagyok a falurossza egyedül
Engem ugat meg a kutya messziről.
Bepanaszlom az Istennek magának:
Mért tartanak engem világrosszának.

Nem szerettem életemben csak egyet,
Azt is elvették tőlem az irigyek.
Nem kívánok én azoknak egyebet:
Próbálják meg az én bús életemet!

60.

Én vagyok az a gerlicze,
A ki párját elvesztette;
Egy vadgalamb elkergette
Szerelmünket irigyelte.

Kis kertemben cserfa ződül
Tetejibe vadgalamb ül.
Hogyne sírnék a babámér?
Mikor ő is a párjáér?

61.

Erdő, erdő, de magas vagy,
Szép galambom, de messze vagy!
Azt az erdőt levághatnám,
Szép galambom megláthatnám!

Szép galambom megláthatnám,
Kalitkámba bészárhatnám,
Környöskörül csókolgatnám,
Könyeimmel áztatgatnám.

62.

Erre kakas, erre tyúk,	Egyszer voltam nálatok,
Erre van a gyalogút.	Letörött az ágyatok.
Ide te, oda te,	Ide te, oda te,
Subám alá gyere te!	Subám alá gyere te!

Ha még elmék hozzátok,
Jól megcsináltassátok.
Ide te, oda te,
Subám alá gyere te!

63.

Esik eső, nől a sár,
Ránczig sáros a csizmám.
Megérdemli az a lány,
Kéért sáros a csizmám.

A kutyák is ugatnak,
Talán meg is harapnak,
Ne félj, babám, nem hagylak,
Subám alá takarlak.

64.

Esteledik, a nap halad,
Tőlem a rózsám elmarad.
Esteledik, a nap nyugszik,
Tőlem a rózsám búcsuzik.

Gyászba borút az hajnalom,
 Nincs szívembe nyúgodalom,
 Mert elhagyott a kegyetlen,
 Verje meg őtet az Isten.
 Vár' meg, vár' meg te kegyetlen,
 Mert megvér téged az Isten.
 Verjen is meg, azt kívánom:
 Szeretetlen társat adjon,
 Lelked vele ne nyugodjék,
 Bágyadt tested ne aludjék,
 Szived rólam gondolkozzék;
 Lábad akárhol sétáljon,
 Szemed mind utánam járjon.
 Szemed akárkit szeressen,
 Szived engem ne felejtse.

65.

Ez a csepi utcza,	Nem az ám a rózsza,
Márványkő az alja;	Mely kis kertben nyilik,
Mikor benne járok,	Hanem az a rózsza,
Rózsza nyilik rajta.	Kik egymást szeretik.

Mi vagyunk a rózsák,
 Mi szeretjük egymást,
 Szép piros hajnalban
 Megcsókoljuk egymást!

66.

Ez a kis lány csak egyre tagadja,
 Hogy ő nem járt sehol az éjszaka;
 Megmutatja kis piros orcája,
 Mind kihányta a szerelem lángja.

Ez a legény csak egyre tagadja,
 Hogy ő nem járt sehol az éjszaka;
 Megmutatja kis pej paripája,
 Csupa tajték minden porczikája.

67.

Ez a szemem, ez az egyik,
Jobban kacsint, mint a másik,
Ne haragudj édes, ne haragudj kedves,
Édes, kedves galambocskám!

Ez a karom, ez az egyik,
Jobban ölel mint a másik,
Ne haragudj édes, ne haragudj kedves,
Édes, kedves galambocskám!

68.

Ez az utcza bánat-utcza
Bánat-kővel van kirakva,
Az én babám rakatta ki,
Hogy ne járjon arra senki.

Éz az utcza bánat-utcza
Bánat-kővel van kirakva,
Bánat-kővel van kirakva,
Hogy én sirva járjak rajta!

69.

Ezt a kerek erdőt járom én,
Azt a barna kis lányt várom én;
Az a barna kis lány viola,
Én vagyok a vigasztalója.

Ezt a kerek pusztát járom én,
Azt a barna legényt várom én;
Az a barna legény czédrusfa,
Én vagyok a viruló ága.

Téged látlak mindig álmomban,
Álmom után minden dolgomban;
Ha sóhajtok, érted a panasz,
Ha örülök, érted vagyon az.

70.

Fakó lovam fel van kantározva,
 El is megyek a rózsámhoz rajta,
 Repülj fakó, szikrázzék a patkó,
 Az a kis lány be kedvemre való!

Az a kis lány be kedvemre való!
 Nem hiába fáradt érte hat ló;
 Mind a hatnak kese volt a lába,
 Barna legény azoknak gazdája.

Suba, suba, göndör szőrű suba,
 Hat ökörért nem adnálak oda.
 Mert az ökör csak járomba való,
 De a suba szép leány takaró.

71.

Fehér ruha a fejemen,
 Fekete gyász a szívemen,
 Mert a kit én úgy szeretek,
 Azzal együtt nem élhetek.

Édes anyám sok szép szava!
 Kit fogadtam, kit nem soha.
 Most ha élne, megfogadnám,
 Kezét, lábát megcsókolnám!

72.

Fekete pántlikám
 Fujdogáija a szél,
 Köszönöm galambom,
 Hogy eddig szerettél.
 Nem én voltam első,
 Mással is így tettél,
 Verje meg az isten!
 Hamar megvetettél.

A bazsarózsának
 Lehajlott a szára,
 Hej! én is hajtottam
 A rózsám szavára.
 Mit ér a rózsafa
 Piros bimbó nélkül?
 Mit ér a szerelem
 Igaz hűség nélkül?

Istenem! nagy dolog	Nehéz a kis hangyát
Ki egymást szereti,	Kösziklân nyomozni,
Mégis a jó isten	Két kelletlen párnak
Össze nem vezeti.	Egy ágyban nyugodni ;
De még nagyobb dolog :	Mikor ölelni kell :
Ki egymást gyűlöli,	Karjait fájlalja,
Mégis két vénasszony	Mikor csókolni kell :
Összeköszörűli.	Könyeit hullatja.

73.

Fekete városban fehér torony látszik,
 Az én kis angyalom más ölében játszik ;
 Verje meg az isten, veretlen ne hagyja,
 Ki a más rózsáját ekkép elragadja.

Fehér falu felett fekete gyász borul,
 Az én kis angyalom más ölébe borul ;
 Verje meg az isten, veretlen ne hagyja,
 Ki a más rózsáját ekkép elragadja !

74.

Felfogadtam az egekre,
 Mind a három istenekre,
 Atyja, fiú, szentlélekre :
 Tied maradok örökre !

Boldog az a szentpillantás,
 Melyben megismertük egymást,
 Szerelmünkről tettünk vallást,
 Hogy sohasem szeretünk mást.

75.

Felleg sincsen, mégis esik az eső,
 Látom, rózsám, nem vagy igaz szeretőm,
 Mert ha igaz szeretőm lettél volna,
 Közel laktam, felkereshettél volna.

Ugy állottam tegnap este kapudba',
Mint valami elszáradott darabfa,
De hogyha te, rózsám, kijöttél volna,
Szár az ágam mindjárt kihajtott volna.

76.

Felsütött a hajnalcsillag,
Nekem soha meg nem virrad.
Dehogy virrad, még hajnal sincs,
Bánatomnak még vége sincs.

Jaj de nagy volt az a mérték,
Mivel a bánatot mérték.
Talán bizony elvétették,
S nékem igen megtöltötték.

77.

Felsütött a holdvilág,
Elmehetsz már gyöngyvirág.
Elmehetsz már el, el, el,
A szerelmed már nem kell.

Felsütött a napvilág,
Elmehetsz már kis virág,
Elmehetsz már utadra,
Nem vágyom a csókodra.

Az ajtómba jössz vissza.
A jegygyűrűm add vissza.
Vége, vége mindennek,
Vége a szerelemnek.

78.

Felszállott a páva vármegye házára,
Sok szegény legénynek szabadulására.

Várj meg páva, várj meg, hadd izenjek tőled,
Apámnak, anyámnak, szívbeli mátkámnak!

Ha kérdik: hogy vagyok? Mondjad, hogy rab vagyok.
A jó isten tudja, mikor szabadulok.

Rab vagy rózsám, rab vagy, én meg beteg vagyok,
Ha el nem jössz hozzám, talán meg is halok.

79.

Felszántom a berek alját,
Vetek bele bazsarózsát.

Bazsarózsa ne virágozz',
Barna legény ne várakozz',

Mert ha én rám várakozol,
Soha meg nem házasodol!

80.

Fecském, fecském, édes fecském!
Vidd el az én levelecském;
Vidd el, vidd el messze földre,
Tedd a rózsám kebelére.

Ha kérdi, hogy honnan jöttél,
Kinek a póstása lettél:
Mondd meg, hogy egy árva szívtől,
A régi szeretőjétől.

81.

Földváron, a hegy aljba,
Megakadtam egy galyba;
Rózsafa galyba
Vagyok akadva,
Piros rózsafa galyba.

Kedves babám két karja
Piros rózsafa gallyja;
Rózsafa galyba
Vagyok akadva,
Piros rózsafa galyba!

82.

Gyenge harmat harmatozik a rétre,
 Ez a kis lány a szívem megigézte.
 Szabadítsd meg a szívemet, galambom,
 Inkább, ha kell, neked ingyen od'adom!

— Nem kell nekem a kend szíve, tartsa meg,
 Verje meg az a kénköves fergeteg,
 Sokat megcsalt, sokat hagyott faképnél,
 Azért mind kend felelős az istennél!

83.

Gyere be, gyere be, gyönyörű kis madár,
 Csináltattam neked aranyból kaliczkat,
 Aranyból kaliczkat, ezüstből ajtaját,
 Ezüstből ajtaját, gyémántból váluját.

— Nem szoktam, nem szoktam kaliczkában lakni,
 Csak szoktam, csak szoktam zöld erdőben lakni,
 Zöld erdőben lakni, zöld ágakra szállni,
 Fenyőmagot enni, gyöngyharmatot inni.

84.

Gyi, fel, sárga, a tetőre!
 Veled megyek menyegzőre.
 Iha, czin, czináron —
 Szeret a virágom!

Ha megfázom, ha meghülök,
 Mellette felmelegülök.
 Iha, czin, czináron —
 Szeret a virágom!

85.

Gyujtsd föl, babám, gyujtsd föl
 Lobogós tüzedet!
 Hadd melegítsem meg
 Gyenge kezeimet.

Gyenge kezem fázik,
A szavam hibádzik.
Piros csizmám sarka
Ablakodnál ázik.

86.

Ha bemegyek, ha bemegyek a templomba,
Rávetem szemem galambomra;
Teszek neki olyan fogadást,
Soha, soha, soha el nem hagyjuk egymást.

Ha bemegyek, ha bemegyek a templomba,
Rávetem a szemem a papra;
Teszek neki olyan kacsintást,
Elfelejtí, elfelejtí a létániát.

Ha kimegyek, ha kimegyek a tanyára,
Ránézek a kevély ispánra;
Mondok neki olyan jóestét.
Elfelejtí, elfelejtí a keresztnévét.

87.

Ha elmészsz is rózsám, ne hagyj itt engemet,
Ne vidd el magaddal minden jó kedvemet.
Elejted orsódat, nem lesz ki feladja,
Bánatos szivedet ki megvigasztalja.
Nem lesz, ki kapudnak küszöbét őrizze,
Nem lesz, ki lepergő könnyed letörölje.

88.

Ha én rózsza volnék,
Hamar elhervadnék,
Senki rám nem nézne,
Senki nem szeretne.

Bizony, ha lehetnék,
Én csak galamb lennék;
Oh hová nem mennék,
Ha most repülhetnék!

Ne mondj hát rózsának,
Engem violának,
Egy viola-szegfűt
A nyári nap elsűt.

Sem rózsza nem leszek,
Sem galamb nem leszek,
Mert én, édes rózsám,
Csak a tied leszek.

89.

Ha én tudtam volna	De el nem kerültem,
Szived álnokságát;	Haj, belemerültem!
Elkerültem volna	Mint csikó kantárba
Szerelmed hálóját.	Bele keveredtem.

Azért én nem bánom,
 Ha megvetettél is,
 Parancsol az Isten
 Szeretöt nékem is!

90.

Haja, haja! hajnal akar lenni,
 A szeretőm haza akar menni;
 Az ajtóját be nem tudja tenni,
 Az ágyára le sem tud feküdni.

Haja, haja! ha én oda mennék,
 Az ágyára haj! én lefeküdnék:
 Két karomat alá rakogatnám,
 Két orcáját körülcsókolgatnám.

91.

Hallod-e te, barna menyecske,
 Mi van a kötődbe bekötve?
 — Piros alma, gömbö-gömbö-gömbölyü,
 Kóstolja csak, jaj, de jó izü!

Mit tagadod, rózsám, hogy szeretsz,
 Hisz te arról semmit nem tehetsz.
 De minek is taga-tagatagadnád,
 Ugy is tudja az egész világ!

— Fogadásom tiltja szeretni,
 De nem a legényre nevetni.
 Kijátszom a tila-tila-tilalmat,
 Ugy szerettetem el magamat!

92.

Ha nem voltál jó szerető,
Borítson el a temető.
Vigyen el a sárga halál,
Takaríjjon szárnya alá.

Ha nem voltál igaz hozzám,
Mért csókoltad meg az orcám?
Hagytál volna békét, rózsám,
Ne is szóltál volna hozzám!

93.

Haragszik a rózsám anyja,
Hogy engem szeret a fia;
Ha haragszik, tegyen róla,
Vessen békót a lábára!

Pányvázza ki mályvafára,
Szivárványszín-pántlikára,
Engem hívjon istrázsára,
Ott is én leszek a párja.

94.

Három csillag van az égen egy sorba,
Három szeretőm van nékem egyforma.
Három között azt az árvát szeretem,
Édes anyja árván hagyta énnekem.

Három dinnye van egy száron, mind sárga,
Három szeretőm van mostan, mind árva,
Három közül a legszebbik halovány,
Arra illik az én csókom igazán.

Három levele vagyon az epernek,
Három szeretője van a legénynek.
Szétszakasztom az epernek levelét,
Elhagyom a szeretőmnek kettejét.

95.

Három fehér kendőt veszek,
 Ha felteszem, fehér leszek,
 Fehér leszek mint a hattyu, mint a hattyu,
 Nem csókol meg minden fattyu.

Három piros kendőt veszek,
 Ha felteszem, piros leszek,
 Piros leszek mint a rózsa, mint a rózsa,
 Rám illik a babám csókja.

96.

Három rendü fodros szoknya, —
 Mit álmodtál az éjszaka?
 — Nem álmodtam én egyebet,
 Hanem a barna szemedet!

Eszem a barna halálod,
 Három városba nincs párod.
 Három várost összejártam,
 De párodat nem találtam!

97.

Három színe van a piros almának,
 Mért nincs nekem oly szeretőm mint másnak?
 Búval élem az egész életemet,
 Sírva töltöm ki a nyolcz esztendőmet.

Piros alma, nem hittem, hogy férges légy,
 Kedves rózsám nem hittem, hogy álnok légy,
 Álnoksággal csaltad meg a szívemet,
 Verjen meg a három isten tégedet!

98.

Három út előtttem; melyiken induljak?
 Három szeretőm van; melyiktől bucsuzzak?

Az egyik állandó, a másik mulandó.
 A harmadik pedig épen hozzám való.

99.

Hej, be szépen világít
 Az esteli csillag!
 Hej, be szép szőke legény
 Áll ablakom alatt!
 Be kellene híni,
 Mellém is ültetni,
 Piros szőke legénynek
 Puha ágyat vetni.

Ujjamon gyűrűje,
 Zsebembe levele,
 Piros szőke legénynek
 Rajta van a neve.
 Nem adnám én a nevét
 Két arany almáért,
 Hát őt magát, hogy adnám
 Széles e világért!

100.

Hej csicsóka, csicsóka,	Hej, iharfa, iharfa,
Fészket rakott a csóka.	Iharbimbó van rajta;
Kis angyalom kertyibe,	Iharbimbó lehullott,
Rozmaring közepibe.	A szeretőm elhagyott.

Hej, jegenye, jegenye,	Ha elhagyott, hagyjon is.
Jegenyefa teteje;	Megélek én magam is,
Kis angyalom levele,	Lám, a piros ruzsa is,
Későn együtt a kezembe.	Kinyilik az maga is.

101.

Hej! ha nekem száz forintom volna,
 Az a kis lány mindjárt enyim volna,
 De mit tegyek mikor semmim sincsen,
 Ajtómon is fából a kilincsem.

Én istenem, minek is születtem,
Nyomoruság az egész életem.
Szeretek és boldogtalan vagyok,
Ezzel is csak még szegényebb vagyok.

102.

Hej páva, hej páva,	Folyóvizre mennék,
Császárné pávája!	Folyóvizet innám,
Ha én páva volnék	Szárnyam csattogtatnám,
Jó reggel fölkelnék.	Tollam hullogatnám.

Szép leányok szednék,
Bokrétába kötnék,
Az én kedvesemnek
Kalapjára tennék.

103.

Hervad az a rózsa
Kinek töve nincsen,
Elhervadok én is,
Mert szeretőm nincsen.
Haj de kerek ég,
Haj de magas ég!
Ugyan, rózsám, szeretsz-e még?!

Minden ablak alatt
Páros a diófa,
Lám az enyém alatt
Páratlan kökényfa.
Haj de kerek ég,
Haj de magas ég!
Ugyan, rózsám, szeretsz-e még?!

104.

Hét csillagból van a gönczöl szekere —
Hét szeretőm volt énnekem egyszerre,
A hét közül hű csak az az egy maradt,
Az is fekszik temetőben, a fekete föld alatt.

Három dinnye van egy indán, mind sárga,
Három babám van énnekem, mind árva,
Három közül egy az igaz szerető,
Azt az egyet két kezével áldja meg a teremtmő.

105.

Hová, háová, barna legény? Az erdőre,
Szár az ágért sütni főzni menyegzőre.
Szár az ág ellobban,
Lány szerelme jobban,
Szegény barna legény
Szeme-szája koppan.

106.

Ifjuság sólyom madár,
Addig vig, míg szabadon jár.
De jaj nekem szegénynek már,
Szívem vig örömet nem vár.

Illik annak keseregni,
Ki világát búval éli,
Szeretteit más szereti,
Távol nézi s úgy kesergi.

107.

Isten adta volna,
Ne láttalak volna;
Híredet, nevedet
Ne hallottam volna;
Számos esztendőket,
Tovább éltem volna,
Szép két piros arczám
El nem sárgút volna.
Két fekete szemem
Ki nem sírtam volna.

108.

Isten átkát nem kívánom,
De ha rád száll, azt se bánom,
Szálljon is rád, azt kívánom,
Gyilkosom benned nem szánom.

Az a fa is száradjon ki,
Amely alatt meg fogsz állni,
Az a csárda gyulladjon ki,
Melyben csendesen fogsz hálni.

Borod, búzád ne teremjen,
Szántó földed ne zöldeljen,
Páros késed kiforduljon,
Az is a szivednek álljon!

109.

Istenem, istenem,	Ha erdőn veszek el,
Hol lesz a halálom?	Ki temet el engem?
Erdőn-e, vagy mezőn,	Ha tengeren veszek,
Vagy pedig tengeren?	Ki sirat meg engem?

El is eltemetnek
Az erdei vadak,
Meg is megsiratnak
Az égi madarak.

110.

Jaj de félek, mikor hűvös szél támad,
Te hűvös szél meg ne fúdd a rózsámat!
Süss ki rá nap, isten szeme, ragyogva,
Szállj el madár feje fölött dalolva.

Az én rózsám tejbe fürdik ha felkel,
Törülközik piros rózsalevéllal,
Fehérebbe is az orczája a hónál,
Pirosabb is a hasadó hajnalnál.

111.

Jaj de szennyes a kendője,
Talán nincsen szeretője?
Adja ide, hadd mossam ki,
Ugy sem szeret engem senki.

Kinek nincsen szeretője,
Menjen ki a zöld erdőre,
Irja fel egy falevélre,
Hogy neki nincs szeretője.

Kinek meghalt szeretője,
Menjen ki a temetőbe,
Irja fel a keresztfára,
Hogy itt nyugszik kedves párja.

Végig mentem a temetőn,
Eszembe jutott szeretőm,
De mi haszna jut eszembe,
Mikor már el van temetve!

112.

Jere hozzám kincsem, galambom!
Van virágos padom, asztalom,
Van szép üveges almárjomom,
Jere hozzám kincsem, galambom!

Van két ládám, piros virágú,
Tornyos ágyam, szép czifraságú;
A lepedőm gyolcs, hímes fajta,
Kedves rózsám, elalhatsz rajta.

Tágas tűzhelyem a konyhában,
Tele tállal a fal sorjában,
Van dagasztóm, teknőm, lapátom,
Valamit látsz, az mind sajátom.

Van istállóm, van két tehenem, —
Mit kívánhatsz többet édesem?
Boldog leszesz, lelkemre mondom, —
Jere hozzám, édes galambom!

113.

Káka tövén költ a rucza —
Jó földben terem a buza,
De a hol a hú lány terem,
Azt a földet nem ismerem
Seholsem.

Ki van az én szemem sirva,
Mert a rózsámat más birja,
Pedig fogadta az egyet,
Rajtam kívül mást nem szeret
Sohasem.

Ha tudtad, hogy nem szerettél,
Hálódba mért kerítettél?
Hagytál volna békét nekem,
Más is elvett volna engem
Valaha.

Azért, hogy én szegény lettem,
S mást választottál helyettem:
Lesz nekem is víg napom még, —
Boru után derül az ég
Nekem is!

114.

Kék a kötőm kerületi,
Barna legény kerülgeti,
De hiába kerülgeti,
Nem adnak már engem neki.

A ki szeret, az mindig fél,
Reszket mint a nyárfa levél,
Búval fekszik, bánattal kél,
Nyugodalmat sohasem lél,

Ásd ki holló, azt a szemet,
Amely ötöt-hatot szeret,
Lám én csak egyet szeretek,
Mégis eleget szenvedek.

115.

Kék pántlika az istrimflim kötője,
Nem is legény, ki nem szeret előre;
Nékem is nevelt egyet egy jó anya,
De mi haszna, csak nem lehettem párja.

Azt gondolod, kedves rózsám, megcsaltál,
Engem pedig meg se szomorítottál;
Megcsaltad te, kedves rózsám, magadat,
Mert énnálam nem találsz igazabbat.

Az élőfa soha sincs virág nélkül,
Az én szívem soha sincs bánat nélkül;
Az élőfát nagy szél éri, kitöri,
Én szívemet bánat éri, megöli.

116.

Kerek a káposzta,
Borul a levele,
Búsul a kis leány,
Hogy nincs szeretője.

Hej, ne busulj, ne bánkódj,
Ne is siránkozzál:
Megsegít a jó Isten
Csak jól imádkozzál!

117.

Két fa közül kisütött a holdvilág,
 Enyém vagy te, egyetlen egy gyöngyvirág,
 Eszem azt a szépen szóló nyelvedet,
 Kivel sokszor csalogattál engemet!

Megfájult a szívem a nagy bánatba,
 Hogy szeretlek, nem tehetek én róla;
 Bár tudnálak, édes rózsám feledni!
 Ne tudnálak oly igazán szeretni!

118.

Két út van előttem,
 Melyiken induljak?
 Két szép szeretőm van,
 Melyiktől bucsuzzak?

Egyiktől bucsuzok
 Piros pünkösd napján,
 Másiktól bucsuzok
 Halálom óráján.

119.

Kidült a fa mandulástól,
 Elszakadtam a rózsámtól,
 Ugy elszakadtam szegénytől,
 Mint őszzel fa levelétől
 Elválik.

Nézz ki rózsám ablakodból,
 Most megyek ki a faludból,
 Vess utánam egy pillantást,
 Ugy sem látjuk többé egymást
 Sohasem.

120.

Kilenczet ütött az óra, este van,
Haza mennék, jaj, de nagyon setét van!
Kedves rózsám, gyujtsál gyertyát,
Mutasd meg az ország utját,
Merre van.

Nyisd ki rózsám zöld leveles kapudat,
Hadd vezessem be elfáradt lovamat,
Adjál neki szénát, zabot,
Ugy sem tölt itt három napot
Te-nálad.

Kinyitottam zöld leveles kapumat,
Vezesd hát be daruszőrű lovadat;
Adok neki szénát, zabot,
Tölthet nálam két hónapot
A lovad.

121.

Kiöntött a Tisza vize,
Szőke kis lány fürdik benne,
Én is megfürödtem benne,
Rám is ragadt a szerelme.

Ki a Tisza vizét issza,
Fáj is annak szíve vissza!
Én is ittam már belőle,
Fáj is az én szívem tőle.

122.

Kipattant a búza szeme,
Ragyogó csillagom, galambom!
Kipattant a búza szeme,
Vajjon rózsám, szeretsz-e te?
Ragyogó csillagom, galambom!

Kacsintásod, hej, szapora,
 Ragyogó csillagom, galambom!
 Kacsintásod, hej, szapora,
 Hol emide, hol amoda,
 Ragyogó csillagom, galambom.

Hogyha szeretsz, ne nézz másra,
 Ragyogó csillagom, galambom!
 Hogyha szeretsz, ne nézz másra,
 Ne adj okot kacsintásra,
 Ragyogó csillagom, galambom!

123.

Kis kertemben, rózsafa, rózsafa,
 Piros rózsza van rajta, van rajta,
 Piros rózsza, piros lány,
 Piros kendő a nyakán,
 Piros kendő a nyakán, a nyakán.

Végig mentem az utczán, az utczán,
 Besároztam a csizmám, a csizmám,
 Megérdemli az a lány,
 Kiért sáros a csizmám,
 Kiért sáros a csizmám, a csizmám.

124.

Ki tanyája ez a nyárfás?
 Nem hallik be a kurjantás,
 Tán alusznak, vagy nem hallják,
 Vagy hallani nem akarják.

Nem zörög a zúgi malom,
 Mert a zúgását nem hallom,
 Talán beteg a molnárja:
 Szerelem a nyavalyája.

125.

Kitették a holt testet az udvarra,
De nincs a ki végig, végig sirassa ;
Most tetszik meg, ki az igazi árva,
Senki sem borul a koporsójára.

A csillagok feketébe öltöztek,
Engem babám, az irigyek üldöznek ;
Jó az isten, pártját fogja a jónak,
Tudod babám, sok alja van a szónak.

Gyere babám, vegyünk három paripát,
Szántsuk fel a mi rózsánk kerte alját ;
Vessünk bele szőke kis lányt rózsának,
Barna legény hadd arassa magának.

126.

Köszönöm édesem,	Adjon Isten neked
Hogy eddig szerettéél,	Szebbet, jobbat, mint én,
A többiek között	Kivel a te szived
Hozzám is eljöttél.	Soha se nyugodjék.

Soha se nyugodjék,
Örökké bánkódjék,
Mint a tenger habja
Örökké hánykódjék.

127.

Lefelé folyik a Tisza,
Nem folyik az többet vissza,
Rajtam van a rózsám csókja,
Hej, ha sajnálja, vegye vissza.

Derül, borul a Dunáról,
Jön szeretőm a tanyáról,
Emelgeti kis kalapját,
Hej, velem kedvelteti magát.

Ne emelgesd a kalapod,
Ugy is tudod, tiéd vagyok,
Nem a vásárba' vettelek,
Hej, rózsabokorról szedtelek.

128.

Magasan repül a daru, szépen szól,
Haragszik rám a galambom, nem is szól —
Ne haragudj kedves rózsám sokáig,
Tied vagyok, tied leszek
Koporsóm bezártáig.

Hótól fehér a gyöngyösi hegytető —
Ritka most az igaz szívű szerető,
Ne haragudj kedves rózsám sokáig,
Tied vagyok, tied leszek
Koporsóm bezártáig.

129.

Marosszéki piros páris,
Olyan piros a rózsám is,
Szép az alma az ágtetőn,
De százszor szebb a szeretőm,
Csuhajja!

Ketten szedünk egy kosárba,
Majd eladjuk a vásárba,
Főkött veszünk belőle,
Enyim leszel esztendőre,
Csuhajja!

130.

Meg akarnék házasodni, románé,
De nem tudok kit elvenni, románé,
A szegedi híres lányok — románé,
Nem akarnak hozzám jönni, románé.

Egyik utcán lemenjék kend, románé,
 A másikon feljőjek kend, románé,
 Mihozzánk is bejőjek kend, románé,
 Ugy tudják meg, hogy szeret kend, románé.

131.

Megérem még azt az időt,
 Sirva mégy el házam előtt,
 Megöleled kapum fáját,
 Ugy siratod a gazdáját.

Megérem még azt az időt,
 Sirva mégy el házam előtt,
 Szólok hozzád egyet-kettőt,
 De már nem úgy, mint azelőtt.

132.

Megirták a guzsalyomat,
 Tilij, talaj, rátom ;
 Felvehetik az orsómat,
 Me't én ki nem vá'tom
 Nem vá'tom ki, nem biz én
 Az idén ;
 Se hitelbe, se csókért,
 Se csókért.

Pecsétes levél jött tőle,
 Tilij, talaj, rátom ;
 Jó hirt hallottam felőle :
 Az őszön meglátom . . .
 Jöhet hozzám guzsalyos,
 Guzsalyos,
 Tág az utca, benn szoros
 Benn szoros.

Együtt járunk a fonóba,
 Tilij, talaj, rátom ;
 Tíz csókot kap egy orsóra,
 S százszor es kívá'tom . . .

Oh csak egyszer jőne hát,
 Jőne hát!
 Büntetni a galambját,
 Rózsáját!

133.

Megizentem én az édes anyámnak:
 Fogadjon el még engemet fiának;
 Hogy ha el nem fogad engem fiának:
 Bujdosója leszek a nagy világnak.

Megátkozott engem az édes anyám,
 Hogy ne legyen se országom, se hazám,
 Tüskebokor legyen az én lakásom,
 Ott se legyen sokáig maradásom.

Megvert engem a jó isten teveled,
 Hogy én téged olyan forrón szeretlek,
 Bár tudnálak, bár tudnálak feledni,
 Rajtad kívül mást is tudnék szeretni!...

134.

Megkötöm a lovamat	A vásáron voltam,
Czédrusfa ágához,	Vásárfiát hoztam,
Magam meg lefekszem	Kedves galambomnak
Galambom ágyához.	Egypár csókot adtam.

A szerelmet pénzen
 Nem lehet megvenni —
 De egy édes csókért
 Ki lehet alkudni!

135.

Meg vagyok én búval rakva,
 Mint a borizü almafa;
 Kettő-három terem rajta,
 Mégis terítve az alja.

Csütörtökön virradóra
 Ültem a bánathajóra.
 Megváltam a szeretőmtől,
 Mint zöldfa a levelétől.

Elmegyek én valamerre,
 Valamely ország szélére,
 Fészket rakok palmaágra,
 Árva gerlicze módjára.

136.

Megverek valakit,
 Vagy engem valaki,
 De az én rózsámat
 Ne szeresse senki.

Vagy levág valaki,
 Vagy én le valakit,
 De a galambomhoz
 Nem bocsátok senkit.

137.

Megvettem a szeretőmet nagy áron,
 Általvittem vagy tizenkét határon,
 Hol vizeken, hol patakon, hol sáron
 El sem hagyom míg élek a világon!

138.

Mély a Dunának a széle,
 De még mélyebb a közepe.
 Az én rózsám kerülgeti,
 Által akar rajta menni.

Ha az isten megengedi,
 Hidat csináltatok neki,
 Házamnál az egyik vége,
 Győrig ér a másik vége.

139.

Mig élek is bánom,
Hogy szavadnak hittem;
Elhagytál, megcsaltál, —
Verjen meg az isten!

Verjen meg az isten
Dáma feleséggel,
Tizenkét gyerekkel,
Pénzen vett kenyérrel!

140.

Minden falu édes hazám,
Minden asszony édes anyám,
Minden szép lány feleségem,
Kivel világomat élem.

Eszem a teremtő fátat,
Engem szeress, ne anyádat,
Olyan igaz leszek hozzád,
Mint tulajdon édes anyád.

141.

Mindenféle szeretőm volt,
Csak még czigányleány nem volt.
Czigány leány ne is legyen,
Czigány leány nem kell nekem.

Jó a czigány korcsomára,
Mert rátermett a nótára;
De nem való szeretőnek,
Egygyel nem is elégszik meg.

142.

Nagypénteken mossa holló a fiát,
Ez a világ kigyót-békát rám kiált,
Mondja meg hát ez a világ szemembe:
Kinek mit vétettem én életembe.

Elmennék én hozzátok minden este,
 Ha az anyád a kapuban nem lesne,
 Nem tennék én tinálatok egyebet,
 Hó válladra hajtánám bús fejemet.

143.

Nagy szaga van a püünkösdi rózsának,
 Híre van a vásárhelyi lányoknak;
 Annak határában nevelkedtem én,
 Szőke kis lány szeretője vagyok én.

Szőke Tisza kicsapott az alföldre,
 Szőke kis lány sirdogál a szélbe.
 Szőke kis lány ne keseregj babádon,
 Még a madár sem marad meg egy ágon.

144.

Nem ám az a rózsza,
 Ki a kertbe nyilik;
 Hanem az a rózsza,
 Ki egymást szereti.

Mink vagyunk a rózsák:
 Mink szeressük egymást,
 Szép piros hajnalban,
 Mögöleljük egymást.

145.

Nem anyától lettél,
 Rózsafán termettél,
 Piros püünkösdi napján
 Hajnalban születted.

Orczáid rózsái
 Ha közel volnának,
 Égő szívem mellé
 Tüzném bokrétának.

146.

Nem átkozlak, nem szokásom,
De sok sűrű sóhajtásom
Felhat a magas egekre,
Mind te felelsz meg ezekre!

Nekem a legszebbik estve,
Fekete színre van festve;
Komor felettem az ég is,
Elhagyott a reménység is.

A mi engem vidítana,
Az élethez kedvet adna;
Attól mind megvagyok fosztva,
A jó mind másnak van osztva.

Fel se venném, a mi nézi,
Él az isten, elintézi,
De hogy értem ő is érzi,
Ez, a mi szívemet vérzi.

147.

Nem bánom, én kedves rózsám!
Ha így is, ha úgy is,
Ha szeretsz is, kedves rózsám!
Ha nem is, ha nem is!
Pedig a te kerted alatt
Be sokszor rám viradt a nap,
Apró fürtű gubád alatt,
Be sokszor megcsókoltalak!

148.

Nem hiszed, hogy beteg vagyok,
Majd elhiszed, ha meghalok.
Nem jöttél el nézéseemre,
Jőjj el a temetésemre.

Kisérij ki a sírhalomig,
Az örök nyugalomig;
Tán még egy-két kapaföldet
Megérdelek, rózsám, tőled.

149.

Nem jöttem volna én ide,
Csalogattak engem ide:
Barna babám szemöldöke
Csalogatott engem ide.

Nem hittem én, de már hiszem;
Hogy szerelem búra viszen,
Búra viszen, búbánatra . . .
Bár soh'se' láttalak volna!

150.

Nem szeretek én már ezután,
Megcsalt szőke, megcsalt barna lány,
Esküszöm a magas egekre,
Szabad leszek, szabad, örökre!

Eszem azt a barna szemedet,
Ne csalogass vele engemet,
Csalfa szemed, csalfa szived is,
Csalfa vagy te, rózsám, magad is!

151.

Nem vagy lány nem vagy lány,
Nem mersz csókot adni;
Azt gondolod, rózsám,
Nem t'om vissza adni?

Vissza tudom adni.
Meg is t'om köszönni;
Páratlan csókodnak
Párját tudom adni.

152.

Ne nézz reám, ne nevedd!
Mert megtudják, hogy szeretsz;
Reám néztél, nevettél,
Megtudták, hogy szerettél.

Ne nézz reám, ne kaczagj,
Mert a szívem meghasad;
Reám néztél, kacagtál,
Nálam nélkül maradtál.

153.

Nincs édesebb mint a méz, mint a méz —
Ki mit szeret arra néz, arra néz,
Én egy kis lányt szeretek,
Arra nézek, nevetek.

De ő vissza nem nevet, nem nevet,
Attól tartok nem szeret, nem szeret.
Szembe rózsám, ha szeretsz,
Ha nem szeretsz, elmehetsz!

154.

Nincsen apám, nincsen anyám,
Az isten is haragszik rám;
Arva vagyok mint a gólya,
Kinek nincsen pártfogója.

Ej, be szépen harangoznak
Az én kedves galambomnak!
Most viszik a temetőbe,
El sem bucsuzhattam tőle.

Anyám, anyám, kedves anyám,
Kedves fölnevelő dajkám,
Bár csak engem kis koromba
Zártál volna koporsóba!

155.

Nincsen feleségem, de majd lesz,
 Hazahozom télen, ha jó lesz,
 Veszek neki csizmát, ha jó lesz,
 Megcsókolom százszor, ha szép lesz.

Veszek neki csizmát pirosat,
 Üttetek rá patkót magasat;
 Fénylik a te csizmád, ragyog is
 Ragyogó csillag vagy magad is.

Kérlek a szűrőmet gubáért,
 Szőke szeretőmet barnáért;
 Nem adom a szűrőmet gubáért,
 Szőke szeretőmet barnáért.

156.

Nincsen kedvem, mert a fecske elvitte,
 Egy magas jegenyefára feltette.
 Akkor leszek, édes rózsám, a tied,
 Mikor az a jegenyefa kivirít.

Kiöntött a Duna vize messzire,
 Valamennyi szép leány van, elvitte.
 Fogja ki hát minden ember magáét,
 Ne szeresse soha senki a másét!

157.

Nincsen olyan buza, nincsen olyan buza,
 A kiben, a kiben konkoly nincs;
 Nincsen oly szerelem, nincsen oly szerelem,
 A kiben, a kiben hiba nincs.
 De a mi buzánkban egy szem konkoly sincs.
 A mi szerelmünkben, a mi szerelmünkben
 Hiba nincs, hiba nincs, hiba nincs!

Ugat a kutyám a, ugat a kutyám a
 Kapuba, kapuba, kapuba,

De sok irigyem van, de sok irigyem van
 Faluba, faluba, városba.
 Nem félek én, ha irigyem még több lesz,
 A te szived, rózsám, a te szived rózsám,
 Örökre, örökre enyim lesz!

158.

Nincs nekem egyebem a rózsámnál,
 A rózsámnál,
 Az is zálogba van az anyjánál.
 Az anyjánál.
 Hej, a ki azt nékem kiváltaná,
 Kiváltaná —
 Aztat a Krisztus is megáldaná,
 Megáldaná!

159.

Nincs szebb madár mint a fecske, —
 Fehér lábu kis menyecske.
 Fehér lábát mosogatja,
 Hideg a víz, nem állhatja.

Tizenhat esztendő vagyok,
 Jaj, de gyöngye gyerek vagyok!
 Gyöngye vagyok mint a nádszál,
 Hajlom mint a rozmaring-szál.

160.

Nyisd ki rózsám ablakodat,
 Hagy mondjam el panaszomat.
 Nyisd ki, nyisd ki! mind a kettőt:
 Én voltam a te szeretőd.

Te voltál szeretőm nem más,
 Álljon beléd a nyilalás;
 Egyik felől tizenkettő,
 Másik felől száz meg kettő.

161.

Pej paripám patkószege de fényes,
Madarasi csárdás lánya de kényes;
Bodor haját illegeti vállára,
Száz talléros kendőt tesz a nyakára.

Felülök a sárga lovam nyergébe,
Beballagok a kovács műhelyébe,
Mig a kovács pej lovamat patkolja,
Kis angyalom két orczámat csókolja.

162.

Pesten jártam iskolába, kuk!
Pesten jártam iskolába,
Térdig jártam a rózsába, kuk!

Lehajoltam, szakasztottam, kuk!
Lehajoltam, szakasztottam,
Kedves galambomnak adtam, kuk!

163.

Repül a pillangó
Virágról virágra, —
Soha se válogass
Annyit a leányba.

Szép leány a barna,
Szép leány a szőke,
Legszebb mindenkinek
Az ő szeretője!

164.

Repülj fecském ablakára,
Kérjed, nyissa meg szavadra;
Mondd ezüstös lapot vevék,
Rá arany nyál irom nevét.

Képét gyémánt lapra festem,
 Rubinkő-ládába rejtem,
 S azon leszek, hogy nevének
 Nagy ünnepet szenteljenek.

165.

Retteg pej paripám
 Az égcsattogástól,
 Az igaz szeretet
 Fél az árulástól.

Nincs tavasz, nincsen nyár
 Piros rózsá nélkül,
 Az igaz szeretet
 Nincs ölelés nélkül.

Nem volt tél, nem is lesz
 Havas idő nélkül,
 Az igaz szeretet
 Nem lehet csók nélkül.

166.

Rózsá vagy, rózsá vagy,
 Még annál is szebb vagy,
 Aranynál, ezüsthöz
 Sokkal ékeesebb vagy.

Aranyat, ezüstöt
 Mindenkor talállok,
 De soha míg élek
 Drágábbat tenálad!

167.

Sajó kutyám, hej de mélyen aluszol!
 Nem láttad-e a rózsámat valahol?
 Máskor vakkantottál egyet vagy kettőt,
 Mikor jönni láttad a hű szeretőt.

Amottan egy nagy víznek a szélében,
 Ul egy kis lány hű kedvese ölében,
 Kis lány nézi folyó vizét, a habot,
 A legény meg a ragyogó csillagot.

Elszállott már a daru meg a gólya,
Maga maradt a gulyás és a gulya;
Magam vagyok künn a pusztán egyedül,
Rajtam már a jó Isten sem könyörül!

168.

Sárga csikó, sárga csikó, sárga,
Az én rózsám nem lesz mindig árva,
Az én rózsám nem lesz mindig árva,
Szület után én leszek a párja!

Azért hogy én szegény legény vagyok,
Barna kis lány szeretője vagyok,
Szeret az a barna kis lány engem,
Meghalni is kész volna érettem.

169.

Sem eső nem esik, sem felhő nem látszik,
Mégis az én bundám két oldalról ázik.

Sír az egyik szemem, a másik könnyezik,
Sírjon mind a kettő, mint a sebes eső.

Lehajtom fejemet, rózsám, a válladra,
Hullatom könnyemet hőszinű nyakadra.

Záporosó után eszterhaj megcsordul —
Talán még idővel szíved hozzám fordul.

170.

Sír az egyik szemem, a másik könnyezik;
Mert az én édesem rólam felejtkezik,
Sírjatok hát ti is, édes két szemeim,
Áztassátok sűrűn az én két orczáim.

Majd elveszi Isten a szép fényes napot,
Sötétségben hagyja a szegény parasztot,
Felderíti Isten a fényes csillagot,
Hogy rakhasson minden szegény jó asztagot.

Árva vagyok árva, én vagyok az árva,
 Áldja meg az Isten! ki az árvát szánja,
 Búval és bánattal élelem világomat,
 Búval terítették az én asztalomat.

171.

Siroki erdőben
 Egy pár fiatal fa,
 Ezüsttel bimbózik,
 Zölddel leveledzik.

Az ágyok dereka
 Majoránna fája,
 Bár rózsafa volna,
 Hogy ne csikorogna.

Allatta folyik el
 Egy szép patakocska,
 Oda jár friss vízre
 Egy pár galambocska

Hogy az én galambom
 Csendesen nyugodna,
 Csendesen, édesen,
 Ketten, szerelmesen.

172.

Szabad a madárnak ágról-ágra szállni,
 Csak nekem nem szabad szeretőmhöz járni.

Áldd meg Isten, áldd meg a szeretőm házát,
 Verd meg Isten, verd meg a benne lakóját!

Azt se mindeniket, csak az édes anyját:
 Mért nem adta nekem az ő kedves lányát?

Ha neki lánya volt, nekem szeretőm volt,
 Ha neki kedves volt, nekem kedvesebb volt.

173.

Szabadhegyi dobogó hid alatt
 Barna kis lány rozmaringot arat;
 Én vagyok a rozmaring szedője,
 Barna kis lány igaz szeretője.

Mikor viszi a kis lány a vizet,
 Akkor leli a szerelem-hideg,
 Tedd le, kis lány, a hideg vizedet,
 Elhagyatom veled a hideget.

174.

Száll a felhő napnyugatról keletre,
Gyöngé rózsám, jutok-e még eszedbe?
Nem jutok én soha többet eszedbe,
Más legényt zársz immár te a szivedbe.

Ha én téged el tudnálak feledni!...
Rajtad kívül mást is tudnék szeretni!...
De én téged nem tudlak elfeledni,
Rajtad kívül nem tudok mást szeretni!

175.

Széna, széna, széna terem
A réten, a réten;
Megcsókollak, kedves rózsám,
A héten, a héten!
Piros alma, gömbö-, gömbö-,
Gömbölyü,
A te orczád gyönyö-, gyönyö-,
Gyönyörü!

176.

Szeretnék szántani,	Hat ökröt hajtottam,
Hat ökröt hajtani,	Nagyot kurjantottam;
Ha a rózsám jönne	Csálé csákó, csálé,
Az ekét tartani.	Barna rózsám felé.
Az ekét tartani,	Barna rózsám felé.
Hat ökröt hajtani,	Nagyot kurjantottam:
Ha a rózsám jönne	Csálé csákó, csálé,
Az ekét tartani.	Barna babám felé.

Az ökör a földet
Nem magának szántja,
Asszonyom a lányát
Nem magának tartja.
Nem magának tartja,
Nem magának szántja,
Asszonyom a lányát
Nem magának tartja.

177.

Szerettelek, nem kellesz már,
 Szidott anyád, ne szidjon már,
 Nem fog engem meg az átka,
 Szálljon a maga nyakába!

Szerettelek rózsám, nagyon,
 De már annak vége vagyon,
 Vége vagyon szerelmemnek,
 Más parancsol a szivemnek.

178.

Szérül van a rózsám háza,
 Körülfutotta a zsálya;
 Nem futja a szögfü körű,
 Mert nem voltál igazszívű.

Szeretőnek szeretnélek,
 De elvenni nem mernék,
 Mert az a te kutya szived
 A hányat lát, annyit szeret.

179.

Szól a világ, mit hajtok rá?
 Úgy ég a tűz, ha raknak rá:
 Ha hajtanék irigyemre,
 Megölne a világ nyelve.

Ne hajts a mende-mondára,
 Ülj a térdem kalácsára;
 Átölellek két kezemmel,
 Hadd nézze más irigy szemmel!

180.

Szomorú az idő,
 Meg akar változni,
 Talán a rózsámtól
 Kelletik elválni.

Csak azt mondd meg rózsám,
Melyik uton mégy el,
Felszántatom én azt
Aranyos ekével.

Be is vetem én azt
Szemen szedett gyöngygyel,
Be is boronálom
Sűrű könnyeimmel.

181.

Szomszéd asszony szép leánya
Reá kapott a rózsánkra,
Ha én őtet megfoghatnám,
A törvénynek majd beadnám.

A törvény is csak azt mondja,
Leányt illet meg a rózsza,
Menyecskéket levendula,
Öregeket a korója.

182.

Szóke vize a zavaros Tiszának,
Mondd meg annak a szép barna kis lánynak.
Hogy az egész Tisza vize mentiben
Hamisabb lány nincs nálánál senkisé.

Mi dolog az, hogy a Tisza befagyott?
Mi dolog az, hogy a rózsám elhagyott?
Szokása a Tiszának a befagyás,
A lánynak a szerető-elhagyás.

183.

Szovátai híd alatt
Meleg forrásvíz fakadt;
Én is ittam belőle,
Mégse hótam meg tőle.

Szovátai híd alatt
Rézsarkantyúm ott maradt.
Eredj habám keresd meg,
Ha megkapod, pengesd meg.

Szovátai hegy alatt
Árulom a lovamat.
Árulom a lovamat,
S a lovammal magamat.

184.

Tavaszi szél utat száraszt,
Minden állat társat választ;
Hát én vajon kit válasszak,
Szívet szivért kinek adjak?

Bolyog elmém mint a felhő,
Hull a könnyem mint az eső,
Ki ölembe, ki a földre,
Ki kesergő kebelembe.

Árkot mosott két orcámra,
Mint a zápor az utcára;
Én istenem, rontsd meg, verd meg,
A ki miatt gyászt viselek!

185.

Tavaszi lesz már, el fog a hó menni,
De szeretnék kék ibolya lenni!
Kivirítnék a rózsám kertjébe',
Hadd üzne fel dobogó keblére.

Sem rózsá, sem ibolya nem vagyok,
Csak egy szegény szolga legény vagyok;
Nem messze van a rózsám tanyája,
Csak sohajtok s epedek utána!

186.

Téli, nyári piros alma,
Az én babám tuba rózsza,
A csókja meg édes színméz,
Tüzel a szeme, ha rám néz.

Ha ráhúzzák a nótáját,
Összeüti a bokáját,
Szépen peng a sarkantyúja,
Takaros a fordulója.

Ha megölel, engem ugyse! —
Nem cserélnék senkivel se',
Igaz, szegény ő kegyelme,
De esküdtnek beillene.

187.

Tilalom, tilalom
A szegedi halom,
Nekem is tilalom
A kedves galambom,
Nem akkor ölelem,
A mikor akarom.

Tilalom, tilalom
A makai halom,
Nekem is tilalom
A kedves galambom,
Nem akkor csókolom,
A mikor akarom.

188.

Tisza mellett van egy város, Beregszász,
Volt szeretőm, néha ötven. néha száz,
Volt szeretőm néha száz is,
Jó volna most csak egy pár is, ihaja!

Erdélyország fővárosa Kolozsvár —
Volt szeretőm, de elhagyott az is már.
Volt szeretőm, de elhagyott,
Irgalmatlan megtagadott, ihaja!

Ritka buza, ritka árpa, ritka rozs,
Ritka legény, ritka leány takaros.
Ritka leány, ki megállja,
Hogy a legényt meg ne szánja, ihaja!

189.

Túl a Dunán zörög az ég,
Kedves rózsám szeretsz-e még?
Mutasd hozzám szerelmedet,
Ugy sem soká látsz engemet.

Egy két pár csók nem a világ!
Száradjon el, a ki nem ad;
Adjál rózsám e világon,
Ugy sem kell a másvilágon.

190.

Tulsó soron a mi házunk,
Nem eladó még a lányunk,
Eszteendőre lesz eladó,
Akkor lesz legényhez való.

Tulsó soron a mi házunk,
Fehér rózsá nyílik nálunk,
Ha fehér kell, abból adok,
Ha piros kell: — magam vagyok!

191.

Uram, uram, bíró uram,
Adja ki a fakó lovam,
Sietős az utam nagyon,
Subám' zálogban itt hagyom,

Fakó lovam, rugd fel a port,
Ne nézz árkot, ne nézz bokrot,
Mire a nap nyugvóra száll,
Ott legyek a galambomnál.

192.

Vajjon mit irjak rózsámnak
Legkedvesebb violámnak?
Reszket kezem, nem írhatok,
Fáj a szívem, nem szólhatok.

Gyakran nézek házad felé,
Mind reggel, mind este felé;
Kikönyöklök az ablakon,
Mégsem láthatlak, galambom!

193.

Valamit sugok magának:
Vállaljon el babájának,
Szép is vagyok, jó is vagyok,
Csak egy kicsit hamis vagyok.

Barna legény elbujdosott,
Ráfogták, hogy lovat lopott.
A vármegye elfogatja,
Szeretője megsíratja.

Mondd meg, kis lány, a nénédnek,
Vállaljon el kedvesének,
Szép is vagyok, jó is vagyok,
Csak egy kicsit korhely vagyok.

194.

Végig mentem az ormódi temetőn,
Elvesztettem piros bársony keszkenőm,
Piros bársony keszkenőmet nem bánom,
De a régi szeretőmet
Isten uccse sajnálom!

Barázdában szépen szól a pacsirta,
Levelemet régi galambom írta;
Azt olvastam könyes szemmel belőle:
Csak a halál, csak a halál
Választhat el őtőle.

195.

Verje meg az isten
Szeretőmnek házát,
Nem is épen házát,
A benne lakóját.

Azt sem mindegyiket.
 Csupán az egyiket:
 Az ő édes apját.
 Mért huzta el tőlem
 A kisebbik fiát.
 Ha neki fia volt,
 Nekem szeretőm volt,
 Ha neki kedves volt,
 Nekem kedvesebb volt.

196.

Volt szeretőm, szép, de hamis,
 Hamis még a zuzája is,
 Engem mondott kedvesének,
 Mást csókolt a hamis lélek.

Felfogadtam Isten előtt,
 Hogy nem tartok több szeretőt;
 Ha tartok is, olyat tartok,
 Kivel becsületet vallok.

197.

Vörös bársony süvegem —
 Most élem gyöngy életem!
 Bokréta van mellette,
 Barna babám kötötte.

Ha kötötte, jól tette:
 Csókot kapott érette.
 Kössél babám másszor is,
 Megcsókollak százszor is!

198.

Zavaros a Tisza vize, megáradt,
 Az én szívem körülfogta a bánat,
 Körülfogta mint a dinnyét a szára,
 Kis angyalom, itt hagylak nemsokára.

Ez a kis lány kiáll a kapujába,
Sirat engem fekete gyászruhába.
Te kis leány, ne sirassál engemet,
Másnak adtam cserébe a szívemet!

199.

Zöld a kökény, majd megkékül,
Nem leszek szerető nélkül,
Kedves rózsám, nálad nélkül,
Nem leszek szerető nélkül.

Magas a torony teteje,
Bárányomnak nincs mezeje,
Bárányomnak zöld mező kell,
Magamnak szép szerető kell.

Azt gondolod, mindig így lesz,
Hogy szeretőm soha sem lesz,
Dehogyan nem lesz, de bizony lesz,
Nálad rózsám különben is lesz.

Hideg szél fúj a hegyekről,
Megbocsáss már mindenekről:
Én galambom ablakába,
De sokat álltam hiába.

Eltörött a kutam géme,
Hol itatok holnap délbe,
Én galambom nyolcz szép ökre,
Nem szokott a folyó vízre.

200.

Zöld erdőben, zöld mezőben
Lakik egy madár,
Kék a szárnya, zöld a lába,
Jaj, be szépen jár!

Várj madár, te én galambom,
Csak egy kissé várj.
Míg az Isten úgy akarja —
Tied leszek már!

201.

Zöldre van a, zöldre van a rácsos kapum festve,
Oda vártam a rózsámat estve,
Nem győztem én a babámat várni,
Be kellett a, be kellett a rácsos kapum zárni.

Bezárhatod, bezárhatod rózsám a kapudat,
Nem lépem át többé házatokat,
Vethetsz belé szegfűt, majoránnát,
Nem taposom, nem taposom többé le az ágját.

II.

KATONA-ÉLET.

1.

Adjon isten, adjon isten, kapitány ur, jó napot!
— Adjon isten, adjon isten, barna kis lány, mi bajod?
Kapitány ur, kapitány ur, csak az az én kérésem:
A babámat, a babámat az egyesből kikérem.

— Nem lehet azt, nem lehet azt az egyesből kikérni,
Ha betyár volt, ha betyár volt, meg kell annak szenvedni.
— Szenvedett már, szenvedett már két kis évig eleget,
Eressze el, kapitány ur, szabadságra, ha lehet!

2.

Adjon isten jó szerencsét
Annak az anyának,
A ki fiát fölnevelte
Lovas katonának!

Ördög adjon rossz szerencsét
Annak a banyának,
A ki fattyát fölnevelte
Gyalogos bakának!

3.

A gőzösnek mind a hat ablaka
Fekete fátyollal van bevonva.
Gyászolja a magyar legényeket.
Katonának viszik szegényeket.

Lányok, lányok, szovátai lányok,
 Közületek csak egyet sajnálok,
 Ha az az egy piros rózsa volna,
 Éjjel, nappal kalapomba volna!

4.

Anyám, anyám, édes anyám,
 Édes felnevelő dajkám!
 Születésemnek örült kend,
 Jaj, de nagy búra nevelt kend.

Patrontás az oldalamon,
 Hozzá puska a vállamon,
 Csákó nyomja a fejemet, —
 Jaj, beh keserves egy élet!

Terméskőből van a szobám,
 Szomoru az én éjszakám,
 Csak egy gyertyavilág virit,
 Az is csak engem szomorít!

5.

A mindenit ennek a rongy világnak!
 Mért sorozott engem be katonának?
 Huszár vagyok, szeretem a lányokat,
 Megölelem, megcsókolom azokat.

Barna kis lány, eszem azt a szentedet,
 Isten áldja meg a te szép lelkedet!
 Köszönöm az eddig való hűséged,
 Áldja meg az isten minden lépésed!

6.

Amott kerekedik
 Egy fekete felhő,
 Abban tollászkodik
 Egy fekete holló.

Várj meg, holló, várj meg,
 Hadd izenjek tőled
 Apámnak, anyámnak
 Jegybeli mátkámnak.

Könnyen megösmérhetd	Gyémánt az ablakja,
Ennek háza táját:	Üveg az ajtaja,
Piros rózsák lepik	Magának kék szeme,
Aranyalma-fáját.	Aranyszínü haja!

Ha kérdik, hol vagyok?
 Mondd meg, hogy rab vagyok,
 A török udvarban,
 Talpig vasban vagyok.

7.

Apczi torony tetejébe,
 Ül egy holló feketébe,
 Kék a lába, zöld a szárnya,
 Katonának vagyok írva.

Megizenem a rózsámnak:
 Benn maradtam katonának,
 Ugy vettek be, én nem kértem,
 Ne fájjon a szived értem!

8.

A tűzérnek jó ágyu kell, jó fegyver,
 Ugy megyen ő a csatába jó kedvvel.
 Nem bánja, ha térgyig is megy a vérbe,
 Nem számítja, van-e Isten az égbe?

9.

Az aradi városháza de sárga —
 Holnap visznek, babám, vizitálásra.
 Ráültetnek valamely zöld lóczára,
 Levágják a göndör hajam simára.

Kiugrom a mérték alól begyesen,
 Összeütöm a sarkantyúm kényesen.
 Még a kapitány úr is azt kiáltja:
 Nincsen a pécskai legénynek párja!

10.

Az éjszaka jaj de furcsát álmodtam:
 Ferencz Jóskát tiszta fehérben láttam.
 Fényes kardot kötött az oldalára:
 Jertek fiuk, menjünk el a csatába!

11.

Az én lovam törökországi fakó,
 Azt sem tudom, rajta van-e a patkó?
 Azon kérem a kovácsot, nézze meg:
 Lovam lábát egy szeggel szegezze meg.

Az én lovam a kapuba enyeleg,
 Azt sem tudom, rajta van-e a nyereg?
 Azon kérem a kocsist, hogy nézze meg:
 Lovam hátán rajta van-e a nyereg?

Míg a kocsis a lovamat nyergeli,
 Addig rózsám a piros bort mézeli.
 Míg a kovács a lovamat vasalja,
 Addig rózsám a zsebkendőm kivarrja.

12.

Az én lovam világos pej,
 Komisz nyereg rajta,
 Ha felülök a hátára,
 Beugratok korcsmáros udvarába.
 Parancsolok korcsmárosné
 Lujza nevű lányának;
 Kilencz itcze jó bort hozzon
 Ennek a szép szabadságos huszárnak.

Az én lovam tiszta fehér,
 De komisz nyereg rajta.
 Ha felülök a hátára,
 De beugratok babám udvarába;

Parancsolom a babámnak,
Ej, haj! szeretőmnek, magának!
Gyujtson gyertyát, vessen ágyat,
Ennek a szép szabadságos huszárnak.

13.

Az én rózsám sarkantyus csizmája
Nem csörög már többet a csárdába;
Majd csörög a debreczeni várba,
Debreczeni huszár-kaszárnyába.

Az én rózsám karjai, karjai,
Nem akarnak hajlani, hajlani;
Meg kell annak hajlani, hajlani,
Ha meg akar ölelni, csókolni.

Az én rózsám rózsaszín ruhája, —
Rászállott a harmat az aljára.
Gyere babám, verd le a harmatot,
Úzd el a szivemből a bánatot.

14.

(Székely népdal.)

Az Olt vize folydogál csendesen,
Az én rózsám zokog keservesen,
Zokoghatsz már, mert elszalasztottál
Egy oly hivat, kit rég ohajtottál.

Engem hínak Búslaki Mátyásnak,
Visznek engem holnap katonának,
Fényes kardot kötnek oldalamba,
Tarka övet karcsú derekamra.

Ha meghalok, ki sirat meg engem?
Vajjon kinek marad pergát-ingem?
Ha meglőnek, jó lesz a sebemre,
Ha meghalok, eltemetnek benne!

Ha meghalok, szépen temessetek,
 A rózsámnak levelet küldjetek;
 Ha nem hallja gyöngye szavaimat,
 Őlelje bár gyászszos koporsómat!

Tán magamnak sírt ások előre,
 S lefekszem a sírom fenekére,
 Szemeimet vetem az egekre,
 S a rózsámat bízom az egekre!

15.

Azt mondja a kapitány a főúrnek:
 Ezt a bakát szalutálni tanítsd meg!
 — Megtanítnám, százados ur,
 De nem megy a fejébe,
 Sírva mondja, hogy, aszongya:
 Szeretője van mindig az eszébe.

16.

Bakagyerők ha megunja életét,
 Megtölti a hátultöltő fegyverét,
 Nekiszögzi az ő elszánt szüvének,
 Ugy lesz vége katonáéletének.

Édes anyám, mire nevelt engemet!
 A leányok nem tudják a nevemet.
 Az én nevem rozmaringszál, lilium,
 Ha meghalok, az nyillik a síromon.

17.

Becskereknél széles árok,
 Ott vannak a szerviánok,
 Viselik a veres sapkát,
 Mellette kardot, puskát —
 Magyar huszár!

Hallod-e te vad rácz fattyú!
 Van-e a juhod közt tokjuh!
 A kiben van hat font fagygyú,
 Hat ponyvára való gyapjú? —
 Juhász fattyú!

Hallod-e te magyar fattyú!
 Van-e patrontásban bankó? —
 Vagyon, vagyon hatszáz golyó,
 Hatszáz szerviánba való,
 Vad rácz fattyú!

18.

Besorozott a német katonának,
 Lovat adott még, hogy gyalog ne járjak.
 Rózsafából csináltatom a nyeret,
 Kedves babám, rávágatom a neved.

De meguntam Ferencz Józsit szolgálni!
 Abba, a hunczfut kaszárnyába sétálni.
 A prófontját a mellembe' hordani,
 Rugós lovát mindég tisztán tartani!

19.

Boszniába megfűtták a trombitát,
 A ki huszár, nyergelje meg a lovát.
 Én is megnyergelem szürke lovamat,
 Karikára verem a sarkantyumat.

Ha meghalok, tudom, hogy eltemetnek,
 Boszniai temetőbe letesznek.
 Díófaszin legyen az én koporsóm,
 Barna leány legyen az én siratóm.

20.

Dalmácia hegyes-völgyes határa,
 De sok kis lány átkott mondott reája!
 Fogadom, hogy meg is fogja az átok,
 Barna kis lány, megöl érted a bánat.

Édes anyám postán küldött levelet:
 Gyere haza, édes fiam, ha lehet!
 Haza mennék, édes anyám, nem lehet,
 Holnap reggel kezdődik az ütközet.

Dalmácia köröskörül füstölög,
 Ferencz-József nagy ágyuja de dörög!
 Ferencz-József fujja réztrombitáját,
 Harczra hívja sok szép magyar bakáját!

Sok ágyuja van a dalmát seregnek,
 Csak úgy ropog, még a fák is recsegnék,
 Tüzes golyó hasítja a levegőt,
 A sok holttest beborítja a mezőt.

Ird meg pajtás azt az édes anyámnak,
 Hogy a fia beszámolt a világnak,
 Ellőtték az egyik karját szegénynek,
 Barna kis lányt nem ölel meg már többet!

21.

Debreczeni zöld leveles csárda,
 Benne mulat három öreg baka.
 Egyiknek sincs pangnét az oldalán,
 Szabadságra mennek ezek talán.

Arra jár a csendőrök káplárja,
 Megkérdezi: ki van a csárdába?
 Feleli a korcsmárosné lánya!
 Honvédbakák mennek szabadságra.

Korcsmárosné, száz itcze bort, hallja!
 Kék atillám itt hagyom zálogba.
 Hogyha ki nem váltom holnap délre:
 Akasztasson a czégér helyére.

22.

De szeretnék a császárral beszélni,
De még inkább szobájába belépni.
Megmondanám a császárnak magának:
Lányokat is sorozzon be huszárnak.

De a király azt írta a levélbe:
Nem illik a csákó a lány fejébe,
Mert a lánynak, mert a lánynak szoknya kell,
Az aljára harminczhárom fodor kell.

23.

De szeretnék a Kossuthtal beszélni,
De még jobban szobájában sétálni,
Megmondanám én a Kossuth Lajosnak,
Hány forint az adója a magyarnak.

De szeretnék a császárral beszélni,
De még jobban szobájában sétálni,
Megmondanám én a Ferencz Józsefnek,
Ne hordja el a magyar legényeket.

24.

Édes anyám, édes anyám,
Készítsd el a fehér ruhám!
Most indulok olyan útra,
Kiről többet ne várj vissza.

Amottan jön egy katona,
Még azt mondják, atyámfia;
Hogy ne volna atyámfia,
Mikor édes hazám fia!

25.

Édes anyám, ha feljön,
Édes anyám, ha feljön Budára,
Nézzen fel a kaszárnya,
Nézzen fel a kaszárnya ablakára.

Ott lát engem komisz baka ruhába,
Göndör hajam rövidre,
Göndör hajam rövidre van levágva.

Édes anyám, ha feljön,
Édes anyám, ha feljön Budára,
Nézzen fel az áristom,
Nézzen fel az áristom ablakára.
Ott lát engem a priccsen megvasalva!
Nem csodálnám, ha szive,
Nem csodálnám ha szive meghasadna.

26.

Édes anyám, hol van az az édes tej,
Amelyiken katonának neveltél?
Adtad volna azt a kicsi macskának,
S ne neveltél volna fel katonának.

27.

Édes anyám, ki a baka, ha én nem?
Ki fűzi be a bakancsot, ha én nem?
Befűzöm a bakancsomat nyolcz ágra,
Összeütöm magyar huszár módjára.

28.

Édesanyám mi zörög a zsebébe?
Ha dió van, adjon nekem belőle;
Ugysem eszem sokáig a dióját,
Puczolom a Ferencz Jóska pej lovát.

Édesanyám mi vagyon a zsebébe?
Ha kenyér van, adjon nekem belőle;
Ugysem eszem sokáig a kenyérét,
Puczolom a Ferencz Jóska fegyverét.

29.

Édes anyám most küldött egy levelet:
Gyere haza, édes fiam, ha lehet.
El is mennék, édes anyám, nem lehet,
Holnap reggel masérozunk, úgy lehet.

Ha kiállok a kaszárnya elébe,
Feltekintek a csillagos nagy égre.
Jaj, istenem, merre van az én hazám?
Merre felé van az én édes anyám?...

30.

Édes anyám nem lett volna,
Katona sem lettem volna,
De még akkor beiratott,
Mikor bölcsőben ringatott.

Édes anyám, édes anyám,
Édes felnevelő dajkám!
Jobb lett volna kis koromba
Zártál volna koporsóba!

31.

El akarnám a bakancsom cserélni,
De már látom el kell aztat viselni;
Jaj de rövid az én bakancsom szára,
Esik a hó, fázik a lábam szára.

Hej a bunda, az a bunda, a bunda —
Mikor ketten melegedtünk alatta;
Hej istenem! minek is jut eszembe, —
Tán azóta menyecske lett belőle!

32.

Elindulék a hazámból Gyöngyös város felé,
Fél utamból visszanézék hazám felé.
Látom a nagy hegyeket,
Hogy siratnak engemet:
Arczczal vagyok leborulva,
Hazám felé fordulva!

Könnyes szemmel feltekinték a nagy magas egekre,
 Ott láték egy barna hollót, hazám felé repülve;
 Állj meg, holló, ha lehet,
 Vidd el ezt a levelet,
 Mondd meg az én édesemnek:
 Ne sirasson engemet!

33.

Elindult a gálya,
 Lobog vitorlája,
 Viszik a sok magyar huszárt
 Talián-országba.

Zúgnak a hullámok,
 Sírnak a leányok,
 Mert elmennek messze földre
 A magyar huszárok.

Ne sírjatok, lányok!
 A magyar huszárok
 Nem vesznek el a csatába,
 Vigyáz az ég rájuk.

Majd ha fecskék jönnek,
 Hogyha szüretölnek.
 Majd az őszzel kedvesitek
 Ujra visszajönnek!

34.

Elmennék én katonának,
 Csak kötéllel ne fognának,
 Ugyan kinek volna kedve,
 Gyöngyéletre erőtetve.

Szenvedés a napi dolga,
 Sok az ura, maga szolgál,
 Egyik lába a békóba,
 Másik van a koporsóba.

Komisz kenyérében nincs só,
Huslevese csak néha jó,
Az jár mindennap számára:
Csillagot néz vacsorára.

35.

Én Istenem, jaj de jó a huszárnak,
A csizmáját kipuccolja magának,
Ballábát teszi a kengyelbe,
Maga pedig büszkén ül a nyeregbe.

És Istenem, jaj de rossz a bakának,
A bakancsát kipuccolja magának,
Bornyuját teszi a hátára,
Maga pedig térdig úszik a sárba.

36.

Esik a fergeteg,
Ázik a köpönyeg, —
Eressz be hát, csárdás kis angyalom,
Mert megvesz a hideg.

Vagy a hideg megvesz,
Vagy a fene megesz,
Kettő közül, csárdás kis angyalom,
Valamelyik meglesz.

Könnyű neked, rózsám,
A paplanos ágyba,
Hej de nehéz a szegény bakának
Térdig érő sárba!

37.

Ez a templomutcza
Végig piros rózsá,
Arra jár az én galambom,
Mind leszakasztotta.

Szakítsd babám, szakítsd!
Nekem bokrétába.
Jól illik az a bakának
Gyászos csákójába.

38.

Ezerhétszáz ötvenegyben
Katonaság tünt szememben,
Beállottam regementben,
A Prajczoknak seregiben.

Sárga csizma, veres nadrág,
Királynéről maradt jószág:
Mente helyett kabátod lesz,
Az is hátul hasított lesz.

Gyere pajtás katonának,
Jó lesz dolgod, meg se bánod,
Négy krajczárod fizetésed,
Ha megiszod, — nem lesz pénzed.

Csizma helyett topányod lesz
Az is elől hasított lesz,
Azt gondolod minden úgy lesz,
De bizony még foltos is lesz.

Mert az isten az katonát
Ugy bünteti mint rossz fiát;
Majd elvisznek a burkusra,
De nem a jó kvartélyokra.

Az istennek szent angyala
Szálljon az én galambomra!
A katona isten fia,
De a paraszt csak mostoha.

Hajdu volnál: szeretnélek,
Katona vagy: nem szeretlek,
Húzó-vonyó a te neved,
Akasztófa a te helyed.

Jól megbecsüld a katonát,
Csinálj neki akasztófát,
Lábbal akaszd fel a káprált,
Utána a közkatonát!

39.

Felkötöm a rézsarkantyúm,
Már én innét elmegyek,
Édes-kedves kis angyalom
A jó isten áldjon meg!
Adjon az ég oly szeretőt,
A ki téged el is vesz,
Mert mikor én házasodom,
Isten tudja, mikor lesz!

40.

Ferencz Jóska édesapám,
Felesége édesanyám,
Akkor fogadott fiának,
Mikor bevett katonának.

41.

Ferencz Jóska ha fölül a lovára,
Visszagondol a rekruta korára,
Elkezdenek a könnyei hullani, —
De sokat kell a bakának szenvedni!

Ferencz Jóska aranyos ládája,
Benne van a kis könyvem bezárva.
Majd kiadja aztat nemsokára.
Szeptembernek huszadik napjára.

Ferencz Jóska új zászlót csináltatott,
Közepébe arany betűt rakatott,
Rózsafából csináltatta a nyelét,
Rávágatta öreg baka idejét.

Ferencz Jóska téli, nyári pokrócza,
Három évig húzogattam magamra,
De már mostan kijutottam alóla,
Huzogassa az a bundás regruta.

Én az éjjel azt az álmodtál,
Ferencz Jóska komisz ruhába láttam.
Fényes kardját balfelére kötötte,
A fiait a csatába vezette.

Ferencz Jóska azt adta ki parancsba:
Ágyúszóval ébresszenek hajnalba.
Szól az ágyú, ropognak a fegyverek,
Most válik el, mit ér a magyar gyerek?

42.

Ferencz Jóska meztláb ment sétálni,
Mert nem tudtak néki csizmát vasalni:
Kilencz kovács nem merte elvállalni,
Mert nem tudtak gyémánt patkót csinálni.

Ferencz-József kiállott a kapuba,
Ugy nézi, hogy masiroz a regruta,
Ki is adta mindjárt a parancsot:
Minden baka faszoljon uj bakancsot!

43.

Fiumei kikötőben van egy hadi hajó,
Libeg rajta, lobog rajta nemzeti szín zászló.
Fujja a szél, fujja, haza felé fujja,
A kiszolgált öreg bakák
Haza mennek újra.

Pörge kalap lesz fejemen mire a nap feljő,
Hull a könnye a bundásnak mint a zápor eső.
Ne sírj, bundás, ne sírj! kitelik az idő,
Nekem is volt, de már letelt
A három esztendő!

44.

Fujdogál az októberi hideg szél,
De sok legényt fú be Udvarhely felé.
De sok szőke, barna kis lány sirassa,
Három évig a babáját nem lássa.

Ha még egyszer halvány csillag lehetnék,
A világon jobban szertenézhetnék.
Választanék olyan igaz szeretőt,
Ki elvárja ezt a három esztendőt.

45.

Fúvom az éneket, de nem jó kedvemből,
Fúvatja a bánat szomorú szívemből.

A fekete hattyu gyászt visel magáért,
Én is azt viselek elhagyott babámért.

Szállj le hattyu, szállj le, a fekete földre,
Hogy írjak levelet régi helységembe.

Egyiket apámnak, másikat anyámnak,
Harmadikat írom elhagyott babámnak.

Írom leveletem, nem adom nevemet,
Jól tudod édesem, hogy' hinak engemet.

Írom leveletem, gyorsan kezeimmal,
Le is pecsételem gyászos pecsétemmel.

Írom leveletem szebeni bírónak,
Szebeni bírónak, törvényszék fiának.

Jaj, hogy ne sorozzon engem katonának,
Hanem inkább hagyjon az édes anyámnak.

46.

Galiczia közepibe'
 Hét kaszárnya egy végtibe,
 Egybe huszár, másba zsandár,
 A többibe bakancsos jár.

Odavitték a rózsámat,
 Legdrágábbik violámat,
 Nyolcz keserves esztendeig
 Talán haza sem eresztik.

Csak legalább leveletem
 Küldhetném el, rózsám, neked!
 Galiczia hetven posta,
 A levelem nem ér oda!

47.

Gyászba borul az egész Balaton,
 Jön az anglus a híres vasuton;
 Százezer ágyu van a harcz mezején,
 Így hát rózsám katona leszek én.

Nem hitted, hogy katona leszek én,
 Majd elhiszed, ha masirozok én;
 Rezes csákó nyomja a fejemet,
 Barna kis lány siratgat engemet.

48.

„Gyere, pajtás, katonának!”
 „Nem mék biz én, mert levágnak.”
 „Ha levágnak, feltámasztnak,
 Téged tesznek kapitánynak.”

„Akkor mék én katonának,
 Mikor lányok verbuválnak;
 Akkor sem mék én bocskorba’
 Sárga sarkantyus csizmába’!”

49.

Gyöngé szeme van a kukoriczának,
Gyöngé szíve van az édesanyámnak.
Gyöngé szíve fájdalmába meghasad,
Hogy a fia katonának benmarad.

Édesanyám, én is katona vagyok,
Nyíregyházi kaszárnyába hervadok.
Úgy hervadok, mint a fügefalevél,
Édes anyám, katonának neveltél.

50.

Ha bemegyek a sorozó szobába,
Ingem, gatyám levetem az asztalra.
Ingem, gatyám, ej, haj! leteszem az asztalra,
Könyes szemmel úgy nézek az urakra.

Ha kijövök a sorozó szobából,
Könyeimemet letörülöm orczámról.
Könyeimemet, ej, haj! letörülöm orczámról.
Ugy búcsuzom el a gyöngé rózsámtól.

51.

Ha én aztat tudtam volna előre,
Hogy keserű Ferencz József kenyeré:
Elbujdostam volna
Még tíz éves koromba,
Hogy ne talált volna
A behívó czédula.

Kilencz napra letettek az egyesbe,
Vasat vertek a lábamra kezemre,
Szorítja kezemet
Még jobban a szívemet,
Más öleli sej, haj!
A kedves szeretőmet!

52.

Ha felülök szürke paripámra,
 Bevágtatok Lengyelországába,
 Visszanézek szép magyar hazámra,
 Könyem csordul piros két orcámra.

Ha majd Lengyelországba kell mennem:
 Hogy' kell ott majd lengyel lányt ölelnem?
 Ha ölelem: fájnak a karjaim,
 Ha csókolom: hullnak a könnyeim . . .

53.

Ha még egyszer husz esztendősen lehetnék
 S a lányokban válogatást tehetnék:
 Választanék olyan igaz szeretőt,
 Ki elvárná ezt a három esztendőt.

54.

Harangoznak a toronyba,
 Mégse megyek a templomba
 Vasárnap,
 Ne tarts engem pogánynak,
 Nincsen a bakának vasárnap,
 Sohasem volt, sohasem lesz
 A bakának vasárnap,

Kis kertemben van egy rózsza,
 Annak neve bazsarózsza,
 Ihajla!
 Le is szakasztanám én,
 Le is szakasztanám én,
 Hervadj rózsza, bazsarózsza,
 Már az enyém úgy sem lehetsz, te, soha!

55.

Hazám, hazám, édes hazám,
 Bár csak határid láthatnám!
 Látok füstöt, de csak alig
 Hogy az égen sötétedik.

Felmegyek én egy nagy hegyre,
 Annak is a tetejére,
 Onnan nézek hazám felé,
 Édes anyám háza felé!

56.

Házunk előtt mennek el a huszárok,
 Édes anyám, én is közéjük állok.
 Én leszek az első század szakaszvezető,
 Nem a világ ez a három esztendő!

57.

Hármat rikkantott már,
 Hármat rikkantott már,
 A rigó, a rigó, a rigó,
 Nem parancsol nékem,
 Nem parancsol nékem
 A biró, a biró, a biró,
 Majd parancsol Ferencz József, a császár,
 Kinek egzeczéroz,
 Kinek szalutéroz
 A baka, a tűzér, a huszár,

Magas a kaszárnya,
 Magas a kaszárnya
 Teteje, teteje, teteje, —
 Német baka sétál,
 Előtte, előtte, előtte.
 Bárcsak egy kis magyar szót is hallanék,
 Kitől a rózsámnak,
 Kitől a babámnak
 Izennék, izennék, izennék!

58.

Háromablakos ház
 Minden ablakába
 Fehér rózsá kitéve.

Lábamon a bakkancs,
Lábamon a bakkancs
Fényes feketére keféelve.

Fejemet a csákó,
Vállamat a puska,
Oldalamat az Überswung szorítja,
Napbarnított arczom
Az én kis galambom
Minden este forró csókkal borítja.

59.

Hulldogál a rózsalevél
Szegény huszár sok búval él,
Sokat busul, gondolkodik,
Sokat éhezik, szomjazik.

Édes anyám, ha elgyün kend,
Königgräcznél keressen kend,
Ott leszek egy nagy fa alatt,
Idegen föld hantja alatt.

60.

Huszár vagyok, édesanyám, nem baka,
Mert a bornyú nem illik a hátamra,
Nem hordom én senki Riska
Tehenének a súlyát,
Huszár vagyok, kis angyalom,
Lovon járok tehozzád.

61.

Jaj de magas a kaszárnya teteje,
Bús gerlicze fészket rakott fölötte.
Bús gerlicze szomorkodik párjáért,
De sok magyar szenved a hazájáért.

Kimentem a burkus gránicz szélire,
Föltekintek a csillagos egekre.
Jaj, istenem, merre van az én hazám?
Sirat-e még engem az édes anyám?

Burkus földjén a temető kapuja,
A zászló is szomorún lobog rajta.
Szomoru szél hajtogatja levelit:
Édes anya mire szülte gyerekit!

62.

Jaj be magas hegyet látok,
Katonának tett az átok.
Várj még bíró, mert megbánod,
Pártában marad a lányod.

Ne vigadjon senki azon,
Hogy hazámból masirozom,
Hull a zápor a nyomáson . . .
Ha ma rajtam, holnap másón!

63.

Jaj de nehéz a kis lánytól
Egy-két csókot kapni!
Nagyon soká kell a lánynál
Egy-két csókra várni.

Annál könnyebb, annál könnyebb
A szép menyecskének,
Ad az csókot egy-két szóra
A huszárlegénynek!

64.

Jaj de szennyes a kend inge, gatyája,
Elszennyezte az aradi stokházba;
Mosd ki, rózsám, ingem gatyám fehérre,
Holnap visznek az agyitor elébe —

Ha bevisznek az agyitor házába,
 Leborulok törvényszék asztalára,
 Rablánczomat siralmasan zörgetem —
 Jaj be bánom, hogy én katona lettem!

Még azt mondja az agyitor énnekem,
 Hogy a hóhér veszi el az életem —
 Trombitások három rufot fujjanak,
 Jaj istenem! — holnap felakasztanak.

Édes anyám pénz van a kend zsebébe;
 Tartsa kend' hát, hadd markoljak beléje,
 Csináltatok abból egy szép koporsót,
 Sárga szeggel, hat sorjával ráveretem a jaj-szót.

65.

Jertek fiuk, kik egyszerre rukkoltunk,
 Komisz mondurt, mindent beabfirolunk;
 Abfirolunk csákót, sapkát, egyebet,
 Felejtsük el ezt a komisz életet.

Kapitány úr kiadta a parancsot,
 Egybeliek vehetnek már kalapot.
 Kalap mellé szabadságos virágot,
 Hadd sirjanak Debreczenben a lányok,

66.

Kapitány úr, az Istenért, mit csinál
 Éjjel-nappal mindig mundért vizitál.
 Vizitálja kapitány úr, — nem bánom,
 Csak engemet szabadságra bocsásson.

Ezredes úr kiadta a parancsot:
 Minden honvéd baka kapjon bakkancsot,
 A talpára negyven szöget veressen,
 Minden kislány honvéd bakát szeressen.

67.

Kapitány úr azt mondja a bakának :
Ejnye de szép babája van magának !
— Bizony vitéz kapitány úr, van nékem,
Nem is adnám oda semmi kincsér' sem !

— Add nekem a babád nem lesz károdra,
Három csillagot kapsz a gallérodra.

— Köszönöm én, kapitány úr, ne adjon :
Rózsám szemében ragyog a csillagom !

68.

Kapitány úr csak az a kérésem :
Engedje el évi büntetésem.
Olyan édes volt a babám csókja :
Nem hallgattam a takarodóra.

69.

Katonának vagyok írva,
Föl is vagyok mundérozva,
Puska vagyom a vállamon.
Patrontás az oldalamon.

Ez az élet, igaz élet,
Viczipánnal nem cserélek,
Ha azt mondják : jobbra nézzek,
Csak azért is balra nézek.

70.

Katonának vagyok írva,
Ki van a két szemem sirva,
Katonaságom se' bánom,
Csak édes anyám sajnálom.

Ki van a két szemem sirva,
Mert a rózsámat más bírja,
A csalfa rózsám se' bánom,
Csak szabadságom sajnálom.

71.

Katonaság az életem,
Jobb vállamon a fegyverem.
Mikor én azt megzörgetem,
Egész világ sirat engem.

Katonaság az életem,
Komisz kenyér az ételem.
Én mikor azt megkóstolom,
Könnyeimmel meg is szórom.

72.

Kedves rózsám virágos kis kertje
Rozmarinttal körül van ültetve,
Rozmarintszál, bazsa rózsá-levél,
Látom én már, hogy a másé levél.

Megérik a szőlő nem sokára,
Árván marad a töve utána,
Te is árván maradsz szép angyalom,
Most már nekem el kell masiroznom.

Magasan jár a csillag az égen,
Ki könyörül a szegény legényen
Elpanaszlom búmat egy madárnak,
Kiénekli az egész világnak.

73.

Kék asztalom, zöld abroszom,
Katona az én galambom,
Ugy megballag Szeged felé,
Szint' úgy fáj a szívem belé.

Kislőtött a nap a sikra,
Járnak én utánam sirva,
Ne járj én utánam sirva,
Katonának vagyok írva.

74.

Kék ruhába gyün a porosz hadsereg,
Szól az ágyú, még a fák is rengenek,
Szól az ágyu, ropognak a fegyverek,
Most tudni meg: kik a magyar tüzérek?

A csillagok fekete gyászt viselnek,
A tüzérek mind istenhez készülnek,
Srapnel-golyó hasítja a levegőt,
A sok baka beborítja a mezőt.

Már én többet nem irhatok levelet:
Porosz golyó elhordta a kezemet,
Írd meg, pajtás, az én édes anyámnak:
Ne várja már több levelét fiának.

Józsefstadtnál megszólalt már a harang,
Most temetnek három ezer szép magyart,
Fejük fölött márványkőre van vágva:
Magyar tüzer legelső a csatába!

75.

Kértem a kapitányt:	Köziibe vezetett
Adjon pej paripát,	Száz remonda lónak,
Ugy viselem gondját	Megálltam faránál
Soh'se látja kárát.	Egy kurta csikónak.

Ez lesz jó, ez lesz jó,
Ez a kurta csikó,
Ez a kurta csikó
Huszár alá való!

76.

Kinyílt már a pünkösdi rózsa,
Katonának be vagyok sorozva.
Ha kitöltöm azt a nyolcz esztendőt,
Különb legény leszek mint azelőtt!

77.

Kis kalapom darutollas, virágos,
 Ha felteszem, jaj de nagyon betyáros!
 Most vettem az elmúlt vásár elején,
 Reng a virág, reng a virág
 Kis kalapom tetején.

Kis kalapom felakasztom a szegre,
 Három évig nem teszem a fejembe,
 Viselem a Ferencz-József csákóját,
 Három évig, kis angyalom,
 Nem öleljük meg egymást.

Kis pej lovam nem szereti a zabot,
 Kis korában az árpára rá szokott,
 A galambom szoktatta az árpára,
 Engem pedig, engem pedig
 Az ő édes csókjára,

78.

Kis pejlovam megérdemli a zabot,
 Kétszer körülfutta Magyarországot,
 Háromszor is körülfutotta volna,
 Ha a császár több zabot adott volna.
 Megizenem a császárnak magyarul,
 Hogy ne bánjon a magyarral czudarul,
 Tartsa meg a fogadását, mert ha nem —
 Valamennyi szentje van, mind leverem!

79.

Ki van az én rózsám képe
 A templomba rajzolva,
 Érted vagyok, kedves rózsám
 Katonának kiírva.
 Érted élek, halok is,
 Ha felakasztanak is,
 Érted rózsám, a mig élek,
 Fekete gyászt viselek.

Kiindultam a hazámból
 Nagy Olaszország felé,
 Fél utamból visszánéztem
 A kedves hazám felé.
 Látom a nagy hegyeket,
 Kik siratnak engemet,
 Arczczal vagyok leborulva,
 Hazám felé fordulva!

Könnyes szemmel feltekintek
 A nagy magas egekre,
 Ott látok egy kis madárkát
 Hazám felé repülve.
 Szállj le madár, ha lehet,
 Vidd el ezt a levelet!
 Mondd meg az én angyalomnak:
 Ne sirasson engemet!

80.

Korond között nevelkedtem,
 Ne, te, ne!
 Jaj de fene legény lettem,
 Ne, te, ne!
 A parajdi bányász lányok,
 Nem is nézek én reájok,
 Ne, te, ne, te, ne, te, ne!

Visznek engem katonának,
 Ne, te, ne!
 A németek kutyájának,
 Ne, te, ne!
 Borju nyomja a vállamat,
 Más öleli a rózsámat,
 Ne, te, ne, te, ne, te, ne!

81.

Kossuth Lajos azt izente,
 Hibázik a regimentje,

Ha hibázik kettő, három
Lesz helyette tizenhárom.
Éljen a magyar.

Kossuth Lajos azt izente,
Nincsen elég regimentje,
Ha még egyszer azt izeni,
Mindnyájunknak el kell menni.
Éljen a magyar.

Kossuth Lajos íródeák,
Nem kell neki gyartyavilág.
Megírja ő a levelet
A ragyogó csillag mellett,
Éljen a magyar.

82.

Kossuth Lajos udvarába
Muzsikálnak éjfél tájba.
Talán azért muzsikálnak:
Engem visznek katonának.

Becskereki nagy köves út,
Csöng azon az én sarkantyum,
Csörög-börög az én kardom,
Sirathatsz már, kis angyalom!

83.

Kossuth lova megérdemli a zabot,
Kétszer körüljárta Magyarországot.
Ha még egyszer körüljárhatta volna
Magyar fiú osztrák baka nem volna.

84.

Könnyű neked rózsám
Meleg ágyba hálni,
De nehéz én nekem
Künn az esőn állni.

Gyöngé labám fázik,
Köpönyegem ázik,
Piros pejparipám
Kert alatt bánkódik.

85.

Látod, rózsám, hogy nyergelek, jaj!
Látod, rózsám, hogy nyergelek, jaj!
Mégsem hiszed, hogy elmegyek, jaj, jaj, jaj!

Lovam lába indulóban, jaj!
Lovam lába indulóban, jaj!
Magam szája bucsuzóban, jaj, jaj, jaj!

Nézz utánam keservesen, jaj!
Nézz utánam keservesen, jaj!
Látsz e többé, vagy sohasem, jaj, jaj, jaj!

Ha meg nem látsz az életben, jaj!
Ha meg nem látsz az életben, jaj!
Meglátsz a magas egekben, jaj, jaj, jaj!

86.

Le van az én rózsám képe
A szívembe rajzolva,
Érted vagyok gyenge rózsám
Katonának kiírva.

Érted élek, halok is,
Most is érted szenvedek . . .
Érted rózsám a míg élek,
Fekete gyászt viselek.

87.

Magas a kaszárnya,
Előtte a strázsa.
«Strázsa uram, az egekre kérem,
Honvédbaka a szeretőm nékem,
Ereszszen hozzája.»

«Nem illik a lánynak
Kaszárnyákba járni.»
«Tudom én is, de mikor a rózsám,
Honvédbaka ritkán jön el hozzám,
Nehéz azt bevárni.»

«Strázsa uram, kérem,
Egy csókkal beérem.
Nem lesz abba' senkinek se kára,
Ereszszen be csak egy minutára, —
Szentül megigérem.»

88.

Már én többet, már én többet
Polgárlegény nem leszek,
A vállamra, a vállamra
Kaszát, kapát nem teszek.
Kardot kötök, — puskát teszek
A vállamra, nem kaszát,
Azzal védem, azzal védem
Ezt a szép magyar hazát!

89.

Már látom, hogy katonának kell lennem,
Komisz német mondurba kell öltöznöm,
Édes rózsám, tőled is el kell válnom,
Muszájképen kell a császárt szolgálnom.

Háromféle szőre van a lovamnak,
El kell menni katonának magamnak,
Nem félek én a szerető-tartástól,
Jaj, de félek az egreczirozástól!

90.

Már minálunk verbuválnak kötéllel,
Elfogják a szegény legényt erővel;
Hátra kötik a két kezét kötéllel,
Ugy kísérik be Kassára fegyverrel.

A gazdagnak öt-hat fia: nem bántják;
A szegénynek ha egy van is, elfogják,
Utána megy apja, anyja: siratják.
Kérik pénzért az uraktól: nem adják.

Eredj haza szegény ember, azt mondják,
Neveld apró árváidat, hadd hordják;
De megveri az uristen idővel,
Ki a szegényt elfogatja erővel.

91.

Marsadjusztirungban állok egész nap,
Gyenge vállam feltöri a czakumpakk;
De a szívem nem töri fel semmi sem,
Mundérban is érted dobog kedvesem.

Rapporton voltam a kapitányomnál,
Mért késtem oly sokáig a lányoknál?
Jelentettem: nem hallék czapistrángot,
Mert a babám a fülembe suttogot.

92.

Már Szebenbe megfújták a trombitát,
A ki huszár, nyergelje fel a lovát!
Két napi zab, széna föl van pakolva,
Kis pej lovam mégis játszik alatta.

Ha felülök kis pej lovam hátára,
Letekintek, kesely mind a négy lába,
Kesely lába, csillagos a homloka,
Októberben lettem, babám, katona.

Ha elindult ez a gőzös, hadd menjen,
Én utánam senki ne keseregjen;
A ki pedig én utánam kesereg,
Azt kívánom: a jó isten áldja meg!

93.

Masiroznak a kék inges huszárok,
Megsiratják az abonyi leányok.
Édes anyám, varrasson kend kék inget,
Mert én bizony kék inges huszár leszek!

Kék az ingem, rojtos gatya van rajtam,
Szilaj csikó rugja a port alattam, —
Édes szülém, ne búsuljon érettem,
Örüljön, hogy magyar huszár lehettem.

94.

Megérett a búzakalász,
Le lehet aratni,
Elbúcsuzott a szeretőm,
Meg lehet siratni.
Sárga kalász, búzakalász,
Te is velem sírnál,
Ha obsitos katonának
Szeretője volnál!

Sírhattok már, sírhattok már
Ti trencséni lányok,
Nem lesz többet, nem lesz többet
Ilyen jó világtok!
Nyitva van a csárda-ajtó
Muzsika szól benne,
Bucsuznak a nyolczas bakák,
Mink mulatunk benne!

95.

Megjöttek a szabadságos huszárok,
Örülnek is a menyecskék, a lányok,
Mert a huszár a menyecskék virága
Mindegyiket édes csókkal kínálja.

96.

Megkérdeztem egy kis lánytól az este:
Huszársapka miért van a kezébe?
Az a kis lány énnekem azt felelte:
Jaj istenem, teremtöm,
Huszár az én szeretöm,
A sapkáját tegnap nálam feledte!

97.

Megy a gőzös fölfelé,
Száll a füstje lefelé, de lefelé.
Benne ül egy regruta,
Ki van a szeme sírva,
Ki van a szeme sírva.
Hull a könnye, mint a zápor, a vasutra:
Isten veled, kis angyalom, utoljára!
Hogyha szeretsz engemet,
Ne feledd a nevemet,
Ne feledd a nevemet!

98.

Megy honvédnek, megy huszárnak
A ki arra való;
Ez a nyalka magyar verbung
De kedvemre való!

Félre innen, zsidó fattyú,
Nem vagy ide való,
Csak a szegény magyar legény
Katonának való.

99.

Mennem kell már énnekem is,
Besoroztak engemet is.

Édes anyám, ne sirj értem,
Gondot visel rám az isten.

Kisebb, nagyobb jó leányok,
Visszajövök még hozzátok.

Tégedet is lelkem, Kató,
Áldjon meg a mindenható!

Hagyj föl azzal a sirással,
Találkozunk még egymással!

100.

Mikor a huszárnak el kell masirozni,
Elkezd a lovát szépen fölnyergelni,
Szépen fölnyergeli, föl is kantározza,
Ballábát teszi a lánczos kengyelvasba.

Mikor a bakának el kell masirozni,
Kiáll a kapuba, elkezd káromkodni,
Szidja a suszternek minden jó angyalát,
Mért csinált a bakának rövid szárú csizmát?

101.

Mikor masirozunk, kapitány uram?
Mikor masirozunk, kapitány uram?
Holnap, holnap, holnap után,
Csütörtökön ebéd után,
Kedves katonáim!

Mi lesz az ebédünk, kapitány uram?
Mi lesz az ebédünk, kapitány uram?
Lencse, borsó, káposztával,
Jó borocska szalonnával,
Kedves katonáim!

Elszakadt a nadrág, kapitány uram!
Elszakadt a bakancs, kapitány uram!
Vagyon szabó, csizmadia,
Ki megvarrja, ki megfoldja,
Kedves katonáim!

Vetetlen az ágyunk, kapitány uram!
 Vetetlen az ágyunk, kapitány uram!
 Itt van Sári, majd megveti,
 Még magát is belé veti,
 Kedves katonáim!

102.

Mikor nyolcz esztendő voltam,
 Katonának nem jó voltam,
 Most járok a huszadikba,
 Kisérnek a háboruba.

Mikor göndör hajam vágták,
 Babám kötőjébe rakták.
 Nem volt annyi hajam szála,
 A mennyi könny hullott rája.

103.

Mikor visznek Olmücz felé,
 Nyiljon az ég ezer felé,
 Nyiljon az ég ezer felé,
 Boruljon be minden felé,
 Boruljon be minden felé!

Ez az utca jaj de röges,
 A kin Olmücz felé visznek,
 Jaj de röges, jaj de köves,
 Ez az utca jaj de röges,
 A kin Olmücz felé visznek!

104.

Mindenfelől harczy nótát fú a szél,
 Verje meg az Ur Isten azt, a ki fél!
 A török is, a tatár is mit tehet?
 Egy életnél egytől többet nem vehet!

105.

Mi piroslik ott a sikon távolban?
 Magyar tűzér piros vére a hóban,
 Sok halált szórt az ellenség sorára,
 Hej! de végre egy golyó őt találta.

Agyu helyeit koporsót visz a szekér,
 Abban nyugszik egy magyar honvéd-tűzér,
 Rajta diszlik csákója és fegyvere,
 Szemfedélül honvédi köpönyege.

Bajtársai kivont karddal kísérik,
 Komoly arczczal néha meg is könyezik,
 Nincs harangszó, csak pár ágyudörrenés:
 Ennyiből áll a tűzeri temetés.

106.

Mosd ki rózsám ingem, gatyám fehérre,
 Holnap visznek a tiszturak elibe,
 Beállok a mérték alá rendesen,
 Összeütöm a bokámat helyesen.

Azt gondolám, hogy nem leszek katona,
 Gondot viselek az édes anyámra,
 De már látom, nem viselek szegényre...
 Reá bizom a jóságos Istenre.

107.

Most akadtam, babám,
 Sulyos oskolára,
 Akibe tanitnak
 Siralmas nótára.

Minden nap a káplár
 Háromszor vizitál,
 A gangon föl-alá
 Ajtóm előtt sétál.

Oskolám ajtaja
 Van három lakatra,
 Négy strázsát állitnak
 Éjjel a gangjára.

Ezer egészséget
 Küldenék, drága kincs,
 Jaj, de honnæn küldjek,
 Mikor magamnak sincs.

Írnék, jaj, de nehéz	Elbéggyadt kezemből
A könnyű penna is,	Író toll kiesik,
Feketének látszik	Két szememből a köny
A hattyu tolla is.	Mint patak, úgy folyik.

108.

Most kapott a bíró
Egy kis újságot,
Szedi össze mind az
Ifiúságot.

Sok magyar leánynak
Szeme könnyezik,
Mikor a rózsáját
Bakkancsba fűzik.

109.

Nagy-Abonyban csak két torony látszik,
De Majlandban harminczkettő látszik.
Inkább nézném az abonyi kettőt,
Mint Majlandban ezt a harminczkettőt!

110.

Nagyszebeni brigáda,
Oda vagyok bezárva,
Gyere babám váltsál ki,
Ne hagyj el a nagyszebeni brigadeba hervadni.

Kívátlak én, ki, ki, ki,
Nem hagylak elhervadni.
Eladom a zsebkendőmet,
Kiváltom a nagyszebeni brigádból a szeretőmet.

111.

Napkeletre Brassó felől jön egy üveghintó,
S abba ül a, abba ül a zsidó szolgabíró.
Zsidó szolgabíró, tedd le a pennádat,
Ne irass be, ne sorozz be engem katonának.

Arra kérem, arra kérem, legyen olyan szives!
 Hadd mondjam meg, vagyok-e husz éves!
 Most járok én ép hej! tizenhatszadikba
 Ne sirj rózsám, kedves rózsám, nem leszek katona.

S mikor engem, mikor engem visznek katonának
 A patakok, a patakok akkor megáradnak.
 Mert a lányok, mert a lányok akkor mind zokognak
 Sűrűn hulló könnyeikkel engemet siratnak.

112.

Négy csücske van a strózsáknak,
 Négy csillaga a káplárnak,
 Százablakos a kaszárnya,
 De sok legény kerül oda árvaságra.

Elvennének a strózsákbul,
 El a káplár csillagjából,
 Feleznék az ablakszámot,
 De meghagyják egészben az árvaságot.

113.

Nem volt párja a faluban
 Kerekes Andrásnak,
 Sírtak is a lányok, mikor
 Elvitték katonának.
 Hajh de legjobban siratta
 Szeretője piros Panna,
 Szeretője, piros Panna.

Kitűnt az ő vitézsége
 Sok véres csatában,
 Minden csapás tiz halál volt
 Ellenség sorában.
 Hej, de míg ő küzdött, vérzett,
 Panna szíve másért érzett,
 Panna szíve másért érzett.

Tele volt az egész teste
Fájdalmas sebekkel,
Mikor haza megérkezett
Dobogó kebelével.
Hajh de hűtlen szeretője
Mással ment az esküvőre,
Mással ment az esküvőre.

114.

Nénémasszony, mit izen a fiának,
Mert én mostan berukkolok bakának.
— Jaj istenem, nem t'ok szólni a jajtól,
Mondd meg neki: őrizkedjék a bajtól.

115.

Nincsen a császárnak
Olyan katonája,
Mint ez a szép honvéd baka,
Ha kiáll a sikra.

Ha kiáll a sikra,
Fegyver a vállára,
De sok szőke, barna kis lány
Sirva néz utána.

116.

Nincs énnekem édes anyám,
A ki gondot viselne rám,
Az uristen az én dajkám,
Csak ő visel gondot én rám.

Magyarország, kedves hazám,
De idegen lettél hozzám!
Sem ebédem, sem vacsorám,
Bánat nélkül nincs egy óráam.

Lóger-karó árnyékában
 Fekszem a szomorú ágyban,
 Köpönyegem a sátorom,
 Magam árnyékában nyugszom.

117.

Nyárád vize lefelé kanyarodik,
 Magyar huszár a mellett maséródzik.
 Maséródzék, úgy vigyázzon magára,
 A szerelem ne álljon az utjába.

118.

Októbernek első napján
 Hej, be kell rukkolni,
 Akkor fogsz te, kedves rózsám,
 Keservesen sírni.
 Semmi, babám, semmi,
 Így szokott az lenni,
 Mindenféle szerelemnek
 Vége szokott lenni!

119.

Perczel Móricz magyarok vezére —
 Áldja meg az egek teremője!
 Hej, bevette a római sánczot,
 Kihajtotta belőle a ráczot.

Kis-Oroszi, magyarok hodálya,
 Elmegyek belüled a csatára;
 Jó magyar nem rakja szegre kardját,
 Ha veszélyben látja a hazáját!

120.

Prága alatt van egy szép új temető,
 Engem temessenek abba legelőbb,
 Sirhalmomra ültessenek violát,
 Kedves rózsám hadd sirhassa ki magát.

Édes anya felneveli a fiát,
Drága pénzért kiváltaná, — nem adják.
— Eredj haza, édes anyám, nem adnak,
Neveld föl a többi árvát magadnak!

121.

Rászállott a vadgalamb a tiszta búzakalászra,
Még ezelőtt két kis évvel rá se néztem a lányra.
De mióta a vadgalamb rászállott,
Elszeretném én az egész világot.

Ez a kis lány, barna kis lány ha bemegy a templomba,
Fehér szoknya, vasalt szoknya vágódik ki alóla.
Az asszonyok azt beszélik felőle:
Honvédbaka ennek a szeretője.

122.

Reczecze! nem vagyok én kapitány,
Reczecze! nem járok én paripán.
Hármas honvédbaka vagyok én,
Reczecze! gyalog masirozók én!

Reczecze! nincs a lánynak kötője,
Reczecze! mert elhagyta az este,
Mert elhagyta, csuhaj, az este,
Reczecze! mikor a bakát leste.

Reczecze! ez a kis lány jó fajta,
Reczecze! fog is ám a csók rajta.
Vigyázz kis lány, bizony megjáród,
Reczecze! Szűk lesz majd a kabátod.

123.

Ritka a katona, kinek párja nincsen,
Ritka a szerelem, kiből hiba nincsen.
Mi haszna szeretem, ha el nem vehetem,
Olyat nem szeretek, kit el nem vehetek.

Akkor lesz, akkor lesz a keserves óra,
 Ha az én galambom felül a fakóra,
 Bevágja csákóját fekete szemébe,
 Ne lássa senki se, hogy hull az ő könnye.

Fujjad szellő, fujjad, zöld erdő harmatját,
 Hogy ne lássa senki piros csizmám nyomát,
 Piros csizmám nyomát, selyem kendőm habját,
 Selyem kendőm habját, bús szívem bánatját.

124.

Ritkán szól a rigómadár hajnalba,
 Bakagyerök az ágyából hallgatja.
 Kelj föl baka, a csizmádat biczkóni:
 Holnap röggel korán ki köll rukkóni.

Édös anyám, mér szült kend a világra,
 Kilencz fontos ágyugolyó számára!
 Kilencz fontos ágyugolyó eltalál,
 Az se mondom, hogy kend volt édös anyám.

125.

Rózsám, rózsám, rózsám, a szivedet
 Minek adtad oda a czugsführernek?
 — Azért adtam én neki:
 Gondját tudja viselni.
 Mert a Führer igaz szívű,
 Tud igazán egy kis leányt szeretni!

126.

Rózsa virít, rózsa nyílik,
 A babám udvarán,
 Magyar huszár karírozik
 Sötét pej paripán.

Ne karírozz, magyar huszár,
 Még le találsz esni,
 Nincsen itten édes anyád,
 Ki fog megsiratni?

Ne sirasson engem senki,
jól vagyok tanítva,
Se galopba', se karélyba'
Le nem esem róla.

Magyar huszár, magyar huszár
A nyeregbe termett,
Mint a jó földbe a búza
Belegyökeredzett!

127.

«Sárga ló, sárga ló, réz a patkó rajta,
Most akartam, rózsám, hozzád menni rajta,
Most akartam, rózsám, veled ismerkedni,
Fújják a trombitát, el kell masírozni.»

«Katona vagy, rózsám, de nem jó kedvedből,
Szolgálod a császárt nagy kénytelen-ségből,
Megesett már rajtam, mi meg akart esni,
Elment a galambom, ki el akart venni.»

128.

Sírhat az az édes anya,
Kinek katona a fia.
Mindig van annak halottja,
Éjjel-nappal sirathatja,
Sirathatja.

Nincsen annak semmi baja,
Kinek katona a fia,
Bár az enyim is az volna,
Többé nem az apja gondja,
Anyja gondja.

129.

Sohasem vétettem
Székes-Fehérvárnak,
Mégis besoroztak
Engem katonának.

Lovasnak állottam,
Bakancsosnak tettek.
Verje meg az isten,
De nagyon rászedtek!

A lovas katona	Átkozott csizmája,
Mikor masirozik,	De rövid a szára!
Felül a lovára	Hej minden órában
Csak úgy dohányozik.	Elmerül a sárba!

A szegény bakancsos	Verje meg az isten
Mikor masirozik,	A mészáros bárdját,
Kerüli a nagy sárt,	Hej mért vagdosta el
Csak úgy káromkodik.	A kis borju lábát!

Mostan a kis borju
Nem járhat a lábán
Szegény bakancsosnak
Kell vinni a hátán!

130.

Söprik a pápai utcztát,
Masiroznak a katonák.
Tizenhat esztendő barna kis lány
Megyen a regiment után.

Kérdi tőle a kapitány:
Hová, hová, barna kis lány?
Mit kérdi azt tőlem a kapitány?
Megyek a szeretőm után!

131.

Sötét pej paripa,
Selyem nyereg rajta,
Most akartam, rózsám,
Hozzád menni rajta.

Most akartam, rózsám,
Veled mulatozni, —
Fujják az indulót,
El kell masirozni!

132.

Szárnya, szárnya, szárnya a madárnak,
Fáj a szive sok édes anyának,
Fáj a szive sok édes anyának,
Mikor fiát viszik katonának.

Szárnya, szárnya, szárnya a verébnek,
Fáj a szive sok szegény legénynek,
Fáj a szive sok szegény legénynek,
Mikor fűzik bakancsát szegénynek.

Mikor visznek Lengyelország felé,
Visszanézek magyar hazám felé,
De sajnálom apámat, anyámat,
De még jobban a kedves babámat.

133.

Szárnya, szárnya, kaszárnya teteje,
Ott lakik a legények eleje!
Ott lakik az én kedves galambom,
Kéért fáj a szívem olyan nagyon.

Szárnya, szárnya van a madárnak,
Nincsen párja a Frigyes-huszárnak.
Ha bemegy a brassói csárdába,
Kilencz kis lány borul a nyakába.

134.

Százados ur kiadta a parancsot:
Öreg bakák tegyék föl a kalapot,
Kalap mellé szabadságos virágot, —
Hadd sirjanak a városi leányok.

Kitöltöttem három évet, hat napot,
Már én többet szalutálni nem fogok.
Szalutáljon az a bundás regruta,
A kinek van harminczhat kis hónapja.

135.

Szegény legény feltekint az égre,
 Szeretőjét bizza az istenre,
 Arra bizza, az viseli gondját,
 Nem öleli már karcsú derekát.

Jaj de szépen kékellik az erdő,
 De még szebben zöldellik a mező,
 Kis kertemben csillámlik a harmat —
 Kedves babám, örökre elhagylak!

Gyenge lábom, gyenge masérozni,
 Gyenge karom a fegyvert forgatni,
 Ád az isten nekem annyi erőt,
 Kiszolgálom azt a nyolcz esztendőt.

136.

Szép a baka, ha kiáll a glédába,
 Három megy egy sorjába,
 A káplárja utána,
 Marsot ver a dobosa
     A városba'.

Szép a huszár, ha felül a lovára,
 Kardot köt oldalára,
 Megcsókolja babája,
 Ugy megyen a csatába,
     A csatába!

137.

Szép a huszár, ha felül a lovára,
 Fényes kardot köt az oldalára.
 Fényes karddal védelmezi hazáját,
 Két karjával ölelgeti babáját.

138.

Szépen szól a harminczkettős banda,
Eszti baka masirozik rajta,
Masirozik idegen országba,
Bosnyák ország szép nagy határába.

Bosnyák ország körül van kerítve,
Eszti baka annak kerítése,
Eszti baka a kapufélfája,
Bosnyák kis lány mindig azt strázsálja.

139.

Tenta, penna, kalamáris, papiros, —
Az én rózsám más országba masiroz.
Irok neki oly szomorú levelet:
Jőjön haza minél előbb, ha lehet.

140.

Tisza partján van egy hajó kikötve,
Abba' van egy Miklós-huszárral megölve.
Kék átilla mellére van gombolva,
Édes anyja felette áll, siratja.

Menj el haza édes anya, ne sirasd,
Van még otthon három árvád, neveld azt.
Nem megyek én, nem nevelek több árvát,
Nem adok én a császárnak több huszárt.

141.

Tizenkét évre
Be vagyok sorolva,
Telnek bús napjaim
Idegen országba.

Búra termett idő,
Ködnevelő szellő,
Gondolok egy órát,
Lesz — ezer esztendő!...

142.

Vásárhelyen meszelik a templomot,
 Vásárhelyen állítják a verbungot.
 Hallod pajtás, de szépen muzsikálnak,
 Itt a verbung, álljunk be katonának.

Vásárhelyen megütik a rézdobot,
 Kiadják a kemény parancsolatot.
 Keljetek fel hű magyarok e szóra:
 Itt a muszka, daraboljuk apróra!

143.

Vége van az aratásnak,
 El kell menni katonának,
 El kell menni, ha esik is,
 Ha csak nehezen esik is.
 Esik is.

Nehezen esik a járás,
 Tőled rózsám a megválás.
 Váljunk meg rózsám, egymástól,
 Mint a levél az ágától,
 Elválík.

144.

Verje meg az Isten
 Azt az édes anyát,
 A ki katonának
 Neveli a fiát.

Husz évig neveli
 Világ pompájába',
 Azután temeti
 Holtig tartó gyászba!

145.

Voltam csikós, voltam gulyás, hej, huj, haj!
Voltam az alföldön juhász, ej, huj, haj!
Nem őrzöm már senki juhát;
Nem ad nekem senki ruhát, hej, huj, haj!

A császár ad nekem ruhát, hej, huj, haj!
Minden esztendőre egy párt, ej, huj, haj!
Komisz inget, komisz gatyát,
És egy pár sarkantyus csizmát, hej, huj, haj!

146.

Zörög a kocsi a fagyon nagyon,
Nem tudom, hol lakik a galambom;
Itt, itt lakik ebb' a nagy utczába,
Piros rózsa nyilik ablakába.

Lehullott a rózsafa levele,
Árván maradt ennek a vesszeje!
Lehullott az arczám pirossága,
Ha visszatérsz, nem ismersz reája.

147.

Zsindelyezik a kaszárnya tetejét,
Mind elvitték a legénység elejét!
Maradt itthon kettő-három nyomorult,
Rátok lányok még az ég is beborult.

Adjon Isten, kapitány ur, jó napot!
Hozott Isten, kedves hugom, mi bajod?
Elvitték a szeretőm' katonának
Még pediglen Mollináry-bakának.

Verd meg Isten a gőzkocsi kerekét,
Mert elvitte a legénység elejét,
Hagyta volna itthon csak az enyimet,
Nem ölt volna a nagy bánat engemet.

Boszniában hull a magyar rakásra,
 Idehaza foly a sirás javába,
 Sír az anya, sír a testvér, szerető,
 Mikor telik már be ez a temető!?

148.

Zsindelyezik, zsindelyezik a kaszárnyát,
 Kaszárnyát,
 Válogatják, válogatják a legények
 Legjavát.
 Gyolcs ingbe, gatyába,
 Sarkantyus csizmába,
 Most is selyemkendő, most is selyemkendő
 Van a pruszlijába.

Édes anyám, édes anyám, csak az az egy
 Kérésem:
 Extra ruhát, extra ruhát csináltasson
 Én nékem.
 Extra ruhát, sej, haj!
 Piros zsinórt rája —
 Az illik, illik, illik, — az illik, illik, illik
 A magyar bakára!

149.

Zsindelyezik a szegedi tornyot,
 Meghuzatom a hármás harangot,
 Meghuzatom háromszor napjába,
 Kedves babám szive fájdalmára.

Ferencz Jóska kerek udvarába
 Huszonnégy ló eszik karikába,
 Szénát eszik, nem árpa abrakot,
 Tőled, babám, jaj de elmaradok.

Jaj istenem, jaj, de árva vagyok,
 Volt szeretőm, az is megtagadott.
 Bár a világ sarokvason állna,
 Fordítanám a jobb oldalára!

150.

Zúg az erdő, zúg a mező, —
Vajjon mi zúgatja?
Talán bizony Perczel Móricz
A lovát ugratja.

Szép ő maga, szép mindene,
Szép a paripája,
Vigan vágat a honvédek
Nyalka táborába.

III.

PÁSZTORDALOK, BETYÁRNÓTÁK.

1.

A Dömötör, a Dömötör közeledik,
A juhásztól a birkákat számon kéri;
Nincsen neki egyebe:
Csak egy vezér ürüje,
Rajta van a csengetyüje.

Legelteti, legelteti alá s elé,
Kondorosi, kondorosi csárda felé,
Szolgálója olvassa,
A gazdája számolja,
Az asszony meg siratgatja.

2.

A juhásznak jól megy dolga,
Egyik dombról a másikra
Terelgeti nyáját.
Fujja furulyáját,
Bú nélkül éli világát.

Ha megunta furulyáját,
Előveszi bőrdudáját,
Belefujja búját,
A birka bőrébe,
Szélnek ereszti belőle.

3.

Aladáron azért nem jó szolgálni:
Korán reggel ki kell menni szántani,
Olyan korán ki kell menni szántani —
Még az ökrömet sem látom befogni.

Befogom a négy ökröm a járomba,
Kihajtom a kis-békási határba,
Addig biz én, öreg kopasz, nem szántok,
Mig valahogy kis világot nem látok.

4.

Állj meg, Jancsi, itt előttünk a csárda,
Ihatnék a rudas lovam, a sárga.
Fogj ki, Jancsi, hadd érjen itt az estve,
Jó szállást ad ez a barna menyecske.

Korcsmárosné, egy itcze bort, galambom,
De csak hamar a jobbikból, ha mondom.

Korcsmárosné, eszemadta! be barna,
Bora mellé egyebet is adhatna.

5.

Arra alá az alföldi határon
Mén a juhász, mén a juhász, mén a juhász
Száz esztendő, egérszörű, keréktalpu, hosszufülű,
Pöttögetött, mönyéhasu, piczike kis számaron.

Elvetöttem, a vijolát, nem kelt ki —
Beizentem, beizentem, beizentem,
Simontornyú csaplárosné szép lányának,
Ha kedve van, az erdőre gyűjjön ki.

De ő bizon azt izente: nem gyűn ki.
Majd kigyűn a, majd kigyűn a, majd kigyűn a,
Kuliszarvu, csákószarvu, csörgős körmlő, sáros hátú,
Lopott tehén az erdőbe valaha.

6.

Arra alá az alföldi csárdába,
Három betyárgyerök iszik bujába;
Kit bujába, bánatjába mögiszik,
Mögkeresi, még más embör aluszik.

Betyárgyerök alatt zörög a haraszt —
 Nyár derekán takarodik a paraszt,
 Ugy elhányja-veti szögény erejét:
 Elaluszik, elhajtják a hat ökrét.

Szolgagyerek szalad haza ijedve:
 Bátyám uram, elveszött a hat ökre!
 Van imádság szögbe', likba', sarokba',
 Lótás-futás högyön-völgyön, ódalba'.

Isten terömtötte a betyárokat,
 Azok által veri a gazdagokat;
 Hogyha betyárgyerök nem találkozna,
 Gazdag embör soha nem imádkozna.

7.

A subámnak nincs melege,
 Megvesz az isten hidege.
 Korcsmárosné, ha van szived,
 Gyujts világot, rakjál tüzet!

Hadd kóstoljam meg borodat,
 Öleljem a derekadat.
 Láng a szemed, arany a szád,
 Bolond, a ki haragszik rád!

8.

A szögedi határon	Ki egy pipa dohányt ád,
Csősz leszek én a nyáron;	Nem hajtom be a lovát,
Leteritem a subámat,	Sem a lovát, sem magát,
Veregetem a pipámat,	Sem a kedves galambját,
A pipámat.	A galambját.

9.

Az alföldön betyár gyerek vagyok én,
 Tizenhárom szél gatyába járok én,
 Tizenhárom szél gatyába járok én,
 Jaj de nagyon betyár gyerek vagyok én!

Kis pej lovam csárda előtt feszeleg,
Azt se tudom, rajta van-e a nyereg?
Kérem szépen, korcsmárosné, nézze meg:
Lovam hátán rajta van-e a nyereg?

Ha felülök kis pej lovam hátára,
Beugratok az aradi gulyába,
Kiválasztok hatvanhárom darabot:
Nesztek lányok, tik is boldoguljatok!

10.

Az én lovam pejkó,	Csak egy maradt rajta,
Magam vagyok Patkó.	Az is lotyog rajta,
Hej, lovam négy lábáról	Hej, kovács jó barátom
Leesett a patkó!	Igazijjon rajta!

11.

Bárcsak hamar május lenne,
Sej, haj, bárcsak hamar május lenne,
Hogy a réten sok ló lenne,
Sej, haj, a nyáron!

Kötőfékem harminczhárom,
Sej, haj, kötőfékem harminczhárom,
Tele lopom még a nyáron.
Sej, haj, ha lehet.

Békókulcsom csak egyféle,
Sej, haj, békókulcsom csak egyféle,
Mégis békót nyitok véle,
Sej, haj, ha lehet.

Viszik a lovam Gyulára,
Sej, haj, viszik a lovam Gyulára,
Magamat vasba utána,
Sej, haj, utána!

12.

Becsaliba járnak híres lányok,
 Réz itczéből isznak a betyárok;
 Hej, huj, nem bánom,
 Magam is beállok
 Becsali bandába
 Becsali betyárnak.

13.

Befujta az utat a hó,
 Czéltalanul fut a fakó.
 Eleresztve a kantárja,
 Bubánatos a gazdája.

Betyár gyerek ül a lovon,
 Nagyot sóhajt olykor-olykor:
 Hogy így megcsal, sohse hittem,
 Büntesse meg az Ur Isten!

14.

Béres legény voltam én,	Kocsis legény voltam én,
Annak se jó voltam én,	Annak se jó voltam én,
Eltörettem a jármat,	Eltörettem a rudat,
Szidták a vén apámat.	Szidták a rossz voltomat.

Juhász legény voltam én,
 Annak se jó voltam én,
 Nem jól tudtam terelni,
 Csak a szép lányt ölelni.

15.

Be sok falut, be sok várost bejártam,
 Be sok rongyos istállóra találtam.
 Nem találtam magam alá paripát,
 Elloptam a komiszáros pej lovát.

Arra kérem komiszáros uramat,
Ne lőjje ki alólam pej lovamat.
«Ejnye, ejnye, azt a betyár mindenit!
Lovát félti, nem a maga életit.»

16.

Betyár vagyok, szabad gyerek,
Holmi félszet nem ismerek;
Ha kergetnek a hadnagyok:
A pusztába bevágtatok.

Czifra csárda az én tanyám,
Ott szoptatott engem anyám,
Nevelőm volt a jó Isten,
Nyalka szegény legény lettem.

Szép élet a betyár élet,
Szabad, a milyen csak lehet,
A hova szíve vezeti, —
Paripája odaviszi.

Enyim egész világ lánya,
Ráadásul az asszonya;
Belém akad egy-egy utas:
Hoz az nekem elég huszast!

17.

Be van az én szűrőm ujjá kötve,
De nem tudod, pajtás, mi van benne.
Az egyikben aczél, kova, tapló,
A másokban száz forintos bankó.

Ha megunom magam a pusztába',
Kapom, fogom, megyek a csárdába;
Parancsolom a korcsmárosnénak:
Hozzon kend bort jó borivójának!

Még azt mondják rólam az irígyek:
 Ihatik az, mert lopott eleget.
 Ha loptam is, megszenvedtem érte, —
 A vármegye se' hányja szememre!

18.

Bogár Pista szép legény volt,
 Az dolmányán hét pityke volt,
 Nadrágszija hét lyukra volt,
 Hej, beh gyönyörű legény volt!

Által is ment a Körösön,
 Bele is hót örökösön,
 Nyárfalevél, fűzfalevél,
 Mindet összesodri a szél . . ,

19.

Csendes éjjel, messze tájon
 Pásztortűz van a határon,
 Libeg-lobog piros lángja,
 Kedvesét a juhász várja.

A tűz lángja nem lobog már,
 A juhász is hiába vár,
 Kialszik a tűznek fénye,
 Keserűség kél szívébe!

20.

Csikós vagyok az Alföldbe, nem gulás,
 Ostor illik a nyakamba, karikás;
 Ostoromat lovam szügyére vágom:
 Szaladj velem körösztil a világon!

Mos' gyűttem én félegyházi tanyárul,
 Hirt mondanék Gulyás Bandi bajárul:
 Gulyás Bandi kifeküdt a mezőre —
 El is lopták lepszebb lovát mellőle.

21.

Csütörtökön véradóra,
Találtam egy pej csikóra,
Még jól föl se kantároztam,
Zsandár állott az ajtóban.

Zsandár urak 'mit akarnak,
Talán bizony vasat adnak?
— Nem jöttünk mink vasat adni,
Szilaj csikót jöttünk vönni.

Szilaj csikó nem eladó,
Nem is zsandár alá való,
Mert ha erre zsandár ülne:
Szabad madár is rab lönne.

22.

Czifra szűröm Veszperémbe vettem,
Érte harmincz forintot fizettem,
Ha vállamra nyalkán felteritem,
Még az angyalát is elkeritem.

Igy sétálok végig a korcsmában,
Csuka-orru ficsúros csizmában.
Odaszólók: hallja korcsomáros,
Vagy-e még olyan nyolczkrajczáros?

Hej korcsmáros, ne féljen kigyelmed,
Itt hagyom a boráért szűrömet,
S ha ki nem váltom a jövő hétre:
Akasztasson a czégér helyére!

23.

Czo fel! édes deresem,
A rózsámat keresem.
Ha elhagyott, majd megvár,
A golopí határnál.

Vékony deszkakerítés,
Jaj be karcsu teremtés!
Mihelyt ötet megláttam,
Mindjárt magamnak szántam.

24.

Disznó a mezőben annyit nem turkál,
Hányszor az én rózsám engem megdorgál,
Annyit nem turkál, annyit nem turkál,
Hányszor az én rózsám engem megdorgál.

Csikó a ménesen annyit nem nyerit,
Hányszor az én rózsám engem beterit,
Annyit nem nyerit, annyit nem nyerit,
Hányszor az én rózsám engem beterit.

25.

Egy ut mellett lefeküdtem;
Alig hogy elszöndöröttem,
Kökény szömöm fölvetöttem:
Kilencz zsandár állt mellettem.

Zsandár urak, mit akarnak,
Talán engöm mögvasalnak?
Hogyha engöm mögvasalnak,
Még az madarak is sirnak.

A gyutaji hidon átul
Hajtottam hat csikót átul —
Kutya zsandár ugy mögkötött:
Kezem-lábom elsenvedött;

Hogy a kezem elsenvedött,
Szolgabíró kinevetött:
«Ugye, betyár, jobb lött volna,
Másnak kárt sem töttél volna!»

26.

Egy se betyár, ki gyalog jár,
Ki bodor-szörű paripán nem jár,
Lásd az enyém bodor-deres,
Egész világ engem keres.

Az erdőben, nagy erdőbe,
Rajtam ütött a vármegye,
Ki fokossal, ki baltával,
Hej ki-ki maga szerszámával.

Én sem vettem azt tréfára,
Felugrottam paripámra.
Beugrottam Torn'áljára,
Kedves Julcsám kapujára.

Nyisd ki Julcsám kis kapudat,
Hadd kössem be a lovamat,
Egy kis szénát, nem abrakot,
Nem tölt az itt harmadnapot.

27.

Éjszakai holdvilágon já idő,
Betyár fattyu futkározik a mezőn,
Ökröt, barmot, birkát, ménest keresi,
Szépit, javát válogatva elviszi.

Ha elszakajt harmicz ökröt, vörösset,
Elhajti a váczi kereskedőnek,
Betyár fattyu elszakajt a tinót,
Kupecz ember adja érte a bankót.

28.

Elszegődtem Tarnóczára bojtárnak,
Jó legelője lesz ottan a nyájnak;
Fizetésem husz forint tiz karajczár:
Mégél abból egy bojtár.

Husz pár birkatartást is ajánlottak,
Foglalóba ötven karajczárt adtak;
Beittam a pipagyujtó-csárdába',
Görgetegi határba'.

A gazdámmal leszek majd egy kenyéren,
Jönnek értem szengyör'napkor szekéren;
Fölteszik a tulipányos ládámat,
Furuglyámat, dudámat.

Igy maséiozok majd el a pusztára,
Goróf Szécsényinek a jószágára.
S ha a nyáját átolvassák kezemre,
Kihajtom a mezőre.

Aztán addig furuglyálok dudálok,
Míg egy hű szeretőre nem talállok;
Van a pusztán elég szőke, barna lány,
Belém szeret egy talán.

Ha megszeret, jól teszi, majd elveszem,
Édes kis feleségemnek nevezem . . .
Hetedhét országon nem lesz több ily pár,
Mint Tarnóczán a bojtár.

29.

Én vagyok a petri gulyás,
Én őrzöm a petri gulyát,
A bojtárom vizen, sáron,
Magam a paplanos ágyon.

A csikósnak jól van dolga,
Egyik lórul a másikra,
De a juhász mint a kutya,
Egyik dombrul a másikra.

30.

Én vagyok az árva gyerek
Napszám után éldegélek,

Kézi munka a jószágom,
Két tenyerem a jobbágyom
S széles e föld a honom.

Nincsen marhám, sem cselédem,
Szár az kenyér az ebédem,
Napsütött víz az italom,
Kopasz föld a derekalom
S a szállásom zöld halom.

Nem irigylem a kincseket,
A gazdag még koldus lehet,
De szárazon és tengeren
Bizonyos az én kenyerem:
Eltart a két tenyerem!

31.

Erdő, erdő, be szép kerek erdő!
Közepébe' két szál arany vessző.
Gulya, ménes legel benne,
Kedves rózsám az ölembe.

Erdő, erdő, erdő,
Be szép kerek erdő:

Búza, búza, be szép tábla búza!
Közepében két szál piros rózsa.
Azt a rózsát leszakítom,
Kedves rózsám, neked adom.

Búza, búza, búza,
Be szép tábla búza!

32.

Erdő is van, makk is van,
Maj' möghizik a kis kan;
Ha möghizik, levágjuk,
Maj' tarisznyára raktyuk.

Hű ne! Kocza ne!
Nem a te házatok e!

33.

Erdő mélyén kakuk madár búsan szól,
 Elbucsuzik a nefelejtsbokortól.
 Én is, én is elbujdosom,
 Elmögyök a világnak,
 Vagy elmögyök az alföldre,
 Ott beállok betyárnak.

A betyárnak jól mögy dolga, hiába,
 Zöld erdőbe nefelejts a tanyája,
 Kakukmadár ébresztgeti
 A betyárt az álmából:
 Ébredj, ébredj betyárgyerök,
 Éjfél ütött az óra!

34.

Esik eső a harasztton,
 Nem kapok én a paraszton,
 Hej, jó az isten, jót ad nékem,
 Hej, csikós bojtár vesz el engem!

Esik eső, zúg a malom,
 Bort iszik az én galambom,
 Hej, hadd igyék, hadd mulasson,
 Hej, csakhogy hozzám hű maradjon!

35.

Esik eső, nagy sár van a kapuba,
 Meglátszik a lopott lónak a nyoma;
 Ergye rózsám, söpörd le a ló nyomát,
 Ugyis te rád rakosgatom az árát.

36.

Esküvőre kéne menni Szegedre, Szegedre,
 Jaj, de békót vertek a két kezemre, kezemre.
 Eskü helyett akasztófára visznek, —ra visznek,
 Husz csikóért,
 Hat tinóért engem felkötnek.

Mondd meg, rózsám, a vármegye uraknak, uraknak,
Hogyha hozzám az egekbe eljutnak, feljutnak:
Ottan harmincz helyett hatvant lopok el, hajtok el —
Husz csikóért,
Hat tinóért mért kötnek engem fel?

Ergyz rózsám, végy fekete pántlikát, pántlikát,
Kösd be vele a kedvesed kalapját, kalapját;
Holnap reggel már ilyenkor angyalom, galambom,
Mily jó lélek
Lakik bennök — az istennek megmondom.

37.

Esteledik, alkonyodik,
Gulya, ménes takarodik;
Három bojtár jó bort iszik
A számadó káromkodik.

Egyik iszik Levelesben,
Második a Cserepesbén,
A harmadik a Bügesbe, —
Ejnye, disznó teremtetete!

Igyál, betyár, múlik a nyár,
Úgy sem soká duhajkodsز már,
Lehullik a tölgyfalevél,
Hová leszel, szegény legény!

Az angyalát az apádnak,
Mért mondtál engem betyárnak?
Viselem a betyár nevet,
Szenvedek érte eleget.

38.

Ha felülök Fogarasi János bátyám
lopott, fakó csikájának a tetejibe,
Beugratok a gulya közepibe,
Kiszakajtok tizenhárom darabot:
Netek, lányok! tik is boldoguljatok!

Fogarasi János bátyám lopott fakó
csikájának patkószege de fényes!
Kondorosi csárdás lánya de kényes.
Göndörhaja, hunczutkája a vállán,
Száz talléros selyemkendő a nyakán.

Hogyha megforgatom ezt a rézcsillagokkal
kikutyateremtettézt, tölgyfanyelű baltámat,
Elkiáltom az ivóba magamat:
Takarodjon mindenki az utcára!
Igy mulat a herczeg Eszterházinak a bojtárja!

39.

Ha látom a fergeteg elejét,
Begyűröm a süvegem tetejét,
Csak úgy nézem az időt alóla.
Még a jég is visszapattog róla,
Megérem én a magam sorsával,
Nem cserélek semmi potentáttal,
Ha szegény is, de magamé vagyok,
Szolgálatba szabadságért állok.

40.

Hej, gazd' uram, adja ki a béröm!
Már többet a jószágát nem őrzöm;
Elszegődtem a szomszéd megyébe,
A csikósok, gulyások közébe.

Peti fiam, ne hagyj te itt engem,
Hisz' te voltál a legjobb cselédem;
Új szürt veszek majd vásárfiának,
Csak jó gondját viseld a jószágnak.

Hej, gazd' uram, nincsen semmi kedvem,
Meguntam már itten az életem,
Odaadta Juliskámat másnak,
Viselje más gondját a jószágnak!

41.

Hej, huj! Sobri pajtás!
De régen nem láttuk egymást.
Hej, huj! ha nem láttuk,
Csakhogy jó híret hallottuk!

Hej, huj! Sobri pajtás!
Hogyan tetszik a vándorlás?
Hej, huj! nem jól tetszik,
Mert kedvesem halva fekszik!

Hej, huj! Sobri pajtás!
Endöréden mi a szokás?
Hej, huj az a szokás,
Diszlik a szeretőtartás!

Hej, huj! Sobri pajtás!
Micsoda ott az a nagy ház?
Hej, huj! Sümeg város:
Ott lakik a komiszáros . . .

42.

Hej, lóra, csikós, lóra!
Be van a ló hajtva,
A biró udvarán,
Ihajja!
Szól a csengő rajta.

Hej, hadd szólják, hadd szólják,
Zsebemben a tallér,
Én voltam Gencsen
Ihajja!
A hires gavallér.

Hej, ismerem a hangját
Volt is a kezemben,
Tugári vásáron
Ihajja!
Aranynyal fizettem!

43.

Juhász legény bundája, hm!
Szőrivel kifordítva, hm!
Azért van kifordítva,
Hogy az eső ne vágja, hm!

Juhászbojtár süvegje, hm!
Legyűrve a szemébe, hm!
Azért van az legyűrve,
Hogy a nap meg ne süssé, hm!

Juhászgyerek kendője, hm!
Selyemmel van beszegve, hm!
Azért van az beszegve,
Mert az anyja beszegte, hm!

Juhászfiu táskája, hm!
Pirossal van kivarva, hm!
Azért van az kivarva,
Mert valaki kivarrtá, hm!

44.

Juhász vagyok, búsan őrzöm a nyáját,
Esketőre most viszik a babámat,
Vig muzsika kihallik a cserényig,
Fáj a szívem, fáj a megrepedésig.

Felpattanok a számárra nagy búsan,
Végig ütök füle közt a kampóval;
Isten hozzád, szép selymes nyáj, elmegyek,
Vagy meghalok, vagy a rózsámé leszek!

45.

Kanász voltam, kanász leszek,
Három siska disznót veszek;
Ha ellopják, megint veszek,
Azért mégis kanász leszek!

46.

Kaposváron nincs több legény mint három.
Az is elmegy szénát vágni a nyáron.
Lagos csizma, csipkés kötő előtte,
Nem illik a kaszanyél a kezébe.

A faluba nincs több legény mint Pista,
Még a bíró lányát is megszólítsa,
Van is neki egy pár ezer forintja,
Piros bőrből van a bugyellárisa.

47.

Kaszás csillag jár az égen,
Kaszál a rózsám a réten.
Ha ő kaszál, én meg gyűjtök,
Ugy is rajta könyörülök.

Ezen a hosszú éjszakán
Ragyog a csillag igazán!
Ahol az a csillag ragyog,
Én is oda való vagyok.

48.

Kedves rózsám, ha igazán szeretnél,
Magad mellé a nyeregbe ültetnél.
Gyenge vagy még kis angyalom a lóra,
Játszik a ló s könnyen leesel róla.

Az én lovam arra vagyon kaptatva,
Többet megyen horpaczon, mint jóllakva.
Én magam is arra vagyok kaptatva,
Szeretem a más babáját titokba!

49.

Kihajtom a ludam a rétre,
Elvágom a nyakát estére.
Igy rózsám, ugy rózsám, ugy lesz jó,
Minden legénynek a másé jó.

A ludam a réten legelész,
A rózsám mellette heverész.
Igy rózsám, ugy rózsám, ugy lesz jó,
Minden legénynek a másé jó.

Rászállott a madár a fára,
Elhagyott a babám bújába.
Igy rózsám, ugy rózsám, ugy lesz jó,
Minden legénynek a másé jó.

50.

Kiverem a lovam a rétre,
Magam is kimegyek melléje,
Vágok neki rendet kaszával,
Jól tartom a lovam szénával.

Kihajtom a lovam a rétre,
Magam is lefekszem melléje,
Szedek neki fűvet sarlóval,
Jól tartom a lovam sarjával.

Kiverem a disznóm a nyájra,
Magam is kimegyek utána;
Vágok neki dudvát kapával,
Jól tartom a disznóm dudvával.

Kihajtom az ökröm a gyepre,
Magam is kimegyek melléje,
Vágok neki szarat vágóval,
Jól tartom az ökrömet szárral.

Kihajtom a ludam a gyepre,
Magam is kimegyek melléje;
A ludam a gyepen heverész,
Galambom mellette heverész.

51.

Korcsmárosné gyujts világot,
Hej! van-e kökényszemű lányod?
Hej! Van-e kökényszemű lányod?

Serem is van, borom is van,
Hej! kökényszemű lányom is van,
Hej! kökényszemű lányom is van!

Pista bácsi, Jancsi bácsi,
Hej! csak a ládám vigye kend ki,
Hej! csak a ládám vigye kend ki.

Jól eldugja kend a gazba,
Hej! meg ne találja a gazda,
Hej! meg ne találja a gazda.

Mert ha rátalál a gazda;
Hej! lángot vet a selyem szoknya,
Hej! lángot vet a selyem szoknya.

Selyem kötő, selyem kendő,
Hej! lángot vet az mind a kettő,
Hej! lángot vet az mind a kettő.

52.

Korcsmárosné, nekünk halat süssék kend,
Azután meg citronyos bort adjék kend!
Szolgálóját estrázsára állítsa kend,
Ha zsandár jön, nekünk hírül adja kend!

Egyszer csak gyün a szolgáló ijedve:
Kilencz zsandár közeledik fegyverbe!
— De a betyár felkap a pej lovára,
Bevágat a délibábos pusztába . . .

53.

Lám megmondtam Angyal Bandi, ne menj az
Alföldre,
Csikósoknak, gulyásoknak közibe,
Közibe.
Mert megtanulsz lovat lopni izibe,
Izibe,
Majd úgy kerülsz a vármegye kezibe,
Kezibe.

54.

Leégett a csiribiri csárda,
 Benne égett három híres dáma;
 Benne égett három híres dáma,
 Számadónak kivarrott subája.

Számadónak nincsen semmi kára,
 Másikat vesz szegedi vásárba,
 De a szegény Jancsi juhászlegény —
 Hej, maga is benne égett szegény!

55.

Lóra csikós, lóra!	A tömlöcz feneki
Elszaladt a ménés.	Az én vetett ágyam.
Csak egyedül maradt	Annak két oldala
A pányván a nyerges.	Az én háló társam.

Nem tehetek róla,	A tömlöcz teteje
Mert meg vagyok fogva,	Takarózó párnám,
Ott az öreg bojtár.	Kigyók, békák szeme
Adjon számot róla.	Világító gyertyám.

Nyujtsd be rózsám, nyujtsd be
 Fehér keszkenődet,
 Hadd törülgessem le
 Sűrű könnyeimet!

56.

Megfogom az eke szarvát,
 De harmatos!
 Fölszántom az öreg utcát,
 Nem lesz hantos.
 Vetek bele dupla szekfüt
 Virágnak,
 Hadd szakasszon minden kis lány,
 Hej, huj, magának!

57.

Meghalt a juhász,
Oda a juhász,
Nem mondja már a kutyának,
Nem mondja már a kutyának :
Tatár ne, fity !

Meghalt a kocsis,
Oda a kocsis,
Nem mondja már a lovának,
Nem mondja már a lovanak :
Sárga te, csity !

58.

Megismered a kanászt
Ékes járásáról,
Angyal-füzött bocskoráról,
Tarisznyájáról.

Megismered a kanászt
Hegyes bocskoráról,
Disznózsirral jól kipedrett
Pörge bajuszáról.

59.

Meg vagyok én búval rakva,
Mint a borizü almafa,
Kettő-három terem rajta,
Mégis terítve az alja.

Csütörtökön virradóra
Bementem egy kis kunyhóba,
Még jól el sem szenderedtem,
Kilencz zsandár áll mellettem.

Zsandár urak, mit akarnak?
Talán bizony megvasalnak?
— Megvasalunk, megkötözünk,
Aradra is bekisérünk.

Az aradi nagy törvényben
Tizenkét ur ül a széken,
Kacsingatnak a szemembe:
Hány pár tinó jut eszembe?

Nem jut nekem több eszembe,
Csak hat tinó Debreczenbe;
Mégis rám verték a vasat,
Babám szive majd meghasadt!

60.

Micsoda lárma az	Hadd hajtsák, hadd hajtsák,
Abb' a zöld erdőbe?	Hadd fizessen érte,
Talán a galambom	Mert a piros hajnal
Lovát hajtják ott be?	Tilalomban érte.

Tilalom, tilalom,
Karancskeszi malom,
Nekem is tilalom
A kedves galambom!

61.

Mikor Isten a világot rendelte,
Betyár fattyut még akkor teremtette.
Biz' Isten, ha betyár fattyu nem volna,
Pénzes zsidó imádkozni se tudna.

Ha bemegyek a csárdába bort inni,
Én utánam soha se járjon senki.
Ha beverik ezt a betyár fejemet,
Senki se szánjon, sirasson engemet.

Betyár fattyu, nyergeld fel a lovamat,
Még a Tiszán átusztatom magamat.
Hajtok rajta tiz-husz lovat, lopottat,
Holnap éjjel mind eladom igaznak.

62.

Most jöttem a tetétleni pusztáról,
Leesett a vas a lovam lábáról,
Míg a kovács vasalja a lovamat,
Nálad, rózsám, kimulatom magamat.

Verjed kovács, verjed soká a patkót,
Ugy kapsz tőlem gavallér borraivalót;
A mennyit ütsz kis pej lovam lábára,
Annyi csók jár addig rózsám szájára.

63.

Nem ér az a béres
Három sárga bögrét,
Ki minden hajnalban
lhajnár!
Keresi az ökrét,
Igaz a'!

Nem ér az a kocsis
Három vereshagymát,
Ki minden hajnalban
lhajnár!
Keresi a lovát,
Igaz a'!

Nem ér az a leány
Három piros almát
Ki a legény mellett
lhajnár!
Összehuzza magát,
Igaz a'!

64.

Nem vagyok én kapitány,
Nem járok én paripán,
Juhász legény vagyok én,
Csacsin masirozok én.

Nem vagyok én kapitány,
Nem járok én paripán,
Kanász bojtár vagyok én,
Gyalog masirozok én!

65.

Nem vagyok én kósza betyár,
Ki csárdákon szerencsét vár;
Csak úgy járok a tanyára,
Házasodom nem sokára.

Kecskeméti határ felül,
Csillag ragyog éjfél körül.
A hol az a csillag ragyog,
Én is oda való vagyok.

Oda megyek, ott maradok,
Szerelem madara vagyok.
Még ma szólok az anyámnak,
S neki váltok Csongorádnak.

66.

Nem voltam én addig beteg
Mig téged nem ösmertelek,
Csak azóta lel a hideg
Mióta téged ismerlek.

Mindig kértelek a jóra,
Ne menj a korcsmaajtóra,
Mert behivnak a jó borra,
Vasat tesznek a lábodra.

Fáj a szívem, majd meghasad,
Mikor zörgeted a vasat,
Hasad, hasad, majd meghasad,
Mikor zörgeted a vasat.

67.

Nincsen erdő, nincsen mező,
Hol a lovam legeljen.
Nincsen nekem szép szeretőm,
Ki igazán szeressen.

Lesz még erdő, lesz még mező,
Hol a lovam legeljen,
Lesz még nekem szép szeretőm,
Ki igazán szeressen.

68.

Nincsen széna, nincsen abrak,
Édes lovam, agyon csaplak.
Bőröd a zsidónak adom,
Nem lesz reád semmi gondom.

Mi hasznod van a bőr árán,
Ha nem ülhetsz lovad hátán?
Ne üss agyon, édes gazdám,
Kitelelek árpaszalmán.

Édes lovam, ne buslakodj,
Lesz még neked jó abrakod.
Ha a rózsámhoz elviszel,
Selyem kötőjéből eszel.

69.

,Nincs széna, nincs szalma
A szénatartóba',
Megszídtak, megverték
Érted az éjszaka.'

Van széna, van szalma
A szénatartóba',
Megcsókollak, galambom,
A pitarajtóba. »

«Lesz széna, lesz szalma
A szénatartóba',
Megölellek, galambom,
A pitarajtóba'! —

,Hadd hajtsák, hadd hajtsák
Az irígyek a szót,
Máskor is kinyitom
Rózsámnak az ajtót.'

70.

Oda fenn a felső réten
Ott kaszál az én édesem,
Ha ő kaszál, én takarok,
Ott is neki jót akarok.

Aranytüsző a derekán,
Nem hajlik a kasza után,
Selyem kalap a fejibe,
Nem süt a nap a szemibe.

Ugyan édes párnám csúcsa,
Mit álmodtál az éjszaka?
Nem álmodtam én egyebet,
Csak a te barna szemedet!

71.

Orosházáról fuj a szél,
 Zörög az akácza-levél,
 «Bali Gyurka hova lettél,
 Hogy Makóra el nem jöttél?»

«Mentem volna, nem lehetett,
 A vármegye nem eresztett;
 Megkötözték a lábamat,
 Elzárták szabadságomat.

Még a járásom szabad volt,
 Jó barátom mindenütt volt;
 De most már, hogy rabbá estem,
 Jó barátom sehol sincsen!»

72.

Patkó Pista sétált a sík mezőben,
 Dupla pisztol a derekán gyűszűben,
 Gyűszű-szíja a derekát szorítja,
 Meg nem fogja negyven jáger katona.

Patkó Pista uri nemzetből való,
 Nem köll néki selyem paplany, takaró,
 Nem köll néki a babája dunyhája,
 Beéri a tizennyolcz szél gatyája.

Kivirágzott, kizöldelt már az a fa,
 Kire vagyon Patkó Pista akasztva,
 Fujja a szél duhaj üngét, gatyáját,
 A föld szíjja vékony-karcsu derekát.

73.

Rongyos csárda két oldalán ajtó,
 Oda rugtat pej paripán Patkó,
 Csaplárosné, így kezdi meg a szót;
 Látott-e már egy lovon hét patkót?

Ha nem látott, jőjjön ki, most láthat,
Négyet visel e gyönyörű állat,
Az ötödik magam vagyok nemde?
Kettő meg a csizmámra van verve.

74.

Subri Jóska az erdőbe,
Kalamáris a kezébe,
Tenta, penna a markába,
Aranyláncz van a nyakába.

Subri Jóskát agyonlútték,
Egy gödörbe beletötték,
Fekete föld hullott rája,
Szereteje burult rája.

75.

Sötét felhők vándorolnak az égen,
És az eső a parajdi nagy réten.
És az eső, ó de szépen csepereg,
Kis angyalom de hiába kesereg.

Sűrű csillag ritkán ragyog a réten;
Az én rózsám sarjút kaszál a héten;
Olyan szépen csengeti a, pengeti a kaszáját,
Oda várja szeretőjét, babáját.

76.

Szegény legény vagyok én,
Ha lopok, úgy élek én,
Ha nem lopok cserélek,
Azért mégis megélek.

Akár lopok, akár nem,
Mindig tolvaj a nevem.
Inkább lopok hát, mint nem,
Legyen igaz a nevem.

Akár iszom, akár nem,
Mindig korhely a nevem.
Inkább iszom hát, mint nem,
Legyen igaz a nevem.

77.

Szegény legény vagyok én,
Vásárookra járok én,
Csikót, tinót lopok én,
Csak úgy éldegélek én.
Szegény legény vagyok én.

Nincs nekem több jószágom,
Csak egy barna galambom,
Ha ő vele lehetek,
Véle enyeleghetek,
Minden bút elfelejtek.

Nem bánt engem más baja,
Legyen kenyere, vaja;
Van nekem egy kis tanyám,
Oda várom a babám,
Oda várom a rózsám.

Nincsen nekem sok kincsem,
Sohase volt, most sincsen.
Nem irigylik éltemet,
Sem a szegénységemet,
Nem óhajtják vesztemet.

Eltemetnek engemet,
Eltemetnek engemet,
Elfelejtik nevemet,
Piros rózsza, viola,
Kiviritja valaha.

78.

Széles az ökröm szarva,   Hat ökröm a járomba,
Nem fér az istállómba;   Magam az áristomba,
A babámnak két karja   Gyere babám, váltsál ki,
Nem ölel meg hajnalba.   Ne hagyjál elhervadni!

Kiváltalak, ki, ki, ki,
Nem hagylak elhervadni,
Adok olyan pár csókot:
Megér ezer forintot!

79.

Teli a zsebem bankóval,
Az istálóm lopott lóval.
Három szürke, hat fekete,
Most is keres, most is keres a vármegye.

Lyukas a tömlöcz oldala,
Hideg szellő dúdol rajta,
Nem bánom én, ha dúdol is,
Megélek én, megélek én, ha lopok is.

80.

Tizenhat esztendő voltam,
Mikor lopni elindultam.
Loptam harminczhárom lovat,
Még sem pöngetem a vasat.

Mikor a biró háborgat,
Lopok neki egy pár lovat.
Beállitom udvarára,
Még meg is hí vacsorára.

Teli a zsebem bankóval,
Az istállóm lopott lóval.
Eladom a lopott lovat,
Veszek rajta igaz lovat.

Van is nekem egy szijhátu
Fakó lovam, kese lábu,
Hej, huszonnégy óra alatt
Debreczentől Pestig szalad.

81.

Ugy ég a tűz, ha lobog;
Ugy élek én, ha lopok.
Ha nem lopok: cserélek,
Még sem igazán élek.

Ugy ég a tűz, ha lobog;
Ugy élek én, ha lopok.
Nem vagyok én szent lélek,
Hogy én igazán éljek.

82.

Úgy nőttem fel mint az erdőn a gomba,
Szeretőm volt tiz esztendő's koromba,
Ez a világ megmondhatja szemembe:
Hány szeretőm volt egész életembe.

De meguntam ezt az urat szolgálni,
Éjjel, nappal a marháját kurálni;
Inkább ülnék barna babám ölébe,
Kacscintgatnék két fekete szemébe.

83.

Uj-városi juhász vagyok én,
Ezt a kerek pusztát lakom én,
Ennek közepében lakásom,
Ide várom kedves galambom.

Házam előtt egy fa, nem látszik,
Minden karácsonba' virágzik,
Terem rajta alma jó szagú,
Ugyan, babám, mért vagy szomorú?

84.

Vagyok olyan legény, mint te,
Vágok olyan rendet, mint te,
Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én kaszanyelem.

Vagyok olyan béres, mint te,
Rakok olyan kazalt, mint te,
Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én villanyelem!

85.

Verőczei kukoricza de sárga —
Ott lútték mög Máté Jóskát bokába.
Piros vére ugy fojik mind a patak,
Bodó Böske siratná, de nem szabad.

86.

Voltál-e már Félegyházán, Berénybe?
Voltál-e már komiszáros kezébe? —
Nem félek én komiszáros kezétől,
Letagadom a csillagot az égről.

Ha felülök kis pej lovam hátára,
Benyargalok vásárhelyi pusztába,
Megpróbálom kis pej lovam odáig,
Ha kergetik, tud-e futni sokáig?

Magas a szegedi torony teteje,
Mégis kihallik a harang belőle,
Húzd el nekem azt a szomorú hangot:
Hogy engemet az én rózsám elhagyott.

87.

Zavaros a Tisza vize, nem tiszta,
Rávezetem kis pej lovam, nem issza,
Hogy is inná, mikor olyan zavaros,
Nem vagyok én a rózsámmal szabados.

Kizöldül az erdő fája, leveles,
A kinek nincs, biztos szállást ott keres.
A kit otthon vetett ágyra nem várnak,
Minden bokor szállást ad a betyárnak.

Hortobágyon nekünk nő fel a csikó,
Csaplárosné nekünk tartja, a mi jó ;
Elszeretjük a menyecskét urátul,
Jól ismernek Tiszán innen, Tiszán túl.

IV.

BOR MELLETT.

1.

Adjon isten bort, buzát, baraczkot,
Tarka farku malaczot,
Szekeüinknek kereket,
Poharunknak feneket,
Hogy ihassunk eleget!

2.

Adjon isten minden jót,
Bort, pecsenyét, olcsó sót,
A lengyelnek sok borsót,
Ellenségnek koporsót.

Adjon isten egészséget,
Magyarok közt békeséget,
Bő szüretet, eleséget,
Szép asszonyt, jó feleséget!

Adjon isten minden jót,
Diófából koporsót,
Énnekem hű szeretőt,
Vén asszonynak meszelőt.

Boszorkánynak lapátot,
Vak koldusnak kabátot,
Elevennek tüzes bort,
A holtaknak csendes tort.

3.

Akó pá'ca czimerünk, keresztünk,
 Ez fölírás mellettünk, felettünk:
 Evvé' mérte az torkát, az torkát,
 A ná' szájjú csutorát, csutorát.

Az bort hát csak úgy igyuk, úgy igyuk,
 A még ki nem csirázzuk, csirázzuk,
 A leszaladt mogvakat, mogvakat
 Fölhajtván mind azokat, azokat.

Majd ébucsuztató papot, fapapot,
 É' pár mestert faggatót, faggatót,
 Bor prés alul kikapunk, kikapunk,
 S véle illest mondatunk, mondatunk:

Az pap az ő nániját, nániját,*
 Verje s vig alleluját, hej huját,
 Tágtorokkal rikkancson, rikkancson,
 Teli kancsót fölhajcson, fölhajcson.

Nem vó'na hát az okos, az okos,
 Ki nem tunná mi az tus, mi az tus,
 A paszitát, meg az tort, meg az tort
 Avvá' kezgyük: igyunk bort, igyunk bort!

4.

Az alispán, az alispán kalapomhoz rózsát tett,
 Most is ott van, most is ott van, hogy ha még el nem vészett;
 Rózsa mellett, rózsa mellett szép a piros tulipán,
 Piros borral, veres borral itatott az alispán.

Húzd ki cigány, húzd ki cigány, azt a nótát vidoran,
 Hadd tánczoljak, hadd tánczoljak egyet, a ki lelke van!
 Tisztujítás, tisztujítás lesz ma itt a vármegyén,
 Öt-hat kupa, öt-hat kupa veres bort megittam én.

* Kancsó, korsó.

Jó bort ivott, jó bort ivott ősapám is hajdanán,
Mikor királyt, mikor királyt választottak ős Budán,
Szegény öreg, szegény öreg! ő már többet nem iszik, —
Bort ide hát, bort ide hát, hadd iszom én reggelig!

5.

Bajusz kell a magyarnak,	Magyarország azért jó,
Miről sokat tartanak.	Ritkán üres a hordó.
Félre, bajusztalan szájl!	Ha kiürül megtöltik,
Orrom alatt ne piszkálj.	S vele kedvöket töltik.

Jaj de messze elviszik,
Hogy a magyar bort iszik!
Pedig, a teringettét!
Nem issza meg az eszt.

6.

Bárcsak ez az éjszaka,
Három napig tartana,
Három éjjel, három nap,
Kimulatom magamat.

Megütötték a bírót
Egy nagy bottal, hogy meghó't,
Szegény bíró, de kár volt,
Az én kedves komám volt.

7.

Bíró fia vagyok,	A kantárom: Julis,
Senkitől se tartok.	A terhellőm: Maris,
Paripám: a papné,	Hevederem: Sára,
Nyergem: a kántorné.	Farmatringom: Klára.
Hozz bort, kocsmárosné!	Húzd rá utoljára!

8.

Bort ittam én, boros vagyok,
Haza mennék, de nem tudok.
A ki tudja, mért nem mondja?
Merre van az ország utja.

Leányt láttam, megszerettem,
De a nyomát elvesztettem.
A ki látta, mért nem sugja,
Hol lakik a szívem bubja.

9.

(Gőcseji tájszólás szerint.)

Dücsősséges Szent Ivó, Szent Ivó,
Maga sem vó't viz ivó, viz ivó,
Mér' meddig é't tusozott, tusozott:
Szentté azért vá'tozott, vá'tozott.

Vizbü' lett az vizözön, vizözön,
É'mu't minden é' földön, é' földön
Ha bor-özöny lett vó'na, lett vó'na:
Nojé mast is tusozna, tusozna.

Lám mán moga az Krisztus, az Krisztus
Jó' tutta, hogy mi az tus, mi az tus,
Az vizet meg másétván, másétván,
Mondá: a viz be hitván, be hitván.

Mojzses aran vesseje, vesseje,
Szőlőnek vó't vesseje, vesseje,
Mely az tengört szét veré, szét veré,
A népet át ereszté, ereszté.

É' kodar szőlő levél, zöld levél,
Lész az fátyol, szemfödél, szemfödél,
Az koporsó ná' hordó, ná' hordó,
I' jár az ki borhordó, borhordó.

10.

Dudujnám, dudujnám,
De jól megyen a munkám.
Ez az élet minket illet,
Nem a régi öregeket.
Dudujnám, dudujnám,
De jól megyen a munkám.

Dudujnám, dudujnám,
De jól megyen a munkám.
Ez az élet víg ficzkóké,
Nem a szürke barátoké.
Dudujnám, dudujnám
De jól megyen a munkám.

Dudujnám, dudujnám,
De jól megyen a munkám.
Mert a barát imádkozik,
De a huszár jó bort iszik.
Dudujnám, dudujnám,
De jól megyen a munkám.

11.

Egyik szöllőtüke fehér,
Másik fekete —
Dicsértessék az ur Jézus
Drága szent neve;
Boldogságos szüzanyánk
Légy mindig pátronánk;
Uram Jézus segél' mög, —
Ezt a kis bort igyuk mög!

12.

Egyszer egy barát azt mondta,
Egyszer egy barát azt mondta,
Hogy Mohamet,
Hogy Mohamet,
Rossz próféta.

Egykor egy bolond gondolat jött az eszébe,
S a boritalt megtiltotta nagy hevenyébe.
De mikor megokosodott,
Maga is meg,
Maga is meg,
Maga is megittasodott!

13.

Ejh, haj, magyar ember
Osszeüti bokáját,
Által karolja
Kedves babáját,

S büszkén kiáltja:
 Három a táncz halálíg!
 Ejh, haj, világos
 Ejh, haj, virradtig!

Ejh, haj, magyar ember
 Megüriti kupáját,
 Busan siratja
 Kedves hazáját,
 Busan kiáltja:
 Most a táncz is halálos,
 Ejh, haj, világos
 Ejh, haj, Világos!

14.

Életemnek végnapjait
 Töltöm az korcsmába,
 Onnan visznek az angyalok
 Fel a mennyországba,
 Az angyalok is azt mondják
 Odafenn a mennybe:
 Uram, ezt a jó borivót
 Vedd a kegyelmedbe!

15.

Elindúla egy kalmár
 A szürke lovával,
 Megrakta a talyigát
 Számos portékával;
 Űti, veri a lovát
 Csomós ostorával,
 Hát egyszer csak nem birja,
 Mondja nagy lármával!
 Gyihi!... gyihi!... gyihi!... hó*

* Míg ezt mondják, az alatt kell az ivónak poharát kiüríteni.

16.

Éljen, a ki most issza ki
 Borát a pohárból!
 Éljen, a ki nem vonja ki
 Magát a barátságból;
 Éljen minden jóban járó,
 Akár szegény, akár báró;
 Éljen minden vig multság,
 Éljen a barátság!

17.

Elmegyünk, elmegyünk,
 Mindnyájan elmegyünk.
 No de nem, nem, nem,
 No de nem, nem, nem,
 Nem megyünk mi innen el,
 Mig a házi gazda minket
 Furkósbottal ki nem ver!

18.

Ennek az embernek
 Jó kocsija van,
 Jó kocsija előtt
 Jó két lova van.
 Homok hegynek hogyha tartja:
 Csipke-bokor megállítja,
 Akkor mondja: gyil...
 Gyihi!... hi!... hi!...*
 Hó!

19.

Én vagyok a, én vagyok a kunsági fi,
 Nem parancsol nékem senki,
 Sem a jázság, sem a kunság,
 Sem a szegedi bíróság.

* Mig ezt mondják, az alatt kell az ivónak poharát kiüríteni.

Én vagyok az, én vagyok az, a ki nem jó,
 Korcsmaajtó nyitogató,
 Pintes palaczk hajtogató,
 Édes-anya szomorító.

20.

Én vagyok az, a ki nem jó,
 Kocsma-ajtó nyitogató,
 Kocsma-ajtó nyitogató,
 Édes anya szomorító.

Iszom, iszom a csárdában,
 Míg hat lovam lesz a hámban;
 Kettőt kifogok lógóra,
 Elég lesz borraivalóra.

Iszom, iszom, addig iszom,
 Míg a rózsám be nem iszom;
 Ha a rózsámat beiszom,
 Arra sem lesz semmi gondom.

21.

Ha bort iszom, jó kedvem van tőle,
 Tőle,
 Szid az asszony, — nem gondolok véle,
 Véle.
 Ha haragszik, elfordulok tőle,
 Tőle,
 Ott a hátam, beszélgessen véle,
 Véle.

22.

Hadd muljon ez a világ,
 Csak szőlő teremjen,
 A mely minden munka nélkül
 Bőven termő legyen;
 A torkunkat édesítse,
 A gégenket nedvesítse.
 Hajdi, hajdi, hajdi, hajdi,
 Nosza, pájtás, te is hajtsd ki!

23.

Haragszik a gazda,
Hogy mi itt mulatunk,
Vigye el a házát,
De mi itt maradunk!

A ház a gazdáé,
A föld az istené,
Vigye el a házát,
De mi itt maradunk!

24.

Ide ki az évegsütnél jó bort mérnek.
Jöjön édes komámasszony, igyunk egyet!
Egy-két, három kupa bor
Leszivárog mindenkor.

Komámasszony!

Az a ménkő vén ember nincs ide haza.
Ott vagyon már harmadnapja fogadóba'.
Még oda ül egy hétig,
Meggyógyulok én addig.

Komámasszony!

Majd haza jó hónap este nagy borosan,
Hol a buza? azt kérdezi haragosan.
Azt hazudom én neki,
Hogy a patkány hordta ki.

Komámasszony!

25.

Iszom, iszom, addig iszom,
Mig a subám be nem iszom.
Ha a subámat beiszom,
Arra sem lesz semmi gondom.

Iszom, iszom, addig iszom,
Mig a babám be nem iszom,
Ha a babámat beiszom,
Arra sem lesz semmi gondom!

26.

Kedves jó barátom,	Szól bátyám dudája,
Vagyon kedved, látom ;	Hip, hop a nótája,
Ugorjunk a tánczba	Ugorjunk utána,
A komám házába	Kutya, a ki bánja,
Sarkantyus csizmába.	Lábát a ki szánja!

Fordulj egyet, pajtás,	Dinom, dánom, sógor!
Ugrik utánad más ;	Előtted a jó hor,
Peng a sarkantyúja,	Köszöntsük egymásra,
Lóg a mente ujja,	Bátorság-adásra
Haja, heje, húja!	És vigasztalásra!

27.

Két petrencze három kalangya
 Ne légy, pajtás, a pap bolondja.
 Így szól a ki mindig bort iszik,
 Míg a temetőbe nem viszik.

Három tallérom volt, elástam,
 Megszáradt a torkom, felástam.
 Így szól a ki mindig bort iszik,
 Míg a temetőbe nem viszik.

28.

Kis szekeres, nagy szekeres,
 Mind megissza, a mit keres :
 Míg a vásárra oda jár,
 Száz forintnak végire jár.

Kis szekeres, nagy szekeres,
 Mindig a szép lányra keres ;
 Míg a szekere oda jár,
 A pénzének végire jár.

Azt izente a szekeres,
 Kell-e rózsám kendő veres?
 Nem kell nekem kendő veres,
 Maga sem kell a szekeres.

29.

Korcsmárosné bort ide a
Kupába, kupába,
Hadd igyék a szegény legény
Hej! huj! bujába.

Korcsmárosné, már én többet
Nem iszom, nem iszom,
Mert én kendnek nagyon sokkal
Hej! huj! tartozom.

Rójjá fel a rézfokosom
Nyelére, nyelére,
Hány itcze bort ittam én meg
Hej! huj! hitelbe.

30.

Korcsmárosné, gyújts világot!
Van-e kökényszemű lányod?
Ha nincs kökényszemű lányod:
Alugyék el —
Alugyék el a világod!

Beh szépen szól a klarinét!
Beh szép asszony a csaplárné;
Megöl az ő nézésével,
Kicsal a — haj! —
Becsál a — haj! beszédével.

Zöld asztalon ég a gyertya,
Barna kis lány koppintgatja;
Hol eloltja, hol meggyújtja:
Csak a szívem —
Csak a szívem szomorítja.

31.

Ma van Jakab-nap,
Hordóban a csap.
Iszunk három nap,

De a szegény mesterlegény
Csak harmadfél nap, nap, nap,
Akkor is úgy iszik szegény,
Csak úgy, hogy ha kap!

32.

Megálljék kend, hó!
Itt a staczió!
Itt ázik az őszi kender,
Ki nem iszik, nem is ember!

Megálljék kend, hó!
Enyim kocsi, ló,
Eladjuk a gyeplőt, hámot,
Élünk egy kis jó világot!

33.

Még azt mondják: ingadozom,
Ha egy pohár bort megiszom.
Hej, a nád is ingadozik,
Pedig mindig vizet iszik.

Még azt mondják: az orromon
Piros bor virága vagyon.
Hej, piros a liba orra,
Pedig soh'se mártja borba!

34.

Meghalt az én apám,
Nagy gazdagság maradt rám,
Hat ökörnek kötele
Három vasvilla nyele.

Ha neki szomorodom
Öt kötelet beiszom,
Hatodikat megfogom
S a nyakamba akasztom.

35.

Megiszok én ilyennel
Vagy tizenkettővel,
Megiszok én ilyennel
Vagy huszonkettővel;
Megnyugszok, megnyugszok
Ha én ilyen huszonnégygyel
Megiszok!

36.

Meg ne mondja komámasszony az uramnak,
Hogy eladtam a zabomat a zsidónak,
Ha kérdi, azt mondja kend,
Egy szemet sem látott kend,
Komámasszony!

Van énnekem egy kakasom, majd eladom,
Ha kérdi az én emberem, majd azt mondom:
Hogy a róka megette,
Vagy valaki elvitte,
Komámasszony!

Ördög bujjék komámasszony ködmenébe,
Kilencz itcze pálinka fér a zsebébe;
Tizediket úgy vitte,
Attól ment el az esze,
Komámasszony!

Ördög bujjék komámasszony bocskorába,
Mit csatangol éjjel-nappal a korcsmába,
Hogy a fránya egye meg,
Mitől hizik kend úgy meg,
Komámasszony!

Az én uram ilyen-olyan, komámasszony
Az enyém is ilyen-olyan, komámasszony,
Ha hazajön, jól megver,
Az lesz nekem «jó reggel»,
Komámasszony!

37.

Megvirrad még valaha,
 Nem lesz mindig éjszaka,
     Eszemadta!
 Nem lesz mindig éjszaka,
 Megvirrad még valaha,
     Eszemadta!
 Eszemadta, teremtetten, barna fattya,
 De sok csókot raktam rája, de hiába!

Iszom én is veletek,
 Ha veletek lehetek,
     Egy pohár bort.
 Ha veletek lehetek,
 Iszom én is veletek
     Egy pohár bort.
 Ha veletek nem lehetek, jaj be bánom,
 Mert unalmas a magános dinom-dénom.

38.

Mikor én még legény voltam,
 A kapuba kiállottam;
 Egyet-kettőt kurjantottam,
 Mindjárt tudták, hogy én voltam.

De mióta házas vagyok,
 A kapuba kiállhatok,
 Akárhányat kurjanthatok,
 Még sem tudják, hogy én vagyok.

39.

Mikor én nőtelen voltam, oda!
 A sarkantyú az peregte, oda!
 Sörre, borra, pálinkára, oda!
 Lányoknak pántlikára, oda!

De mikor megházasodtam, oda!
 Az én patkóm azt kopogta, oda!
 Sóra, borsra, egy font husra, oda!
 Feleségemnek papucsra, oda!

Hát most, hogy megöregedtem, oda!
 A bocskorom azt csoszogja: oda!
 Csisz el, csosz el a templomba, oda!
 Onnét meg a koporsóba, oda!

40.

Mindennap, mindennap jó borral kell élni,
 Mindennap, mindennap jó borral kell élni.
 Annyira-mennyire, annyira-mennyire,
 Meg kell részegedni.
 Annyira-mennyire, annyira-mennyire,
 Meg kell részegedni.
 Öregapám azt mondta,
 Mikor a kulacsot forgatta:
 Igyál, igyál, igyál,
 Ebadta fattya!

41.

Nem iszom bort, csak a szőlő levét,
 De azt is úgy, ha megszűrik előbb.
 Szeretem én a barna menyecskét,
 De azt is úgy, ha megcsókol előbb.

Nem iszom bort, fogadásom tartja,
 Iszom vizet, ha a rózsám adja,
 De azt is úgy, ha szájából adja,
 Mint a galamb, ha párját itatja.

Még azt mondják, hogy részeges vagyok,
 Hogy én gyakran a zsidónál járok;
 Mondja nekem akárki szemembe:
 Kiét ittam világ életembe?

42.

Nem vagyok én senkinek sem
 Adósa, adósa,
 Él még az én feleségem
 Édes apja, édes anyja,
 Meg annak az apósa, anyósa;
     Eb fél, kutya fél,
     Mig az ipam, napam él,
     Eb fél, kutya fél,
     Mig az ipam, napam él!

43.

Nyolczan vannak a mi ludaink,
 Három fejr, három fekete.
     Gunár a ketteje,
     Szabad a mezeje,
 Gunár, gunár, gunár, gunár,
 Gunár, gunár, gunár, gunár,
     Gunár a ketteje,
     Szabad a mezeje.

Ember, ember, ember iszik most,
 Ember, ember, ember iszik most.
     Mondjuk tehát nékie,
     Váljon egészségére.
 Gére, gére, gére, gére.
 Gére, gére, gére, gére,
     Váljon egészségére,
     Váljon egészségére.

44.

Piros, piros, piros,
 Piros, piros, piros,
 Piros bort az üvegbe,
 Piros, piros, piros,
 Piros, piros, piros,
 Piros lányt az ölembe,

Gömbölyü kis karja
Vállamat takarja,
Megölelném, de ő
Nem akarja.

Tilos, tilos, tilos,
Tilos, tilos, tilos
Nagypénteken mulatni,
Tilos, tilos, tilos,
Tilos, tilos, tilos
A menyecskét szeretni.
Piczi piros ajka
Szívem csalogatja,
Megcsókolnám, de ő
Nem akarja.

45.

Sárga rigó, darázs-fészek,
Nem is legény, ha nem részeg,
Dráva, Száva, Duna, Tisza,
Duna, Tisza,
Hunczut, a ki ki nem iszsa!

46.

Szántani kék, tavasz vagyon,
De az ekém széjjel vagyon,
Széjjel vagyon, széjjel vagyon,
Igen nagyon széjjel vagyon.

A göröndöm Gödöllőn van,
Járomszögem Szögeden van,
Czimerszögem Czögléden van,
Jármom, tézslám Gyarmaton van.

Jó hat ökröm a vásárba —
Magam se t'om, hol az ára?
Kit elhánytam, kit megittam,
Kit a szömélyeknek adtam.

47.

Száraz kender, szösz fonál,
Ne motolálj, csak igyál!
Szentkut, Verebély,
Hadd ballagjon lefelé!

48.

Száz szónak is egy a vége,
Bort ihatnék ez a gége,
Igyunk, igyunk egy keveset,
Hadd oszoljon a kereset.

Búsulok is, bánkodok is,
Rám fér énrám, ha sírok is;
Mind a világ rólam beszél,
De azt mind elfujja a szél.

49.

Széles az én kedvem ma,	Kicsi nékem ez a ház,
Nem fér ebbe a házba,	Kirugom az oldalát,
Ej, haj, csuhajna!	Ej, haj, csuhajna!
Nem fér ebbe a házba,	Kirugom az oldalát.

Ha akarod galambom,
Veled az égbe ugrom,
Ej, haj, csuhajna!
Veled az égbe ugrom!

50.

Tartozok én a csárdába
Kilencz itcze bor ára',
Ragyogóm, csillagom!
Kilencz itcze bor ára',
Kilencz itcze sör ára',
Ragyogóm, csillagom!

Hajnallik, a csillag ragyog,
Mégis a csárdába vagyok,
Ragyogóm, csillagom!

Félre kell a szégyent tenni,
Végig kell az utczán menni,
Ragyogóm, csillagom!

51.

Tehát igyunk az elment gólyákért,
Az itt maradott csörgő-börgő szarkákért.
Ez ám annak a görbe tőkének a leve,
Bor ám ennek a neve.
Ezt kapafokkal koczogtatták,
Metsző-késsel sanyargatták,
Tölgyfába szoritották,
Mogyorófával körül vették.
Ez elme mozdító,
Erszény pusztító,
Ruha rongyosító,
Kocsmáros gazdagító,
Ma vigasztaló,
Holnap szomorító. —
Tudod-e a minap mit cselekedtél
Velem? — a sárba kevertél,
Falakhoz vertél,
Más józan embertől megszégyenítettél,
A kutyákat rám uszítottad!
Szólsz? nem szólsz? nem felelsz? —
Katona régula:
Marss az áristomba!

52.

Töltsd meg, testvér, poharamat,
Hadd öblitse a torkomat,
Mert a pohár megtöltve jó,
Az én torkom öblítve jó.
Ej, huj! igyunk rája!
Ugy is elnyel a sir szája.

Töltsd meg öcsém, a pipámat,
Hadd füstöljem ki a számat,

Mert a hus is füstölve jó,
 A bor pedig mindenre jó.
 Ej, huj! igyunk rája!
 Ugy is elnyel a sir szája.

53.

Üresen áll már a kancsó,
 Bort bele, bort bele!
 Ide hamar a javából,
 Le vele, le vele!
 Bonczhidáig folyjon a bor
 Mint tenger, mint tenger,
 Ki a lábán ma megállhat,
 Nem ember, nem ember.

Gyere ide kincsem, babám,
 Itt a bor, itt a bor!
 Ha megittuk, csókra kerül
 Majd a sor, majd a sor;
 Ígyl tehát s tölts nekem, mert
 Szomjazom, szomjazom,
 Bornál édesb hő csózkodra,
 Galambom, galambom!

54.

Vasárnap bort iszom,	Csütörtök gyógyulni,
Hétfőn nem dolgozom.	Pénteken számolni,
Jó, kedden lefeküdni,	Hej! szombaton kérdezni:
Szeredán felkelni.	Mit fogunk dolgozni?!

55.

Vásárhelyi Fekete Sas
 A házak közt legmagasabb,
 Azért lett híres a neve:
 Czeglédi Jóska jár bele.

A Kan Jancsi muzsikája
Háromezer forint ára,
Azért szól oly keservesen,
Hogy Jóska többet fizessen.

Huzd rá, Jancsi, — azt a szentjét!
Annyi a pénz, mint a szemét.
Ha a pénzem fogyatkozik:
Ángyom asszony még tartozik.

Huzd rá, Jancsi, három húron,
Hogy a negyedik is szóljon,
Síkasd, ríkasd a húrokat,
Hadd mulassam ki magamat! —

A Kan Jancsi hegedüje
Vesztett volna az erdőbe',
Ha oly szépen nem szólt volna:
Pankrót soh'se lettem volna!

56.

Viz, viz, viz,
Nincsen olyan viz,
Mint a tiszta viz:
Harcsa, potyka lakik benne,
Szép menyecske fürdik benne.
Nincsen olyan viz,
Mint a tiszta viz.

Bor, bor, bor,
Nincsen olyan bor,
Mint a mádi bor;
Hú barátság poharában
Szürcsölgessük vig óráinkban.
Nincsen olyan bor,
Mint a mádi bor.

57.

Vörös bort ittam az este,
Ragyogó csillagom, galambom!
Most is részeg vagyok tőle,
Ragyogó csillagom, galambom!
A lábamon alig állok,
Mégis szeretnek a lányok,
Ragyogó csillagom, galambom!

Azt mondják, hogy beteg vagyok,
Ragyogó csillagom, galambom!
Mint az égő gyertya fogyok,
Ragyogó csillagom, galambom!
Beteg az én szívem tája,
Te vagy annak patikája,
Ragyogó csillagom, galambom!

V.

VIDÁM ÓRÁK.

1.

Adj egy csókot kis violám!
Csak azért se!
Borulj reám édes rózsám!
Csak azért se!
Ülj hát ide az ölembe,
Nézz már egyszer a szemembe!
Csak azért se, csak azért se!

Mosolyogj rám édes szőkém!
Csak azért se!
Dalolj egyet kis pintyőkém!
Csak azért se!
Ne légy durczás, gyöngyvirágom,
Hisz te leszel az én párom!
Csak azért se, csak azért se!

Más szeretőm lesz hát akkor,
Csak azért se!
El is veszem majd tavaszkor
Csak azért se!
Veszek neki piros csizmát,
Bokorugró selyem szoknyát,
Csak azért se, csak azért se!

2.

A hernádi kovács lánya,
Tudom, mi a kívánsága,
De a fránya birja ki,
Birja, birja, birja ki,
Minden héten uj ruhát
Csináltatni neki.

A kereki biró lánya,
Tudom, mi a kívánsága,
De a fránya birja ki,
Birja, birja, birja ki,
Három éjjel, három nap
Vele tánczot járni.

A hahóti mester lánya,
Tudom, mi a kívánsága,
De a fránya birja ki,
Birja, birja, birja ki —
Egész éjjel, egész nap
Ölelni, csókolni!

3.

A kis leány sütni akar,
Kovászára vánkost takar,
Még hajnalba be is vetne,
Ha, ha, ha, ha, ha lehetne!

A kunsági leányoknak,
Nincsen szoknyájuk azoknak.
Ugyan hogyan a mennykőbe
Járnak azok egy pendőbe?

A kunsági legényeknek
Nincs nadrágjuk, szegényeknek.
Ugyan hogyan a gutába,
Járnak azok egy gatyába?

4.

Aluszol-e te, juhász?
Aluszol-e te, juhász?
— Jaj, jaj, dehogy alszom,
Csakis szunnyadozom.

Öttél-e ma, te juhász?
Öttél-e ma, te juhász?
— Jaj, jaj, *öt télnék* a nyarát,
Öt télnék a nyarát.

Ittál-e ma, te juhász?
Ittál-e ma, te juhász?
Jaj, jaj, *itt állok* uram,
Itt állok, uram!

Jártak-e ma farkasok?
Jártak-e ma farkasok?
— Jaj, jaj, nem is angyalok,
Nem is angyalok.

Vittek-e el báránykát?
Vittek-e el báránykát?
— Jaj, jaj, nem is hoztak,
Nem is hoztak.

Futottál-e utána?
Futottál-e utána?
— Jaj, jaj, nem is előtte,
Nem is előtte!

5.

Ángyom, ángyom, édes ángyom!
Kell-e bunda más világon?
Kell-e bunda más világon?

Ángyom, ángyom, édes ángyom!
Nem kell bunda, sem köpönyeg,
Mert a pokol úgy is meleg!

6.

A nyáron, a nyáron,
Jőjj el hozzám galambom, galambom!
Te lész' az én kis párom, nem bánom,
Légy jó hozzám, kívánom —
Másképp én ki nem állom.

Magába, magába,
Ördög bujjék magába, magába!
Mért válogat a lányba, a lányba;
Egyik olyan, mint másik,
A csókért nem haragszik.

Beléje, beléje,
Ördög bujjék beléje, beléje!
Válogat a legénybe, legénybe;
Egyik olyan, mint másik,
Ha lefekszik, elalszik.

7.

A panyiti halas-taóba
Fürgyik a fekete csaóka,
Hijába fürgyik a csaóka,
Mert nem lesz fejr a tolyva.

Már Pannyiton csuda esett,
Mert a pap is korcsmáros lett,
Deélig az istent dácseéri,
Deélután a jó bort meéri.

8.

A pécskai legények
Ludat loptak szegények,
Nem jól fogták a nyakát,
Elgágintotta magát,
Rete, rete, sárilom!

A pécskai legények
Hej, de nagyon szegények!
Bankóért nyul zsebibe:
Bagó akad kezibe,
Rete, rete, sárilom!

9.

Asszonyok,
Asszonyok!
Gatya-madzag,
Pöndöl madzag,
Vékony madzag,
Vastag madzag,
Széles madzag,

Keskeny madzag,
Fehér madzag,
Sárga madzag,
Nem dicsérem,
Jól megmérem,
Tessék, kérem!

10.

A tárnoki hires urak,
Sárirom!
Mindig a korcsmába vannak,
Sárga lilium!

Czifra bot van a kezükben,
Sárirom!
Egy krajczár sincs a zsebükben,
Sárga lilium!

11.

A Vargáék kertje alatt
Bodri kutya szörnyen ugat.
Mig a gazda álmodozik,
A menyecske kilopódzik,
Dinom, dánom, sum, sum, sum.

De a Bodri csak nem hallgat,
Mindig erősebben ugat,
Ébresztgeti a gazdáját,
Mert rángatják a szénáját,
Dinom, dánom, sum, sum, sum.

Nagy álmosan észre baktat,
Hallja, hogy a Bodri ugat.
Mi az ördög baja lehet
Tolvajt lát vagy kísértetet?
Dinom, dánom, sum, sum, sum.

Csak tapogat maga körül,
 Jobbra-balra, köröskörül,
 Nem veszi észre álmosan,
 Hogy a kertben két kutya van!
 Dinom, dánom, sum, sum, sum.

Egyszer a mint egyet fordul,
 A Bodri is nagyot mordul,
 Akkor látja, hogy nagy baj van,
 Az asszonynak hült helye van!
 Dinom, dánom, sum, sum, sum.

12.

Az alapi tó szélében,
 Erre gyere, galambom!
 Leányvásár lesz a héten,
 Erre gyere, ne menj arra, galambom!

Két krajczárért adnak egyet,
 Erre gyere, galambom!
 Talán én is veszek egyet,
 Erre gyere, ne menj arra, galambom!

Szökét ne végy, mert beteges,
 Erre gyere, galambom!
 Vöröset se, mert részeges,
 Erre gyere, ne menj arra, galambom!

Barnát végy el, az lesz a jó,
 Erre gyere, galambom!
 Az a dolog alá való,
 Erre gyere, ne menj arra, galambom!

13.

Az én csizmám csikorgós,
 Csikorgós, csikorgós,
 Tegnap vette a csikós,
 Hej! a babám a csikós.

Hogyha nekem még egy
Ilyen-olyan csizmát vesz,
Két csikorgós csizmám
Lesz — ha vesz.

Az én szoknyám kanavász,
Kanavász, kanavász,
Tegnap vette a kanász,
Hej! a babám a kanász.
Hogyha nekem még egy
Ilyen-olyan szoknyát vesz,
Két kanavász szoknyám
Lesz — ha vesz.

14.

Az én juhom elveszett,
Én azt keresni megyek;
Nincsen annak más jele:
Far-, far-, far-, farka töve fekete.

Igricziből Kapiba
Strimpfliben jár a liba,
Ugyan édes gunárom,
Lesz, lesz, lesz, lesz-e liba a nyáron?

Hej papiros, papiros,
Ugy szép a lány, ha piros,
A szoknyája ha fodros,
Hej, hej, hej! pántlikája ha bokros.

15.

Az én uram jó volt, a mire kellett,
Kasza, kapa, neki soha se kellett,
A hol czégért látott, oda sietett,
A ki neki bort mért, annak fizetett,
Annak, annak, annak fizetett,
A ki neki bort mért, annak fizetett.

Feleségem jó volt, a mire kellett,
 Szita, rosta neki soha se kellett,
 A hol bált tartottak, oda sietett,
 A ruhaszabónak sokat fizetett,
 Sokat, sokat, sokat fizetett,
 A ruhaszabónak sokat fizetett.

16.

Az én uram szitakéreg,
 Majd szeretem, ha ráérek.
     Három a pulyka,
     Bodor a nyaka.

Az én uram Ködmen Jakab,
 Már én rajtam senki se' kap.
     Három a pulyka,
     Bodor a nyaka.

17.

Azt üzenték a malomból.
 Kell-e leány vagy nem?
 Uram, Jézus, mit csináljak:
 Elvegyem-e vagy nem?

Olyan rongyos a szoknyája,
 Megijedtem tőle,
 Szűz Mária, Szent József,
 Ments meg engem tőle!

Ördög vigye, ha elveszem,
 Bajom meggyül véle;
 Ha a menykő meg nem üti,
 Megüt engem véle!

18.

Berki, Berki, szegény Berki,
 Mért haltál meg, szegény Berki?
 Azért halt meg szegény Berki,
 Mert nem adtak jó bort neki.

Adtak volna jó bort neki,
Jó bort adtak volna neki,
Adtak volna jó bort neki,
Most is élne szegény Berki.

De nem adtak jó bort neki,
Azért halt meg szegény Berki,
Adtak volna jó bort neki,
Most is élne szegény Berki.

Hát ne mondja nekem senki,
Hogy meghalt a szegény Berki,
Azt se mondja nekem senki,
Mért halt meg a szegény Berki.

Azért halt meg szegény Berki,
Mert nem adtak jó bort neki,
Adtak volna jó bort neki,
Most is élne szegény Berki!

19.

Boldog az ember nyilván,	Pinczéje tele borral,
Ki a disznát lábán	Hoz egy-egy csuporral,
Eladhatja jó drágán,	Körülülük nagy sorral,
S nincs folt a nadrágján.	S elmennek nagy orral.

20.

Bőrrel kereskedik a vén Áron,
El is indult ő egy vén számaron,
De a szamár elakadt a sáron,
Igy hát Áron nem volt a vásáron.

Ne kunérozz, ne diplomázz, Sára!
Nem iszom én senki rovására.
Ha iszom is, magam rovására,
Neked arra semmi gondod, Sára!

21.

Csípi nyelvem a paprika,
Nem hallgatok az urfra,
Mert az urfi szeles állat,
Hazud, míg a szája járhat.

Nem érzi azt, a mit beszél,
Szava mint a tavaszi szél.
Feneke sincs a szívének,
Ablaka van a szemének!

22.

Czigány asszony sátora,
Megégett a hátulja;
Beleégett a vajda,
A vajdának szép lánya,
Piros bársony topánya,
Tyuhajja!

Én a vajdát nem bánom,
Csak a lányát sajnálom;
A vajdának szép lányát,
Piros bársony topányát,
Topányának a sarkát,
Tyuhajja!

23.

Debreczenbe kéne menni,
Pulykakakast kéne venni;
Megállj kocsis, lyukas a kas,
Kiesik a pulykakakas.

Maklárónba csuda esett,
Két kis kakas összeveszett;
Én a kakasom nem hagyom
Mert a kendé vágta agyon.

Az enyim csak esztendő volt,
De a kendé vén kakas volt,
Én a kakasom nem hagyom,
Mert a kendé vágta agyon.

Felmegyek én ős Budára,
Mátyás király udvarába,
Palatinusnak feladom,
A kakasom még sem hagyom.

24.

Debreczenben kidobolták,
Hogy a dongót ne danolják.
Csak azért is: dongó,
Ihajja!
Diri dongó!

Debreczen a híres város,
Professzor ott a csapláros.
Diri, diri, dongó,
Ihajja!
Diri dongó!

Délig az istent dicséri,
Délután meg a bort méri.
Diri, diri, dongó,
Ihajja!
Diri dongó!

25.

Dula, jula, heje, huja,	Dula, jula, heje, huja,
Gyere a karomba.	Eredj a pitvarba,
Se a mécses, se a gyertya	Nézz ki lelkem hamarjába,
Nem ég a szobámba . . .	Mit ugat a kutya?
Tili, tuli, tuli, tuli.	Tili, tuli, tuli, tuli.

Dula, jula, heje, huja,
Add ki a ruhámat,
Kutya ugat, jön a gazda . . .
Viszem az irhámat.
Tili, tuli, tuli, tuli.

26.

Egybegyültek, egybegyültek a miskolczi lányok,
Ej, huj, ej, huj! a miskolczi lányok.
Lisztet kértek, lisztet kértek, egy kis markocskával,
Ej, huj, ej, huj! egy kis markocskával.

Összegyurták, összegyurták turós gombiczának,
Ej, huj, ej, huj! turós gombiczának.
Kitálalák, kitálalák egy nagy lapitóra,
Ej, huj, ej, huj! egy nagy lapitóra.
S mind megette, s mind megette a papné kutyája,
Ej, huj, ej, huj! a papné kutyája.
D' úgy megütték, d' úgy megütték a laskanyujtóval,
Ej, huj, ej, huj! a laskanyujtóval,
Hogy megdőglött, hogy megdőglött a papné kutyája,
Ej, huj, ej, huj! a papné kutyája.
Igy lett vége, így lett vége a miskolczi bálnak,
Ej, huj, ej, huj! a miskolczi bálnak.

27.

Egyszem kökény, két szem kökény —
Tátottszáju juhászlegény!

Sejhaj! czinögemadár,
Mondd meg, hogy a rózsám kihő' jár.

Mér ötöd mög a vakarcsot,
Azér nem nőtt ki a bajsod.

Sejhaj! czinögemadár,
Mondd meg, hogy a rózsám kihő' jár.

28.

Egyszer volt három zsidó,
Az egyik volt Ábrahám,
Ábra, ábra, ábra, Ábrahám,
Az egyik volt Ábrahám.

A második volt Izsák,
I—i—i—i—i—Izsák,
A második volt Izsák,
A második volt Izsák.

A harmadik volt Jákop,
A harmadik volt Jákop,
Já—kop, kop, kop, kop, Jákop,
A harmadik volt Jákop,

Mentek Jeruzsálembe,
 Mentek Jeruzsálembe,
 Zsálem, zsálem, zsálem, zsálembe,
 Mentek Jeruzsálembe.

Bár mind ugy elmennének,
 Hogy vissza se néznének,
 Nek, nek, nek, nek, nek,
 Hogy vissza se néznének.

29.

Elhajtottam száz libát	Komáromi kis leány
Komáromig mezitláb;	Vigyél által a Dunán;
Lidláb, ludláb,	Lidláb, ludláb,
Komáromig mezitláb.	Vigyél által a Dunán,

Ha galambom láthatnám	Ha átviszel a Dunán,
Tovább is elhajtanám;	Megcsókollak a partján;
Lidláb, ludláb,	Lidláb, ludláb,
Komáromig mezitláb.	Megcsókollak a partján.

30.

Elveszett a tarka ludam,
 Keresni ment az én uram.

Este, este, már este van,
 Még sincs itthon az én uram.

Jobban bánom a ludamat,
 Mint a tulajdon uramat.

Mert a ludam tarka, búbos,
 De az uram jól megbúboz.

31.

Este vagyon, szürkül be,
 A tüzhelyet seperd le!
 Mert nem tudod, ki jő be,
 Egy szép legény döndül be.

Az este is nálunk volt,
 Kilencz almát hozott volt,
 Mind a kilencz piros volt,
 Ő maga is csinos volt.

32.

Eszkendőbe egyszer esik karácson,
 Férjhez megyen a nagyságos kisasszony.
 Cse'bogár, cse'bogár,
 Kutya nem agár!

Eszkendőbe egyszer esik hushagyó,
 Akkor sütik minden háznál a pánkót.
 Cse'bogár, cse'bogár,
 Kutya nem agár!

Eszkendőbe egyszer esik nagy péntek,
 A kisasszonyt megcsókolni nem vétek.
 Cse'bogár, cse'bogár,
 Kutya nem agár!

33.

Férjhez ment a reszelő,
 Elvette a meszelő,
 Három a pille.
 Megállott az ajtóba,
 Az is mindjárt egy nóta
 Három a pille.

Borbély Bábi beteges,
 Nem eheti a levest,
 Három a pille.
 Vízet inna, víze nincs,
 Kutra menne, kutja sincs,
 Három a pille!

34.

Fogtam egy szunyogot
 Nagyobb volt egy lónál,
 Kisütöttem a zsirját,
 Több volt egy akónál,
 A ki ezt elhiszi
 Sajadom, dajadom,
 Nagyobb ló a lónál —
 Sajadom, dajadom.

Elvettem egy szép leányt,
 Gonosz lett belőle,
 Istenem, teremtőm,
 Mit csináljak véle?
 Istenem, teremtőm,
 Szabadíts meg tőle,
 Ha meg nem cselekszed:
 Elszököm mellőle!

35.

Galambom, hallja-e,
Nem t'om, maga tudja-e,
De engem az anyám
Igy tanított hajdanán:
Fiatal rózsához
Vén karó sohse jó,
Fiatal asszonyhoz
Öreg ember nem való.

Galambom, hallja-e
Hát azt maga tudja-e:
Hogy nekem az apám
Csak ezt mondta hajdanán:
Fiatal dereka
Hajlik jobbra-balra,
Öreg fa árnyéka
Nyugodalmas, jó párna.

Nem lehet, nem lehet
Elhitetni senkivel,
Hogy a nap télen is
Mint tavaszkor úgy tüzel.
Mutassa bár magát,
Szép fehér sugarát,
Jaj dehát, jaj dehát
Egy csepp meleget se ád.

36.

Ha még egyszer legény lennék:
Megnézném a kit elvennék,
Mégválogatnám a leányt,
Mint a piacon a dohányt.
A dohánynak a pirosát,
A leálynak a csinosát.

Ha még egyszer leány lennék:
Megnézném, hogy kihez mennék;
Mégválogatnám a legényt,
Mint a piacon az edényt.
Az edénynek a mázosát,
A legénynek a szálosát.

37.

Hála legyen az istennek,
Hogy nincs szarva az egérnek,
Mert ha neki szarva volna,
Sok asztagot széjjelturna.

Hála neked nagy uristen,
 Hogy a balhán patkó nincsen,
 Mert ha rajta patkó volna,
 Sok szép asszonyt agyon rugna.

38.

Három bokor saláta,
 Kántor Teri kapálta,
 Egyél dzsidás belőle,
 Isten ugyse megveszekedel tőle.

Kántor Teri azt hiszi,
 A kapitány elveszi;
 Ne félj, Teri, előre,
 Isten ugyse! semmi sem lesz belőle.

Elment már a regiment,
 A házasság füstbe ment,
 Kántor Teri itt maradt —
 Isten ugyse! — két szék közt a pad alatt.

39.

Három itcze keménymag,
 Daru Julis ki-é vagy?
 — Nem vagyok én senkié,
 Csak a Balog Sándoré,
 Csak a Balog Sándoré.

Gyere, Sándor, vidd el már,
 Mert a tyúk is tudja már;
 Ha a kakas megtudja,
 Majd kikukurikulja,
 Majd kikukurikulja!

40.

Házasodjék meg az úr, trillárom happ!
 Mert már az úr vén kandur, trillárom happ!
 Vegye el a Katiczát,
 Nem Katiczát, Pannikát, trillárom happ!

Uj-városon mi történt, trillárom happ!
Lány kérte meg a legényt, trillárom happ!
De a legény azt mondta:
Ő férjhez nem mén soha, trillárom happ!

Nincsen neki dunnája, trillárom happ!
Sem három-négy párnája, trillárom happ!
Mert a tollát a rucza
Még a réten hordozza, trillárom happ!

41.

Hej, a pesti kis leányok,
Helyre tyú, tyú, tyú!
Mind puderes az orcájok,
Helyre tyú, tyú, tyú!
Mind puderos az orcájuk,
Helyre tyú!
Még sincsen semmi formájuk,
Helyre tyú, tyú, tyú!

Hej, a pesti kis leányok,
Helyre tyú, tyú, tyú!
Mind a templom mellé járnak,
Helyre tyú, tyú, tyú!
Szidják, átkozzák a papot,
Helyre tyú!
Mért adott rövid farsangot,
Helyre tyú, tyú, tyú!

42.

Hozott bátyó feleséget,
S csinált egy nagy vendégséget,
Sok vagyont is kapott vele,
Szuszék, láda, mind megtele.
Még tehént is hármat hoztak,
De mind visszabogároztak!

43.

Huzzák a harangot
 Sirnak az asszonyok,
 Harmad napja vagyon,
 Elek oda vagyon.

Mondják vala nagyon,
 Gegő ütte agyon;
 Gegő mondja nagyon:
 Én nem üttem agyon.

Az Egres tetején
 Egy fa alatt vagyon,
 Ott sem Isten nyila,
 A bor ütte agyon.

44.

Ká-kántor uram ká-káposztája,
 Tü-tüvig édes a torzsája,
 A-avval vagyok na-nagy vitába,
 Ne-nem kaphatok a magvára.

Fe-fehér szőlő ne-nem bakator,
 A-az ágy alá bútt a kántor.
 Jó-jőjön ki már ká-kántor uram!
 Ni-nincs már itthon az én uram.

45.

Ki az urát nem szereti:
 Sárga répát főzzön neki,
 Jól megsózza, paprikázza,
 Hogy a hideg is kirázza.

Elment az én uram Pestre,
 Majd haza jön szombat este,
 Főzők neki jó vacsorát:
 Keménymagos isten-nyilát.

46.

Kifordítom, befordítom,
 Mégis bunda a bunda.
 Hej, bunda a bunda,
 Juhászbunda a bunda,
 Mégis bunda a bunda!

Leteritem a bundámat,
 Mégis bunda a bunda.
 Hej, bunda a bunda,
 Juhászbunda a bunda,
 Mégis bunda a bunda!

Ha megázik is a bunda,
Mégis bunda a bunda.
Hej, bunda a bunda,
Juhászbunda a bunda,
Mégis bunda a bunda!

Ha rongyos is a bunda,
Mégis bunda a bunda.
Hej, bunda a bunda,
Juhászbunda a bunda,
Mégis bunda a bunda!

47.

Lányok fonják a lenszöszet,
Beszélgetik maguk közt:
Jaj anyám! a fonás,
Nehéz a várakozás!

Szoknyát veszek, szülöttem.
Csak ne sirj, ríj előttem.
Jaj anyám, jó anyám,
Nem az az én nyavalyám.

Czipőt veszek szülöttem,
Csak ne sirj, ríj előttem.
Jaj anyám, jó anyám,
Nem az az én nyavalyám.

Legényt hozok, szülöttem,
Csak ne sirj, ríj előttem.
Úgy anyám, jó anyám,
Ez ám az én nyavalyám!

48.

Lyukas a szűröm,
Kutya adta!
Lyukas a csizmám,
Kutya adta!
Lyuk hátul, elől,
Lyuk mindenfelől.
Fujdogál a szellő
Kívül, belől.

Otthon ül az asszony
Nagy mérgesen,
Haza megy az ember
Nagy kényesen;
Kívül kirekeszt,
Belül be nem ereszt;
Istenem, istenem.
Be nagy kereszt!

49.

Már minálunk megismerni úgy lehet,
A ki személy, sárga szoknyát viselget,
Sárga szoknyát, hármás, négyes fodorra,
Hunczutkája fel van sütve bodorra.

Már minálunk megismerni úgy lehet,
A ki jó lány, piros szoknyát viselget,
Piros szoknyát, zöld vagy fehér fodorra,
Selyem haja pántlikába befonva.

Már minálunk megismerni úgy lehet,
 Ki nem magyar, német plundrát viselget,
 A fején nagy emeletes kalapot,
 A lábán meg guminásztíng papucsot.

Már minálunk megismerni úgy lehet,
 A ki magyar, magyar ruhát viselget,
 Sarkantyút meg darutollas kalapot,
 Avval kíván a mainál jobb napot.

50.

Még azt mondja az anyám, az anyám,
 Ne vegyek nőt ily korán, ily korán,
 Majd ha az eszem megnőtt,
 Jobb lesz akkor venni nőt, venni nőt.

De nem várok, nem biz én, nem biz én,
 Házasodom az idén, az idén,
 Mert ha megjön az eszem —
 Tudom akkor nem teszem, nem teszem.

51.

Megdöglött a Jani lova,	Jó lesz a bőre dudának,
A fakó, a fakó.	Janinak, magának,
Utána megy maga Jani,	A lába meg kocsonyának,
A biró, a biró.	De neki magának.

Füle jó lesz derelyének,
 Janinak, magának,
 A farka meg legyezőnek,
 Az is csak magának.

52.

Messze jártam házasodni,	Bár az ördög oly jó volna,
Bár ne jártam volna!	Talyigára tenne,
Édes kedves feleségem	Mennél jobban sikoltanál,
Bár ott vesztél volna!	Annál jobban vinne.

53.

Mindennek van szeretője,
Csak énnekem nincsen,
Kinek kettő, kinek három,
Nekem egy csepp sincsen.
Ha az isten egyet adna,
Jaj, beh megbecsülném;
Kezét, lábát összekötném,
A füstre feltenném.

A barátok, a barátok
Faczipőben járnak;
Azok élik világukat,
A kik együtt járnak.
Én mint szegény árva legény,
Csak egyedül járok,
Mindenfelé tapogatok,
De csak falat látok.

54.

Minek az a pörge kalap,
Ha a legény csak egy darab?

Minek az a pej paripa,
Ha más nyargalódzik rajta?

Minek az a rojtos gatya?
Huszonötöt vágnak rajta.

Minek az a selyemkendő,
Ha a leány nem kelendő?

Minek a suvikszos stibli,
Ha a legény hibli, hubli?

Minek az a fényes csizma?
Ötven font vas csörög rajta!

55.

Nincsen dézsma, nincsen robot,
Mégis csak ütik a dobot,
Seje ridi radóra!
Hat ökrömet elviszik az adóba.

Zireg-zörög ablak, ajtó,
Gyün be rajt a végrehajtó,
Seje ridi radóra!
Dunyhát, vánkost fölírják az adóba.

A faluba lótnak-futnak,
Jaj a tyuknak, jaj a ludnak,
Seje ridi radóra!
A vak récze nem elég az adóba.

Lótnak-futnak idestova,
Ez az élet de mostoha!
Seje ridi radóra!
Czifra dunyha nem elég az adóba.

Fölírnak ott minden szöget,
A mit csak ott írni lehet,
Seje ridi radóra!
Tunikát is elviszik az adóba.

56.

Nincsen nálunk olyan asszony,
Mint Csimáné, mint Csimáné
Komámasszony.

Megsüti a turós lepényt,
Arra várja, arra várja
A sok legényt.

Ha a lepényt megettétek
Panni lányom, Panni lányom
Elvegyétek.

Nem kell nekünk a kend lánya,
Három rőfös, három rőfös
A szoknyája.

Nem kell nekünk a kend lánya,
Szőlőzsirral pirosított
Az orczája.

57.

Nincsen nekem semmi bajom,
Csak hogy szegény vagyok,
Életemben korhely voltam,
Mégis rongyos vagyok.

Vermem ugyan elég vagyon,
De kenyerem nincsen,
Ha pénzemet megszámlálom,
Egy fillérem sincsen.

Meg is házasodtam már én,
Feleségem nincsen.
A gyermek is megszületett,
Igaz apja sincsen.

Kereszteltetni kellene,
Jaj de itt pap nincsen.
Komát is kéne hivatni,
Jó emberem sincsen.

Bort is kellene felhoznom,
De pinczémben nincsen,
Vagy a korcsmából hozatnom
De hitelem sincsen.

Kölcsön kellene hát kérnem,
Emberségem nincsen.
Jaj istenem, mit csináljak!
Mikor semmim sincsen.

58.

Oh tulipiros lánykám,
 Báránykám, angyalkám,
 Nyujtsd ki karod, angyalkám!
 Tánczolhatnám.
 Hipp, hopp, hopp,
 Nosza, juhhé!

Jaj, de gyönyörű táncz
 Ez a sógoré,
 Ré — ré — ré —
 Jaj, de gyönyörű táncz
 A sógoré —
 Hipp, hopp, juhhé!

59.

Rongyos a kend háza vége,
 Piros a kend lánya képe,
 Adja nekem kend a lyányát,
 Megcsinálom a kend házát.

Rongyos a kend háza vége,
 Ragyás a kend lánya képe,
 Adja nekem kend a házát,
 Megcsókolom a kend lyányát.

60.

Szintelen, szintelen
 A legény, mig nőtelen.
 Ázik is, fázik is
 Egyaránt nyáron, telen.
 De ha lészen párosa,
 Pirul arczultatja,
 Rózsaszínűre mossa
 Szerelem harmatja,

Szintelen, szintelen
 A leány mig férjtelen.
 Ázik is, fázik is
 Egyaránt nyáron, telen.
 De a férje árnyékában
 Jobban felmelegszik,
 Mintha leánykorában
 Parázstűzbe fekszik!

61.

(Táncz-szók.)

Huzd rá czigány hamarjába!
Ki a legény a csárdába?

Eb fujja nótáját,
Kutya járja tánczát!

Ez az élet diákoké,
A másik a barátoké!

Utczu, rajta, vén fazék,
Fel tudsz-e fortyanni még?

Utczu, bizony lakodalom,
Magam is megházasodom!

Kitöröm a nyakamat,
Mégse hagyom magamat!

Három a táncz mindhalálig,
Kivilágos kiviradtig!

Ez az élet minket illet,
Nem a régi öregeket!

A kinek ma kedve nincs,
Annak egy csepp esze sincs!

Hopp rongy! kapaszkodj!
Kályha mellé rugaszkodj!

Vess figurát olyan czifrát,
Hogy a patkód vessen szikrát.

Törő, tiló, szakadék,
Veled összeakadék!

Tíz az óra a toronyba,
Tizenkettő a gyomromba.

Ne ülj rózsám az ölembe,
Nem férek el a bőrömbe!

Jobb a bor a pálinkánál,
Egy menyecske száz leánynál.

Szűrő szita, tejes lábas,
Álljon félre, a ki házas.

Még egy kicsit hörpölök,
Inkább holnap bőjtölök,

Haja, szüzek, mindketten,
Én az vagyok, nem t'om ken'?

Magamért csak felelek,
De már kendér' nem merek.

A ki engem nem szeret,
Egye meg az egeret!

Rossz katulya, gurgulya,
A vén asszony figura.

Öleljen meg az a rúzsza
Ki a száraz malmot huzza.

Félre gondok, félre bú!
Hejje, hujja, ujj, ju!

Hó, te Gyurka, hó, te, hó!
Ne szökjél úgy mint a ló!

Csókoljon meg az a madár,
Ki a pocsolyában ugrál.

Gombház!
Ha leszakad, lesz más!

Kicsiny nekem ez a ház,
Kirugom az oldalát!

Összeütöm a bokám,
Ugy ugratom a babám!

Ha igazán nem járod,
Száradjon el a lábod!

Tejes fazék, fatányér,
Majd meghalok a lányér'!

Ugy szeretem az öreget,
Mint a bivaly a töreket.

Nagy kobakban kicsiny ész,
Ha megkottyán, oda vész.

Ugy meg vagyok keseredve,
Mint a nyir-gúzs tekeredve.

Kicsi csupor hamar forr,
A vén asszony puskapor.

Fogjad meg, forgasd meg,
Teringesd meg, lógasd meg!

Hajtsad, hajtsad mindaddig,
Mig a szoknya langallik.

Édes kicsi karcsu bogom,
Derekadat öllel fogom!

Haj, de nagy a Mihók feje!
De kicsiny az agyveleje:
Mind hátul van az eleje!

Adj egy csókot, holdvilágon,
Ugy sem adsz a másvilágon!

Ángyom asszony szép asszony
Tedd a szegre, hadd asszon!

Igyenes vagy mint a nád,
Hozzám szabott az apád.

Három éjjel, három nap,
Nem elég a lábomnak;
Bárcsak ez az éjtszaka
Szent György napig tartana.

Édes rózsám, alhatnám,
Árnyékodba nyughatnám!

Erre fordítsd az orczádat,
Hadd csókoljam meg a szádat!

Éget engem a szemed,
Rólam mégis le ne vedd!

Komámasszony koppantó,
Sógorasszony sótartó.

Nem kell nekem senki búja,
Bár még az enyim se volna!

Tizenhárom réczetojás,
Enyim vagy te, kis rokolyás.

Ez a leány sokat ér,
Sem ösztövé, sem kövér,
Sem fekete, sem fehér.

Akármilyen szenes tőke,
Szebb a barna mint a szőke!

Huzzad nekem: a, b, cz, d, betyárosan,
Hadd tánczoljak e, f, g, h, huszárosan.

Egyik lábam kijárja,
A másik elhibázza.

Hoppl! a Jézus csizmája,
Bokáig ér a szája!

Megforditlak karikára,
A szeretőm bosszujára!

Jaj, a szivem! jaj, hogy dobog,
Mikor olyan szép leányt fogok.

Sárga virág, veres virág,
Tőlem mehetsz míg a világ!

Ugy szeretem a menyecskét
Mint a rigó a cseresnyét.

Öreg asszony régi jó,
Kapufélnek volna jó.

Három marha nem nagy csorda,
Az asszony csak oldalborda.

Idé lábam, nem oda,
Ne vigy oláh faluba,
Mert az oláh faluba
Elöl, hátul katrinczal!

Fáj a szivem épen itt,
A kiért fáj, nincsen itt.

Czitrom, kávé, kalarábé,
Nem vagyok én a magáé!

Ne ránczold a homlokodat,
Nem ettem meg a jussodat!

Addig iszom míg jó bor lesz,
Azután a lug is jó lesz.

62.

Tónainé rongyos háza,
Mind ki van a horogfája.
De sok legény jár hozzája,
Mégse raknak nádat rája.

A legényt is úgy szereti:
Pogácsát süt útra neki,
De a legény nem kedveli,
Foga híjja, nem kell neki.

63.

Tudós legény Barna Peti,
Magát nagyon hányja-veti;
Iskolába járt sokáig,
Elment abéczedéháig;
Ha több volna a fejibe,
Pap lehetne egyszeribe!

64.

Ucczu bizony, megérett a meggy,
Ucczu bizony, rajta maradt egy,
Mennél jobban érik a meggy,
Annál jobb a meggy, meggy, meggy, meggy,
Mennél jobban kérik a lányt,
Annál jobban megy!

65.

Ucczu, kis lány, ugordj egyet!
Ne sajnáld a czipellődet,
Ha elszakad, megint veszek,
Isten ugyse! legény leszek!

Ucczu, kis lány, hol az anyád?
Hordók közé vette magát.
Ejnye futtom az irgalmát,
De jó helyre vette magát!

66.

Utcza, czucza, ég az utcza, messze virít a lángja,
De csak piros, de csak piros a két orczád leányka.
Nem titok, ha kimondom,
Összecsókolt, összecsókolt az én kedves galambom.

Az ölelés meg a csók, kicsi leány, még korán van,
Kárt tehet ám, kárt tehet ám a sok czupp, czupp, a lányban.
Dehogy van, dehogy tesz,
Ez a sora a világon valamig egy leány lesz!

67.

Vásárhelyi piacon
Legényt árul egy asszony,
Huszat ad egy garason, —
Vegye meg a kisasszony!

A szegedi piacon
Rózsát árul egy asszony;
Jaj, de álnok vén asszony,
Hármat ad egy garason!

68.

Völgyet keres a fojóviz,
Nem a magas dombot —
Fenye látott szürdolmányon
Apró ezüst gombot!

Urat illet a kevéjség,
Azt is a bolondot —
Fenye látott szürdolmányon
Apró ezüst gombot!

VI.

VEGYES DALOK.

1.

A hodosi biró lánya,
Nyalka, csinos, mint a páva,
Szép termete magyar fajta,
Bokorugró szoknya rajta.

Zeng-peng, cseneg a sarkantyú,
Tánczra indul minden fattyú,
Az a boldog, kinek párja
A hodosi biró lánya.

2.

Aj de bajos egy párnára fekünni,
A ki egymást igazán nem szereti:
A párnának a két széjje elszakadt,
A közepe tiszta ujan megmaradt.

Jaj de nehéz egy párnára fekünni,
A ki egymást igazán nem szereti:
Mert én tudom, én azt tudom, próbáltam,
Még az ellenségemnek sem kívánam.

3.

A kis leány virágszál
Tizenhat esztendeig,
Liliomszál, rózsaszál
Tizennyolcz esztendeig,
De ha idejét haladja,
Csak a legények bolondja!

A legény gyöngyvirág
Huszonnégy esztendeig,
Válogat a lányba
Huszonnyolcz esztendeig,
De ha idejét haladja,
Csak a leányok bolondja!

4.

Akkor szép a kis lány, mikor kacsingat,
De százszor szebb mikor csókot osztogat,
Eszem a szivedet,
Csókolj meg, ha lehet,
Az isten is a számomra teremtett!

Akkor szép az erdő, mikor leveles,
Akkor szép a kis lány mikor szerelmes.
Eszem a szivedet,
Csókolj meg, ha lehet,
Az isten is a számomra teremtett!

Kis galambnak párja csupán csak egy van,
Kis galambom énnekem is csak egy van,
Eszem a szivedet,
Csókolj meg, ha lehet,
Az isten is a számomra teremtett!

5.

A mi cziczánk férjhez akar menni,
A szomszédé el akarja venni.
Édes cziczám! ne hagyj itt bennünket,
Ki fogja meg a mi egerünket?

A mi kutyánk férjhez akar menni,
A szomszédé el akarja venni.
Édes kutyám! ne hagyj itt bennünket,
Ki ugatja az idegeneket?

6.

Annyi nekem az irigyem
Mint a fűszál a nagy réten,
Hol felvesznek, hol letesznek,
Az irigyek majd megesznek.

A világnak irigyei
El akarnak emésztetni,
El akarnak emésztetni,
De az isten nem engedi!

7.

A rákosi utca	A várfalvi utca
Végig tubarózsa,	Végig basarózsa,
Megy a legény rajta,	Megyen a lány rajta,
Elhervad alatta . . .	Kinyílik alatta . . .
Szegény jó legények!	Örvendjünk leányok!

8.

Árva vagyok árva,
 Én vagyok az árva,
 Áldja meg az isten
 Ki az árvát szánja.
 Búval és bánattal
 Élem világomat.
 Búval terítették
 Az én asztalomat.
 Majd felhozza isten
 A szép fényes napot,
 Felderíti isten
 A sok szép csillagot,
 Hadd rakhasson minden
 Szegény jó asztagot.

9.

A szép asszony drága,	De a legény olcsó,
Száz forint az ára,	Három marék ocsú,
Ijujuk s ejujuk!	Ijujuk s ejujuk!
Száz forint az ára.	Három marék ocsú.

A' se' búza ocsú,
 Hanem csak zab ocsú,
 Ijujuk s ejujuk!
 Hanem csak zab ocsú.

10.

Az ikrényi csárda ki van festve,
 Oda jár a czimbalmos a
 Czimbalmával czimbalmazni
 Minden estve.

Korcsmárosné azt hiszi,
Hogy a lányát elveszi
Egy valaki.

Az ikrényi csárda ki van festve.
Oda jár a czimbalmos a
Czimbalmával czimbalmozni
Minden estve.
Korcsmárosné ne higgye,
Hogy a lányát elvegye
Egy valaki.

11.

Az ökör a földet	Szépen felneveli,
Nem magának szántja,	Szárnyára ereszti,
Az asszony a lányát	Keservesen nézi,
Nem magának tartja.	Hogy más üti verí.

Mit ér a hat ökör
Hangos istállóban,
Ha szerelem nincsen
Tornyos nyoszolyában!

12.

Beh szép állat a kis őz,
A kis őz a gyorsfutásban,
De még szebb a magyar lány,
Magyar lány a magyar tánczban
Ha derékon fogja párja,
Mint a szellő csak úgy járja.

Huzd rá cigány! tűz legyen,
Láng legyen a muzsikádban!
Mig a rózsám forgatom,
Forgatom a magyar tánczban!
Három a táncz virradásig,
Huzd rá cigány mindhalálig!

13.

Búra termett idő, ködnevelő szellő!
Gondolok egy órát, lesz — ezer esztendő.
Akár merre járok, nem látok egyebet,
Csak a fejem fölött egy sötét felleget.

Gyula városának csak hírét hallottam,
De nem hittem volna, hogy földjét tapossam;
Gyulai tömlöczbe van egy árva legény,
Kilencz esztendeje mióta rab szegény.

14.

Búsulok is, nem is igen,
Mert a falum mind idegen.
Egész világ ellenségem,
Csak az Isten reménységem.

Felsütött a napsugára,
Mindennek világosságra;
Mindennek világosságra,
Csak nekem homályosságra.

15.

Búval terített asztal,
Bánattal teli pohara,
Én azt éjjel, nappal iszom,
Soha ki nem fogyaszthatom;
Odaadnám valakinek,
A bánat nem kell senkinek.
A bánatot felosztották,
Nekem legbővebben szabták.
Bánat, bánat, teljes bánat,
Ne rakj szivemre kővárat.
Ha raksz is, csak tolluból rakj,
Kit a szél is könnyen fújhat.

16.

Buzát vittem a malomba,
Azt gondoltam kukoricza,
Kukoricza, édes málé,
Nincs szebb élet, mint a lányé.

Mert a leány mint a páva
Ugy fekszik a vetett ágyba,
De a legény mint a kutya
Ugy leskődik az ablakba.

Nézi, ki ül a kuczkóba,
Szürke szokmány a nyakába,
Hányja veti haragjába,
Hogy nem mehet be a házba.

17.

Csikból hoztam feleséget,
De nem hoztam nyereséget.
Hej, feleség, feleség,
De nincs benned nyereség!

Oh te vasfogu vén bába,
Ki szeretne valójába?
Mikor te előttem jársz
A hideg mindenkor ráz.

Szegfű, rózsza, majorán-szál —
Az illatja szivemig száll;
Jaj, hogy nem szakadhatott,
Jaj, istenem, meghalok!

18.

Donaparti fecske,	Nem gyöttem én gyalog,
Bácskai menyecske,	Dona vize hozott,
Micsoda szél hozott ide?	Az én kedves kis angyalom
Ez idegen földre?	Szöme csalogatott.

19.

Édes anyám, édes anyám csak az az én kérésem:
 Selyem szoknyát, selyem szoknyát varrasson kend énnékem!
 Varrass, lányom, téged illet, nem engem,
 Ez a legény téged szeret, nem engem.

Szeretnék én, szeretnék én rámás csizmát viselni,
 Ha a kovács, ha a kovács szépen tudná vasalni.
 Vasald, kovács, három pengő nem drága,
 Majd beiszszuk vasárnap a Hajdába'.

20.

Édes anyám is volt nékem,
 Keservesen nevelt engem,
 Éjszaka font, nappal varott,
 Jaj, beh keservesen tartott!

Erdők, mezők, vad ligetek,
 Beh sokat jártam bennetek!
 Beh sok napot, éjszakával,
 Töltöttem a bujdosással!

Bujdosik az árva madár,
 Minden erdőszélen leszáll;
 Hát az olyan árva mint én,
 Hogyne bujdokolna — szegény!

Amint mentem haza felé,
 Kinyilt az ég három felé,
 Ragyogtak rám a csillagok,
 Mert tudták, hogy árva vagyok.

21.

Elátkozom ezt a czudar világot,
 Éltem örömvirágára mért hágott,
 Alig virult, már is elhullt levele,
 Az én szívem búbánattal van tele.

Búsan síró csalogány lett örömem,
Gyászruhát adott nékem a szerelem,
Gyászruhában fájó szívvél könyezek,
A jó isten látja csak, mit szenvedek.

22

Elmentem én a szőlőbe,	Elmentem én a tanyára,
Ráhágtam a venyigére;	Ráhágtam a tökindára;
Venyigéről venyigére, —	Tökindáról tökindára,
Fáj a szívem a szökére.	Fáj a szívem a barnára.

Onnan mentem a csárdába,
Barna babám látására;
S mig a barnát ölelgettem,
A szökét elfelejtettem.

23.

Első házam vala	Mi haszna a házat
Rengő bölcsöm fája,	Hogy én építettem,
A második lészen	Más költözik belé
Koporsóm deszkája.	Ma holnap helyettem.

24.

Én Istenem, tégy jót velem:
Vedd el a bánatot tőlem.
Oly nagy bánat a szívemen,
Kétrét hajlik az egeken.

Szovátai sósvíz tudja:
Sokat jártam átal rajta.
Bárcsak soh' se jártam volna,
Akkor a bánat nem nyomna.

25.

Érik a som, piroslik,	Az őszszel vagy a télen,
Sötét felleg eloszlik,	Isten ucsse megérem,
Hej rikatom-rakatom!	Hej rikatom-rakatom!
Mulik az én bánatom.	Meglesz a lakadalom.

Se árok, se barázda,	Se barázda, se árok,
Menyecske jön a házba.	Akármit is csinállok,
Hej rikatom-rakatom!	Hej rikatom-rakatom!
Az árát de megadom!	Nyelve nem lesz lakaton.

26.

Este felé jár az idő,
Szállást kérnék, de nincs kitől,
Apám, anyám mind elhaltak,
Testvéreim megtagadtak.

Erdők, mezők, vad ligetek,
Hadd bujdossam tibennetek,
Hadd bujdossam a vadakkal,
Sirjak a kis madarakkal.

27.

Este későn föltekintek az égre,
Nincsen csillag, mind lehullott a földre.
Világosnál raktuk le fegyverünket,
A Görgei ott adott el bennünket.

Kossuth Lajos befogatta négy lovát,
Fölültette feleségét, kocsisát,
Kinyitotta üveghintó ablakát,
Ugy mondott a magyaroknak jójszakát!

28.

Este van a leánynak,	Vesztél volna anyádba,
Nem kell senki fiának,	Mért járattál hiába,
Maradjon az anyjának,	Sok esőbe, sok sárba,
Abrakos tarisznyának.	Sok sötét éjszakába!

29.

Ez a kazal be széles,
Szélyel vágta a ménes;
Czo fel édes deresem!
Még az éjjel a rózsám felkeresem.

Ez a kis lány szomorú.
Nem kell neki koszorú,
Baba-dunna kell néki,
Eszemadta! a babája vesz néki.

Ez a kis lány szomorú,
A deresre ráborúl,
Kettőt vág rá a hajdu,
Eszem azt a piczi száját, eljajdul.

30.

Falu végén egy kis ház,
Barna kis lány mit csinálsz?
Hej! csinosítom magamat,
Várom a galambomat.

Falu végén keskeny gát,
Barna kis lány ugord át,
Hej! de te szőke ne próbáld,
Elszakad a topánkád.

31.

Faluvégén sütnek, főznek,
Lakodalomra készülnek.
Babám gyúrja a tésztáját,
Csókolnám meg a szép száját.

Olyan a babámnak teste,
Mint a holdvilágos este.
Hogyha térdig sárba járnék,
Mégis reá kaccsintanék.

32.

Fene ember a hevesi viczispán,
Elfogatja szegény legényt az utcán.
Aztat kérdi: «Hol jártál te gazember?»
«Kedvesemnél voltam biz' én ez-egyszer.

Kérem azért fő viczispán uramat,
Engedje el most ez egyszer hibámat, —
Megszolgálok ám én azt még valaha,
Jár az úr is ilyen későn éjtszaka.»

33

Hadnagy uram jó napot!
Már én megint rab vagyok;
Ha rab vagyok, se' bánom,
Ugy sincs engem ki szánjon.

Kérem hadnagy uramat,
Ne tegyen rám nagy vasat;
Ha rám teszi a vasat:
Gyenge szívem meghasad.

34.

Három kéve fekete nád,
Tagadd meg értem az anyád,
Olyan igaz leszek hozzád,
Mint tulajdon édes anyád.

Kicsiny a lány, nagy a gondja,
Az anyjának még sem mondja;
Ha nem mondja az anyjának,
Megmondja a babájának.

Eszemadta kis leánya,
Jaj de piros az orczája;
Azért piros az orczája,
Barna legény a babája.

35.

Ha visszanéz a bús magyar
Hajdankora tükrébe,
Egyet sóhajt s keservvel telt
Köny szökik a szemébe;

Haj, emlékén a gyász multnak
Keservtől sokszor hulltak
Könyek egy-egy bús nótára,
Torzonborz bajuszára.

36.

Hej, édes magyarom, magyarom,
Ne buslakodj' olyan nagyon,
Feljön még a te világod,
Dicsőséged még meglátod.

Hej, de nem elég, nem elég
Kiabálni csak: segítség!
Légy munkás, okos, állandó.
Csak úgy lehetsz maradandó.

Hej, mert mit sem árt, mit sem árt,
Hogy szenvedtél sok bajt, bűt, kárt,
Edzéssel lesz aczél vasbűl,
Magyar maga kárán tanul.

Hej, de sok is volt már a kár,
Miből okulhattál immár;
Sujtsd le, ki rád törni akar,
Légy mind végig igaz magyar

37.

Hej gyön- gyön- gyön- gyön- gyön-
Gyöngyömnek az ára!
Kéret engem a molnár,
Nem megyek hozzája.
Édes anyám, a molnár
Valamennyi csapodár,
Nem megyek hozzája,
Rongyos a csizmája.

Hej gyön- gyön- gyön- gyön- gyön-
Gyöngyömnek az ára!
Kéret engem bádogos,
Nem megyek hozzája.
Édes anyám, bádogos
Valamennyi mind rongyos,
Nem megyek hozzája,
Rongyos a csizmája.

Hej gyön- gyön- gyön- gyön- gyön-
Gyöngyömnek az ára!
Kéret engem a boltos,
Nem megyek hozzája.
Édes anyám, a boltos
Valamennyi mind adós,
Nem megyek hozzája,
Rongyos a csizmája.

Hej gyön- gyön- gyön- gyön- gyön-
Gyöngyömnek az ára!
Kéret engem a szabó,
Nem megyek hozzája.
Édes anyám, a szabó,
Valamennyi szurkáló,
Nem megyek hozzája,
Rongyos a csizmája.

Hej gyön- gyön- gyön- gyön- gyön-
Gyöngyömnek az ára!
Kéret engem a suszter,
Nem megyek hozzája.
Édes anyám, a suszter
Valamennyi mind korhely,
Nem megyek hozzája,
Rongyos a csizmája.

Hej gyön- gyön- gyön- gyön- gyön-
Gyöngyömnek az ára!

Kéret engem a diák,

Elmegyek hozzája.

Édes anyám, a diák

Valamennyi gyöngyvirág,

Elmegyek hozzá a,

Csókra áll a szája.

38.

Hideg szél fuj Máttra felől

A lelkem is fázik belől,

Hol vegyek én melegítőt,

Ószi éjjel felhevitőt?

Csaplárosné, virágszálom!

Ne hagyj soká kívül állnom,

Egy jó ital borod van-e,

Szőke lányod ébren van-e?

Szőke lányod kökény szeme,

Olyan mint az isten ege,

S ha mosolyog piros szája,

Nyiló hajnal az orczája.

Álom ide, álom oda,

Rám nézz hugom, nem amoda;

Töltsed teli a kupámat,

Csókban vehetsz érte vámot.

39.

Hires város az Alföldön Kecskemét,
A ki legény, onnan hozzon menyecskét;

Ne csak imigy-amugy szeresse,

Tenyéréből édes mézzel etesse.

Legnagyobb ház a faluban a papé,

Azután jön Török bíró uramé;

Kérdezzék meg levett kalappal:

Cserélne-e tisztelendő urammal?

Azt kérdezé tőlem az édes anyám:
 Szeretem-e az uramat igazán?
 Ha első nap meg nem szöktem mellőle,
 Már azután hiva leszek örökre.

40.

Hova lábad teszed,
 Bánat-virág keljen,
 Te fejér ágyadban
 Kigyófi heverjen.
 Kit leginkább szeretsz,
 Örökre veszeszd el,
 Te búbánatodat
 Ne értse meg ember!

41

Kakas a szemeten
 Annyit nem kapar,
 Hányszor az én rózsám
 Engem betakar.
 Pedig éjjel-nappal
 Mind egyre kapar,
 Annyit nem kapar,
 Hányszor betakar.

Bakter a toronyba
 Annyit nem kiált,
 Hányszor az én rózsám
 Csókkal megkinált...
 Pedig éjjel-nappal
 Mind egyre kiált,
 Annyit nem kiált,
 Hányszor megkinált.

A malom kereke
 Annyit nem fordul,
 Hányszor az én rózsám
 Engem megcsókol...
 Pedig éjjel-nappal
 Mind egyre fordul,
 Annyit nem fordul,
 Hányszor megcsókol.

42.

Kalapom szememre vágom,
 Mellette hervad virágom,
 Sirva nézem.

Igy mulik el ifjuságom,
Ma-holnap oda világom,
Oh be érzem!
Fogd meg, pajtás, a vasvesszót,
Verd meg véle a temetőt,
Mert nem kedvez semmi szépnek,
Semmi épnek.

Ah ne bántsod, pajtás, azokat
A mohosult sirhantokat
Vasvesszővel.
Keress inkább az ut mellett
Kettőnknek egy nyugvóhelyet
S majd idővel
Tűzz mellé egy száraz ágat,
Hadd példázza e világot,
Melyet ketten kineveltünk,
Föl sem vettünk!

43.

Kedves rózsám ablakába',
Sej, haj, kedves rózsám ablakába'
Kinyílt a rózsza magába,
Sej, haj, magába.

Kétfelé hajlott az ága,
Sej, haj, kétfelé hajlott az ága,
Bort iszok az árnyékába',
Sej, haj, ha lehet!

44.

Kertem alatt a Berettyó folydogál —
Hársfák alatt szőke kis lány sirdogál.
Állj meg, szép viz, állj meg, rózsám fut tőled,
Hószin nyakát hadd mossa meg belőled.

Megállj, kis lány, csónakom eloldoztad,
A partról a zaj közé taszítottad;
Meglakolsz még, lányka, ezért, megállj csak,
Megcsókollak százszor, ha megtalállak.

— Hej, jó legény, eloldom én másszor is,
Ha megcsókolsz, visszaadom százszor is;
Ugy is tied a szívem, míg csak élek,
Csókodtól én, barna legény, nem félek.

45.

Két fa között kisütött a holdvilág —
Ej istenöm, de nehéz az árvaság!
Én is azér' választottam szeretőt.
Mer' möguntam a magányos életöt.

Te kis leány, mögböcsüld az anyádat,
Tisztán tartsad udvarbóli szobádat,
Csináltossál aranylábu nyoszolát,
Kibe babád belevághassa magát.

46.

Kétkerekű kordén járok,	Elveszett a kis kert-lakat,
Mégis szeretnek a lányok,	Jaj! de vén szeretőm akadt,
Ragyogó csillagom!	Ragyogó csillagom!
Akár mint jár a kereke,	Váltig várom az ördögöt,
Csak a rúdja vigye helyre,	Hogy elvigye a vén dögöt,
Ragyogó csillagom!	Ragyogó csillagom!

Elveszett a konyha-lakat,
Jaj! de szép szeretőm akadt:
Ragyogó csillagom!
Jobb szeretném száz aranynál,
Ha az Isten nekem adná,
Ragyogó csillagom!

47.

Kiszáradt a diófa,
Csillárum haj,
Nem játszódunk alatta,
Csillárum haj,

Majd kiujul tavaszra,
Játszódhatunk alatta,
Csillárum, csillárum,
Csillárum haj!

Az ajtóig meg vissza,
Csillárum haj,
A gyűrűmet add vissza,
Csillárum haj,
Mert ha vissza nem adod,
Megcsipem az ajakod,
Csillárum,
Csillárum haj! —

48.

Könnyebb a kösziklát	Mikor két egyes szív
Lágy iszappá tenni,	Egymástól megválík,
Mint két egyes szívnek	Még az édes méz is
Egymástól elválni.	Keserüvé válik!

49.

Könnyű a németnek,
A kutya németnek
Adót egzekválni;
Nehéz a magyarnak,
A szegény magyarnak
Kossuth Lajost várni!

50.

Körül csillagos az ég,	Sűrű erdőt bejártam,
Majd eszedbe jutok még!	Csillaghullást is láttam,
De már akkor késő lesz,	Lehullott a csillagom,
De már akkor késő lesz,	Lehullott a csillagom,
Mert a szívem másé lesz.	Elhagyott a galambom.

Beh sok földet bejártam,
Sok szép asszonyt találtam,
De még ilyet egyet se,
De még ilyet egyet se,
Mint ez a kis menyecske!

51.

Mariskám, Mariskám, eszem a szemedet,
 Ne nézz rám, ne nézz rám, mert megölsz engemet.
 Már a szívem nyugalma oda vagyon,
 Mert utánad fáj a szívem igen nagyon.

Éjfél tájban, éjjel, a szép holdvilágnál
 Egyéb gondom nincsen te ráladnál,
 Sem éjjelem, sem nappalom te miattad,
 Mert hallom, hogy hamis szived másnak adtad.

Kora reggel, délben, meg a késő estve,
 Szivemben egyedül csak te vagy lefestve;
 Ámbár te vagy nyugalmam elrablója:
 Áldjon meg a mindeneknek alkotója!

52.

Megmondtam én bús gerlicze,
 Ne rakj fészket az útszélre!
 Mert az úton sokan járnak,
 A fészkedből kihajásznak!
 Rakjál fészket az erdőbe,
 Ennek is a közepébe.
 Egy citrüsfa tetejébe.
 A citrüsfa teteje,
 Behajlott a tengerbe,
 Az én rózsám szerelme
 Rászállott a szívemre.

53.

Mi füstölög ott a síkon, távolba?
 Talán biz az édes apám kunyhója.
 Messze jártam, másutt is volt jó dolgom,
 Hej! de szívem csak azt mondja: jobb otthon.

Késő ősszel jár a fecske messzire,
 De tavaszra mégis megjő fészkre;
 Bár sokat jár hegyen völgyön és síkon,
 Hej! de mégis azt csevegi: jobb otthon.

54.

Nagy árnyéka van a diófának,
Csalfa színe van a szép lánynak.
A szép leány aranyos pillangó,
Sohase volt, nem is lesz állandó.

Már ezután nem szeretek szépet,
Keserűség ilyennel az élet.
A csunyát meg nem tudom szeretni
Jaj istenem, hova is kell lenni?

55.

Ne higgy magyar a németnek
Akármivel hitegetnek;
Mert ha ád is nagy levelet
Mint a kerek köpönyeged
S pecsétet üt olyat rája
Mint a holdnak karimája:
Nincsen abban semmi virtus —
Verje meg a Jézus Krisztus!

56.

Nekem olyan asszony kell,
Ha beteg is, keljen fel,
Készítsen jó vacsorát,
Ugy várja, várja,
Ugy várja, várja,
Ugy várja, haza az urát.

Nekem olyan legény kell,
A ki engem megölel.
Félre csapja bajuszát,
Ugy várja, várja,
Ugy várja, várja,
Ugy várja, várja galambját.

57.

Ne menj rózsám a tarlóra,
Gyöngé vagy még a sarlóra;
Ha elvágod kis kezedet,
Ki süt nekem lágy kenyeret?

Ülj a térdem kalácsára,
Ne hallgass mendemondára,
Átöllelek két kezemmel,
Hadd nézzen más irigy szemmel.

Én ültettem a rózsafát,
Más szedi le a rózsáját;
Én szerettem meg a szép lányt,
Más éli vele világát.

58.

Nem ettem én ma egyebet,
Csak egy köcsög aludttejet.
Azt is csak úgy kalán nélkül, —
Megélek én a lán nélkül.

Házam előtt jár a posta,
Leveletem mégse hozza.
Másnak viszi az ujságot,
Nékem a szomorúságot.

Édes anyám édes teje,
De keserű más kenyeré!
Ki nem hiszi, kóstolja meg,
A jó Isten úgy áldja meg.

59.

Pántlikás kalapom,
Fujdogálja a szél;
Köszönöm galambom,
Hogy eddig szerettél.

Mig engem szerettél,
Piros czipőt viseltél,
De mióta nem szeretsz,
Feketét sem viselhetsz.

60.

Pipi a kendője,	«Nem vagyok a kendé,
Barna szeretője.	Mert kend nyalka legény;
,Uczczu édes rózsám,	Ha kendet megfogják,
De illenél hozzám,	Katonának adják,
Ha az enyém volnál!'	Szivem szomorítják.»

61.

Rongyos a házam teteje,
Gólya rászállni nem merne;
A nagy adó sulya alatt
A gerendám majd rám szakad.

Egzekválni gyün a biró,
Nem nézi, hogy hány a siró;
Elviszi minden ruhánkat,
Utolsó véka buzánkat.

A szegénynek így van sorsa,
Nincs, ki könnyebbítsen rajta;
Bölcsön kezdi szenvedésit,
Csak a sirnál éri végét!

62.

Rózsabokorba' jöttem a világra,
Nem dajkált az édesanyám hiába,
Járt utánam három falu legénye —
Én meg csak úgy csalogattam,
Hitegettem, válogattam belőle.

Hej! ha végig sétálok az udvaron,
Nincs a ki meg ne állana a soron,
Azt susogja fiatalja, öregje:
Jaj de csinos, de takaros
Ez a piczi, barna, piros menyecske.

Már én többet nem hiszek a legénynek,
 Két színe van mint a nyárfalevélnek;
 Látom rózsám, másfelé visz az utad,
 Eredj erre vagy amarra —
 Akármerre, ha már nálam meguntad.

63.

Serkenj föl, szent István!
 Mosolyog a hajnal,
 Aranyszál-tollakkal
 Röpdös mint az angyal.

Vigadozó fűszál
 Szépen felöltözik,
 Liliom rózsával
 Mán megtörtülködik.

Szent István viseli
 Bárány két orcáját,
 E nemes ház fölött
 Tartja vitorláját.

Kivánom szivessen
 Hogy isten éltesen,
 Sok jóval, áldással
 Megszerencséltesen!

64.

Sikolt, rikolt a sarkantyú,
 Csókot kér a barna fattyú,
 Adjon neki ifjuasszony!
 Ne kívánja olyan nagyon.

Erre, erre, most ment erre,
 Haragszik rám, nem néz erre,
 Ha haragszik, mért jár erre?
 Mért jár az én ellenemre?

65.

Simonyiba' van egy malom,
 Bánatot örölnek azon;
 Nekem is van búbánatom —
 Oda viszem, lejáratom.

Odvas fába' terem a szú;
 Vén leányhoz illik a bú;
 De én ugyan nem busulok,
 Mint a tücsök, szökök, rugok.

Azt az Isten megátkozta.
Ki a bűt módiba hozta;
Nekem istenadta bűja
Nem kell, akárki módija.

66.

Tarján végen jön a posta,
Jaj de szépen szól a sípja,
Az a kis lány ha meglátja,
Harmadnapos hideg rázza.

Tarján végen jön a posta,
Jaj de szépen szól a sípja,
Másnak hozza az ujságot,
Nékem a szomorúságot.

67

Tisza partján mandulafa virágzik,
Mandulája a Tiszában elázik.
Kiszedem a manduláját, szárasztom,
Szeress babám mást helyettem, nem bánom.

Addig megyek a csillagos ég alatt,
Míg megnyugszom a babám karja alatt.
Gyere lelkem, csókoljam meg a szádat,
Hogy a hideg ne vegye meg a lábad.

68.

Tizet ütött már az óra,
Isten segíts minden jóra;
De nincs írva homlokodra,
Mire virradsz fel holnapra.

Tizenegy az óra nálunk,
Éjféltnél többet nem kiáltunk,
Azért a városba járunk,
És ha rossz embert találunk,
Vele törvénytelen bánunk.

Éjfél után óra három,
 A várost többet nem járom,
 Szemem álomra lezárom,
 Ha nem alszom, az én károm:
 Éjfél után óra három.

69.

Túl a Tiszán, Földeákon,
 Alma terem a fűzfákon,
 Minden ágon kettő három —
 Van szeretőm tizenhárom:
 Ha tíz elhagy, marad három,
 Megérem vele a nyáron.

Túl a Tiszán, Kenderesen,
 Alma terem a kenderen,
 Minden szálon kettő három —
 Van szeretőm tizenhárom;
 Ha tíz elhagy, marad három,
 Megérem vele a nyáron.

70.

Ugy meg vagyok határozva,
 Mint a csikó kantározva;
 Szabadságom el van zárva,
 Mint kis madár kaliczkába.

Ha kimegyek az utcára,
 Nézek a rózsám házára!
 Látom fedeles kapuját,
 Kétfelé nyíló ajtóját.

71.

Verd meg Isten ezt a czudar világot!
 Rosszabb életöm van mint a kutyának;
 Mert a kutya bebujik a szénába, szolmába,
 De én csakugy csavargok a világba.

Verd meg Isten ezt a czudar világot!
 Rosszabb életem van mint a cziczának,
 Mert a czicza megfogja az egeret, verebet,
 De én rá se tehetem a kezemet.

72.

Vezekényben meg Átányban
 Jó természet van a lányban,
 Maga mondja a legénynek:
 Ajtót is nyitok én kendnek.

Vörös sapka, selyem sujtás,
 Jerünk a lányokhoz, pajtás!
 Este, este, még sincs este,
 Maga hitt meg a menyecske.

Járok hozzá minden este,
 Nem veti senki szememre.
 Csirke csipog a nád alatt,
 Megfogjuk a garád alatt!

73.

Virágzik a kökényfa,
 Apró virág van rajta,
 Apró virág, apró lány,
 Mégis jobb a nagyobb lány.

Virágzik az almafa,
 Fejér virág van rajta,
 Fejér virág, fejér lány,
 Szébb annál a barna lány.

Virágzik a baraczkfa,
 Vörös virág van rajta,
 Mégis szébb a piros lány,
 Piros kendő a nyakán.

74

Viszik a menyasszony selyem ágát,
Csengős lovon viszik a ládáját.
A ládája tele, tele, tele,
De a szíve vágyik vissza fele.

Zöld koszorut tesznek homlokára,
Arany gyűrűt huznak az ujjára,
Esküvőre indul, indul, indul,
De szeméből a könnye kicsordul.

75.

Zöld erdő szállásom,
Itt sincs maradásom;
Most lesz kis angyalom.
Tőled elválásom.

Fényesen tündöklök
Este a holdvilág,
Majd meghalok érted
Egyedül gyöngyvirág.

Csak azt szánom, bánom,
Sok éjjeli álmom;
Mint te rólad volt az,
Gyönyörű virágom.

Elment a szeretőm
Szeretőt keresni,
Adjon a jó isten
Jó szerencsét neki.

Jó szerencsét neki,
Jó szeretőt neki,
Kivel az örökös
Poklokat elnyeri.

76.

Zsidó, zsidó, rongyos zsidó,
Van-e nálad pirosító?
Halvány a rózsám orczája,
Ráfér három forint ára.

A szentesi utca végén
Megégett a deszka bódé.
Benne égett Mócsi zsidó,
Mindenféle pirosító.

VII.

ÁGRÓL-ÁGRA.

1.

Ablakomba három bokor muskátli,
Beizentem a rózsámnak : jöjjön ki,
Én magam is beszólottam, nem jött ki, —
Megállj csalfa, megbánja ezt valaki!

2.

A csombordi menyecskék
Olyanok mint a kecskék,
Ha egy repcsent meglátnak,
A házra is felhágnak.

3.

A fának is jól esik,
Ha az ágát felnyesik.
Szomszéd asszony se bánja,
Ha férjhez mén a lánya!

4.

A felszegbe rózsza terem,
Az alszegbe petrezselyem.
Ha a felszeg rózsza vólna,
Mégse szakasztanék róla.
Ha az alszeg tövis volna,
Mégis ösvényt vernék rajta.

5.

A fűzfa is lehajtja a levelit,
Hogy az eső ki ne mossa a tövit.
Én is búnak hajtottam a fejemet,
Szeretőmet elszólták az irigyek.

6.

Ágas-bogas magas kender,
Nem kell nekem özvegy ember.
Mert az özvegy őszirózsa,
Egyszer nyilik egy hónapba.
De az ifju bazsarózsa,
Kétszer nyilik egy hónapba.

7.

Akármilyen kicsiny leány vagyok;
Kilencz huszár szeretője vagyok,
A tizedik el van tőlem zárva
Vásárhelyi huszárkaszárnyába.

8.

A kertemet felszántottam
Ugar gyanánt,
Belé egy szép lányt ültettem
Rózsa gyanánt.
Annak aratása,
Csomóba rakása:
Kedves galambomnak velem mulatása.

9.

A kis madár kaliczkába,
Csipeg, csipeg nagy bujába.
Sirok én is keservembe,
Ha nem látlak szemtől-szembe.

10.

A magyar lány viselete
Nem csak fehér, meg fekete;
Piros szoknya, fehér kötény,
Zöld keszkenő van a fején!

11.

A mely házon fecske fészkel,
Onnan a lányt nem lopják el.
Mert a fecske kicsevegi,
Hogy a leányt ki szereti.

12.

A menyecske maga mondja :
Ég a csűrje, nem tagadja.
Ki eloltja, annak adja,
Ha én oltom, nekem adja.

13.

Amerre én járok, kelek,
Sárgulnak a falevelek.
Amig azok mind elhullnak,
Tőlem minden jók elmulnak.

14.

A nagy hírű Átillának, -nek, -nak
A nagy Bendeguz fiának, -nek, -nak,
Csak nevének hallására, -re, -ra,
Kidőlt a tótból a pára, -re, -ra.

15.

Anyám, anyám, édes anyám,
Elmék a szeretőm után,
Elkisérem Szögedébe,
Ott veszek csak bucsut tőle.

16.

A palánki csárdába
Eczet ég a lámpásba,
A lámpásba eczet ég, eczet ég.
Annál mulat a vendég.

17.

A pántlika könnyű gúnya,
Mert azt a szél könnyen fújja ;
A főkötő nehéz gúnya,
Mert azt a bú nyomdogálja!

18.

A papolczi patak elmosta a partot —
Esküd, fogadásod nem sokáig tartott.
Hajnali bimbóból délig rózsá lettél,
Harmatos hajnaltól délig elfeledtél!

19.

Apró fának apró a virága,
 Barna legény fekete gubába.
 Szőke kis lány alá huzta magát,
 Mégis kilátszik a karton kabát.

20.

Arany csacsi, bársony nyereg,
 Jaj, de beteg ez a gyerek.
 Ne is legyen egészséges,
 Míg az én szeretőm nem lesz!

21.

Árva vagyok, árva,
 Az isten is látja!
 Verje meg az isten,
 Ki az árvát bántja.

22.

A szentesi híd alatt
 Rézsarkantyúm elmaradt, elmaradt.
 Eredj kis lány, barna kis lány, szőke kis lány, keresd meg;
 Ha megleleled, huszárosan pengesd meg.

23.

A toronynak a teteje bádogos,
 Kicsiny az én kedves rózsám, nem magos.
 Ha kicsiny is, nem kell azon busulni,
 Lehajlok én, ha meg akar csókolni.

24.

Az én babám postán küldött levelet,
 Még azt mondják: hogy a postás eltévedt.
 Igaz postás nem szokott eltévedni,
 A jó isten igaz útra vezet.

25.

Az én babám tejbe mosdik, nem vízbe,
 Törülközik tiszta piros kendőbe'.
 Két orczája fehérebb is a hónál,
 Pirosabb is a szép bazsarózsánál!

26.

Az én rózsám aranybárány,
Aranybetű van a vállán,
A ki aztat elolvassa,
Az én nevem van ráírva.

27.

Az én rózsám rózsaszín szoknyája,
Ráesett a harmat az aljára.
Gyere babám, rázd le a harmatot,
Bús szívemről vedd le a bánatot!

28.

Az én rózsám szép lány volna,
Ha minden nap ünnep volna,
Rávenné a liszter szoknyát,
Abba mulatná ki magát!

29.

Az én uram olyan jó
Télen disznó, nyáron ló.
Ha kihajtom a rétre
— Eszem adta! —
Haza nyerit estére!

30.

A zöld halom feketére van festve,
Az ég alja fehérre van meszelve;
Ugyan, rózsám, jut-e még az eszedbe,
Hogy valaha én ültem az öledbe?

31.

Babám szerelméért mit nem cselekedném!
Folyó, tengervizét kanállal kimerném.
Annak fenekéről apró gyöngyöt szednék,
Apró gyöngyöt szednék, gyöngykoszorút kötnék!

32.

Bánatfának szomorú a virága,
Sirtam is én, sirok is én utána.
Máma sirok, holnap pedig könyezek,
A jó isten tudja, mennyit szenvedek!

33.

Beteg a szeretőm, ágyban fekszik,
Liliompaplannal takarózik.
Kelj fel, rózsám, kelj fel, ha lehet,
Vigasztald meg az én szívemet!

34.

Beteg szegény paraszt legény,
Nem beszél, csak sóhajt szegény,
Egész nap csak azt sóhajtja:
Gyógyítsa meg a galambja!

35.

Csak szűkebben, feleség,
Mert kevés a nyereség.
Ne tálalj ki mindent ma,
Hagyj egy kicsit holnapra!

36.

Csendbiztos ur nem ide, nem oda,
Nem voltam én sehol az éjszaka,
Bizonyság a pej lovam oldala,
Nem volt rajta nyereg az éjszaka.

37.

Czifra pohár, veres bor,
Mindjárt rám kerül a sor,
Mindig iszom olyankor,
Mikor rám kerül a sor.

38.

Debreczeni czédulaház!
Földig beborított a gyász.
Sem anyámért, sem apámért.
Csak a kedves galambomért.

39.

De kékszinű a nefelejcs levele,
Azt kérdezik: mi a szeretőm neve?
Meg nem mondom senki ember fiának,
Csak egyedül az istennek magának.

40.

De meguntam Ferencz-Józsit szolgálni,
Mindig csak a kaszárnyába sétálni.
A profuntját a mellembe hordani,
Rugós lovát mindig tisztán tartani!

41.

De szeretnék a császárral beszélni,
De még inkább szobájába sétálni,
Megmondanám a császárnak magának:
Ne vigye a szeretőmet bakának.

42.

De szeretnék a templomba elmenni,
Mikor a babámat viszik esküdni.
Meghallgatnám, hogy dobog ki a szive,
Hogy tagadhat ki engemet belőle.

43.

De szeretnék az erdőben fa lenni,
De még ott is tölgyfa nevet viselni.
Mert a tölgyfa kék lánggal ég füst nélkül,
Az én szívem soha sincsen bú nélkül.

44.

De szeretnék páva lenni,
Szomszéd asszony lánya lenni,
De még inkább menyé lenni,
A fiával enyelegni.

45.

Dombon terem a csihány,
Jaj de hamis a leány.
Egyszer vág a szemedbe,
Ezerszer jut eszedbe!

46.

Dombon van a házam, dombon lakom én,
Kicsiny az én rózsám, nagyobb vagyok én.
Ha kicsiny is, lehajlok hozzája,
Megcsókolom menyasszony-ruhába.

47.

Édes anyám beállok katonának,
Felöltözök lovagoló huszárnak;
Káplár uram, irjon be a könyvébe,
Itt a kezem, tizenkét esztendőre!

48.

Édes anyám, ha megunt már tartani,
Vigyen ki a nagypiaczra eladni,
Ott is ott lesz barna babám megvenni,
Kész lesz értem száz aranyat letenni.

49.

Édes anyám, tegye el a ruhámat
Majd ád nekem Ferencz Jóska másikat,
Sárga zsinóros nadrágot kapok én,
Magyar király katonája vagyok én!

50.

Édes kicsi dundulikám,
Fekete szemű violám,
Bárcsak egy cseppet alhatnám,
Hogy rólad ne gondolkoznám.
De egy cseppet sem alhatom,
Mindig rólad gondolkozom.

51.

Édös anyám édös teje . . .
Köserű a más könyere;
Köserű is, savanyu is,
Néha-néha siralmas is.

52.

Égből szállott dali madár
Dali tánczát járja;
Elől járja Dorkó biró
Gyöngyös dolománba,
Után járja szép asszonya
Fehér rokolyába.

53.

Egy ösvényen jártam hozzád,
Azt is elkertelte anyád;
Nem tövissel, se nem fával,
Csak a sok irigy szavával!

54.

Egy sem legény, ki nem nyalka,
Nem menyecske, ki nem csalfa,
Nem menyecske, ki nem csalfa,
Ki az urát meg nem csalja!

55.

Egyszer voltam az aradi tömlöczbe,
Vasat vertek a két gyenge kezemre,
Akkor jutott az Ur-Jézus eszembe,
Ha valaki gyűnne segítségemre!

56.

Ejhaj, szegfűszál,
De szépen kinyillottál!
Soha el ne hervadjál,
Bokrétának maradjál!

57.

Elmehetsz már a templomba,
Szép hired van a faluba!
Beülhetsz az első székbe
Rojtig sáros keszkenőbe!

58

Elmégy, babám, itt hagysz engem örökre,
Bús szivemen bánatot hagysz előre.
Ha elmégy is, el ne felejts,
Hűségemről megemlegess!

59.

Elmentedet nem kívánom,
Visszajöttöd holtig várom.
Ha visszajössz, visszavárlak,
Szivem közepibe zárlak.

60.

Én istenöm, add mögérnem:
Kit szeretek, add meg nekem!
Ha azt meg nem hagyod érnem,
E világban se hagyj élnem.

61.

Én istenem, minek is születtem,
Nyomoruság az egész életem.
Szeretek és boldogtalan vagyok:
Ezzel is csak még szegényebb vagyok.

62.

Én istenem, valahára
Viselj gondot az árvára,
Hogy ne jusson bujdosásra,
Egyik ajtóról a másra.

63.

Én is voltam, a mi voltam,
Virágok közt rózsza voltam,
De rossz kertészre akadtam,
Bánatomban elhervadtam.

64.

Én vagyok egy bús gerlicze,
Ki a párját elvesztette.
Egy vadgalamb elkergette,
Szerelmünket irigylette.

65.

Esik eső a fenyvesen,
Nem kapok én a nemesen,
Jó az isten, jót ad nekem,
Szolgalegény vesz el engem.

66.

Esik eső, bugyborékol,
Szól a kakas, kukorékol,
Hajjaha!
Most fujják az én marsomat,
El kell hagyni galambomat,
Hajjaha!

67.

Esik eső, nől a sár,
Szól a gilicze madár;
Nem szól az ám minden fán,
Csak a rózsám ablakán.

68.

Este, este, este akar lenni,
Szőke kis lány haza akar menni,
Haza menne, de nincs kísérője,
Istarázsán van a szeretője.

69.

Ez a kis lány de barna,
Ki van az inge varrva;
De nem maga varrta ki:
Masinával tűzte ki!

70.

Ez az a vörös bor, kinek neve Bánom,
Hej, sárba keverte sokszor a nadrágom,
Ez az a vörös bor, ki az embert rázza,
Ki a széles utcát összeléniázza!

71.

Ez az utca nem szűk, csak szoros,
Nem vagyok én részeg, csak boros.
Nem vagyok én részeg,
Csak a lépést cifrázom,
Ez már nékem régi szokásom!

72.

Fáj a kis lánynak a szive,
Mégfásult a szerelembe.
Mondaná is, de nem meri:
A szerelem-hideg leli.

73.

Fáj a kutyának a lába,
Megütötte a szalmába.
Ördög bujjék a lábába,
Mért nem huzza topánkába!

74.

Fáj a szívem, fáj éretted,
De te azt soha sem hitted;
Úgy gyógyítod meg szívemet,
Ha szívből szeretsz engemet!

75.

Fáj a szívem, sir a szemem,
Te éretted, drága kincsem.
Kő volna is, meghasadna,
Virág volna, elhervadna.

76.

Finom keze van a jegyzősegédnek,
De a zsebje mindig üres szegénynek.
Két zsemle a vacsorája,
Két deczi bor nincs hozzája!

77.

Fodros szoknya nem is harmatba való,
A kisasszony nem is gulásnak való!
«Fodros szoknyát kicserélem kurtáér’,
De a gulást nem adom ez világér’!»

78.

Fölfogadtam száz- meg százszor,
Nem fogok szeretni másszor,
De ha a szép leányt látom,
Meg nem állom fogadásom!

79.

Fordíts felém arczodat, arczodat,
Ne sajnáld a csókodat, csókodat!
Lám, én tőled nem sajnálom,
Ha száz kell, hát azt se bánom!

80.

Galicziát kísöpörték,
A szemetet kiöntötték,
A szemétből gomba termett,
A gombából — beczirker lett.

81.

Gólya szállott a házam tetejére,
Beöltözött a szívem feketébe,
Nem is öltözik az addig fehérbe,
Mig rózsám nem ölelem kedvemre.

82.

Gyere, rózsám, a mezőre,
Egészséges levegőre!
Hadd süssön a nap sugára,
Ott lesz buza — pogácsára.
Kössünk ketten egy kérébe,
Költözzünk egymás szívébe!

83.

Gyolcs az ingem, keményített az alja,
Nem vagyok én leányoknak az alja,
Sem az alja, sem az anyja nem vagyok,
Barna legény szeretője, az vagyok!

84.

Ha a csillag leesik, hej, elterül,
Ha a rózsám meglát engem, elkerül.
Ha elkerül, mit tehetek én róla?
Nem lehetek se tulipán, se rózsa.

85.

Ha az alsó malom mind aranyat járna,
Úgy se' kéne nekem a molnár leánya.
Lisztes a szoknyája, mocskos a bokája,
Azért nem kell nekem a molnár leánya!

86.

Ha bemegyek, ha bemegyek az útszéli csárdába,
Beleverem a bicskám a mestergerendába,
A ki legény, gyűjjön ide, húzza onnan ki!
Még az éjjel zsandárvérrel pingálom a nevem ki.

87.

Ha énnekem gyolcsom, kontyom volna,
Jókor reggel felöltöztem volna,
A piacra kísétáltam volna,
Magam ottan mutogattam volna!

88.

Ha érzed fogad fájását,
Járd körül az akasztófát,
Szakíts egy szálkát belőle,
Piszkáld meg a fogad véle!

89.

Hajlós bozogány —
Húzd rá te cigány!
Ha te huzod, én meg járom,
A rózsámat oda várom.

90.

Ha kicsiny is a legény,
Lehet azért vőlegény.
Széket tesznek alája,
Úgy mászik fel az ágyra.

91.

Halálmadár szállott a ház falára,
Meghal nálunk valaki nemsokára.
Én halok meg, hej, megöl a szerelem:
Kis-Szigeten a legszebb lányt szeretem.

92.

Hallod-e te, barna kis lány,
Hát a szoknyád fodros-e mán!
— Mit kérdezed, német kölyök,
Nincsen ahhoz semmi közöd!

93.

Ha még egyszer tizennyolcz éves lennék,
Tizenhárom éves leányt szeretnék,
Mert a melyik tizenhárman fejül van,
Mindegyiknek huszár szeretője van.

94.

Ha meghalok, meghagyom a rózsámnak:
Ne sirasson egyébkor mint vasárnap;
Ráér engem vasárnap is siratni,
A siromra sűrű könnyet hullatni.

95.

Harangoznak déli tizenkettőre —
Most viszik a babám az esküvőre.
Víg muzsika kihallik a cserjésig,
Fáj a szívem, fáj a megrepedésig!

96.

Hármat füttyentett a masina,
Föl kell ülnöm a gőzkocsira.
Nektek is padéi leányok
Sok jó egészséget kívánok!

97.

Hármat tojt már a fürjecske,
Fűrj, fűrj, rendembe,
Renden bokor, csipke vessző,
Ró-ró, reketye.
Sipittyom gyere be
Rózsám az ölembe,
Sipittyom gyere be
Rózsám az ölembe.

98.

Harminczhárom fodor van a szoknyámon,
Azt gondoltam: férjhez megyek a nyáron,
De már látom, nem mék férjhez a nyáron,
Hiába van a fodor a szoknyámon.

99.

Harminczhárom kocsi szalma
Rothadjon el az ágyadba!
Harminczhárom esztendeig
Lakjad az ágyad fenekit!

100.

Három alma, meg egy fél:
Kérettelek, nem jöttél,
Ha nem jöttél, ott vesztél,
Lányok anyjává lettél.
Ej, haj, nem bánom,
Nékem is lesz virágom,
Ej, haj.
Leszakasztom a nyáron!

101.

Három éle van a sásnak,
Szebb szeretőm van mint másnak.
Bárcsak ilyen szép ne volna,
Hogy irigyem egy se volna!

102.

Háromszor is elindultam, elmentem,
De hozzátok soha be nem mehettem :
A kapuba úgy elfogott valami —
Azt az érzést ki se lehet mondani !

103.

Három tallért kerestem,
Tornyos nyoszolyát vettem,
Majd meglássuk, estére
Ki ül az ágy szélére ?
Szóke-e, vagy a barna ?
Vagy a — szívem fájdalma ?

104.

Három vasárnapja negyedikre fordul
M'óta vigasztalást nem kaptam babámtul,
Jöjj el még estére, vigasztalj meg engem,
Szomorúságomba bátoríts meg engem !

105.

Ha szűröm lesz, aszondom :
Bizony megházasodom !
Ha szép feleségem lesz,
Bizony belé takarom,
Utczu belé, meg-meg belé,
Bizony belé takarom !

106.

Házad előtt nem járok már,
Ajtódat se zörgetem már ;
Legyél másnál oly keserves
Mint én nálam voltál kedves !

107.

Hat mázsa buzogány,
Huzd rá te cigány !
Van még a zsebembe annyi :
Birok a dádénak adni !

108.

Hej, dunna, dunna, dunna!
Kimaradtunk alóla.
Lesz még olyan éjszaka,
Megpihenünk alatta.

109.

Hej, hogyha én asszony leszek,
Kerek ujju szoknyát veszek,
Kerek leszek mint a retek,
Nem mondom meg, kit szeretek.

110.

Hej, huj, haj,
Letörött a galy
Felmásztam a fára az almáért,
Nem adnám az anyját a lányáért!

111.

Hej, rózsza, rózsza, piros vagy,
Hajnali csillag, fényes vagy,
Te pedig, rózsám, enyim vagy,
Te pedig, rózsám, enyim vagy!

112.

Hires község Madaras,
Ott a leány hat garas.
Azon alul nem adják,
Inkább magnak meghagyják.

113.

Hires Szeged városának csak hirit hallottam,
De nem is hittem volna, hogy a földjét tapossam!
Tizenhárom esztendeje már mióta rab vagyok,
Tizenhárom fontos vasat már el is szaggatok!

114.

Hitvány legény vagy te, pajtás,
Hogy szeretőre nem találsz.
Lám, én csak úgy hévizálok,
Mégis ölöget talállok.

115.

Hörcsök bujjon a mentédbe,
Láttam, ki ült az öledbe!
— Akárki ült az ölembe,
Mégis te voltál eszembe!

116.

Huzd rá cigány, az angyalát!
Most járom az apád torát.
Ha nem ütöd czimbalmodat,
Majd ütöm én a hátadat!

117.

Huzd rá cigány azt a nótát,
A kit régen megtanultál!
Hadd ugorjak kettőt-hármat,
Szeretőmmel járok tánczot.

118.

Igyunk egyet, kedves testvér,
Míg a gőzös ide nem ér;
Ha a gőzös azt' ide ér:
Isten hozzád, kedves testvér!

119.

Inkább fekszem rózsám mellé
Mint az árva csalán mellé,
Mert az árva csalán megcsip,
De a rózsám fölmelegit.

120.

Irigyek, irigyek,
Átkozott csúf népek!
Mért irigyeltétek
Az én szeretőmet?!

121.

Istenem, országom, régi szabadságom,
Hol találom immár sok szép mulatságom?
Hogyha elgondolom egész életemet,
Betöltik a könyök mind a két szememet.

122.

Isten hozzád, édes eszem,
Már ma hasznodat nem veszem.
Kiöntlek ürge módjára,
Bornemiszák bosszujára.

123.

Isten hozzád kedves kis angyalom,
Mert már nekem el kell masiroznom!
Három zsandár hozott egy levelet:
Ferencz József hivatott engemet.

124.

Itt minálunk a lányok rózsabokron nyilnak,
Hej, egy kis szöszkét Virág Juliskának hívnak;
Láttam is szép személyét, hallottam szép hangját,
Talán meg is halok én, ha nekem nem adják.

125.

Izeg a vér, mozog is,
Ahol nem gondolnád is.
Hej, van nekem szép szeretőm
Ebben az utczában is!

126.

Jaj annak a fának,
Kit fejszével vágnak;
Jaj annak a lánynak,
Kit mindig gyaláznak.
Engemet is gyaláz
Egy semmirevaló,
Ássa ki a szemét
Két fekete holló!

127.

Jaj de fádom egy ümögbe,
Takarj rózsám a szűrődbe!
— A szűrőmnek nagy az ára,
Nem takarlak be hiába!

128.

Jaj istenem, rendelj szállást,
Mert meguntam a bujdosást,
Idegen földön a lakást,
Éjjel-nappal a sok sirást!

129.

János gazda, eladó a tanyája,
Hát a földje ki van-e már táblázva?
Selyem szoknyát visel a felesége,
Zsidónak termi a búzát a földje.

130.

Jobb a bor, jobb a bor
Jobb a pálinkánál;
A magyar menyecske
A német leánynál!

131.

Jobb a papné, mint a pap,
Mert a pap csak pirongat,
De a papné csókot ad,
Pogácsával tartogat.

132.

Jobb az isten minden papnál,
Teli erszény száz barátnál.
Gazdálkodj és imádkozz:
A konyhádra többet hoz.

133.

Jobb szerettem volna
Kossuth fényes kardját,
Mint a kit a német adott,
Panganétos puskát.

134.

Jól meggondold, rózsám, házasságod dolgát,
Hogy kivel kötöd be két szemed világát.
Mert nem tarka kendő, hogy megfordíthatnád,
S nem is kölcsönkenyér, hogy visszaadhatnád!

135.

Kapum előtt folyik csendes árok,
 Oda járnak fürödni a lányok.
 Édesanyám, kifogom a párom,
 Nem élem én búval a világom.

136.

Kerek szeme van a kukoriczának,
 Jaj, de álnok szive van a leánynak!
 Más ujjamra fordítom a gyűrűmet,
 Fölkeresem a régi szeretőmet.

137.

Két bőre van a czigánynak
 Mint a kordovány csizmának;
 Szép színe van a leánynak,
 Mint a püünkösdi rózsának.

138.

Két legényem, két bojtárom,
 Mégis rozsdás a bográcsom,
 De nem a sok lopott hustól,
 Hanem a nagy — lustaságtól.

139.

Két szeretőt megtartani nagy dolog,
 Attól félek mindkettőből kifogyok.
 Jobb lesz nekem, ha csak egyet szeretek,
 Annak, tudom, igazságot tehetek.

140.

Kicsiny vagyok én,
 Majd megnövök én,
 Mint a tüdő a fazékból,
 Kidagadok én!

141.

Kis kertemben rózsza nyílik,
 Barna rózsám hozzám illik.
 Mi haszna, ha hozzám illik,
 Ha nem lehet velem mindig!

142.

Kis koromba árvaságra jutottam,
Jaj de hamar más karjára maradtam!
Megtanultam, hogy kell tűrni, szenvedni,
Jaj, de nehéz e világba megélni!

143.

Kis menyecske, szép menyecske,
Mért nem jöttél tegnap este?
Ha az este jöttél volna
Egypár csókot kaptál volna.

144.

Kiszáradt a bodzafa. Hm!
Hol hálunk az éjszaka? Hm!
Ajtó mellett a padon, Hm!
A te gyenge karodon. Hm!
Vaj nálatok, vaj nálunk, Hm!
Hol jobb helyet találunk. Hm!

145.

Kiszáradt a vadalmafa,
Nem terem több alma rajta.
Kedves babám gyöngé karja
Nem ölel meg több hajnalba!

146.

Ki van a szekerem rudja,
Merre felé, isten tudja!
Vagy lefelé, vagy fölfelé,
Vagy a rózsám háza felé!

147.

Kizöldelt már a szegedi erdő,
Abba nyílt föl három nyírfa-vessző.
Három vesszőt hároman ültettük,
Ezt a kis lányt de sokan szerettük!

148.

Komám asszony, mért oly kényes?
A kend ura csak egy béres,
Lám az enyim csizmadia,
Lábamon a piros csizma!

149.

Korán reggel jókor fel kell öltözni.
A templomba esküvőre kell menni.
Jaj istenem, hogy keil vele esküdni.
Ha nem tudom tiszta szívből szeretni!

150.

Korcsmárosné, hallja kend,
Tíz liter bort hozzon kend!
Zsebembe van az ára —
Vágom az asztalára!

151.

Kossuth Lajos azt írta a levélbe:
Takarodjon el a német, fenébe,
Vigye el a strikkölt cipőt, fa kupát,
Vele együtt lapos szőrű kalapját!

152.

Körtefa, körtefa, gyöngyösi körtefa,
A szegény katona megpihen alatta,
Karddal szántja földjét, vérrel boronálja,
Mégis ő felségét igazán szolgálja.

155.

Leányom, leányom,
Diákot ne szeress,
Diákból kispap lesz,
Az téged el nem vesz!

154.

Loptam ökröt, loptam lovat,
Mégse csörgettem a vasat.
Most loptam egy pej szamarat,
Azért csörgetem a vasat.

155.

Magas a nyárfa teteje,
Sárgul, hervad a levele,
Én is olyan hervadt vagyok,
Hej, a szeretőm elhagyott!

156.

Magas hegyen van a mi házunk,
Tubarózsa nyílik minálunk;
Ha fehér kell, fehér, fehér is adok,
Ha piros kell, — magam itt vagyok!

157.

Magyar Pécskán, az alvégben, egy házba'
Szép menyecske buslakodik magába.
Vigasztalnám, de nem merem, nem merem,
Pedig majd megöl érte a szerelem!

158.

Már a nap is leáldozott az égről,
De a bánat nem mén le a szívemről;
Olyan bánat fekszik az én szívemen,
Három hajó nem vinné el a vizen.

159.

Már Aradon megfújják a trombitát,
Minden huszár nyergelje fel a lovát.
Nyergeld, huszár, nyergeld fel a lovadat,
Császár előtt mutogatod magadat!

160.

Már ha elmegy, édes rózsám, kívánom,
Hogy előtted a rét rózsává váljon,
A zöld fű is édes almát teremjen,
A te szived holtig el ne feledjen!

161.

Már minálunk kis kalapot viselnek,
A legények házasodni nem mernek,
Mert mind olyan a mostani menyecske:
Szép az ura, de még szebbet szeretne.

162.

Masiroznak a szentesi huszárok,
Édes anyám, én is közéjük állok,
Adnak lovat, adnak szénát, zabot is,
Piros barna kis lányt is!

163.

Meg akarnám én azt tudni:
El fog-e kend engem venni?
— Nem is kell azt emlegetni,
Soha sem lesz abból semmi!

164.

Még azt mondja az osztrák:
Nem lesz több Magyarország.
Hej, hazudik az osztrák:
Mindig lesz Magyarország!

165.

Még azt mondja nekem az édes anyám:
Kutya vérű, nem élsz te már igazán!
— Isten tudja, édes anyám, hogy élek,
Egy igazért két lopottat cserélek.

166.

Még azt mondják, hogy én korhely vagyok,
Éjjel-nappal a korcsmában lakok;
Ne hányja azt senki a szememre,
Ha iszok is, a magam pénzire!

167.

Megfogtam az eke szarvát,
Felszántottam kertem alját.
Ne teremjen földi-borzát,
Hanem csak mind bazsarózsát.

168.

Meghalok Csurgóért, de nem a váráért,
Hej, nem a váráért, csak egyik utczáért,
De nem az utczáért, csak egyik házáért,
Ebben növekedett barna galambomért!

169.

Megizenem a babámnak levélbe,
Hogy előttem senkit meg ne öleljen,
Mert nehéz azt igaz szívnek elnézni,
Mikor látja, kedvesét más öleli.

170.

Meg kell a buzának érni,
Mert minden nap új szél éri.
Meg kell szívemnek hasadni,
Mert mindennap új bú éri.

171.

Megzörgettem a galambom ablakát,
Éppen akkor vetette föl az ágát,
Éppen akkor vetette föl az ágát,
Rozmarinnal söprötte ki szobáját.

172.

Mért ragyog a sok csillag az égen?
Mért nyilik a sok virág a réten?
Miért dalol a sok madár az erdőn,
Ha nincs nekem igazszívű szeretőm?

173.

Mezitláb a cigánylegény,
Ugy didereg, fázik szegény!
Majd kizöldül fa levele
Betakarózhatik vele!

174.

Mikor a világra jöttem,
Nem törődött senki vélem.
Bölcsőm volt a zöld mező,
Keresztelőm az eső.

175.

Mikor megyek az oltárhoz esküdni,
Egyik könnyem a másikat ott éri.
Jaj, istenem, hogy lehet itt esküdni,
Soh'se tudom tiszta szívből szeretni!

176.

Mind azt mondja ez a kis lány: vegyem el,
Azt sem kérdi, hogy én mivel tartom el.
Eltartom én tisztabúza kenyérrel,
Hej! a piros rózsa gyenge levelével.

177.

Mind azt mondják: legyen páva,
A rózsámnak legyen párja.
A tavaszon páva leszek,
A rózsámnak párja leszek.

178.

Mindennek azt kommandálom;
Gyászvirágot ne gyomláljon.
Mert én egyszer azt gyomláltam,
A rózsámtól meg is váltam.

179.

Minek van énreám másnak gondja?
Én nem nézem, ki a más galambja!
Mért járnak az enyém után mások?
Másé után én sohasem járok!

180.

Mink vagyunk a rózsák,
Mink szeretjük egymást,
Szép, piros hajnalban
Megcsókoljuk egymást!

181.

Nagy árnyéka van a fának,
Nagy hire van a szép lánynak.
Ugy folyik annak a hire,
Mint Dunába Garam vize.

182.

Nagy az én rózsám ereje,
Kilencz pandur sem bír vele,
De ha az én szavam hallja,
Sirva borul az asztalra.

183.

Ne busuljon komámasszony,
Csak az isten rozstot adjon!
Addig iszunk, míg egy ló lesz,
Azután a lúg is jó lesz.

184.

Négy ökröt adtam egy lóért,
Negyven tallért egy patkóért,
Csókot adtam egy szép lányért,
El nem hagynám a viláért!

185.

Ne kapj olyan nagyon
A német hadnagyon,
Buggyója vagyon,
Menyő csapja agyon!

186.

Ne készíts nagy palotákat jóbarátid számára
Kik borodra beköszöntnek, ott hagynak elfogytára.
Egy kis lóczára mind ráfér, ki igaz barátod
S utoljára magad maradsz azon is, meglátod!

187.

Nem bánom én, ha rám szakad is az ég,
Ugyis mindig krumpli-leves az ebéd.
Krumpli-leves, mellé meg-meg semmi más,
Vacsorára elég lesz egy — sohajtás!

188.

Nem forog a szent-iványi szítás malom,
Még én meg nem igazgatom;
Szomorú a kis galambom,
Még én még nem vigasztalom.

189.

Nem kell hinni a mostani leánynak
Két színe van mint a jeges almának.
Mer' a leány olyan mint a jeges fa,
Rásüt a nap, leolvad a jég róla.

190.

Nem kell nekem ez a csárdás szerető,
Van már nekem, adott a jó Teremtő.
Szép is, jó is, szeret engem kedvemre,
Nem vet ez majd annyit az én szememre.

191.

Nem messze van, nem messze van karácsony,
Ez a kis lány, ez a kis lány menyasszony.
Én leszek a, én leszek a vőfélye,
Hej de nem a, de nem a vőlegénye!

192.

Nem szeretlek másért :
Két piros orczáért,
Szemed járásáért,
Szád mosolygásáért.

193

Ne töccsetek, ne töccsetek,
Nem iszom,
Hisz lássátok, hogy a fejem
Sem birom.
Nem is iszom, hogy én a bort
Szeretem,
Azért iszom, mert rávisz a
Szerelem.

194.

Nincsen nagyobb gyöttelelem,
Mint a titkos szerelem.
Mert a ki azt próbálja
Nincsen boldog órája.

195.

Nincsen olyan keserűség,
Mint a kikapó feleség.
Nincsen olyan szomorúság,
Mint az egyedül-valóság!

196.

Nincsen pénzem, van erszényem,
Jó bort ihatnám.
Nincsen lovam, van kantárom,
Lovagolhatnám.
Ej, haj! nincs szeretőm,
Házasodhatnám.

197.

Nincs jobb étel a turóslepénynél,
Nincs szebb legény a kovácslegénynél;
Úgy is illik reá a csók,
Mint a szegeletbe a pók.

198.

Nincs már nekem szeretőm,
Csak egy veres kiszkenőm!
Gondolom a szeretőm . . .
Csókolom a kiszkenőm.

199.

Nincs szebb virág a leánynál,
De szomorúbb sincsen annál,
Mert nem tudja, ki veszi el,
Kivel veri meg az isten.

200.

Nincs szebb virág mint a fehér liliom,
Nincs szebb leány, mint az én kis galambon.
Nem is adnám egész világ kincséért,
A tengernek valamennyi gyöngyéért!

201.

Oh de esik, oh de borul,
Oh de fádom bal oldalrul!
Oh de fázik az a karom,
Kivel rózsámat takarom!

202.

Oh de parányi kis csupor,
De parányi tűznél felforr!
Hej elmulik nagy hirtelen
Ez a parányi szerelem!

203.

Oh, hogy fülemile-
Madár nem lehetek!
Kis kertedbe, rózsám,
Fészket nem verhetek!

204.

Oh te szegény denevér,
Se nem madár, se' egér,
Az unitárus legény
Se' pogány, se keresztény.

205.

Olyan szeretőm van nékem,
Hazáig elkísér engem;
Kétszer jön fel a holdvilág
Mikor magától elbocsát.

206.

Orosházi alé alatt,
Három kis lány rózsát arat,
Rózsát arat bokrétának,
Szeretőt keres magának.

207.

Pástyi Őrzse háza vége leszakadt.
Tuzok Jóska egy darabbal elszaladt.
Ne bántsa kend, édes anyám, hadd vigye,
Utoljára ugysis a' lesz a veje!

208.

Piros alma pirosodjál,
Kis legény, ne házassodjál!
Gyöngé vagy a házasságra,
Az viszen a más világra!

209.

Pokol kapujába egy nagy cserfa vala,
Annak minden ágán egy-egy varga vala,
A szél megzúdula, a fa meglódula,
Arról a sok varga mind pokolra hulla.

210.

Réten, réten, réten jártam az este,
A vadludat megfogtam a fészkeibe,
Körül van a fészke rakva libával,
Mint a szívem a nagy szomorúsággal.

211.

Ritka rendet vágtam,
Sűrű boglyát raktam.
Minden boglya alatt
Egy pár csókot kaptam.

212.

Rózsám tegnap megkérgetett,
Édes anyám nem engedett.
Mert nincs rózsámnak egyebe,
Csak a szive s két tenyere!

213.

Sajó vize zavarodik,
A galambom házasodik.
Ki elcsalta, éljen vele,
De ne legyen boldog vele!

214.

Sárga csikó, csengő rajta,
Menyasszonyért megyünk rajta,
Megállunk majd egy utczába,
A galambom udvarába!

215.

Sárga csikóm rézpatkója —
Jegyet váltunk húshagyóra.
Jegybe adom a szívemet,
Te meg nekem a tiedet!

216.

Sárga dinnye, görög dinnye, csipkefa,
A kit adtam, a gyűrűmet, add vissza.
Tudom szived álnokságát,
Hozzám való hamisságát!

217.

Sárga virág fekete közepe,
Jaj de gyászos a rózsám élete!
Hogyne volna gyászos az élete:
Mindörökké katona a neve.

218.

Sötét az ég, még csak csillag sem ragyog,
Én istenem, jaj de árva is vagyok!
Árva vagyok, elhagyott a szeretőm,
Bár magához venne a jó Teremtőm!

219.

Sül a liba, sül a kalács,
Papot illet a szentírás,
Urat, urfit a sétálás,
Szegény legényt a vándorlás.

220.

Szabad madár vagy te rózsám,
Mégis ritkán jössz el hozzám.
Ha én olyan szabad volnék:
Éjjel, nappal nálad volnék!

221.

Szánt az eke, szépen pereg a járma,
Jártam hozzád tizenhárom határra.
Tapodtam már én a sarat eleget,
Még sem szánt meg szíved, lelked engemet.

222.

Száraz ágon nincsen levél,
Tisza szélén nincsen legény;
Mind elvitték katonának,
Kit huszárnak, kit bakának.

223.

Száraz ágra ráfutott a fityfene,
Irigyemből ötöt-hatot megenne,
Irigyemből ötöt-hatot megenne,
Akkor nekem több irigyem nem lenne!

224.

Száraz fából könnyű hidat csinálni.
Aj be bajos jó szeretőt találni.
Száraz fahid megbírja a szekeret.
Szőke kis lány csal meg legényt eleget.

225.

Száraz paszuly, száraz paszuly az ágy alatt,
Hej, de réges, réges-régen nem láttalak!
Ha nem látlak vasárnapig,
Megszakad a szívem addig.

226.

Szeged felől beborult az ég alja,
Ez a kis lány a babáját siratja.
Ne sirj, kis lány, ne bánkódjál babádon.
Hisz a madár sem hál mindig egy ágon.

227.

Szentes felől jön egy szeles felhő,
Szaladj kis lány, mert megver az eső.
De te, rózsám, ne szaladj előle,
Itt a subám, betakarlak véle.

228.

Szentgerlicze: szekercze,
Harasztkerék a nyele.
Azon alól Madaras,
Ott a leány hat garas.
Azon alul nem adják,
Inkább magnak meghagyják.

229.

Szép a csillag, homályos a holdvilág,
Jó annak, ki becsületjére vigyáz.
Én a tavaly nem vigyáztam reája,
Beleestem a nagy világ szájába.

230.

Szép a huszár, ha felül a lovára,
Ha letekint a bal kesej lábára,
Kesej lába, csillagos a homlokja,
A babája a kapuba siratja.

231.

Szép állat az őz a gyors futásban,
De még szebb a lány a magyar tánczban;
Ha magához kapja párja,
Mint a szellő csak úgy járja.

232.

Szép a szép ló, ha szépen felnyergelik,
Szép a rózsám, ha szépen felöltözik.
Ha végigmegy az udvaron előttem,
A lélek is csakúgy röpköd belőlem!

233.

Szép a virágos fa
Május hónapjába,
Ezerszer szebb a lány
Jegyesi korába!

234.

Szép az alma az ágtetőn,
De százszor szebb a szeretőm,
Fehér orczája, mint a hó,
Holdvilágnál csókolni jó.

235.

Szépen szól a hegedű,
Mert az üres belülről;
Szép a leány kívülről,
Ezermester belülről.

236.

Szeretem a madárkát,
De még inkább a lánykát.
Mert a madár elrepül,
A kis leány mellém ül.

237.

Szeretõmnek szerettelek,
De férjemül nem szeretlek,
De férjemül nem szeretlek,
Mert nagyon megõsmertelek.

238.

Szomoru a kis furulyám nótája,
Enyém volt a falu legszebb leánya;
Addig-addig ölelgettem,
Csókolgattam, szerettem,
Amig egyszer a másé lett —
No, de sebj! én is másat kerestem!

239.

Szomorúan fujdogál az őszi szél,
Árvább vagyok, mint a hulló falevél;
Megsiratja, megsiratja
Őszi szél a levelet,
Senki az én hervadozó szívemet.

240.

Szomoru fûz hullatja levelét,
Barna kis lány siratja kedvesét;
Olyan árva, mint a madár az ágon,
Kedvesének meg nem bocsát
Sem ezen, sem a másvilágon.

241.

Tán azt hiszed, mákvirág,
Belõled áll a világ?
Van náladnál szebb virág
Abból sem áll a világ!

242.

Tedd le, rózsám, a szűrödet,
Hadd ugorjam veled egyet.
— Nem teszem le a szűrömet,
Ugyis ugrom veled egyet!

243.

Térden állva mennék,
Galambom, Rómába,
Csak veled lehetnék
Egy fertály órára!

244.

Tiltnak rózsám, tiltnak tőled,
Titkon se beszéljek veled.
Mentől jobban tiltnak tőled,
Annál jobban szólok veled!

245.

Tiszán innen, Tiszán túl,
Nem félek én a lánytúl,
Belenézek szemébe:
Belelátok szívébe!

246.

Tisza szélén egy nagy nyárfa tövibe
Barna leány ül a legény ölibe.
Legény nézi folyó vize nagy habját,
Leány nézi a ragyogós csillagját.

247.

Tiszta buza virágjában elfagyott,
Szeretóm, a falu gyöngye, elhagyott;
Soh'se hiszem, hogy a buza elfagyjon,
Szeretóm, a falu gyöngye, elhagyjon!

248.

Tiszta lisztből sütik a lágy kenyeret,
Hej, csak az fáj, hogy a babám nem szeret!
Ha nem szeret, válaszszon mást magának,
Nem tudok én könnyörögni a lánynak.

249.

Tudtam én azt, tudom is,
Hogy a leány mind hamis.
Ej, mikor imádkozik is,
Legényt kíván akkor is.

250.

Túl a Dunán, nem messze,
Tarka szoknyás menyecske.
Ugy szerette az urát,
Hogy kirugta két fogát.

251.

Túl a vizen Nemestőke,
Szebb a barna, mint a szőke,
A barnától vámot kérnek,
A szőkére rá se néznek.

252.

Tulsó soron megy egy legény
Még a lépése is kevély;
Olyan csárdás a kalapja,
Még a nap is megáll rajta!

253.

Úgy mulatok, úgy vigadok,
Mutatom, hogy boldog vagyok.
Mintha nem fájna semmisem,
Pedig akkor sír a lelkem.

254.

Uj-Aradon ég a világ egy házba,
Barna kis lány hajladozik magába.
Barna kis lány, ne hajladozz, gyere ki,
Régen vár már a szeretőd ide ki!

255.

Ujvároson van egy rongyos csárda,
Ottann iszik egy legény bujába.
Igyál pajtás, igyál utoljára,
Holnap visznek nagy Itáliába!

256.

Valamennyi fehér szőlő mind bajor,
 Valamennyi barna legény mind lator.
 Veszett volna abba kevély anyjába!
 De sok kis lányt megcsalt gyöngé korába.

257.

Van komának ifju neje,
 De megromlott agyveleje,
 Sokat füstöl a pipája,
 De többet a koponyája.

258.

Van már kis szék, csak lába kék,
 Van már gyerek, csak apja kék,
 Mama is van, koma is van,
 Apja egy sincs, pedig sok van.

259.

Van nekem egy imádságos kis könyvem,
 Ha benézek, mint a zápor, hull könnyem;
 Kis könyvembe csak az vagyon beírva:
 Érted megyek kedves rózsám, a sírba.

260.

Vásárhelyi kerek pusztá,
 De sok híres betyár lakta!
 Én is laktam kis ideig:
 Harminczhárom esztendeig!

261.

Vége Vig Andrásnak,
 Most neki sirt ásnak,
 Ma ásnak Andrásnak,
 Holnap ásnak másnak.

262.

Végigmegyek a temetőn,
 Eszembe jut a szeretőm,
 De mihaszna jut eszembe,
 Mikor már el van temetve!

263.

Végy el engem, kincsem,
Kész a kilencz ingem, —
Ujja hías, válla likas,
Egy csepp alja sincsen!

264.

Vén banya, száraz tuskó,
Vesd a kemenczébe, —
Szép menyecske, piros alma,
Fordulj az ölembe!

265.

Virágos kert közepibe
Énekel a fülemile.
Fülemile mind azt fujja:
Valamennyi legény csalfa.

266.

Vizet iszom, mikor kedvem tartja,
Azt is csak úgy, ha édesem adja,
Azt is csak úgy, ha szájából adja,
Mint a galamb, ha társát itatja.

267.

Volt szeretőm, volt szeretőm tizenhárom,
Tíz elhagyott, tíz elhagyott maradt három.
Kettő megcsalt, maradt csak egy:
Azt az egyet, azt az egyet én csalom meg!

268.

Vörös korsó, égett bor,
Kályhába bujt a rektor.
— Jöjjön ki, rektor uram,
Nincs már itthon az uram!

269.

Zavaros a Duna, nincs tisztogatója,
Szomorú a szívem, nincs vigasztalója;
Zavaros Dunának lesz tisztogatója,
Szomorú szívemnek lesz vigasztalója.

270.

Zavaros a Nyárád vize,
Szóke kis lány fürdik benne,
Én is megfürdöttem benne,
Reám ragadt a szerelme.

271.

Zöld leveles diófa,
Rám borul az árnyéka.
Hej, haj, ha lehull a levele,
Koporsó lesz belőle.

272.

Zöld vetés közt keskeny az ut, —
Én csak akkor kapok, ha jut,
Akkor kapok csókot lánytól,
Ha más elveri magától!

VIII.

ISMERT SZERZŐKTŐL.

1.

Adsza rózsám a kezedet,	Ide adtad a kezedet,
Hadd fordulok veled egyet!	Add ide hát a szivedet!
Egyet, kettőt, hármat,	A szivedet, édes, —
Aztán adlak másnak,	El sem is eresztlek,
Aztán adlak másnak,	El sem is eresztlek,
Csak azután másnak!	Soha, soha, édes!

Székelly József.

2.

A faluban utczahosszat
Muzsikáltatom magamat;
Tele palaczk a kezembe',
Tánczolok, mint veszett fene.

Huzd rá czigány, siralmasan,
Hogy magamat kisirhassam,
De majd ott az ablak alatt
Huzzatok valami vigat.

Ott lakik az én csillagom,
Az én bujdosó csillagom,
A ki tőlem elbujdosott,
S világát mással éli most.

Hejh czigányok, itt az ablak:
Most a legeslegvigabbat!
Ne lássa az a csalfa lány,
Hogy busulok csalfaságán.

Petőfi.

3.

A Marosra ne járj velem,
Mert az merő veszedelem,
— Eszemadta, barna fattya! —
Meredek a partja,
Csak a moha tartja,
Ravasz az, mint a szerelem.

Ne vigy engem az erdőre,
Se tarlóra, se mezőre,
— Eszemadta, barna fattya! —
Tövises a lábnyom,
Megszurom a lábom,
Hogy' megyek majd esketőre?

Ne vigy engem a tanyára,
Ki vigyáz ott a kutyára,
— Eszemadta, barna fattya! —
Hamis a kutyátok,
Soh'se tagadjátok,
Foga van a rokolyára.

Ne vigy engem a templomba
Ha legény vagy egyre, nyomba,
— Eszemadta, barna fattya! —
Minek ez a párta?
Idejét lejárta,
Mit fityeg hát itt potomba?

Állj velem a pap elébe,
Hű szivet viszek cserébe
— Eszemadta, barna fattya! —
Kezed a kezembe,
Magad az ölembe;
Verd a vasat hevenyébe!

4.

Arokháton három bokor,
Rózsa, csipke, kökénybokor,
El-elnézem mind a hármat,
Bennök látom szép babámat.

Rózsa a babám orczája,
Csipkebogyó piros szája,
És a szeme hamvas kökény,
Mind a hármat szeretem én.

Czuczor Gergely.

5.

Árvalányhaj a süvegem bokkrétája,
Árva leány a szerelmem violája;
Azt magamnak kinn a pusztán szakasztottam,
Ezt magamnak a faluban választottam.

Gyönyörű kis szőke leány a kedvesem,
De hogy jó lesz, abban sem kételkedhetem,
A kék virág tiszta buza között terem,
Mátkámnak is kék virág van a szemiben.

Petőfi.

6.

A szerelem, a szerelem,
A szerelem sötét verem;
Bele estem, benne vagyok,
Nem láthatok, nem hallhatok.

Órizem az apám nyáját,
De nem hallom a kolompját;
Rá-rámegy a zöld vetésre,
Én csak későn veszem észre.

Tele rakta édes anyám
Eleséggel a tarisznyám:
Elvesztettem szerencsésen,
Lesz módom a böjtölésben.

Édes apám, édes anyám,
Ne bizzatok most semmit rám;
Nézzétek el, ha hibázok,
Tudom is én mit csinállok!

Petőfi.

7.

A virágnak megtiltani nem lehet,
Hogy ne nyiljék, ha jön a szép kikelet.
Kikelet a lány, virág a szerelem,
Kikeletre virítani kénytelen.

Kedves babám megláttalak, szeretlek!
Szeretője lettem én szép lelkednek; —
Szép lelkednek, mely mosolyog szeliden
Szemeidnek bűvös bájos tükrében.

Titkos kérdés keletkezik szivemben:
Mást szeretsz-e gyöngyvirágom vagy engem?
Egymást üzi bennem e két gondolat,
Mint ősszel a felhő a napsugarat.

Jaj ha tudnám, hogy másnak vár csókjára
Tündér arczod tejben uszó rózsája:
Bujdosója lennék a nagy világnak,
Vagy od'adnám magamat a halálnak.

Ragyogj reám boldogságom csillaga!
Hogy ne legyen életem bús éjszaka;
Szeress engem, szivem gyöngye, ha lehet,
Hogy az isten áldja meg a lelkedet.

Petőfi.

8.

Az alföldön halászlegény vagyok én,
Tisza partján kis kunyhóba lakom én,
Jőjj be hozzám, szelid lányka, pihenni,
Öreg anyám majd gondodat viseli.

Sötét felhők tornyosulnak az égen,
 Hull a zápor az alföldi térségen;
 Barna kis lány, selyem kendőd megázik,
 Gyöngye vállad, hószin nyakad megfázik.

Széttoszlanak már a sűrű fellegek,
 Isten hozzád, kedves legény, én megyek.
 Élj boldogul, a jó isten áldjon meg,
 Olykor-olykor rólam is emlékezz meg.

Bernáth Gáspár.

9.

Azt gondoltam, virág van,
 Virág van az ablakban,
 Pedig hát egy leány ül,
 Leány ül az ablakban.
 Virág volna, kalapomhoz szeretném,
 De ha leány, a szívemre ölelném.

Szőke kis lány mit forgat,
 Mit forgat az eszébe?
 Fehérvári tükröt tart,
 Tükröt tart a kezébe.
 Szőke kis lány, sose nézz a tükörbe,
 Inkább nézzél szerelmes két szemembe!

Gárdonyi Géza.

10.

Azt se tudom, mit csinállok,
 Ugy meguntam a világot;
 A világon senkim sincsen énnekem,
 Dehogyan ér egy fakovát az életem.

Be-beülök a kocsmába,
 Lekönyöklök asztalára.
 Iszom, iszom, míg pityókás nem vagyok,
 Pityókásan aztán haza ballagok.

Szomorú a házam tája,
Nincsen, a ki jöttöm várja,
Nem vár reám se vetett ágy, se asszony,
Keservemben mint a bunda úgy alszom.

Szabó Endre.

11.

Balatonon jár a hajó,
A lány menyecskének való.
Szerelem az evezője,
Fejkötő a kikötője.

Szomjas a part, ha nincs árja,
Mit ér a szív, ha nincs párja?
Hejje, hujja lakodalom,
Magam is megházasodom!

Szelestey László.

12.

Békót tettem kesely lovam lábára,
Mért nem hallgat a gazdája szavára;
Békóba tett engem is a szerelem,
Az alföldön a legszebb lányt szeretem.

Volt egy csikóm, ha magam rá vetettem:
Száz mértföldre maradt a szél megettem;
Debreczeni szabadságon eladtam,
Áldomáskor csakhogy meg nem sirattam.

De nem bánom, a rózsámnál az ára,
Neki adtam kendőre, pántlikára;
Ne zsugorgasd azt a bankót, jó lélek!
Ad az isten még többet is, ha élek!

Tompa Mihály.

13.

Boldog éjjel együtt vagyok rózsámmal.
A kis kertben mulatozunk egymással;
Csendesség van, csak az ebek csaholnak,
Fenn az égen
Tündérszépen
Ragyog a hold, a csillag.

Nem jó csillag lett volna én belőlem :
 Tudja Isten, nem maradnék az égen ;
 Nem kellene énnekem a mennyország,
 Lejárnék én
 Minden estén,
 Kedves rózsám, tehozzád !

Petőfi.

14.

Búza közé száll a dalos pacsirta,
 Hogy ha magát már odafenn kisirta,
 S búzavirág, búzakalász árnyába'
 Reáakad megsíratott párjára.

Én is szállok . . . a lelkelem száll dalolva ;
 De leszállni nem szállhatok sehova,
 Nem fogad be, hova szállnom kellene :
 Búzavirág-szemű kis lány kebele !

Tóth Kálmán.

15.

Csillagos az ég, szép csillagos,
 Rózsafa levele harmatos :
 Könnyemtől harmatos levele,
 Éretted, éretted hulla le !

Csillagos az ég, szép csillagos,
 A szellő fuvalma bánatos :
 A szellő fuvalma sohajom,
 Éretted, éretted, angyalom !

Gyulai Pál.

16.

Czifra beszéd, hegedűszó
 Csak fülnek, nem szájnak való ;
 De ha szőlő gerezd levit
 Iszom, vidám kedvre hevit.
 Híjhaj, ígyunk rája,
 Úgyis elnyel a sir szája :
 Ott lesz zajos éltünk
 Csöndes hazája !

Tót iszik most Szakolczában,
Nem így volt ez hajdanában;
Hanem mondák: tölts ide is,
Fürödjék meg a bajsom is.
Hejhaj, igyunk rája! stb.

Hiszed, hogy van jóbarátod?
Az ember csak álnok, látod;
Szemben veled mézes-mázos,
Pedig bűnös mint a vámos.
Hejhaj, igyunk rája! stb.

Ez a bortól undoroszik,
Az, mint szapusajtár, iszik;
Az nem okos, ez nem józan,
Itt is, ott is nagy hiba van.
Hejhaj, igyunk rája! stb.

Töltsd ide még, áldjon az ég,
Legyen kedved vidám mindég;
Ne hallgassunk szíre-szóra,
Száz esztendő csak egy óra.
Hejhaj, igyunk rája! stb.

Tartson Isten téged, minket,
Tartsa meg szép vendéginket;
Tartsa meg a magyarokat,
De nem ám a czudarokat!
Hejhaj, igyunk rája,
Úgyis elnyel a sir szája;
Ott lesz zajos éltünk
Csöndes hazája! *Pázmándi Horvát Endre.*

17.

Debreczenbe diszlik egy szép rózsafa,
Illatozó piros rózsza van rajta;
Mit ér nekem a fa piros rózsája,
Ha semmikép nem férhetek hozzája.

Messziről a postalegény sípja szól,
Tán aranyos levelet hoz rózsámtól?
Mit ér nekem, mit én rózsám levele,
Ha maga is az angyal nem jön vele!

Losonczy László.

18.

Elesett a Rigó lovam patkója,
Jeges az út, majd kicsúszik alóla;
Fölveretem orosházi kovácsnál, —
Ej no! hiszen több is vezett Mohácsnál!

Volt nekem egy rigó-szörü paripám,
Eladatta a szegedi kapitány;
Ott sem voltam az áldomás-ivásnál, —
Ej no! hiszen több is vezett Mohácsnál!

Volt nekem egy fehér házam, leégett,
A telekem, azt se tudom, kié lett,
Be van írva vásárhelyi tanácsnál, —
Ej no! hiszen több is vezett Mohácsnál!

Volt szeretőm, esztendeig sirattam,
Ez nekem a mindennapi halottam,
Most is megvan az a gonosz, de másnál —
Ej no! hiszen több is vezett Mohácsnál!

Arany János.

19

Eltörött a hegedűm,
Nem akar szólani,
Rózsí, Rózsí, mi bajod?
Mért nem akarsz szólni?
A hegedűt majd megreperálom,
Szólalj meg hát rubintos virágom!

Hozok mosdó vizet is
Gyöngypatak vizéből,
Pirosítót pediglen
Rózsa leveléből;
Te leszel a legszebb e világon —
Szólalj meg hát rubintos virágom!

Dankó Pista.

20.

Emeld reám, kedves rózsám, ha szeretsz,
 Gyönyörű szép nefelejcs-kék szemedet!
 Szép nefelejcs, patak partján viruló . . .
 Hej, patak az én lelkem is, zokogó.

A te szived, a te szived tenger-ár,
 Fenekéig száll lelkem, e gyöngybuvár;
 Keres, keres igazgyöngyöt mélyiben:
 Ottan ragyog a legtisztább szerelem.

Thaly Kálmán.

21.

Estve jött a parancsolat
 Violaszin pecsét alatt;
 Egy szép tavaszi éjtszakán
 Zörgettek Jancsim ablakán.

Épen akkor vált el tőlem,
 Vigan álmodott felőlem,
 Kedvére pihent ágyában,
 Engem ölelvén álmában.

Mikor bus trombitaszóra
 Ülni kellett mindjárt lóra,
 Elindulván a törökre;
 Jaj, talán elvált örökre!

Sirva mentem kvártélyáig,
 S onnan a kertek aljáig.
 Indult nyelvem bus nótára
 Árva gerlicze módjára.

Csákóját könnyel öntöztem,
 Gyászpántlikám rákötöztem;
 Tíz rózsát hinték lovára,
 Száz annyi csókot magára.

A lelkem is sirt belőlem,
 Mikor bucsut veve tőlem.
 «Isten hozzád!» többet nem szólt,
 Nyakamba borult s megcsókolt. *Csokonai.*

22.

Ez a világ a milyen nagy,
 Te, galambom, oly kicsiny vagy;
 De ha téged birhatnálak,
 A világért nem adnálak!

Te vagy a nap, én az éjjel,
 Teljes teli sötétséggel:
 Ha szívünk összeolvadna,
 Ránk be szép hajnal hasadna!

Ne nézz reám, süsd le szemed —
 Elégeti a lelkemet!
 De hisz úgy sem szeretsz engem,
 Égjen el hát árva lelkem! *Petőfi.*

23.

Ez az én szeretóm,	Ez az én szeretóm,
Ez a piczi barna,	Ez a piczi szőke,
Olyan az orczája	A Bakonyba termett
Mint a piros alma,	Piczi piros körte.
Piczi piros alma	Piczi piros körte
Terem minden sorba,	Terem minden kertben,
De barna kis leány	De szőke kis leány
Nem minden bokorba.	Nem minden berekben.

Szelestey László.

24.

Fürdik a holdvilág az ég tengerében,
 Méláz a haramja erdő közelében;
 Sűrű a fűvön az éj harmatozása,
 De sűrűbb két szeme könnyének hullása.

Baltája nyelére támaszkodva mondja:
 Mért vetettem fejem tilalmas dolgokra?
 Édes anyám, mindig javamat akartad,
 Édes anyám, mért nem fogadtam szavadat?

Elhagytam házadat, földönfutó lettem,
 Rablók, fosztogatók közé keveredtem.
 Most is köztük élek magam szégyenére,
 Ártatlan utasok nagy veszedelmére.

Elmennék én haza, itt hagynám ezeket,
 Örömet itt hagynám, de most már nem lehet.
 Édes anyám meghalt, — kis házunk azóta
 Régen összeroskadt, s áll az akasztófa!

Petőfi.

25.

Fütyöl a szél, az idő már őszre jár,
 Szebb hazába megy vigadni a madár;
 Én is mennék, de mi haszna, ha velem
 Akárhová eljön a bű, szerelem.

Széthullott az árvalányhaj, elveszett...
 Bánatfelhők borítják be az eget:
 Nagy sirásuk meglátszik az ugaron;
 Én is szétdúlt nyugodalmam siratom.

Azt kérdezi az a kedves kis leány:
 Mért fáj szivem, mért vagyok oly halavány?
 Az fáj az én bus szivemnek oly nagyon?
 Mért nem tudja az a kis lány, mi bajom!

Tóth Kálmán.

26.

Gyászba borult az életem te miattad,
 Mert a szived, csalfa leány, másnak adtad,
 Ha meghalok, ne borulj a koporsómra,
 Megtört szivem még a sirban is sajogna.

Nem kívánom, hogy felrójja az Uristen
 Azt a sok kínt, a mit érted átszenvedtem.
 Majd ha egykor a búbánat elér téged,
 Akkor tudod, hogy mi voltam én tenéked.

Szentirmay Elemér.

27.

Gyöngé violának
 Letörött az ága,
 Az én bánatomnak
 Nincs vigasztalása.
 Suhog a szél Késmárk felett,
 Édes rózsám, isten veled!

Nagy Bercsényi Miklós
 Sirdogál magába',
 Elfogyott szegénynek
 Minden katonája.
 Suhog a szél Késmárk felett,
 Édes hazám, isten veled!

Endrődi Sándor.

28.

Ha én király volnék,	De király nem vagyok,
Édes galambocskám,	És így arany helyett
Gyönyörű termeted	Ölő karomba
Aranyba foglalnám.	Foglalom termeted.

Hideg is az arany,
 Rosz foglaló lenne;
 Meleg az én karom,
 Jobb is neked benne.

Jakab Ödön.

29.

Hajnalodik, harmatozik.
 Az a kis lány álmodozik.
 Piros ajka csókot nevet,
 Hej, de hamis álma lehet!

Hamis álom leány-dolog,
Szive olyan furcsán dobog.
Hogyha már az álma ilyen,
Hát a valósága milyen?

Piros ajku kis galambom,
Soh'se busulj a bajodon!
Hiszen mi is, legényfajták,
Igy vagyunk az istenadták.

Czuczor Gergely.

30.

Három a táncz! három a táncz!
Mindig az volt Pest-Budán.
Jaj, be szépen, gyönyörűen
Járja ez a kis leány!
Mint a rózsát, ha a szellő lengeti,
Tánczra termett kis lábait ugy szedi.

Tél az idő, zug a vihar,
Hordja a szél a havat.
Elröpitik ezt a kedves
Kicsi leányt maholnap.
Ha röpitik, nem volna baj magába,
Csak ne fájna annyi sziv majd utána!

Vecsey Sándor.

31.

Hej, iharfa, juharfa —	Patyolating, jegykendő,
Patyolating, kivarrva;	Mulik az ó-esztendő,
Tudod, pajtás, ki varrta?	Karácsonban hirdetnek,
Az a kis lány,	Ünnep után,
Az a kis lány	Ünnep után
A barna.	Esketnek.

Verje meg a búbánat,
Ki elszólja babámat!
Jár a világ rossz szája:
Ne hajts rózsám,
Ne hajts rózsám
Reája.

Arany János.

32.

Hej Szécsényi kisasszony,   Urfi vagyok, lóhátos,
 Mikor lesz már menyasszony? A paripám pejtátos,
 Hej, hiszen már anyányi,   Csinos, hintós gavallér,
 Minek oly soká várnyi.   Van a zsebembe tallér.

Bimbódzik a piczije,   Hej Szécsényi kiasszony,
 Gyönyörű kis cziczije.   No hát hamar ugorjon!
 Jaj, de szép tejdombocska,   Tegyük össze amink van
 Kis lilium-halmocska.   S éljünk együtt boldogan!
Lisznyai Kálmán.

33.

Hórihorgas jegenyefa,
 Csekély árnyék van alatta.
 Vékonyan vagyunk, édes rózsám,
 Rég biztatgatsz, nem jössz hozzám.

Terebélyes nagy diófa,
 Özönnel a dió rajta:
 Sok a kérőd, ugy-e rózsám?
 Azért vagy oly büszke hozzám.

Szakál Lajos.

34.

Hortobágyi pusztán fuj a szél,
 Juhászlegény búsan útra kél,
 Hová lett a nyája? eladta.
 Hová lett a kedve? elhagyta.

Isten hozzád, pusztaságok!
 Furulyámat már nem halljátok.
 Hortobágyi pusztán fuj a szél,
 Juhászlegény búsan útra kél...

Gaal József.

35.

Hull a levél a virágról,
 Elválok én a babámtól,
 Isten hozzád édes,
 Isten hozzád kedves
 Galambocskám!

Sárgul a hold az ég alján,
Mind a kettőnk oly halavány,
Isten hozzád édes,
Isten hozzád kedves
Galambocskám!

Harmat hull a száraz ágra,
Könnyek hullnak az orcánkra.
Isten hozzád édes,
Isten hozzád kedves
Galambocskám!

Lesz még virág a rózsafán,
Egymást még mi is látjuk tán,
Isten hozzád édes,
Isten hozzád kedves
Galambocskám!

Pelófi.

36.

Huzzad, huzzad keservesen,
Ne erősen, csak csendesen;
Az eleje legyen epe,
Csendes álom a közepe.

Most a vége riadjon fel!
Hogy a lelkem támadjon fel.
Búbánata messze szálljon —
S ablaka előtt megálljon.

Kopogtassa fel álmából,
Költse fel puha ágyából,
Titkon lopódzék szívébe,
S mint ő engem — úgy gyötörje.

Huzzad, huzzad keservesen,
Hogy a szíve repedezzen!
Jusson eszébe még egyszer
A mit hazudott ezerszer!

Jaj, de ne huzd . . . Minek huzod?
Hiszen csak a szivem kinzod.
Hollót küldtem nem galambot,
Nem nyitnak annak ablakot! *Tóth Ede.*

37.

Isten adta vize,
Sem ize, sem bize
Bort ide, bortól jól tudom,
Hogy még megifjodom.

Ha boszuság forгат,
Vagy bánat háborgat;
Bort ide nékem, azt mondom,
Elmulik bűm s gondom.

Dúdoljon bár a szél,
Csikorogjon a tél:
Itt benn a kancsót vigyázom,
Bor mellett nem fázom.

Ez a nyulfark élet
Bor nélkül mit érhet?
Másvilágon is megbánnám,
Ha itt bort nem innám.

Noé szent ember volt
Mégis jó bort kóstolt,
Hát úgy én szegény nyomorék,
Jó bort mért ne innék?

De nem is kimélem,
Mig élek, reménylem,
Nem vetnek vámot gégémre,
Iszom hát kedvemre!

Pázmándi Horvát Endre.

38.

Jó a bor, jó a bor,
 Jó a bor reggel,
 Jól esik száraz toroknak
 Ha az ember felkel.

Jó a bor, jó a bor,
 Jó a bor estve,
 Piros alkonyt piros orron
 Pirosabbra festve.

Jó a bor, jó a bor,
 Jó a bor délbe,
 Okos ember az ebédért
 Nem is hagyja félbe.

Jó a bor, jó a bor,
 Jó a bor éjjel,
 A bút, mint a szél a felhőt,
 Ugy oszlatja széjjel.

Jó a bor, jó a bor,
 Mindig jó az, kincsem!
 Rossz a bor csak egy esetben:
 Akkor, mikor nincsen.

Dóczy Lajos.

39.

Keskeny utcán muzsikaszó,
 Beh szomorú, beh megható!
 Keservesebb az a nóta,
 Mintha a bú maga szólna.

Estve van már, hull a csillag,
 Szegény legény haza ballag,
 Nehéz neki most a szó is,
 Kimenne a világból is.

Estve van már, hull a csillag,
 Fehér házban gyertya pislog,
 Virág van az ágyra hintve.
 Barna kis lány kiterítve.

Lévay József.

40.

Kétszer nyílik az akáczfa virága,
 Szerettelek galambom de hiába;
 Megbánod még, vissza is sirsz engemet,
 De szivemnek kétszer nyilni nem lehet!

Soh' se tudtam a fejemből kivetni,
Hogy is tudtam én egy csalfát szeretni.
Azt szerettem, aki megcsalt, kijátszott,
Az igaz szív mindig egyszer virágzott.

E. Kovács Gyula.

41.

Kis furulyám szomorúfűz ága,
Temetőben szomorkodik fája,
Ott metszettem azt egy sirhalomról,
Nem csoda, hogy oly siralmasan szól.

Ott hunytál le, kedves szép csillagom,
Ragyogásod többé nem láthatom.
Hogy ne volna hát sötét világom,
Hogy volna hát élni kívánságom?

Haza ballag nyájam estefelé,
Én ballagok a temető felé,
Kél a holdnak halovány orczája,
Kél furulyám epedő nótája.

Addig epeszt a bánat engemet,
Addig-addig nyögöm keservemet:
Mig egyszer a hanggal egyetemben
Lelkem is a más világba reppen.

Petőfi.

42.

Kondorosi csárda mellett
Gulya, ménes ott delelget;
Csárdabeli szép asszonynál
Bort iszik az öreg-bojtár.

Öreg-bojtár, kis-számadó,
A főcsikós után való,
Leányokért élő-haló,
Menyecskék kedvire való.

Hej, kocsmáros, hova lett kend,
 Furcsa rovás megy odabent:
 Hiba van a kréta körül:
 Egyet felir, kettőt törül.

Hej, korcsmáros, eb az ingét!
 Elszeretik a menyecskét . . .
 El van az már réges-régen,
 A felől már alhatik ken'.

Arany János.

43.

Lehever a gulyás a subára,
 A báró is bársony pamlagára.
 Báró eszik czifra asztalárul,
 Gulyás eszik csak a föld hátárul.

A bárónak száz felé van gondja,
 A gulyásnak csak a gulyájára.
 Ha még egyszer a világra jönnék,
 Magam is csak gulyás-ember lennék!

Szini Károly.

44.

Most kezd mállni a cseresznye,
 Már a rigó megcsipdeste;
 Gyenge a lány, csak gyermek még,
 Már is víjják a legénykék.

Ha víjják is, isten neki,
 Csak a kapun ne járjna ki,
 Éjjel tájig a fonóba,
 Hajnalig a tánczolóba.

Kicsiny lánynak kicsiny esze,
 De nyakig ér a szerelme;
 Nyakig érő szerelemből
 Holtig tartó győtrelem nő!

Gálfi Sándor.

45.

Nagypénteken esett rajtam a bánat,
 Nagypénteken temettem el babámat.
 Harmadnapra a káplán azt hirdette:
 Mind feltámad, a ki el van temetve!

Jaj istenem, jaj ha igaz az a szó,
 Messze van-e az a fényes virradó?
 Ha messze van, temessetek babámhoz,
 Ha közel van, oda állok sirjához,

Tóth Ede.

46.

Naptól virít, naptól hervad a rózsá...
 Hogy szeretlek, mit tehetek én róla?
 Nem tehetek, nem is teszek, nem bánom,
 Te vagy nekem egyetlen egy világom.

Haragszom én a lányokra miattad,
 Hogy lelkemet olyan nagyon megcsaltad;
 Te reád is haragudnám szertelen, —
 Csak ne volna oly nagy úr a szerelem!

Mikor még úgy együtt voltunk jó régen,
 S elmerültem szép kék szemed tükrében,
 Azt gondoltam: mennyországot láttam ott;
 Pedig az egy pokol kékes lángja volt.

Hanem hiszen mindegy nekem, ha az is,
 Szeretlek én, ha a lelked csalfa is...
 Elhazudtam: hogy szerelmem kiégett!
 Pedig most is majd meghalok te érted!

Tóth Kálmán.

47.

Négy kereke van a gönczölszekérnek,
 Gondolatim egész oda fölérnek,
 Négy tűzcsillag, gönczölszekér kereke,
 Szebben ragyog náluk babám két szeme.

Gönczölszekér tudja maga járását,
Isten szabta neki örök futását.
Isten szavát én is hiven követem:
Kedvesemet holtamiglan szeretem.

Szakál Lajos.

48.

Ne húzd, ne húzd azt a vigat,
Húzd inkább a legbusabbat,
Szomoruan, keservesen —
Mint a milyen az én kedvem.

Mégis szomorubban huzzad
S közbe-közbe könyed hullasd,
Könyet facsarjon a zene,
Köny hulljon a hegedübe.

Valami jutott eszembe:
Frisset, vigat most izibe!
Elég! — újra keservesen,
Hogy a húr is szétrepedjen.

Zalár József.

49.

Nem hallottam soha ily bús harangszót,
Temetőbe kísérnek egy koporsót;
A koporsón piros rózsakoszoru,
Kísérői: sötét bánat, sötét bú.

Hej, koporsó, de szép sorsra jutottál!
Benned fehér, rajtad piros rózsaszál...
Sirva halad sok szép leány utánad,
Koszorujok ékességét elzártad. *Losonczy László.*

50.

Nem siratlak, nem vádollak,
Elég, ha mások átkoznak,
Szívemhez se szorítalak,
Még csak meg sem szólítalak!

Ha te azt meg tudod tenni,
 Hogy én tőlem el tudsz menni,
 Ha te el birsch felejtetni:
 Istenben sem merek hinni.

Tóth Ede.

51.

Nem ver meg engem az isten,
 Hogy szeretőt mást kerestem:
 Te hagytál el, nem én téged:
 Délibáb volt a hűséged.

Iskolába nem járatlak,
 Olvasni sem tanítottak,
 De szemedből kiolvasom,
 Hogy szivedben bánat vagyon.

Mért búsulsz? tán megbántad már,
 Hogy engemet megbántottál!
 Soh' se busulj, ugy is késő.
 A mi elmult, vissza nem jó.

Kerestem már mást magamnak,
 Keress te is mást magadnak,
 Éljed világodat vele,
 Áldjon meg az isten vele!

Petőfi.

52.

Nyomoruság az életem,
 A sok adót én fizetem;
 Nincs, ki könnyítse sorsomat,
 Van, ki nevelje bajomat.

Én szántom fel az ugarat,
 De búzát róla más arat,
 Kapálom a szőlő tövét,
 Hej, de más szűri a levét.

Én állítom a katonát,
 Én fizetem annak zsoldját,
 Én csinálom meg a gátot,
 Mégis én fizetek vámot.

Felettem rongyos a fedél,
 A gólya rászállni is fél,
 A nagy adó terhe alatt
 Házgerendám majd leszakad.

Házam előtt áll a bíró,
 Nem hatja meg a sok síró;
 Kocsira rakja gunyámat,
 Utolsó véka buzámat.

Sok csak a lábát lógatja,
 Mégis zsiros a falatja;
 De én, ha rá nem foly könnyem,
 Sótalan eszem kenyerem. *Losonczy László.*

53.

Pinpinpinpin kis pinyőke
 Mért vagy oly hirtelen szőke —
 Ijahaja!
 Mint a mogyorófa haja.
 Selyem haju, selyem arczu,
 Selyem lelkü, sugárkarcsu.
 Ijahaja!
 Ah! ez az én szívem baja.

Cziczicziczi czirmos alma!
 Mért vagy oly hirtelen barna:
 Ijahaja!
 Ah a szívem úgy akarna!
 Ugy akarna rózsám téged,
 Mint igazi feleséget:
 Ijahaja!
 Ah, ez az én szívem baja. *Lisznay Kálmán.*

54.

Piros a te kendőd, lobog is,
Fényes a te szemed, ragyog is,
Eszem a szép szemed, beh bogár,
De a szived, kis lány, csapodár.

Gondolnád azt, mit én, angyalom,
Szeress belém, én azt gondolom.
Szeress belém, kedves, ha lehet,
Nem kívánok aztán egyebet.

Erdélyi János.

55.

Régi nóta, híres nóta cseng fülembé,
Régi czigány, híres czigány hegedülte;
Ahány legény, ahány leány mind danolta —
Beh szép is volt az a nóta, az a nóta;

Régi nóta, híres nóta elfeledve,
Régi czigány, híres czigány eltemetve;
Nincs ki huzza, nincs ki járja, — más a nóta,
A világ is más azóta, más azóta! *Szomory Károly.*

56.

Rég veri már a magyart a teremtő,
Azt sem tudja, milyen lesz a jövőendő,
Azt sem tudja, lesz-e többé jó napja,
Örüljön-e, busuljon-e, nem tudja.

De ha isten bút adott e nemzetnek,
Azt is adott, mivel a bút ölje meg:
Hol terem több jó bor és több szép leány
Mint itt belül Magyarország határán?

Leányt azért, leányt ide, ölembe!
Hadd szorítsam két kezemmel keblemre,
Hadd szivjam ki édes lelkét csókommal,
Vessek számot sok keserű bajommal.

Hát az a bor? hej, a borral ide már!
 Sirja belém piros könyét a pohár!
 Piros könye lángol, mint istennyila,
 A kialudt életet is meggyújtja.

Te meg, cigány, húzd rá, majd megfizetek,
 De úgy húzd, hogy a szivem repedjen meg!
 Repedjen meg örömébe, bújába' . . .
 Így vigad a magyar ember hiába!

Petőfi.

57.

Rózsabokor a domboldalon,
 Borulj a vállamra angyalom,
 Sugjad a fülembe, hogy szeretsz,
 Hej, milyen jól esik nekem ez!

Lenn a Dunában a nap képe,
 Reszket a folyó örömébe,
 Ringatja a napot csendesen,
 Épen mint én téged kedvesem.

Mit fognak rám a gonoszok,
 Hogy én istentagadó vagyok!
 Pedig mostan is imádkozom . . .
 Szived dobogását hallgatom.

Petőfi.

58.

Selyem kendő, selyem kötény, selyem szoknya,
 Nem vagyok én az ilyenhez hozzászokva;
 Nem vagyok én bíró lánya, nincsen módom,
 Csak úgy járok, csak úgy élek árva módon.

Sorba tart a falu engem, szegény árvát,
 Én őrzöm az egész helység libanyáját;
 Száz a ludam, tizenhárom a gunárom,
 Azokkal én a tilalmast meg-megjárom.

Bárcsak rajta kapnának, hogy befognának,
 A bíróhoz bevinnének, becsuknának,
 Tán a bíró fia be-bekandikálna,
 Ha nem szeret, legalább, hogy megsajnálna.

Temérdek.

59.

Sötét az éj, messze van még a reggel,
 Ne nézz reám ragyogó szép szemeddel,
 Az a szép szem, mint a csillag tündöklök,
 De a szívem, szegény szívem haldoklik.

Csendes szellő lebeg a virágokon,
 Ha nem szeretsz, Isten veled galambom,
 Nem kérem én soha többé szívedet,
 Hogy ne is láss, messze, messze elmegyek.

Őszszel száll a fecskemadár keletre,
 Jutok én még tudom rózsám eszedbe,
 Sirva-riva fogsz még engem keresni,
 De a sirban késő lesz már szeretni.

Zalár.

60.

Száraz ágon bús gerlicze turbékol,
 Keresnék én szeretőt ha tudnék hol,
 Levetném ezt a gyászruhát, ezt a bút,
 Vigan fonnék homlokára koszorút.

Van nekem egy, van nekem egy virágom,
 Le sem törtem, el sem hoztam, de bánom.
 Távol estünk, messze vagyunk egymástul,
 Én a Sajó partján, ő a Tiszán túl!

Ha benéznél ablakomon egy este,
 Meglátnád a búbanatot lefestve,
 Megláthatnád két halavány orcámat,
 Meghallanád mint sohajtók utánad!

Lévay József.

61.

Szomorufűz ága	Istenem, teremtőm!
Hajlik a virágra,	Hát mit is csináljak,
Fáj a szívem érted	Hogy vegyem meg szívét
Falu szép leánya,	Annak a kis lánynak?
Fáj a szívem érted,	Hiába biztatom,
De te azt nem bánod:	Hiába ígérek,
Van neked nálamnál	Nem fog rajta semmi
Gyönyörűbb virágod.	Aranyos ígéret.

Hej ha e kis lánynak
 Az jutna eszébe,
 Hogy id'adná nekem
 A szívét cserébe,
 Jaj be jól is járna,
 Megtoldanám sokkal . . .
 Ezer öleléssel,
 Ezerannyi csókkal.

Boruth Elemér.

62.

Szőke kis lány, csitt, csitt, csitt,
 Hallgass, édes, egy kicsit!
 Rózsabimbó pattan,
 Három a csók, csattan —
 Csitt, csitt, csitt!

Szőke kis lány, csitt, csitt, csitt!
 Repülünk csak egy kicsit!
 Itt vagyunk az égben,
 Viseld magad szépen!
 Csitt, csitt, csitt!

Pósa Lajos.

63.

Télen nyáron pusztán az én lakásom,
 A rózsám is csak vasárnap ha látom;
 Lakásom van hortobágyi pusztába',
 Nem járhatok én az isten házába!

Sik a pusztá, se halma, se erdeje,
 Sugár magas a toronynak teteje :
 Sugár torony kilátszik a pusztára,
 Harangoznak pünkösöd első napjára.

Imádkoznám, de nem tudok, hiába!
 Nem jártam én soha az iskolába ;
 Édes szülém tanított volna rája,
 Jaj de régen temetőn a fejfája.

Imádkozz, te, rózsám, a jó istennek!
 Aztán gyere, templom után csókolj meg ;
 Eszem azt az imádságos kis szádat,
 Három hétig nem hallod egy adtámat!

Tompa Mihály.

64.

Tele van a rózsabokor virággal,
 Tele van a falu sok szép leánynyal,
 Párosával szakasztom a virágot,
 De szeretőt, hű szeretőt, egyet alig találok.

Kalapomnál párosával a rózsa,
 Mint szép lányok mosolyognak le róla,
 Hej! ha velük, velük is azt tehetném :
 Feleségül, feleségül párosával vehetném!

Párjával ül a madár a fatetőn,
 Volt már nékem sok csapodár szeretőm,
 Volt szeretőm, de mi haszna szerettem,
 Ha közülök feleségül egyet el nem vehettem.

Boruth Elemér.

65.

Temetésre szól az ének,
 Temetőbe kit kísérnek?
 Akárki! már nem földi rab,
 Nálam százszorta boldogabb.

Itt viszik az ablak alatt;
 Beh sok ember sírva fakadt!
 Mért nem visznek engemet ki?
 Legalább nem sírna senki . . .

Petőfi.

66.

Te vagy, te vagy barna kis lány
 Szemem s lelkem fénye!
 Te vagy mind a két életem
 Egyetlen reménye!
 Ha ez az egy reményem is
 Elmulandó álom:
 Nem leszek boldog sem ezen,
 Sem a más világon!

Állogállok a tó partján
 Szomoru fűz mellett,
 Nekem való hely: engem ily
 Bús szomszédság illet,
 Nézem lecsüggő ágait
 Szomoru fűzfának,
 Mintha azok csüggedt lelkem
 Szárnyai volnának.

Elszállott már a madár a
 Hervadt őszi tájról;
 Hej ha én is kiszállhatnék
 Búmnak országából!
 Nem szállhatok, mert bűm oly nagy,
 Oly nagy mint szerelmem,
 És szerelmem — és szerelmem —
 Oh ez véghetetlen.

Petőfi.

67.

Tó közepén bokor-sás,
 Ha nem szeretsz, szeret más!
 Igazán, igazán,
 Tíz szeretőt kap a lány!

Piros az én ajakam,
Gesztenye-szin a hajam!
Liliom, liliom,
Liliom-szál a karom!

A kit én megölelek,
Megcsókolok, szeretek,
Tiszán tul, Dunán tul,
Örömében elájul!

Tompa Mihály.

68.

Vásárhelyi sétatéren
Béla cigány muzsikál,
Hajlik ide, hajlik oda
Liliomszál, rózsaszál.
Én felém is hajladozott,
Mosolygott egy rózsza,
Bár ne hajlott, hajladozott,
Ne mosolygott volna!

Béla cigány, jó barátom,
Ne kiméld a hegedűt!
Szerelemről, menyországról
Húzz neki egy gyönyörűt!
Hegedüld a szívét hozzám
Ennek a kis lánynak!
Hej, galambom, ide hallgass!
Neked muzsikálnak.

Pósa Lajos.

TARTALOM.

	Lap
I. Szerelem rózsái	17—84
II. Katona-élet	85—137
III. Pásztordalok, betyárnóták	138—170
IV. Bor mellett	171—192
V. Vidám órák	193—223
VI. Egyes dalok	224—250
VII. Ágról-ágra	251—292
VIII. Ismert szerzőktől	293—323

A NÉPDALOK BETÜRENDES SORJEGYZÉKE.

	Lap		Lap
Ablak alól a rózsafa nem lát- szik	17	A felszegbe rózsza terem.....	251
Ablakomba három bokor mus- kátli	251	A fényes csillag is	18
A csap utcán végig, végig, végig	17	A fűzfa is lehajtja a levelét	251
A csombordi menyecskék	251	Ágas-bogas magas kender	252
Adj egy csókot kis violám	193	A gözösnek mind a hat ab- laka	85
Adjon isten, adjon isten ka- pitány úr	85	A hernádi kovács lánya	193
Adjon isten bort, buzát	171	A hodosi biró lánya	224
Adjon isten jó szerencsét	85	Aj de bajos egy párnára fe- kűnni	224
Adjon isten minden jót	171	A juhásznak jól megy dolga	138
A Dömötör, a Dömötör kö- zeledik	138	Akármilyen kicsiny leány va- gyok	252
Adsza, rózsám, a kezedet	293	A kend édes anyja	18
A faluban utcahosszat	293	A kertemet felszántottam	252
A fának is jól esik	251	A ki a rózsáját igazán szc- reti	18
A fekete holló gyászt visel magáért	17	A kis leány sütni akar	194
		A kis leány virágszál	224
		A kis madár kaliczkába	252

	Lap		Lap
Akkor szép a kis lány, mi-		Aranyos pillangó az ágon	22
kor kacsingat	225	Árokháton három bokor	295
Akkor volna szép az erdő	19	Ároksparti csalány	22
Akó-pálcza címérünk	172	Arra alá az alföldi határon	139
Aladáron azért nem jó szol-		Arra alá Baranyában	22
gálni	138	Arra alá az alföldi csárdába	139
Áldd meg isten azt az utcát	19	Arra kérem teremtmőmet	23
Állj előmbe, rózsám	19	Árvalányhaj a süvegem bok-	
Állj meg Jancsi, itt előttünk		retája	295
a csárda	139	Árva vagyok, árva. I.	226
Aluszol-e, te juhász	194	Árva vagyok, árva. II.	254
A magyar lány viselete	252	Árva vagyok mint gerlicze	23
A malomba mentem	20	A subámnak nincs melege	140
A Marosra ne járv velem	294	Asszonyok, asszonyok	196
A mely házon fecske fészkel	252	A szentesi hid alatt	254
A menyecske maga mondja	253	A szép asszony drága	226
Amerre én járok	20	A szerelem, a szerelem	295
Amerre én járok, kelek	253	A szögedi határon	140
A mi cziczánk férjhez akar		A tárnoki híres urak	197
menni	225	A toronynak a teteje bádo-	
A mindenit ennek a rongy		gos	254
világnak	86	A tűzérnek jó ágyú kell ..	87
Amott egy kis madár	20	A Vargáék kertje alatt	197
Amott kerekedik egy fekete		A virágnak megtiltani nem	
felhő	86	lehet	296
A nagy hírű Atillának-nek-		Az alapi tó szélében ..	198
nak	253	Az alföldön betyár gyerek	
Ángyom, ángyom, édes án-		vagyok én	140
gyom I.	21	Az alföldön halászlégény va-	
Ángyom, ángyom, édes án-		gyok én	296
gyom. II.	195	Az alispán kalapomhoz ró-	
Anyám, anyám, édes anyám I.	86	zsát tett	172
Anyám, anyám, édes anyám II.	253	Az aradi városháza de sárga	87
Á nyáron, a nyáron	195	Az ég alatt, a föld színén	23
Annyi nekem az irigyem	225	Az éjszaka jaj de furcsát ál-	
A palánki csárdába	253	modtam	88
A pántlika könnyű gúnya	253	Az én ágyam lába	24
A panyiti halas-taóba	196	Az én babám postán küldött	
A papolczi patak	253	levelet	254
Apeczi torony tetejébe	87	Az én babám tejbe mosdik,	
A pécskai legények	196	nem vízbe	254
Apró fának apró a virága ..	254	Az én csizmám csikorgós	198
A pünkösdi rózsza kihajlott		Az én galambomnak	24
az útra	21	Az én juhóm elveszett	199
A rákosi utca	226	Az én lovam pejki	141
Arany csacsi, bársony nye-		Az én lovam törökországi	
reg	254	fakó	88

	Lap		Lap
Az én lovam világos pej...	88	Beh szép állat a kis őz	227
Az én rózsám aranybárány...	255	Békót tettem kesely lovam	
Az én rózsám jókedvéből	24	lábára	298
Az én rózsám rózsaszín szok-		Béres legény voltam én	142
nyája	255	Berki, Berki, szegény Berki	200
Az én rózsám sarkantyús		Be sok falut, be sok várost	
csizmája	89	bejártam	142
Az én rózsám szemöldöke	25	Besorozott a német katoná-	
Az én rózsám szép lány volna	255	nak	91
Az én rózsám takaros	25	Beteg a szeretőm, ágyban	
Az én uram jó volt, amire		fekszik	256
kellett	199	Beteg az én rózsám szegény	28
Az én uram olyan jó	255	Beteg szegény paraszt legény	256
Az én uram szitakéreg	200	Betyár vagyok, szabad gyerek	143
Azért csillag, hogy ragyog-		Be van az én szűrőm ujja	
jon	25	kötve	143
Azért, hogy kend kicsit ra-		Bíró fia vagyok	173
gyás	26	Bogár Pista szép legény volt	144
Az ikrényi csárda ki van		Boldog az ember nyilván	201
festve	226	Boldog éjjel együtt vagyok	
Az ökör a földet	227	rózsámmal	298
A zöld halom feketére van		Bolond volnék, ha busulnék	28
festve	255	Bort ittam én, boros vagyok	173
Az Olt vize folydogál cse-		Boszniába megfutták a trom-	
desen	89	bitát	91
Azon a tenger éjszakán	26	Bőrrel kereskedik a vén Áron	201
Azt gondolom, eső esik	26	Búra termett idő	228
Azt gondoltam, virág van	297	Bús az idő, bús vagyok én	
Azt mondja a kapitány a fű-		magam is	28
rernek	90	Búsulok is, nem is igen	228
Azt mondják, nem adnak	27	Búval terített asztal	228
Azt se tudom, mit csinálok	297	Buzát vittem a malomba	229
Azt üzenték a malomból	200	Búza közé száll a dalos pa-	
Babám szerelméért	255	csirta	298
Bajusz kell a magyarnak	173		
Bakagyerek, ha megunja éle-		Csak azért szeretek falu vé-	
tét	90	gén lakni	29
Balatonon jár a hajó	298	Csak szűkebben feleség	256
Bánatfának szomorú a virága	256	Csak titokban akartalak sze-	
Bárcsak ez az éjszaka	173	retni	29
Bárcsak hamar május lenne	141	Csendbiztos úr, nem ide, nem	
Barna kis lány megy az is-		oda	256
ten házába	27	Csendes éjjel, messze tájon	144
Barna pej paripa	27	Cserebogár, sárga cserebogár	29
Becsaliba járnak híres lányok	142	Csikból hoztam feleséget	229
Becskereknél széles árok	90	Csikós vagyok az alföldön,	
Befujta az utat a hó	142	nem gulyás	144

	Lap		Lap
Csillagok, csillagok	30	Dula, jula, heje, huja	203
Csillagos az ég, csillagos	30	Duna partján sétáltam	31
Csillagos az ég, szép csillagos	299	Dücsösséges Szent Ivó	174
Csipi nyelvem a paprika	202	Édes alma terem	32
Csipkés a szálló levele	30	Édes anyám, adjon isten jó	
Csongorádi kis barna	30	estét	32
Csőtörtőkön este	31	Édes anyám, beállok katoná-	
Csőtörtőkön véradóra	145	nak	258
Czifra beszéd, hegedűszó	299	Édes anyám, csak az az én	
Czifra pohár, veres bor	256	kérésem	230
Czifra szűröm Veszperembe		Édes anyám, édes anyám	93
vettem	145	Édös anyám édös teje	258
Czigány asszony sátora	202	Édes anyám, ha feljön	93
Czin tányéron, czin tányéron		Édes anyám, ha megunt már	
pogácsa	31	tartani	258
Czo fel, édes deresem	145	Édes anyám, hol van az az	
		édes tej	94
Dalmácia hegyes völgyes		Édes anyám is volt nekem	230
határa	91	Édes anyám, ki a baka, ha	
Debreczenbe díszlik egy szép		én nem	94
rózsafa	300	Édes anyám, mi zörög a zse-	
Debreczenbe kéne menni	202	bébe?	94
Debreczenben kidobolták	203	Édes anyám most küldött egy	
Debreczeni czédulaház	256	levelet	95
Debreczeni zöld leveles		Édes anyám, nem fonok már	
csárda	92	több szálát	32
De kékszínű a nefelejts le-		Édes anyám nem lett volna	95
vele	257	Édes anyám sok szép szava	33
De meguntam Ferencz Józsit		Édes anyám, tegye el a ru-	
szolgálni	257	hámat	258
De szeretnék a császárral be-		Édes kicsi dundulikám	258
szélni I.	93	Égből szállott dali madár	259
De szeretnék a császárral be-		Egész éjjel nem aludtam egy	
szélni II.	257	órát	33
De szeretnék a Kossuthal		Egybegyűltek a miskolczi	
beszélni	93	lányok	203
De szeretnék a templomba		Eggyik szőlőtőke fehér	175
elmenni	257	Egy fekete holló szállott ab-	
De szeretnék az erdőben fa		lakomra	33
lenni	257	Egy ösvényen jártam hozzád	259
De szeretnék páva lenni	257	Egy se betyár, ki gyalog jár	147
Disznó a mezőben annyit		Egy sem legény, ki nem	
nem turkál	146	nyalka	259
Dombon terem a csihány	257	Egyszem kökény, kétszem	
Dombon van a házam	258	kökény	204
Dunaparti fecske	229	Egyszer egy barát azt mondta	175
Dudujnám, dudujnám	174		

	Lap		Lap
Egyszer voltam az aradi töm- lőczbe	259	Én istenem, minek is szü- lettem	260
Egyszer volt három zsidó	204	Én istenem, tégy jót velem	231
Egy út mellett lefeküdtem	146	Én istenem, valahára	260
Ejh, hajh, magyar ember	175	Én is voltam, a mi voltam	260
Ejhaj, szegfűszál	259	Ennek az embernek	177
Éjszakai holdvilágon jó idő	147	Én vagyok a falu rossza egye- dül	36
El akartam a bakancsom cse- rélni	95	Én vagyok a kunsági fi	177
Elátkozom ezt a czudar vi- lágot	230	Én vagyok a petri gulyás	148
Elesett a Rigó lovam pat- kója	301	Én vagyok az a gerlicze	36
Életemnek végnapjait	176	Én vagyok az, a ki nem jó	178
Elhajtottam száz libát	205	Én vagyok az árva gyerek	148
Elindula egy kalmár	176	Én vagyok egy bús gerlicze	260
Elindulék a hazámból	95	Erdő, erdő, be szép kerek erdő	149
Elindult a gálya	96	Erdő, erdő, de magas vagy	37
Éljen, a ki most issza ki	177	Erdő is van, makk is van	149
Elmegy babám, itt hagysz engem örökre	260	Erdő mélyén kakuk madár búsán szól	150
Elmegyünk, elmegyünk	177	Érik a som, piroslik	231
Elmehetsz már a templomba	259	Erre kakas, erre tyuk	37
Elmennék én katonának	96	Esik a fergeteg	97
Elmennék én tihozzátok az estve	34	Esik eső a fenyvesen	261
Elment az én rózsám	34	Esik eső a haraszton	150
Elmentedet nem kívánom	260	Esik eső, bugyborékol	261
Elmentem én a szőlőbe	231	Esik eső, nagy sár van a ka- puba	150
Elment messze az én párom	34	Esik eső, nő a sár I.	37
Elméssz úgy-e? el bizony én	35	Esik eső, nő a sár II.	261
Első házam vala	231	Esküvőre kéne menni Sze- gedre	150
Elszegődtem Tarnóczára boj- tárnak	147	Este, este, este akar lenni	261
Eltörött a hegedűm	301	Este felé jár az idő	232
Elveszett a tarka ludam	205	Este későn föltekintek az égre	232
Elvesztettem lovam	35	Esteledik, alkonyodik	151
Elvirágozott már a buza, ka- szálják	35	Esteledik, a nap halad	37
Elvirult már az én kincsem, kedvesem	35	Este vagyon, szürkül be	205
Emeld reám, kedves rózsám, ha szeretsz	302	Este van a leánynak	232
Én istenem, add megérnem	260	Estve jött a parancsolat	302
Én istenem, jaj de jó a hu- szárnak	97	Esztendőbe egyszer esik ka- rácsny	206
		Ez a csepi utcza	38
		Ez a kazal be széles	231
		Ez a kis lány csak egyre ta- gadja	38

	Lap		Lap
Ez a kis lány de barna	261	Fodros szoknya nem is har-	
Ez a szemem, ez az egyik	39	matba való	263
Ez a templomutcza	97	Fogtam egy szunyogot	206
Ez a világ amilyen nagy	303	Fordíts felém arcodat	263
Ez az a vörös bor	261	Földváron, a hegyaljba	43
Ez az én szeretőm	303	Fujdogál az októberi hideg	
Ez az utcza bánat-utcza	39	szél	101
Ez az utcza nem szűk, csak		Fúvom az éneket	101
szoros	261	Fürdik a holdvilág	303
Ezerhétszáz ötvenegyben	98	Fütyül a szél	304
Ezt a kerek erdőt járom én	39		
		Galambom, hallja-e	207
Fáj a kis lánynak a szíve	262	Galiczia közepibe	102
Fáj a kutyának a lába	262	Galicziát kisöptörték	263
Fáj a szívem, fáj éretted	262	Gólya szállott a házam tete-	
Fáj a szívem, sir a szemem	262	jére	263
Fakó lovam fel van kantá-		Gyászba borult az egész Ba-	
rozva	40	laton	102
Falu végén egy kis ház	233	Gyászba borult az életem te	
Falu végén sütnék, főznek	233	miattad	304
Fecském, fecském, édes fecs-		Gyenge harmat harmatozik	
kém	43	a rétre	44
Fehér ruha a fejemen	40	Gyere be, gyere be, győ-	
Fekete pántlikám	40	nyörű kis madár	44
Fekete városban fehér torony		Gyere pajtás katonának	102
látszik	41	Gyere rózsám a mezőre	263
Felfogadtam az egekre	41	Gyi fel, sárga, a tetőre	44
Felfogadtam száz meg száz-		Gyolcs az ingem, keményí-	
szor	263	tett az alja	264
Felkötöm a rézsarkantyúm	99	Gyöngé szeme van a kukori-	
Felleg sincsen, mégis esik az		czának	103
eső	41	Gyöngé violának	305
Felsütött a hajnalcsillag	42	Gyujtsd föl, babám, gyújsd	
Felsütött a holdvilág	42	föl	44
Felszállott a páva	42		
Felszántam a berek alját	43	Ha a csillag leesik	264
Fene ember a hevesi viczis-		Ha az alsó malom mind ara-	
pán	233	nyat járna	264
Ferencz Jóska édesapám	99	Ha bemegyek a sorozó szo-	
Ferencz Jóska ha fölül a lo-		bába	103
vára	99	Ha bemegyek a templomba	45
Ferencz Jóska mezítláb ment		Ha bemegyek az útszéli csár-	
sétálni	100	dába	264
Férjhez ment a reszelő	206	Ha bort iszom, jó kedvem	
Finom keze van a jegyző se-		van tőle	178
gédnek	262	Hadd muljon el ez a világ	178
Fiumei kikötőben	100	Hadnagy uram, jó napot	234

	Lap		Lap
Ha elmészsz is rózsám.....	45	Három éle van a sásnak	266
Ha én aztat tudtam volna		Három fehér kendőt veszek	48
előre	103	Három itcze keménymag	208
Ha én király volnék.....	305	Három kéve fekete nád	234
Ha én nekem gyolcsom, kon-		Három rendű fodros szoknya	48
tyom volna	264	Három színe van a piros al-	
Ha én rózsza volnék	45	mának	48
Ha én tudtam volna	46	Háromszor is elindultam, el-	
Ha érzed fogad fájását	264	mentem	267
Ha felülök Fogarasi János		Három tallért kerestem	267
bátyám	151	Három ut előtttem	48
Ha felülök szürke paripámra	104	Három vasárnapja negye-	
Haja, haja, hajnal akar lenni	46	dikre fordul	267
Hajlós buzogány.....	264	Ha szűröm lesz, aszondom	267
Hajnalodik, harmatozik.....	305	Hat mázsa buzogány	267
Ha kicsiny is a legény	265	Ha visszanéz a bús magyar	234
Hála legyen az istennek	207	Házad előtt nem járok már	267
Halálmadár szállott a ház fa-		Hazám, hazám, édes hazám	104
lára	265	Házasodjék meg az úr	208
Ha látom a fergeteg elejét	152	Házunk előtt mennek el a hu-	
Hallod-e te, barna kis lány	265	szárok	105
Hallod-e te barna menyecske	46	Hej, a pesti kis lányok	209
Ha még egyszer husz eszten-		Hej, be szépen világít	49
dős lehetnék	104	Hej, csicsóka, csicsóka	49
Ha még egyszer legény len-		Hej, dunna, dunna, dunna	268
nék	207	Hej, édes magyarom	235
Ha még egyszer tizennyolcz		Hej, gazduram, adj a ki a bé-	
éves lennék	265	rem	152
Ha meghalok, meghagyom a		Hej, gyön-gyön-gyön . . .	235
rózsámnak	265	Hej, ha nekem száz forintom	
Ha nem voltál jó szerető	47	volna	49
Haragszik a gazda	179	Hej, hogy ha én asszony le-	
Haragszik a rózsám anyja	47	szek	268
Harangoznak déli tizenkettőre	265	Hej, huj, haj	268
Harangoznak a toronyba	104	Hej, huj, Sobri pajtás	153
Hármát füttyentett a masina	265	Hej, iharfa, juharfa	306
Hármát rikkantott már	105	Hej, lóra csikós, lóra	153
Hármát tojt már a fűrjecske	266	Hej, páva, hej, páva	50
Harminczhárom fodor van a		Hej, rózsza, rózsza, piros vagy	268
szoknyámon	266	Hej, Szécsényi kisasszony	307
Harminczhárom kocsi szalma	266	Hervad az a rózsza	50
Háromablakos ház	105	Hét csillagból van a gönczöl	
Három alma meg egy fél	266	szekere	50
Három a táncz!	306	Hideg szél fuj Mátra felől	237
Három bokor saláta	208	Hires község Madaras	268
Három csillag van az égen		Hires Szeged városának	268
egy sorba	47		

	Lap
Híres város az alföldön Kecs- kemét	237
Hitvány legény vagy te paj- tás	268
Hórihorgas jegenyefa	307
Hortobágyi pusztán fuj a szél	307
Hová, hívó, barna legény	51
Hova lábad teszed	238
Hozott bátyó feleséget	209
Hörcsök bujjon a mentédbé	269
Hull a levél a virágról	307
Hulldogál a rózsalevél	106
Huszár vagyok, édes anyám, nem baka	106
Huzd rá, cigány, az angya- lát	269
Huzd rá, cigány, azt a nótát	269
Huzzad, huzzad keservesen	308
Huzzák a harangot	210

Ide ki az üvegszűrnél jó bort mérnek	179
Ifjúság sólyom madár	51
Igyunk egyet, kedves testvér	269
Ínkább fekszem rózsám mellé	269
Irigyek, irigyek	269
Isten adta vize	309
Isten adta volna	51
Isten átkát nem kívánom	52
Istenem, istenem	52
Istenem, országom, ...	269
Isten hozzád, édes eszem	270
Isten hozzád, kedves kis an- gyalom	270
Iszom, iszom, addig iszom	179
Itt minálunk a lányok	270
Izeg a vér, mozog is	270

Jaj annak a fának	270
Jaj de fázom egy ümögbe	270
Jaj de félek, mikor hűvös szél támad	52
Jaj de magas a kaszánya te- teje	106
Jaj de magas hegyet látok	107
Jaj de nehéz a kis lánytól	107

	Lap
Jaj de szennyes a kend inge gatyája	107
Jaj de szennyes a kendője	53
Jaj istenem, rendelj szállást	271
János gazda, eladó a tanyája	271
Jere hozzám, kincsem, ga- lambom	53
Jertek fiuk, kik egyszerre rukkoltunk	108
Jó a bor, jó a bor	310
Jobb a bor, jobb a bor	271
Jobb a papné mint a pap	271
Jobb az isten minden papnál	271
Jobb szerettem volna	271
Jól meggondold, rózsám	271
Juhász legény bundája, hm	154
Juhász vagyok, búsan őrzöm a nyáját	154

Kapitány úr, az istenért mit csinál	108
Kapitány úr azt mondja a bakának	109
Kapitány úr, csak az a ké- résem	109
Kakas a szemetén	238
Ká-kántor uram ká-káposz- tája	210
Káka tövén költ a rucza	54
Kalapom szememre vágom	238
Kanász voltam, kanász leszek	154
Kaposváron nincs több le- gény mint három	155
Kapum előtt folyik csendes árok	272
Kaszás csillag jár az égen	155
Katonának vagyok írva	109
Katonaság az én életem	110
Kedves jó barátom	180
Kedves rózsám ablakába	239
Kedves rózsám, ha igazán sze- retnél	155
Kedves rózsám virágos kis kertje	110
Kék a kötőm kerületi	54
Kék asztalon, zöld abroszon	110

	Lap		Lap
Kék pántlika az istrimflim kötője	55	Kis szekeres, nagy szekeres	180
Kék ruhába gyűn a porosz hadsereg	111	Kiszáradt a bodzafa	273
Kerek a káposzta	55	Kiszáradt a diófa	240
Kerek szeme van a kukoriczának	272	Kiszáradt a vadalmafa	273
Kertem alatt a Berettyó folydogál	239	Ki tanyája ez a nyárfás	58
Kértem a kapitányt	111	Kitették a holitestet az udvarra	59
Keskeny utcán muzsikaszó	310	Ki van a szekerem rudja	273
Két bőre van a cigánynak	272	Ki van az én rózsám képe	112
Két fa közül kisütött a holdvilág I.	240	Kiverem a lovam a rétre	156
Két fa között kisütött a holdvilág II.	56	Kizöldelt már a szegedi erdő	273
Kétkerekű kordén járok	240	Komám asszony, mért oly kényes	274
Két legényem, két bojtárom	272	Kondorosi csárda mellett	311
Két petrencze, három kalangya	180	Korán reggel jókor fel kell öltözni	274
Két szeretőt megtartani nagy dolog	272	Korcsmárosné, bort ide a kupába	180
Kétszer nyilik az akácza virága	310	Korcsmárosné, gyujts világot I.	156
Két ut van előttem	56	Korcsmárosné, gyujts világot II.	181
Ki az urát nem szereti	210	Korcsmárosné, hallja kend	274
Kicsiny vagyok én	272	Korcsmárosné, nekünk halat süssék kend	157
Kidőlt a fa mandolástul	56	Korond között nevelkedtem	113
Kifordítom, befordítom	210	Kossuth Lajos azt írta a levélbe	274
Kihajtom a ludam a rétre	155	Kossuth Lajos azt izente	113
Kilenczet ütött az óra, este van	57	Kossuth Lajos udvarába	114
Kinyilott már a pünkösdi rózsza	111	Kossuth lova megérdemli a zabot	114
Kiöntött a Tisza vize	57	Könnyebb a kösziklát	241
Kipattant a buza szeme	57	Könnyű a németnek	241
Kis furulyám szomorúfűz ága	311	Könnyű neked rózsám	114
Kis kalapom darutollas, virágos	112	Körtefa, körtefa	274
Kis kertemben rózsafa	58	Körül csillagos az ég	241
Kis kertemben rózsza nyilik	272	Köszönöm, édesem	59
Kis koromba árvaságra jutottam	273	Lám megmondtam, Angyal Bandi	157
Kis menyecske, szép menyecske	273	Lányok fonják a lenszőszt	211
Kis pejlovam megérdemli a zabot	112	Látod rózsám, hogy nyergelek	115
		Leányom, leányom	274
		Leégett a csiribiri csárda	158
		Lefelé folyik a Tisza	59

	Lap		Lap
Lehever a gulyás a subára	312	Még azt mondják, hogy én	
Le van az én rózsám képe	115	korhely vagyok	276
Loptam ökröt, loptam lovat	274	Még azt mondják, ingadozom	182
Lóra csikós, lóra	158	Még azt mondja nekem az	
Lyukas a szűröm	211	édes anyám	276
		Megdöglött a Jani lova	212
Magas a kaszárnya	115	Megérem még azt az időt	61
Magasan repül a daru, szé-		Megérett a buzakalász	118
pen szól	60	Megfogom az eke szarvát	158
Magas a nyárfa teteje	275	Megfogtam az eke szarvát	276
Magas hegyen van a mi há-		Meghalok Csurgóért	276
zunk	275	Meghalt a juhász	159
Magyar Pécskán, az alvégbe,		Meghalt az én apám	182
egy házba	275	Megirták a guzsalyomat	61
Már a nap is leáldozott az		Megismered a kanászt	159
égről	275	Megiszok én ilyennel	183
Már Aradon megfujják a		Megizenem a babámnak le-	
trombitát	275	velbe	277
Már én többet, már én töb-		Megizentem én az édes	
bet	116	anyámnak	62
Már ha elmegy, édes rózsám,		Megjöttek a szabadságos hu-	
kivánom	275	szárok	118
Mariskám, Mariskám	242	Meg kell a buzának érni	277
Már látom, hogy katonának		Megkérdeztem egy kis lány-	
kell lennem	116	tól az este	119
Már minálunk kis kalapot		Megkötöm a lovamat	62
viselnek	275	Megmondtam én, bús gerli-	
Már minálunk megismerni		cze	242
úgy lehet	211	Meg ne mondja komámasz-	
Már minálunk verbuválnak	116	szony	183
Marosszéki piros páris	60	Meg vagyok én búval rakva I.	62
Marsadjusztirungban állok		Meg vagyok én búval rakva II.	159
egész nap	117	Megverek valakit	63
Már Szebenbe megfutták a		Megvettem a szeretőmet nagy	
trombitát	117	áron	63
Masiroznak a kék inges hu-		Megvirrad még valaha	184
szárok	118	Megzörgetem a galambom	
Masiroznak a szentesi hu-		ablakát	277
szárok	276	Megy a gőzös fölfelé	119
Ma van Jakab-nap	181	Megy honvédnek, megy hu-	
Meg akarnám én azt tudni	276	szárnak	119
Meg akarnék házasodni, ro-		Mély a Dunának a széle	63
máné	60	Mennem kell már énnekem is	119
Megállják kend, hó	182	Mért ragyog a sok csillag az	
Még azt mondja az anyám	212	égen	277
Még azt mondja az osztrák	276	Messze jártam házasodni	212
		Mezitláb a cigány legény	277

	Lap		Lap
Micsoda láрма az	160	Nagy árnyéka van a fának...	278
Mig élek is bánom	64	Nagy az én rózsám ereje	278
Mi füstölög ott a síkon, tá- volba	242	Nagypénteken esett rajtam a bánat	313
Mikor a huszárnak el kell masirozni	120	Nagypénteken mossa holló a fiát	64
Mikor a világra jöttem ...	277	Nagy szaga van a pünkösdi rózsának...	65
Mikor én még legény voltam	184	Nagyszebeni brigáda...	123
Mikor én nőtelen voltam ...	184	Napkeletre Brassó felől ...	123
Mikor isten a világot ren- delte	160	Naptól virit, naptól hervad a rózsza	313
Mikor masirozunk kapitány uram?	120	Ne busuljon komámasszony	279
Mikor megyek az oltárhoz esküdni	277	Négy csücske van a strózsák- nak	124
Mikor nyolcz esztendő voltam ...	121	Négy kereke van a gönczöl szekérnek	313
Mikor visznek Olmücz felé	121	Négy ökröt adtam egy lóért	279
Mind azt mondja ez a kis lány, vegyem el	278	Ne higgy magyar a német- nek	243
Mind azt mondják, legyenek páva	278	Ne húzd, ne húzd azt a vigat	314
Minden falu édes hazám...	64	Ne kapj olyan nagyon...	279
Mindenféle szeretőm volt ...	64	Nekem olyan asszony kell	243
Mindenfelől harczi nótát fú a szél	121	Ne készíts nagy palotákat ...	279
Minden nap, minden nap	185	Nem ám az a rózsza	65
Mindennek azt kommandálom	278	Nem anyától lettél... ..	65
Mindennek van szeretője ...	213	Nem átkozlak, nem szokásom	66
Minek az a pörge kalap...	213	Nem bánom én, ha rám sza- kad is az ég	279
Minek van én reám másnak gondja	278	Nem bánom én, kedves ró- zsám...	66
Mink vagyunk a rózsák ...	278	Ne menj rózsám a tarlóra ...	244
Mi piroslik ott a síkon. tá- volba?	122	Nem ér az a béres	161
Mosd ki rózsám, ingem, ga- tyám fehérre	122	Nem ettem én ma egyebet ...	244
Most akartam, babám ...	122	Nem forog a szentiványi szí- tás malom	279
Most jöttem a tetétleni pusztá- ról	161	Nem hallottam soha ily bús harangszót	314
Most kezd mállni a cseresz- nye	312	Nem hiszed, hogy beteg va- gyok	66
Most kapott a bíró	123	Nem iszom bort, csak a szőlő levét...	185
Nagy-Abonyban csak kis to- rony látszik	123	Nem jöttem volna én ide	67
Nagy árnyéka van a diófának	243	Nem kell hinni a mostani leánynak... ..	279
		Nem kell nekem ez a csár- dás szerető	280

	Lap		Lap
Nem messze van, nem messze van karácsony	280	Nincs széna, nincs szalma	163
Nem siratlak, nem vádollok	314	Nyárád vize lefelé kanyarodik	126
Nem szeretek én már ezután	67	Nyisd ki rózsám ablakodat	70
Nem szeretlek másért	280	Nyolczan vannak a mi lu- daink	186
Nem vagy lány, nem vagy lány	67	Nyomoruság az életem	315
Nem vagyok én kapitány	161		
Nem vagyok én kósza betyár	161	Oda fenn a felső réten	163
Nem vagyok én senkinek sem adósa	186	Oh de esik, oh de borul	281
Nem ver meg engem az isten	315	Oh, de parányi kis csupor	282
Nem voltam én addig beteg	162	Oh, hogy fülemile	282
Nem volt párja a faluban	114	Oh, te szegény denevér	282
Néném asszony mit izen a fiának	125	Oh tulipiros lánykám	216
Ne nézz reám, ne neved	68	Októbernek első napján	126
Ne töccsetek, ne töccsetek	280	Orosházáról fuj a szél	164
Nincs édesebb mint a méz	68	Orosházi álé alatt	282
Nincsen a császárnak	125	Olyan szeretöm van nékem	282
Nincsen apám, nincsen anyám	68		
Nincsen dézsma, nincsen ro- bot	214	Pántlikás kalapom	244
Nincsen erdő, nincsen mező	162	Pástyi Örzse háza vége le- szakadt	282
Nincsen feleségem, de majd lesz	69	Patkó Pista sétált a sik me- zőben	164
Nincsen kedvem, mert a fecske elvitte	69	Pej paripám patkószege de fényes	71
Nincsen nagyobb győtrelem	280	Perczel Móricz magyarok vezére	126
Nincsen nálunk olyan asz- szony	214	Pesten jártam iskolába, kukl	71
Nincs énnekem édes anyám	125	Pin pin pin pin, kis pintyőke	316
Nincsen nekem semmi bajom	215	Pipi a kendője	245
Nincsen olya búza	69	Piros alma pirosodjál	282
Nincsen olyan keserűség	280	Piros a te kendőd, lobog is	317
Nincsen pénzem, van erszé- nyem	281	Piros, piros, piros	186
Nincsen széna, nincsen abrak	163	Pokol kapujába egy nagy cserfa vala	283
Nincs jobb étel a turós- lepénynél	281	Prága alatt van egy szép új temető	126
Nincs nekem egyebem a ró- zszámnál	70		
Nincs már nekem szeretöm	281	Rászállott a vadgalamb a tisza buzakalászra	127
Nincs szebb madár mint a fecske	70	Reczecze	127
Nincs szebb virág a leánynál	281	Régi nóta, régi nóta cseng fülembe	317
Nincs szebb virág mint a fehér lilium	281	Rég veri már a magyart a teremtő	317
		Repül a pillangó	71
		Repülj fecském ablakára	71

	Lap		Lap
Réten, réten, réten jártam az este	283	Sötét az éj, messze van még a reggel	319
Retteg pej paripám	72	Sötét felhők vándorolnak az égen	165
Rirka a katoná.....	127	Sötét pej paripa	130
Rirkán szól a rigómadár hajnalba	128	Sül a liba, sül a kalács	284
Rirka rendet vágtam.....	283	Szabad a madárnak ágról ágra szállni	74
Rongyos a házam teteje	245	Szabadhegyi dobogó hid alatt	74
Rongyos a kend háza vége	216	Szabad madár vagy te rózsám	284
Rongyos csárda két oldalán ajtó	164	Száll a felhő napnyugatról keletre	75
Rózsabokor a domboldalon	318	Szántani kék, tavasz vagyon	187
Rózsabokorban jöttem a világra	245	Szánt az eke, szépen pereg a járma	284
Rózsám, rózsám, rózsám, a szivedet	128	Száraz ágon bus gerlicze turbékol	319
Rózsám tegnap megkérgetett	283	Száraz ágon nincsen levél	284
Rózsa vagy, rózsa vagy	72	Száraz ágra ráfutott a fityfene	285
Rózsa virit, rózsa nyílik	128	Szárazfából könnyű hidat csinálni	285
Sajó kutyám, hej de mélyen aluszol	72	Száraz kender, szösz fonál	188
Sajó vize zavarodik	283	Szárnya, szárnya, szárnya a madárnak	131
Sárga dinnye, görög dinnye, csipkefa	284	Szárnya, szárnya, kaszárnya teteje	131
Sárga csikó, csengő rajta	283	Száraz paszuly, száraz paszuly	285
Sárga csikóm rézpatkója	283	Százados ur kiadta a parancsot	131
Sárga csikó, sárga csikó, sárga	73	Száz szónak is egy a vége	188
Sárga ló, sárga ló, réz a patkó rajta	129	Szeged felől behorult az ég alja	285
Sárga rigó, darázs fészek	187	Szegény legény föltekint az égre	132
Sárga virág, fekete közepe	284	Szegény legény vagyok én (I)	165
Selyem kendő, selyem kötény	318	Szegény legény vagyok én (II)	166
Sem eső nem esik	73	Széles az én kedvem ma	188
Serkenj föl, Szent István	246	Széles az ökröm szarva	167
Sikolt rikolt a sarkantyú	246	Széna, széna, széna terem	75
Simonyiba van egy malom	246	Szentes felől jön egy széles felhő	285
Sir az egyik szemem	73	Szentgerlicze : szekercze	285
Sírhát az az édes anya	129	Szép a baka, ha kiáll a glédába	132
Siroki erdőben	74		
Sobri Jóska az erdőbe	165		
Sohasem vétettem Székesfehérvárnak	129		
Sőprik a pápai utcát	130		
Sötét az ég, még csak csillog sem ragyog	284		

	Lap		Lap
Szép a csillag, homályos a holdvilág	286	Téli a zsebem bankóval	167
Szép a huszár, ha felül a lovára (I)	132	Téli, nyári piros alma	79
Szép a huszár, ha fölül a lovára (II)	286	Temetésre szól az ének	321
Szép állat az őz	286	Tenta, penna, kalamáris	133
Szép a szép ló	286	Térden állva mennék	288
Szép a virágos fa	286	Te vagy, te vagy barna kis lány	322
Szép az alma az ágtetőn	286	Tilalom, tilalom	79
Szépen szól a harminczkettős banda	133	Tiltnak, rózsám, tiltnak tőled	288
Szépen szól a hegedű	286	Tisza mellett van egy város, Beregszász	79
Szeretem a madárkát	287	Tisza szélén, egy nagy nyírfa tövibe	288
Szeretnék szántani	75	Tiszán innen, Tiszán túl	288
Szeretőknek szerettek	287	Tisza partján mandulafa virágzik	247
Szerettek, nem kellesz már	76	Tisza partján van egy hajó kikötve	133
Szérül van a rózsám háza	76	Tiszta buza virágjában elfagyott	288
Szintelen, szintelen	216	Tiszta lisztből sütik a lágy kenyeret	288
Szól a világ, mit hajtok rá	76	Tizenhat esztendő voltam	167
Szomorúfűz ága	320	Tizenkét évekbe vagyok sorolva	133
Szomorú a kis furulyám nótája	287	Tízet ütött már az óra	247
Szomorúan fujdogál az őszi szél	287	Tó közepén bokor sás	322
Szomorú az idő	76	Tónainé rongyos háza	222
Szomorúfűz hullatja levelét	287	Töltsd meg, testvér, poharamat	189
Szomszéd asszony szép leánya	77	Tudós legény Barna Peti	222
Szőke kis lány, csitt, csitt	320	Tudtam én azt, tudom is	289
Szőke vize a zavaros Tiszának	77	Túl a Dunán, nem messze	289
Szovátai hid alatt	77	Túl a Dunán zörög az ég	80
Tán azt hiszed, mákvirág	287	Túl a Tiszán, Földeákon	248
Táncz-szók	217	Túl a vizen szenestőke	289
Tarján végén jön a posta	247	Túlsó soron a mi házunk	80
Tartozok én a csárdába	188	Túlsó soron megy egy legény	289
Tavaszi szél utat száraszt	78	Ucczu bizony megérett a meggy	222
Tavasz lesz már, el fog a hó menni	78	Ucczu, kis lány, ugorj egyet	222
Tedd le, rózsám, a szűrödet	288	Úgy ég a tűz, ha lobog	168
Tehát ígyunk az elment golyákért	189	Úgy meg vagyok határozva	248
Télen nyáron pusztán az én lakásom	320	Úgy mulatok, úgy vigadok	289
Tele van a rózsabokor virággal	321	Úgy nőttem fel mint erdőn a gomba	168

	Lap		Lap
Új-Aradon ég a világ egy házban	289	Virágzik a kökényfa.....	249
Ujvárosi juhász vagyok én	168	Viszik a menyasszony se-lyem ágát	250
Uj városon van egy rongyos csárda	289	Vizet iszom, mikor kedvem tartja	291
Uram, uram, bíró uram	80	Víz, víz, víz	191
Üresen áll már a kancsó	190	Voltál-e már Félegyházán, Berénybe?	169
Utcza, czucza, ég az utcza	223	Voltam csikós	135
Vagyok olyan legény mint te	169	Volt szeretőm, szép, de ha-mis	82
Vajjon mit irjak rózsámnak	80	Volt szeretőm tizenhárom	291
Valamennyi fehér szőlő mind bajor	290	Völgyet keres a fojóvíz	223
Valamit sugok magának	81	Vörös bársony süvegem	82
Van komának ifju neje	290	Vörös bort ittam az este	192
Van már kis szék, csak lába kék	290	Vörös korsó, égett bor	291
Van nékem egy imádságos kis könyvem	290	Zavaros a Duna	291
Vásárhelyen meszelik a tem-plomot	134	Zavaros a Nyárád vize	292
Vásárhelyi Fekete Sas	190	Zavaros a Tisza vize, meg-áradt	82
Vásárhelyi kerek pusztá	290	Zavaros a Tisza vize, nem tiszta	169
Vásárhelyi piacon	223	Zöld a kökény, majd meg-kékül	83
Vásárhelyi sétatéren	323	Zöld erdőben, zöld mezőben	83
Vasárnap bort iszom	190	Zöld erdő szállásom	250
Vége van az aratásnak	134	Zöld leveles diófa	292
Vége Vig Andrásnak	290	Zöldre van a rácsos kapum festve	84
Végigmegyek a temetőn	290	Zöld vetés közt keskeny az út	292
Végigmentem az ormódi te-metőn	81	Zörög a kocsi a fagyón, na-gyon	135
Végyl engem, kincsem	291	Zsidó, zsidó, rongyos zsidó	250
Vén banya, száraz tuskó	291	Zsindelyezik a kaszárnyát	136
Verd meg isten ezt a czu-dar világot	248	Zsindelyezik a kaszárnya te-tejét	135
Verje meg az isten I.	81	Zsindelyezik a szegedi tor-nyot	136
Verje meg az isten II.	134	Zúg az erdő	137
Verőczei kukoricza de sárga	169		
Vezekényben meg Átányban	249		
Virágos kert közepibe	291		

7 2-10

1/10

PH Magyar remekírók; a magyar
3132 irodalom főművei
M3
köt.54

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
